

མཉམ་པོའི་ལུང་ལྟུང་།

ཆེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས་བཅུ་མས།

ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་སུམ་ཅུ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ།	སུམ་རྟགས་མཛད་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་ཆེ་བ།	3
༡	བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ།	3
༢	ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ།	4
༣	ཐོན་མིའི་འཁྲུངས་ལུང་དང་ཡབ་དང་མཚན་ལ་མཁས་པའི་ བཞེད་པ་མང་ཚུ་ལ།	6
༤	ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་ནས་སྐྱུངས་པ་མཛད་ཚུ་ལ།	7
༥	ཐོན་མིའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ་དབྱེད་པ།	9
༦	ཐོན་མིའི་རྒྱ་གར་དུ་ནམ་ཐེབས་པ་དང་ལོ་ཅི་ཙམ་བཞུགས་པ།	10
༧	ཐོན་མིའི་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ།	11
༨	ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོས་པ་ལ་རྒྱལ་བོས་དགའ་སྟོན་མཛད་པ།	14
༩	ཐོན་མིའི་གདུང་བརྒྱུད་ཕྱི་མ།	17
གཉིས་པ།	ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་རི་ལྟར་བཅོས་ཚུ་ལ།	18

༡ དབྱངས་གསལ་དང་འཕྲུལ་རྟེན་མགོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་	
ཕབ་པ།	18
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	18
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	21
༢ ཡི་གེ་གསར་བ་དྲུག་སྟོན་དགོས་པའི་རྟེན་དང་ཇི་ལྟར་རྟེན་པ།	22
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	22
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	24
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	26
༣ རོན་མིའི་བརྩམས་ཆོས།	28
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	28
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	30
༥ རོན་མིའི་བསྐྱར་ཆོས།	33
གསུམ་པ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གསར་རྟེན་གྲགས་ཆེན་	
འགའ་ཞིག	37

བཞི་བ། སྐྱ་རིག་པ་དང་བོད་ཀྱི་བརྟག་ཉེས་ཀར་མཁོ་བའི་བསྟན་	
བཅས་འགའ།	37
༡ བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་རིག་པའི་སྡེ་ཆོན་གཤམ་དུ་བཞུགས་པའི་	
དག་ཡིག་སྐྱ་སྒོ་མཆོན་ཆ་ཅ་འགྲེལ།	37
ཁ བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་བརྒྱད་	
ཆོན་མོ་ཅ་འགྲེལ།	43
ག ཆོགས་གསུམ་གསལ་བ།	44
ང ཡི་གེ་བཟླག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་འབྲུག་པ་ཅ་འགྲེལ།	45
ལྷ་བ། མཆོན་དོན་གྱི་སྐབས།	47
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	47
ཁ མཐའ་དབྱེད་བ།	48
༡ རྒྱ་གར་ཞེས་ཐོགས་དོན།	48
༡ སུམ་ཅུ་བའི་སྐྱ་བཤམ།	53
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	53

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	54
༣ རྒྱ་བོད་ཤུར་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ།	61
བླ་མ་པ། འགྱུར་བླ་མ་གི་སྐབས།	63
ཀ དེའི་ཀྱི་དོན།	63
ཁ་མཐའ་དབྱེད་པ།	64
བདུན་པ། བོད་ཀྱི་དབྱེད་པ་གསལ་འོས་གཟུང་བའི་སྐབས།	67
ཀ དེའི་ཀྱི་དོན།	67
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	70
གཞན་ལྟགས་དགག་པ།	81
རང་ལྟགས་གཞག་པ།	84
བརྒྱད་པ། གསལ་བྱེད་ནང་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས།	87
༡ མདོར་བསྟན་པ།	87
༢ རྒྱ་མཐའ་བཤུད་པ།	88
ཀ དེའི་ཀྱི་དོན།	89

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	92
༣ ལྷགས་བསྟན་ཡང་འཇུག་གཉིས།	93
༧ དངོས་ཀྱི་དོན།	93
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	94
དགུ་བ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆིག་ཕྱད།	115
༡ རྣམ་དབྱེའི་གོ་དོན།	115
༢ ཆིག་ཕྱད་ཀྱི་གོ་དོན།	121
རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།	125
(༡) སྒྲར་བསྟུ།	125
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	125
(༢) ལ་དོན།	128
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	130
༡ གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་དོགས་པ་སྟོང་བ།	130
༢ རང་སྟོར་འཆམ་པའི་རང་ལྷགས་གཞག་པ།	137

བཙུ་བ། ཡི་ལྟན་གྱི་ནམ་དབྱེ།	151
བཙུ་གཅིག་པ། བྱེད་པའི་སྒྲ།	154
བཙུ་གཉིས་པ། ཚིག་རྒྱན་དང་སྤྱད་པ།	155
ཀ དངོས་གྱི་དོན།	155
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	157
བཙུ་གསུམ་པ། ལྷག་བཅས།	159
ཀ དངོས་གྱི་དོན།	160
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	161
བཙུ་བཞི་པ། འབྱེད་སྤྱད།	161
ཀ དངོས་གྱི་དོན།	162
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	163
བཙུ་ལྔ་པ། འབྱུང་ཁུངས།	164
ཀ དངོས་གྱི་དོན།	164
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	167

བཙུ་བྱ་བ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ།	175
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	175
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	176
བཙུ་བྱ་བ། རྣམ་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤང་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱོད།	178
ཅི་སྒྲ་བཤད་པ།	178
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	179
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	180
བཙུ་བྱ་བ། དང་སྒྲ།	181
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	182
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	183
བཙུ་བྱ་བ། དེ་སྒྲ།	185
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	185
ཁ མཐའ་དབྱད་པ།	189
ཅི་སྒྲ་བ། བཤད་སྒྲ།	191

ཉིང་གཅིག་པ། བདག་སྒྲ།	193
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	194
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	197
ཉིང་གཉིས་པ། དགག་སྒྲ།	201
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	201
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	202
སུམ་ཅུ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བལྟ་བདེ་སྤྲད་མཇུག་མཐའ་ འདིར་བཀོད་པ།	206
གསུམ་པ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་རྙིང་གྲགས་ཆེན་ འགའ་ཞིག་	206
༡ རྩོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྙིང་མའི་སྒྲུབ།	206
༢ བྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་མའི་སྒྲུབ།	208
༣ སུམ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་དག་ཡིག་དང་ཡི་གེའི་བཤའ་བ་ གྲགས་ཅན་སྒྲུབ།	213

ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ།	218
དང་པོ། ཡི་གེ་སྟེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	220
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	221
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	222
གཉིས་པ། ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ།	228
༡ མིང་གཞི་ལས་ཐོན་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱེད་ཚུལ།	228
༢ ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	229
༣ ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།	229
ཀ མིང་གི་སྒྲིན་ས་མདོར་བསྟན་པ།	229
ཁ གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་སྟན་དུ་བཤད་པ། ..	230
ག ཞར་བྱུང་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	235
གསུམ་པ། ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།	237
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	237
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	242

བཞི་བ། སྒོན་འཇུག་ལྔ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ།	244
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	245
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	248
ལྔ་བ། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན།	256
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	256
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	258
དྲུག་བ། སི་དུས་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་གྱི་ འགྲེལ་བཤད།	262
བདུན་བ། དུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆེ་གའ་འདུམ་བདེ་ཕྱིར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ ཐོར་བུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	262
བརྒྱད་བ། ཨེ་བྲལ་སུམ་ཅུའི་དྲི་བའི་སྒྲོན་ས་ལས་ཆེ་ག་གི་དོན་ལ་ རིག་པའི་རྩལ་སྦྱོང་བ།	264
ཉེར་ལ་ལྔ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་རིག་པའི་རྩལ་སྦྱོང་བ།	268
དབུ་བ། རྗེས་འཇུག་གི་ཉག་ས་གྱི་འཇུག་པ།	269

༡ རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	269
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	270
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	272
༡ རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།	273
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	275
བཅུ་བ། རི་ལྟར་འཇུག་པ་ལས་སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ།	276
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	278
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	280
དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།	282
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་སྒྲིམ་གང་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ། .	283
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།	283
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	283
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་སྒྲིམ་གང་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ། .	289
༡ མིང་མཐའ་འདྲན་ཚུལ།	289

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།.....	290
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	291
ཨ རྣམ་དབྱེ་སོགས་འདྲན་ཚུལ་བཤད་པ།	296
ཨྱིར་འདྲན་ཚུལ།.....	296
ནང་གསེས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས་རྣམ་དབྱེ་གང་འཇུག་བཤད་པ།	298
ཐད་ཀྱི་ནང་གསེས་གང་འཇུག་བཤད་པ།.....	299
བཙུ་གཅིག་པ། རྗེས་འཇུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ།..	301
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།.....	302
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	302
བཙུ་གཉིས་པ། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་ཨྱིའི་དགོས་པ།	306
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།.....	307
ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།	308
བཙུ་གསུམ་པ། ཏྲགས་འཇུག་གི་གཞུང་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ དང་དགོ་བསྟོ།.....	310

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསལ་རྒྱུ་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉལ་ས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མཁུན་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟར་སྤྲོད་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་ཁུས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐོན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བརྟུ་སྟོང་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་པ་
དང་རྟགས་འབྲུག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་སུམ་ཅུ་པ་བཤད་པ།

༡༡། །དངོས་འཛིན་ཆང་ཆིང་གཅོད་པའི་རལ་གྱི་དང་།
ཟབ་དོན་སྒྲུ་རུ་ལེན་པའི་བུ་སྟེ་ཀ།
བསྐྱམས་པ་གང་དེའི་མཁྱེན་རབ་བདུད་ཅི་ཡིས།
བདག་གི་སྒྲོ་བ་སུམ་རྣམ་ཀུན་བརྒྱན་པར་མཛོད།

སྒྲ་ཆད་བཟོ་གསོ་ནང་དོན་རིག་པ་སོགས།
མཁས་དགུ་བག་ཡངས་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད།
ཅི་དགར་ལག་ཏུ་གཏོད་མཛད་བདག་གི་བཤེས།
སྟོང་མཐའི་བར་དུ་སྟེ་བོའི་རྒྱན་དུ་བསྟེན།

བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས།

མཚུངས་མེད་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གིས་ཉེར་བཅོས་ཏེ།
སྤྱ་ལའི་སྒྲོངས་སུ་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་མཁན།
སྒོ་བ་དཔོན་ཐོན་མི་མཆོག་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

གང་གི་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུང་ཡངས་ལས།
ཉེ་བར་ཐོན་པའི་སུམ་རྟགས་ཡིད་བཞིན་ནོར།
རིས་མེད་སྒྲེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྦྲད།
གོ་སྤེའི་དག་གིས་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བར་བྱ།

ད་ལྟའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆམ་པ་ཡིན་གྱི་གཏིང་དཔོག་དགའ་བའི་
མདུད་རྒྱས་བཅིངས་པ་མིན། |རྣམ་དག་ཁྱུངས་དང་གཏུགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཆིག་རིས་ཇི་བཞིན་བཤུས་པ་མིན། |དགག་
གཞག་ཟེའུ་འབྲུ་སྒྲུངས་པའི་འདབ་བརྒྱ་ཡིན་གྱི་ཆིག་ཟེན་ངོ་གདོང་གཉེར་
བའི་སྒྲོང་སྐམ་མིན། |སྒོ་གྲོས་གཤོག་ལྡན་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་གྱི་ཐོས་
བརྩོན་ནོར་གྱིས་དབུལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན། |

དེ་སྦྱང་ཚུལ་འདིར་འཇུག་འདོད་པའི།
སྒོ་གསལ་སྐལ་བཟང་ཤེས་ལྡན་དག།

ཆེ་མ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་སྒྲིལ།
བད་སྒྲིལ་གྱི་མཆོར་རོལ་བར་མཛོད།

དང་པོ། སྤུལ་རྟགས་མཛད་པ་པོ་སྒྲིལ་དཔོན་ཐོན་མིའི་ཆེ་བ།

༡ བོད་ཡིག་གསར་བཟོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ།

དེ་ཡང་སྒྲིན་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ལྷག་གཅིག་དང་སྤུལ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
སོང་བའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོང་གི་ཆར། བོད་རྒྱལ་གནམ་རི་སྟོང་
བཙན་གྱིས་སྟོང་བཙན་སྒྲུལ་པོ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་ས་མོ་སྤང་
གི་ལོར། (སྤྱི་ལོ་༦༣༩) རྒྱལ་སྤྱི་དགས་དུ་སྟོང་དུས་དགའ་སྟོན་གྱི་ལོ་
ལང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ན། འཕར་ན་རྒྱ་ནག་དང་ཁྱི་བརྟན། སྟོན་རྒྱ་གར་དང་ཁ་
ཆེ། ལུ་བ་ན་རྟག་སྒྲེ་དང་གཟིག་ཡན། བྱང་ན་ཁྲོམ་དང་གོ་སར་ཏེ། མཐའ་
བཞིའི་རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་མན་དང་བཙས་པས་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་གྱི་འདུ་འགོད་དང་
མཚུངས་པའི་པོ་ཉ་ཡང་ཡང་མངགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ལ་རང་རང་གི་རྒྱལ་
ཁམས་གྱི་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་འཆ་མ་ཁྱའི་འཕྲིན་ཡིག་དང་འཆ་མ་སྤྱིས་སྤུ་
རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྟོན་མཆོན་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ་སོའི་
ཡུལ་གྱི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བསྐྱར་བ་ལ། དེ་དུས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་

སྐྱེས་ལན་དང་འཕྱིན་ལན་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དེ་དང་དེའི་ཡི་གེ་ལྟར་འབྲི་བའམ།
ངག་འཕྱིན་ཅམ་ལས་བསྐྱར་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དེར་སྒྲིབ་བཅན་གྱི་དགོངས་པ་ལ།
རང་ཅག་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་འདིས་རྒྱལ་སྤྲིད་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་ལེགས་
པར་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་གཞན་གྱིས་འཕྲ་བའི་གནས་སུ་ཡང་
འགྱུར་ན། ད་ནི་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རག་མ་ལས་པར། བོད་རང་
གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲིད་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམ་གཉིས་གྱི་དོན་གསལ་
བར་སྟོན་ཐུབ་པའི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ངས་པར་ཡོད་དུ་
འདུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲིག་དུ་མེད་པའི་ཐུགས་གྱི་དམ་བཅའ་བཏན་པོ་
བཅས་སོ།

༡ ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ།

དེའི་ཆེ་བོད་གྱི་སྟོན་པའི་བྱ་སྟོན་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་གསེར་གྱི་རྫོངས་པ་
དང་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་ཡང་། ལ་ལ་ལམ་བཟོད་དཀའ་
བ་ལ་འཛིགས་ནས་འགྲོ་མ་རུས། ལ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཆད་པས་ཤི།
ལ་ལ་རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་པར་ཕྱིར་ལོག། དེ་ནས་རྒྱལ་བོས་སྤར་ཡང་ཐོན་མི་
སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་ཚུལ་བཟང་བ། སྟོན་གསལ་བ། དཀའ་བ་དང་དུ་
ལེན་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཅན། གཞན་པར་གྱི་ལྷག་བསམ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་

དེ་ལ་བཀའ་གནང་ཞིང་། གསེར་བྱེ་བྱེ་གང་ལ་སོགས་པའི་རྫོངས་པ་བཅས་
 རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ངོ་། །རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ། སློན་པོ་བ་བདུན་
 མངགས། ཞེས་དང་། བུ་སྟོན་གྱིས། ཐོན་མི་འཁོར་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པ་
 བྱོན། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། གོང་གི་སློན་པོའི་བུ་བཅུ་དྲུག་
 མངགས་པ་དེ་དང་རེབ་ཐངས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་སྦྱང་ངོ་།།

བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲེགས་བམ་སྐབ་ཚུལ་གྱི་
 ལུང་མདོ་མཁར་བ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེའི་བཤའ་པར་བཀོད་པ་ལྟར་
 ན། དེའི་ཆེ་སློན་པོའི་མཆོག་འགར་སྤོང་བཅན་ཡུལ་སྤང་གཡོག་དང་བཅས་
 པ་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་སློབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། ཏ་ལ་ཁ་ཏི་རྣམ་གསུམ་གྱི་སར་བྱིན་པ་
 ན་གཡོག་པལ་ཆེར་ལ་ས་ཚུལ་འཕྲོད་པས་ཤི། འགར་རང་ཉིད་ཀྱང་འཆི་
 བར་དོགས་ནས་སྤྲར་ལོག། དེ་ནས་སྤོང་བཅན་གྱིས་ལྟོ་གཉིས་བ་ནས་ཐོན་
 མི་སྤང་གསལ་ཞེས་བུ་བའི་བུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལོན་པ་ཞིག་ལ། ཁྱོད་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་
 གེ་སློབ་ཏུ་འགྲོ་བུ་བམ་མི་བུ་བའི་ས་པ་ན། ཐོན་མིས་མ་ཤི་པར་ཆད་ཅི་ལ་
 མི་བུ་བའི་ས་སྤོང་བཅན་གྱི་བཀའ་དང་དུ་སྦྱངས་སོ། །དེ་ནས་པོ་ཉའི་མགོ་
 དཔོན་དུ་སྟག་རོ་ལོ་ཤོག་ཟེར་བ་བསྐྱོས་ཏེ་གཡོག་ལྔ་བརྒྱ་སྤྲད་པ་དང་། ཐོན་
 མིས་ཏ་ཅང་མང་བ་འདི་དག་གིས་ཅི་བྱེད། བཅུས་འཆལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་
 ནས་དཔོན་གཡོག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁོ་བའི་ཆས་ཀ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་བོ་
 དཔལ་སྦྱིན་བྱེད་ལྷོ་ན་ལྟ་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་འཆམ་སྦྱེས་གྱི་བསྐྱར་མ་ངག་

འཕྲིན་དང་བཅས་པ་གནང་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ལ་ལམ་ནས་ནི་པ་ལ་བལ་བོ་རྒྱལ་བོ་
ལ་སྦྱེས་ཕྱལ་ཏེ་ཆོད་པ་ལ་པན་པའི་སྒྲན་ག་ཕྱར་དང་། ཅུ་གང་དང་། ཅན་དན་
ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུལ་བ་བསྐྱེན་ཅིང་སོང་བས་ཅི་ཡང་མ་གཞོད་པར་རྒྱ་
གར་དུ་བདེ་བར་བརྟེན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

༣ ཐོན་མིའི་འཁྱུངས་ཡུལ་དང་ཡབ་དང་མཆན་ལ་མཁས་ པའི་བཞེད་པ་མང་ཆུ་ལ།

ཐོན་གྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་རྣམས་སྤྱོད་ཐོན་ལུག་
ར་ཁ་བ་ནས་སྒྲོན་པོ་ཐོན་མི་ཨ་རུ་ར་ག་ཏའི་བུ་ཐོན་མི་སྦྱོར་ཏེ་ཞེས་འདོད་པ་
དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་གཉལ་བ་སྤྱང་གྲགས་ཀྱི་བུ་ཨ་རུ་སྦྱོར་ཏེ། སྦྱོར་ཏེ་
རྒྱ་སྐད་དུ་འདོད་པ་བྱུང་ཡང་། འདི་གཉལ་ན་ཡོད་པའི་ས་འབྱར་བོ་ཞིག་
འདུག་པས་ས་འབོར་ཡིན་པ་འདྲ། གང་ལྟར་བོད་སྐད་དུ་སྤྱང་ཞེས་པ་དང་།
སྦོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གཡོར་བོ་ཡུལ་དགྲའི་ནང་ཆོན་ཐུ་ཞེས་པའི་རིགས་
ལས་ཁྱུངས་པས་ན་ཐུ་མི་ཟེ་ར། ཞེས་པ་དང་། མཆན་ཡང་སྦྱོར་ཏེ་སྦྱོར་ཏེ་
བོད་དང་སྤྱི་ཡང་དག་པ་དང་། སྤྱི་ལྟ་བུའམ་ས་མཁུ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ཏེ་བཟང་བོ་
དང་། སྤྱི་བསྐྱུགས་པ་དང་སྦྱོར་ཏེ་བོད་དེ་བོད་བསྐྱུགས་པ་ཞེས་པར་འདོད་པ་
དང་། བུ་སྦོན་སོགས་ཀྱིས་ཨ་རུ་ཞེས་པ་ཡབ་ཀྱི་མཆན་དུ་འདོད་པ་དང་།

མཁས་པ་ལ་ལས། རྒྱ་གར་རྒྱུ་ཤིས་ཨ་རུ་ཞེས་པ་མི་འུ་ཆུང་གི་མིང་ཡིན་
པས། ཐོན་མི་ཨ་རུ་ནི་ཐོན་མི་མི་འུ་ཆུང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སུལ་ཏེ་བོད་
ཡང་དག་པ་སྟེ་བོད་དངོས་མ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་དོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཞེད་དོ། །འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྲུང་དང་།
འགྲེལ་བ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་མཛད་པ་པོའི་མཆོན་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོགས་
པའི་སྟོལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་སྟེ་བྱ་བྲམ་ས་མཆོན་བྱ་བ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་བྱ་མིའི་མཆོན་ཡིན་པ་ལ་ཁུངས་ཆད་ལྡན་ཡོད་དེ།
སྟུམ་ཏུ་བའི་རྩ་བའི་མཐུག་ཏུ་བྱ་གར་ཏའི་རྩ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་བྱ་གར་ཏ་དང་པོའི་སྐབས་ཏེ་ལྷ་བའོ། །ཞེས་སྐབས་ནས་བཟང་གི་
སྟུམ་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེར་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་ཞེས་པ་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་མཆོན་དུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །གང་ལྟར་
ཐོན་མི་དང་བྱ་མི་ཞེས་འབྲི་སྟོལ་གཉིས་ཀ་མཆིས་ནའང་དེང་སང་ཐོན་ཞེས་
འབྲི་བ་ནི་དར་སོ་ཆེའོ།

༤ ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་ནས་སྐྱེད་སྤྲུང་པ་མཛད་ཆུང་།

དེ་ནས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟུལ་ཞིང་།
མཐར་སྟོ་སྟོགས་གྱི་མཁས་པ་བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་ལི་བྱེན་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་

ནས་ཡིག་རིགས་དུ་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བརྗེ་ཏ་ལྟ་རིག་པའི་སེང་གེ་
ཞེས་པ་ལས་སྦྱ་སྒྲ་ཁི་བ་དང་། ཀ་ལྟ་པ། ལྷ་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། རྟོགས་སྦྱ་བ་
རྒྱལ་བོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བརྗེ་ཏའི་ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་དམ་པའི་ཆོས་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་
དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་པས།

བོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་སྟེགས་བཅ་སྦྱབ་ཚུལ་ལས། ཐོན་མི་རྒྱ་
གར་དུ་བརྟེན་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་བོས་ཐུགས་ལ་བཏགས་ཏེ། མཁས་
པ་ཡ་ཤེ་མི་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོབ་མ་ལྟ་རིག་པ་སེང་གེ་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཀྲར་
ནས་ལོ་བདུན་དུ་སྤྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཆང་བར་བསྟེན་པས། དམ་པའི་
ཆོས་དགེ་བ་བཙུའི་མདོ་ཡང་ཉན་ཅིང་བསྟེན་པས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བ་ཐེར་
རྟོགས་ལྡན་གཞོན་ནུའི་དཀའ་སྟོན་དང་། གཙུག་གསེར་ཁྱི་དང་གསེར་རྟོག་
སུམ་ཏྲགས་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ། ཡིག་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཙ་ཙ་བཞི་ལ་
སྦྱངས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་རྟོག་བར་མདོན་ཏེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་
ཡིག་རིགས་དུག་ཙ་ཙ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་བས་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་ནི་ལྟ་གཤམ་
ཞེས་གོ་སྟུང་མོ། །སྦྱ་གྱའི་སྟོང་ཐུན་སྟོན་མེ་ཞེས་པའི་དཔེ་རྟོང་བ་ཞེས་ན་
ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་དུས་ཡིག་རིགས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པར་
བཤད་སྟངས་ཀྱང་ངོ་།

༥ ཐོན་མིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ལ་དབྱང་བ།

ཐོན་མིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ལ། ལི་བི་ཀ་ར། ལི་བྱིན། ལེགས་བྱིན།
ལི་བྱིན་ཏ་ར་ཞེས་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ལས། ཀམ་སློན་ལམ་འོད་
ཟེར་གྱི་སྐུ་ཏྲགས་འགྲེལ་བར། ལི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པ་ཡིག་མཁན་དུ་བསྐྱུར་
འདུག། དེ་ལྟར་ལི་བི་ཞེས་པ་ཡིག་གཟུགས་དང་། ཀ་ར་ཞེས་པ་བྱེད་པ་
པོའམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤྲིང་བས་བོད་སྐད་དང་འདྲ་
བར་སློབ་དཔོན་ལེགས་བྱིན་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། གསེར་ཏྲག་གིས་ལི་བྱིན་ཏ་
ར་ཞེས་བྲིས་པ་གཉིས་ལ་ཁུངས་ཆད་ལྟན་ཡོད་མེད་བཅའ་དགོས་སོ།།

བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ། འོར་བ་དགོན་ལྷན་གྱི་
ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ། དཔྱེ་ཏ་ལྟའི་རིག་པ་སེང་གེ་གཅིག་བྱ་ལས་མ་བྱུང་
བ་ལ་དཔགས་ན་ལི་བི་ཀ་ར་སྟེ་ཡིག་མཁན་ལྟའི་རིག་པའི་སེང་གེ་ཞེས་ཐོན་
མིའི་སློབ་དཔོན་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་གཅིག་བྱ་ལས་ལི་བྱིན་དང་ལྟའི་རིག་པའི་
སེང་གེ་གཉིས་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཐོན་མི་རང་གི་གསུང་
མགུར་དུ་ཡང་།

ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་ལ།

ཞེས་ལི་བྱིན་གཅིག་བྱ་ལས་སོགས་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
བྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལི་བྱིན་ཞེས་པ་ལི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ལི་བི་ལ་ཡི་གེ་

བསྒྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བྱིན་དུ་བརྗོད་པའམ་བྱར་ཆག་པ་གང་རུང་དུ་གོར་
མ་ཆག་པས་ལེགས་བྱིན་དང་མི་བྱིན་ཏེ་ར་ཞེས་པ་རང་བཟོ་བྱས་པ་ལས་
འོས་མེད་དོ། །སྤེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་བེ་དཀར་གཡའ་སེལ་དུ་ཡིག་
མཁན་མི་བྱིན་ཞེས་བྲིས་པ་ལ་རྫོས་རྫོན་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་དགོས་ཏེ། མི་
བྱིན་ནི་ཡིག་མཁན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

༦ ཐོན་མིའི་རྒྱ་གར་དུ་ནམ་ཐེབས་པ་དང་ལོ་ཅི་ཅམ་

བཞུགས་པ།

སྤྱིར་བོད་རྒྱལ་སྤྱིར་བཙན་སྐྱམ་པོ་ནམ་འབྲུངས་ཀྱི་ལོ་ལ་བཞེད་པ་མི་
མཐུན་པ་ཆེ་ཁག་གཉིས་ཡོད་ནའང་། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལུ་
སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ། ཆེལ་བ་ཀུན་དགའ་དོ་རྗེ། བཅའ་ཆེན་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་
པ། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། རྒྱ་
ནག་གི་ཡིག་ཆང་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་མེ་
མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ་མ་ཚུགས་པའི་སྟོན་གྱི་ལོ་བདུན་པ་(སྤྱི་ལོ་
༤༡༧)མེ་མོ་སྤང་ལ་འབྲུངས་པར་བཞེད་པ་གཅིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན།
སྤྱིར་བཙན་དབྱང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་ཐོན་མི་དབྱང་ལོ་བཙུ་བཞེས་པའི་

ཐོག་(༦༣༣)ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་
དཔོན་ཐང་སང་སྒྲ་མ་སྤྱི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་ལོར་ཁང་ཨན་ནས་མི་ཡུལ་
བརྒྱད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པ་ལས་ལོ་བཞི་ས་འཕྱིས་པ་ཅམ་མོ།

ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་ག་ཅམ་བཞུགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སློབ་
གྱི་ཡིག་ཆང་མ་མཐོང་ཡང་། སློང་བཙན་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞི་ས་ཐོག་
རྒྱའི་ཡིག་ཆང་ལྟར་ན་བལ་བཟའ་བྱི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བསྐྱུ་དུས་སློབ་པོ་འགར་
གྱི་རོགས་སུ་ཐོན་མི་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བོད་མཁས་པའི་དམ་
ཆོས་སྒྲུགས་བམ་སྐྱབ་ཚུལ་ལས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བདུན་བཞུགས་པར་
བཤད་པ་དེ་ཡང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ལམ་སྙམ་མོ།

༥ ཐོན་མིའི་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལི་བྱིན་ལ་ཐོན་མིས་གསེར་གྱི་མཆོད་པ་དང་
བཙས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཆེད་བརྗོད་ཞུས་པ་ནི་འདི་ལྟར།

ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས།

བཀའ་དྲིན་ཆེ་འོ་ངོ་མཆར་ཆེ།

བྱིན་གྱིས་སློབས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་ཅན།

རིག་པ་དྲི་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་ཤར།
སྟོན་ལམ་དག་པའི་རྒྱ་གིས་བྲངས།
སྐྱ་ཆད་ཡི་གའི་ཉི་ཟླ་ཤར།
འགྲོ་བའི་མ་རིག་ལུན་པ་སེལ།
བདེ་གསལ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ།
རིག་པ་སྟོ་ཡི་ཚུ་ཕན་འཁོར།
སྟོན་ལམ་དག་པའི་ཚུ་བྱ་ཕྱིང་།
སྐྱ་ཆད་ཡི་གའི་ནོར་བུ་བཞུགས།
འགྲོ་བའི་དབུལ་ཕོངས་སེལ་བར་བྱེད།
རྒྱ་ལུས་དེ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བོ་ལ།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡལ་ག་རྒྱས།
བསྐྱབས་ཤེས་ཡོན་ཏན་མེ་ཏྲིག་ཤར།
སྐྱ་ཆད་ཡི་གའི་འབྲས་བུ་སྟོན།
བདག་བོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཐོན་མི་ལ།
མ་ལུས་གནང་བ་ཐུགས་ལ་བཏགས།
རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
མཁས་བྱུང་བྱེད་དང་མཇུག་བ་ཡིན།
ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཡི་གེ་ཡིན།

མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན།།

བོད་ཡུལ་དབྱུས་སུ་འགོ་བ་ཡིན།།

རྒྱལ་བོས་དགའ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན།།

རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཡིན།།

རྒྱལ་བོས་དབྱུ་མཛད་སྟོན་འབངས་ལ།།

སྤྱི་ཆད་ཡི་གེ་སྤེལ་བ་ཡིན།།

ཀུན་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས།།

ཞེས་ཞུས་ནས་བཀའ་ངེན་རྗེས་སུ་བྱས་པར་བྱས་སོ།།

དེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཁར་སྤྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་བསྐྱབས་
ཆད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་། གཞན་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག་ མདོ་བ་མ་ཉོག་
བཀོད་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ དག་བ་བཅུའི་
མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་གདན་དྲངས་པར་མཛད་དོ། །བོད་
མཁས་པའི་དམ་ཆོས་སྤྲེགས་བཅས་སྐྱབ་ཚུལ་ལས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་བོས་སྐྱོང་
བཅན་ལ་སྤྲེས་ལན་དུ། མདོ་སྤེད་ཀོན་མཆོག་སྤྲིན། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
དཀར་པོ། གཙུག་ཉིར་དེ་མེད་ཀྱི་གཟུངས། རོར་བུ་གི་ཏུ་ཞེས་པ་ཐུན་རུམ་
ན་བཞག་པས་འོད་གསལ་བ་ཞིག་བཅས་བསྐྱར་བ་བསྐྱམས་ནས་བོད་ལ་
བདེ་བར་བྱོན་ཅེས་འབྱུང་དོ།།

༤ ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོས་པ་ལ་རྒྱལ་བོས་དགའ་སྟོན་མཛད་པ།

དེ་ནས་བོད་འབངས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་གཏེ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་དགའ་
ཆ་ལ་དུ་གཞུག་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་བཅོན་རང་ཉིད་ནས་ཐོན་མི་སྤྱོད་དཔོན་དུ་
བསྟེན་ཏེ་ལྷ་སའི་སྤྱོད་མཁར་པ་བོད་ཁའི་མ་རུ་ཞེས་བྱ་བར་ལོ་གསུམ་མམ་
བཞི་ལ་མཆོམས་བཅད་ཀྱི་རང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འབངས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བོའི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་
ཡི་གེ་ལ་གྲུས་ཏྲག་བཅོན་པས་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས། ལོ་ལྔ་ཕྱི་འདི་དག་ཏུ་
ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོད་བཅད་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་
རིམ་གྱིས་བཅུམས་པར་གསལ་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ།

དེའི་ཆེ་སྤྱོད་དཔོན་ཐོན་མི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བོས་བཀྱར་སྟོན་དང་སྤྱོད་པའི་
སྤྱོད་མི་འོང་བ་མཛད་དེ། སྤྱོད་དཔོན་ཞེས་པའི་མཆོན་ཡང་མཆོམས་འདི་
ནས་ཐོགས་པར་མངོན། བོད་ཡིག་གསར་བཅོད་ལྷག་རྗེས་ལ་གཟེངས་
བསྟོད་པའི་དོན་དུ། བོད་སྤྱོད་མཛད་མི་རིམ་བྱོན་བདུན་ཡོད་པ་ལས་ཐོན་
མི་དེའི་གས་ཀྱི་མཛད་མི་བཞི་བར་བསྟགས་སོ། །མཛད་མི་ཞེས་པ་
མཁས་པའམ་ལག་རྗེས་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་དཔའ་བོ་གཙུག་
ལག་ཐེང་བའི་ཆོས་འབྱུང་ལས།

བོད་སྐད་མཛེས་པའི་མི་བདུན་གྱི།

བཞི་བར་ཐོན་མི་བཟང་མོད་ཀྱང་།།

དེ་ཀྱན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།

མཁན་པོ་ལོ་རྩའི་ཐོག་མ་འདིའི།།

བཀའ་བློན་བོད་གྱིས་ངེ་ལྟར་འཁོར།།

ཞེས་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སློན་པོ་འགའ་ཞིག་
གི་སློ་ལ་མ་བབས་ནས་རྒྱལ་བོས་འབངས་ལ་འདི་ལྟར་བཀུར་བ་མི་རིགས་
སོ་ཞེས་སྒྲིག་ལབ་སྐྱེད་བ་ཐོན་མིས་གསན་ནས། ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་བོ་གྲལ་
གྱི་གྲུང་ན་བཞུགས། སློན་པོ་ཆེ་དགུ་རྣམས་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་དབུས་
སུ་ཐོན་མི་ཡར་ལ་བཞེངས་ནས་སྐད་དོག་འཛོམས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་མཆི་མ་
དགུ་བའི་ང་རོར་དང་བཅས་འདི་ལྟར་སྐྱངས་སོ།།

ང་བློན་ཅན་གྱི་སློན་པོ་ཐོན་མི་ངས།།

ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ།།

ལུས་ཆ་གང་ཆེ་ཡང་དཀའ་བ་སྤྱད།།

ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་བེ་ལི་བྱིན་ལ།།

ཡིད་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མོས་གུས་བྱས།།

ནོར་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྐྱུ་ཉིན་སྤྱལ།།

དོན་རྩིད་པར་དཀའ་བའི་ཡིག་འབྲུ་བསྟན།།

སྒྲིབ་ཆོམ་སེལ་བའི་མཇུ་བ་བྲིད་བྱས།
ཆིག་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།
རྒྱ་ཡིག་ལྷ་བཙུ་ཐམ་བ་དེ།
བོད་ཡིག་སྐྱམ་ཙུར་གཏན་ལ་པབ།
རང་མཁས་པའི་ངས་ཤེས་སྒྲོ་ལ་ཤར།
འཕྲལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད།
དུས་ད་ལྟ་དགའ་ལ་བྱི་མ་སྦྱིད།
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར།
མི་མཁས་པ་སྤྲེགས་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན།
ང་ལྷན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཡིན།
རྗེ་རྒྱལ་བོ་ཉི་ཟླའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས།
གྲོགས་སྒྲོན་པོའི་ཁོད་ན་ང་ཅམ་མེད།
བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་མི་རྣམས་ལ།
ང་ཐོན་མི་བཀའ་ངོན་མི་ཆེའམ།

ཞེས་དེ་སྐད་སྒྱུར་སྒྲངས་པས་སྤག་དོག་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པོ་རྣམས་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཏྲས། ཐོན་མིས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་མདེུ་ཅེ་
རྒྱུ་པོས་གནད་ལ་ཐོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་འགྲན་སེམས་ཞི་ཞིང་། ཐོན་
མིའི་བཀའ་ངོན་གྱི་རི་མོ་སྒྲོན་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་གསུབ་དུ་

མེད་པར་གྱུར་ཏོ།།

༥ ཐོན་མིའི་གདུང་བརྒྱད་ཕྱེ་མ།

ཐོན་མི་སལྷོ་ཁའི་སྤྲུལ་མཉམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེའི་སྤྲུལ་ཡེ་ནག་དེའི་སྤྲུལ་ཉི་མ་
 ལྷོང་གསལ། དེའི་སྤྲུལ་བེར་ནག་ཅན། དེའི་སྤྲུལ་མོན་མོ། དེའི་སྤྲུལ་གཙོ་བོ་
 ལྷ་སྤྲུལ། འདི་རྣམས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་བཅུགས། དེའི་སྤྲུལ་བསོད་
 རམས་རྒྱལ་བོ། དེའི་སྤྲུལ་རྒྱལ་བོ་དགལ། དེའི་སྤྲུལ་རྩ་མགོན་རྒྱལ་མཆན།
 དེའི་སྤྲུལ་རྩོམ་ཐུག་ཤིང་། འདིས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྲུལ་ཉི་ཤུ་ཀུན་དགའ་སྒྲོ་
 གོས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེས་ཉོར་རྒྱལ་བོའི་བྱང་ཏུ་བརྒྱུད་ས་པས་ལས་
 ཀ་གནང་ཞིང་ཁྱི་དཔོན་ཏུ་བསྐྱོས། དེའི་སྤྲུལ་དཔོན་བཞི་འཛོམས། འདི་གོང་མ་
 གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་གྱི་རྩོང་དཔོན་ཏུ་བསྐྱོས།
 དེའི་སྤྲུལ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། དེའི་སྤྲུལ་དཔོན་ཆེན་གྲལ་ལྷ། འདིའི་སྤྲུལ་ཆེ་
 ལྷོད་ལ་གོང་མ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱལ་དཔོན་ཆེན་དང་།
 གོང་དཀར་རྩོང་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བྱང་འབྲེལ་ཏུ་གནང་། སྤྲུལ་ཆེ་སྤྲུལ་ལ་
 ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གསང་སྤྲུལ་ཆོས་སྟེ་གོང་དཀར་རྩོང་
 གནས་གསང་ཏུ་བཏབ། འདི་ནས་བཟུང་དཔོན་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་ཡར་
 རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཤིང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཏུས་

ལྷ་ཡར་རྒྱལ་སྡེ་བ་ནམ་རྒྱལ་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་གྲགས་པ་ཅན་སོགས་བྱུང་ངོ་॥

གཉིས་པ། རྩོན་མིས་བོད་ཡིག་རི་ལྟར་བཟོས་ཚུལ།

༡ དབྱངས་གསལ་དང་འཕྲུལ་རྟེན་མགོ་འདོགས་ཟི་ལྟར་

གཏན་ལ་ཕབ་པ།

ཀ དངོས་གྱེ་དོན།

[illegible]

[illegible]

[illegible]

གོང་གི་མ་བྱ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་ལས་
བཤད་པ་འདིར་བྲངས་པ་ཡིན་ལ། རྫོག་ལོ་རྒྱ་བའི་དག་ཡིག་དུ། ཡི་གའི་བྱ་
བྱག་ཅེས་པ་ནི་གི་བྱ་སོགས་བཞི་དང་ར་བཏགས་ཡ་བཏགས་ཏེ་བྱག་ལ་
ངོས་འཛིན་ཏེ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

རྒྱལ་རབས་གསལ་མེད། ན་ལོག་ཤ་ལོག་ཐ་ལོག་བྱེད་པ་སོགས་ནི།
སི་སྒྲི་ཏའི་སྐད་བོད་དུ་གཟུངས་སྒྲགས་སུ་བསྐྱར་དུས། ཡི་གེའི་རྣམ་དབྱེད་
ལ་མཁས་པའི་བརྟེན་ཏེ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དུ་བཅོས་སོ། །ཞེས་བེད།

འདི་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཐོན་མི་ལོ་རྒྱ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་དུས་དེར་འབྲུག་པོ་ལྔ་དང་ལོག་པ་ལྔ་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་རི་ལྟར་
འབྲི་དགོས་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་དུ་མེད་པ་དེ་བབས་འདུག་པས་
ཁོང་གིས་བོད་ཡིག་བྱིངས་གཏན་ལ་པབ་དུས་འབྲུག་པོ་ལྔ་དང་ལོག་པ་ལྔ་
སོགས་ཞར་ལ་བཅོས་བྱིན་ཅེས་བཤའ་ན་རིགས་ཀྱི། བྱིས་ཀྱི་ལོ་བཅའ་རྣམས་
ཀྱིས་བཅོས་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱ་མེད་སྟུང་མོ།

ཡང་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་ལས། མ་གྱུའི་ཡི་གེའི་ཐ་སྙད་འདོགས་
པའི་སྐབས་སུ། ལ་ཡིག་མའི་ཡི་གེ་ཡིན་དོན་དང་། ཅ་ཇ་གཉིས་ར་ཡིག་སྒྲིས་
ཀྱི་བྱ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་དང་། ཨ་དང་ཡ་རང་ས་འཛིན་པའི་ཡི་གེར་བཞག་
པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཀ་ག་བ་ཟ་ར་ས་སྟེ་དུག་ལ་ཡ་སྟ་
ར་སྟ་ལ་བཏགས་ཅི་རིགས་བཏགས་ཆོག་པས་མའི་ཡི་གེ་ཞེས་བཤའ་བ་
ཡིན་ལ། ལ་ཡིག་ལ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་འདོགས་མི་རིགས་པས་སོ་སྟུང་པ་
དང་། ཅ་ཡིག་ལ་ས་མགོ་ཅན་ཐོབ་རུང་བས་ར་ཡིག་སྒྲིས་ཀྱི་བྱ་གཉིས་ཞེས་

བ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དམ་སྙམ་བ་དང་། རང་ས་འཛིན་པའི་ཡི་གེ་
བཅུ་ལྔ་ཁྲི་མ་དང་ཡ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་མ་བྱུང་དང་ཡ་བཏགས་ལ་
འགྲོ་བས་དེའི་གྲངས་ཀྱང་ཨེ་འགྲིག་སྙམ་མོ།།

སྡེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་མཆོད་
སྡོང་དཀར་ཆག་ཏུ། འཕུག་པོའི་ཡི་གེ་ལྷ་དང་ལོག་པའི་ཡི་གེ་བྱུག་དོར་བར་
མཛད། ཅེས་སྒྲ་ཡིག་ལོག་ཡིག་གས་སུ་བཞག་པ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་
སོ།།

༡ ཡི་གེ་གསར་བ་བྱུག་སྒྲིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་དང་ངེ་ལྟར་ ཆེད་པ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་རྒྱགས་ཆེ་བའི་ནང་དུ།
ཅ་ལག་ ཅི་ཅ་མ། ཅུང་བད། ཅེ་རེ་ལོང་། ཅོ་རྟོ། ཆ་བྱད། ཆིབས་པ། ཆུ་བོ།
ཆེན་པོ། ཆོས། ར། རི། བཞིན་རུས་ཀ། རེང་། རོ་བོ། ལྷ་མོ། ས་ཞིང་། ལྷན་
མར། ཞང་ཆད། ཞོགས་ཀ། ཟ་མ། ཟིལ་བ། ཟུག་རུ། ཟ་བེད། ཟོར་བ། འ་ཁུར།
འབྲེལ་སྒྲུའི་འི། འུག་པ། འེ་ཅག་ འོ་མ་སོགས་རྒྱུ་ཡིག་གི་སྒྲ་ལྡན་ནམས་
དང་། གཅིག་མཆོག་འཛིགས། གཞོན། བཟུང་སོགས་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལྡན་

རྣམས་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་གདངས་ཇི་ལྟ་བུར་ཐོན་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་གྱི་
གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའི་གས་སུ་མ་བྱུང་སྟབས་གསར་དུ་བཟོ་དགོས་པ་བྱུང་
སྟེ། དཔེར་ན་རང་རེས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཐོན་པའི་སྐད་དུ་ཏ་ལ་པ་བཅུགས་
པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་དུས་སུ་བཟོས་ཡོད་པར་གྱུང་
ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐུ་བས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཤུད་ཡོད་པ་ལྟར་རོ།

ཡི་གེ་དེ་དུག་ཇི་ལྟར་ཆེད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་གསར་
བཟོ་མཛད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མ་ཐུན་པའི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཐུག་
ཐོགས་པ་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཞིག་དང་སྤང་ནས་གཏམ་འཕྲོས་
མཛད་པར། སློབ་དཔོན་གྱིས། བྱེད་གང་ནས་བྱོན་བྱས་པར། དེ་ན་རེ། ཞང་
ཁུང་ནས་འོངས་ཟེར། གང་དུ་འགྲོ་བྱས་པས། ཟ་ཉོར་དུ་འགྲོ་ཟེར། གང་གི་
དོན་དུ་འགྲོ་བྱས་པར་ཇ་ཉོ་དུ་འགྲོ་ཟེར། རྣམ་སྟེབས་བྱས་པས་ཅི་ཆ་ཟེར།
དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་དེའི་སྐད་ལ་དབྱེད་པ་མཛད་པས་ཞང་ཁུང་ཞེས་
ཞ་ཡིག་སྟོན་དགོས་པ་ཐུགས་ལ་ཤར། དེ་བཞིན་དུ་འོངས་ཞེས་པས་འདང་།
ཟ་ཉོར་ཞེས་པས་ཟ་དང་། ཇ་ཞེས་པས་ཇ་དང་། ཅི་ཆ་ཞེས་པས་ཅ་ཆ་གཉིས་
རྣམས་བོད་ཡིག་ཏུ་སྟོན་དགོས་པར་དགོངས་ནས། ཀ་ཁའི་སྟོད་དུ་ཅ་ཆ་ཇ་
གསུམ་དང་། སྐད་དུ་ཞ་ཟ་འགསུམ་བསྐྱར་ཞེས་པའི་དག་རྒྱན་འབྲེལ་ཆགས་
པོ་ཞིག་ཨ་ལ་ཤས་ཡིག་བཤུད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་སོགས་སུ་བཀོད་ཡོད་
དོ།

ཡང་མར་བ་ལོ་ཙྰ་འི་སྐྱ་དུས་སུ་གིས་ངེས་པའི་སྡོན་གྱི་ཡི་གེ་ཆེས་
ཆེང་བ་ཞིག་ཏུ། ཡི་གེ་དེ་དུག་ཡུལ་དུག་གི་མིང་བྱར་ལས་ཆེད་པར་བཤད་དེ།
ཅ་ནི་གན་ཅག་གི་མིང་བྱར་ལས་ཆེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ནི་གྲགས་ཆོག་ལས་
ཆེད། ར་ནི་ཐེ་རང་ར་གྲོང་ལས་ཆེད། འ་ནི་འང་འང་ལས་ཆེད། ཟ་ནི་ཟ་ཉར་
ལས་ཆེད། འ་ནི་འ་འ་ལས་ཆེད་ཅེས་འཁོད་སྒྲུང་སྟེ་ད་ལྟ་འདི་འདྲའི་ཡིག་ཆེང་
ལག་ཏུ་ཆུད་དཀའོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

དེབ་ཐེར་རྫོགས་ལྡན་གཞོན་ཅུའི་དགའ་སྟོན་སོགས་སུ་བོད་སྐད་གྱི་
གཅིག་དང་ཆོས་སོགས་ལ་རྒྱ་གར་གྱིས་ཨེ་ཀ་ཆུ་སོགས་སུ་བརྗོད་པས་
རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་ཅ་ཆ་སོགས་མི་དགོས་པ་འདྲིར་བསྒྲན། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། བོད་དུ་ཅ་ཆ་སོགས་བསྒྲན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་གཅིག་སོགས་ལ་རྒྱ་གར་
གྱི་ཨེ་ཀ་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་འདྲི་རྒྱ་མཆན་གྱི་གཙོ་བོ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱ་
མཆན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ཡིག་མ་བཅོས་པའི་གོང་རོལ་ནས་བོད་རང་ལ་
གཅིག་དང་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཅ་དང་ཆའི་སྐད་གྱི་གདངས་
ཡོད་པ་ལ་གདངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱས་པས་འདོན་
པའི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའི་གས་སུ་མེད་པ་འདྲི་ལ་བྱག་གོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

ཀྱི་སྐད་དུ་སྒྱུ་ཆེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཉི་མ་དང་། ཀོ་ཤ་ཞེས་པ་མཛོད་ཀྱི་མིང་
ཡིན་པས། ཉ་དང་ཇ་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྲོན་དགོས་བྱུང་ངོ་ཞེས་
ཀྱང་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འབྱུང་ངོ་།།

ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། མི་དེའི་སྐད་ལ་དབྱད་ནས་ཡི་གེ་
དེ་དང་དེ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཁ་རྒྱན་ལྟར་ན་
སྐད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་པའི་ཡི་གེ་ནི། ཡི་གེའི་གདངས་ལ་ཟེར་རམ་ཡིག་
གཟུགས་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་དེའི་སྐད་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཞང་ཞུང་དང་
ཇ་སོགས་ཀྱི་གདངས་ཐོན་མིའི་ལྷགས་ཐོག་དུ་མི་ལོན་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ་
སྒྲེ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་དེའི་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེའི་གཟུགས་དབྱིབས་
ཤར་བ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་དུག་བཟོ་མཁན་ཐོན་མི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ་། དེས་
ན་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཐོན་མིས་མི་དེའི་སྐད་ལ་དབྱད་ནས་གདངས་དེ་
དུག་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་དུག་བཟོ་དགོས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྐང་དང་འགྲིག་གམ་སྦྲུམ་མོ།།

ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགའ། ཅ་སྡེ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་རྟགས་དང་བཞི་
བ་རྟ་བོར་བས་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་བཞི་ནི་ཅ་སྡེའོ། །ཞེས་སྤང་ངོ་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
འགྲེལ་ནི། ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ལྷ་བཙུ་ལ་དབྱི་བསྒྲན་ངི་
ལྟར་བྱས་ནས་བོད་ཡིག་བཟོས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱ་གར་གྱི་ལན་མར་སོགས་ཡིག་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དེའི་ཅ་ཆ་ཇ་

(ཅ ཅ ཏ)གསུམ་ལ་བོད་ཡིག་གི་བཅོ་ལྔ་བའི་ཅ་ཏྲགས་ནི་རི་བོང་གི་
རྩེ་སྤྱན་ལྷུང་གྱུར་པས་ན་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་ཅ་ཏྲགས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཁྱད་ནི་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་བཅོས།
དེ་ནས་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་སྟོན་དགོས་པ་བྱུང་བ་ན། བོད་ཡིག་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་
གྱི་ཅ་ཏྲགས་སྤངས་ཏེ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་བཅོས་ཞེས་བཤད་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་
གཏམ་དུ་འགྱུར་ངོ།

ཀ་ཁ་ག་ང་

༡༡༠༡༡༡།

༡༡༠༡༡༡།

ཁ་མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་གིས། ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོ་བའི་མ་སྤྱི་ལན་ཕྱར་དུ་བཤད་པ་
མི་འཐད་དེ། ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་སྤངས་པ་ཡིན་ནི་ཟེར། དེ་ལ་འགལ་བ་
མེད་དེ། ཁ་ཆེ་ནི་རང་རེའི་བོད་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱབ་མཐའ་དང་འབྲེལ་བར་
ཆགས་པའི་ཚུ་བོ་སི་རྩུ་འབབ་པའི་ཡུལ་ཀམས་ར་ཡིན་ལ། གནའ་དུས་ཀམས་ར་
ནི་རྒྱ་གར་རྒྱབ་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། དེའི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་ལན་
ཕྱར་གྱི་དབྱངས་གསལ་དང་ཏ་ལམ་འདྲ་བས་ན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོ་སྤྱད་ས་

ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་ཅི་རིགས་སྤངས་པར་སྤིང་དོ།

ད་ལྟའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐོན་མིའི་སློབ་དཔོན་ལི་བྱེན་ཞེས་
པའི་ལི་ནི་ལི་ཡུལ་ལ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། བོད་ཡིག་གི་བྱི་མོ་ཡང་ལི་ཡུལ་གྱི་
གྲོང་ཁྱེར་རྟ་ཐེན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་བོད་གྱི་
མཁས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་གཏམ་ཞིག་སྟེ། ཐོན་མི་རང་གི་མགྱུར་
དུ།

ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ།

ཞེས་གང་ལ་ཐེབས་པའི་ཡུལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཆོག་གི་དངོས་
ཤུགས་གང་དུ་ཡང་ལི་ཡུལ་ལ་ཐེབས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། ལི་ཡུལ་ནི་
འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་བ་སོ་བ་རྟ་ཆག་རྗེ་དྲུང་སློབ་བཟང་
བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བོད་མངའ་རིས་ཀྱི་བྱང་
སྟོགས་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ལྷང་ར་སྤྲུག་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ད་ལྟ་ཤིན་
ཅང་དུ་འབོད་པའི་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཡིན་ལ། འདི་གནའ་སྤྱ་མོ་ནས་རྒྱ་གར་
གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཏམ་བུར་ཅམ་ཡང་མི་སྤྲོད་པོ།

ཨ་ལ་ཤའི་ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། ཐོན་མི་རྣམས་ལ་
ཐེབས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཁུངས་བཙུན་གྱི་ཡི་གེ་
ཞིག་ད་སྤྱི་མ་མཐོང་ཡང་གལ་ཏེ་ཐེབས་པ་བདེན་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་
གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པའི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་།

ཐོན་མི་དང་ཐང་ཐན་སྒྲ་མ་བྱོན་པའི་དུས་དེར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་
དངོས་སློབ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་ཞབས་ཟིན་ཆོག་པའི་མཁས་པ་དུལ་བའི་ལྷ་འཕྲི་
དུལ་བའི་སྒྲེ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཆལ་
བའི་དེབ་དམར་དང་འགོས་ལོའི་དེབ་སྒྲོན་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་
ཐང་ཐན་སྒྲ་མ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དངོས་སློབ་ཏུ་བཤམ་པ་ནི་མི་བདེན་པ་འདྲ་
སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་གྲོལ་སྟེ། དེའི་སློབ་མ་མཆོག་གི་སྟེ། དེའི་
སློབ་མ་དུལ་བའི་སྟེ་ཡིན་པས་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་ན་དུལ་བའི་སྟེ་སློབ་དཔོན་དུ་
བཀྲུང་བར་བཤམ་པ་གཙོགས་སམ་སྟུམ་སྟོ།།

༤ ཐོན་མིའི་བརྩམས་ཆོས།

༡ དངོས་གྱི་དོན།

དེ་ཡང་ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་མཛད་པའི་རྗེས་ནས་སྐྱ་རིག་
པ་དང་ཡི་གེའི་རིག་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
མཛད་པར་གྲགས་སོ། །ཁངས་བརྒྱད་ངེས་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྐྱའི་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བརྩམས་ཞེས་
སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གཡའ་སེལ་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། རྒྱ་གར་
ཀྱི་སྐྱ་མདོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ཨིན་ལྷ་ཀ་ར་ཤ། བི་ཤ་ལ་ལྷ་ཀ་ར་ཤ། ཤ་ཀོ་ལ་

ཡ་ན་བྲུ་ཀ་ར་ཤ། སྤ་ཁྱི་བྲུ་ཀ་ར་ཤ། ས་མཉུ་ཟླ་བ་བྲུ་ཀ་ར་ཤ། བ་ཏུ་ལི་བྲུ་ཀ་
ར་ཤ། མ་ཁུ་ཇ་ཉེ་བྲུ་ཀ་ར་ཤ། སྤ་ར་སྤ་ཉེ་བྲུ་ཀ་ར་ཤ་ཉེ་བརྒྱད་འདེན་ནོ། །ད་
ལྷ་སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་ཅ་བ་གཉིས་ལས་དེ་འཕྲོས་བྲལ་བསྟན་པ་
སྤ་དར་དང་ཕྱི་དར་གྱི་མཆམས་སྤ་རུབ་ནས་དཔེ་མ་བྱུང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་
ཕངས་ཆེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྷའི་སུམ་རྟགས་གཞུང་དུ། ད་བྲག་རྗེས་སྤ་གང་
ཐོབ་ཀྱི་ཆིག་སྤད་དང་བྲ་བྲེད་ལས་གསུམ་དང་སྤྱལ་ཆིག་ མིང་རྒྱུད་གི་དག་
ཡིག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་དངོས་བསྟན་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་
གནད་དེ་ལ་བྲལ་གོ།

གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤ་མ་རྣམས་སྤ། ཐོན་མིའི་བརྒྱམས་
ཆོས་བགྲངས་སྐབས། སུམ་རྟགས་ལས་གཞན། དང་པོ་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་
བཅོ་བརྒྱམས་དང་། ཀ་མེད་སུམ་ཅུར་བསྐྱར་བ། སྤེབ་སྤྱོར་སྤྱིག་པའི་གཞི་
ལ། ཐོན་མིའི་མདོ་རྗེའི་སྤ་མདོ་བེར་བ་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱུང་པར་
དུ་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་ཚོམ་པ་པོ་ས་སྤྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
དེ་དག་དངོས་སྤ་གཞིགས་སལ། གང་ལྟར་རྒྱལ་རབས་དེར་(༡༣༢༤ལོར་
བརྒྱམས་)ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོ་ཙུལ་རྒྱུས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་
གཞིགས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་དང་སྤྱོད་རྣམས་སྤ་
མས་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ནི་གཞུ་ཁང་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་བརྒྱམས་པར་གསུངས་ཏེ་བརྟག་གོ། །ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་

སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བར་སྤྲུལ་ཀྱི་བསྐྱུག་ཐབས་ཐུན་པའི་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་པ་ཡང་ཐོན་མིས་མཛད་པར་བྱས་པ་ལ། ཞུ་ལུ་ལོ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་རྟ་བའི་
འགྲེལ་བའི་དབུར། ཐོན་མིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཐུན་པའི་སྒྲོན་མེ་ནི་
ཐོན་མིས་མཛད་སྤྱིད་ནའང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་སྟོག་ཚུལ་ཡིན་གྱི་བོད་ཀྱི་སྐད་
ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆིག་ཟེན་ལྟར་ན། ཐོན་མིས་
མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཐུན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པའི་བསྐྱུག་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་
ཡོད་པར་མ་ཟད། མཁས་བ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སྤྱོད་བའི་དན་རྟགས་ཀྱང་
ཆིག་གི་བྱར་ལ་གསལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་ཆེད་
དཀའ་བས་བདག་ཅག་གི་མིག་ལམ་དུ་སྤྱང་བར་མ་གྱུར་ཏོ

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་གིས། སྤྲུལ་རྟ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་གཉིས་ཐོན་
མིས་བརྩམས་པའི་ཡི་གེའི་བསྐྱུག་བཅོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡི་གེའི་བསྐྱུག་བཅོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
གསལ་ཀྱི་ཡང་ལེ་འུ་རེ་རེ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤྲུལ་བ་ནམ་
བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་བསྐྱུག་པའི་སྒྲོན་མེར་སྤྲུལ་
རྟགས་ཀྱི་རྩ་བ་བཀོད་པའི་མཇུག་ཏུ། ལྷ་ཀ་ར་ཁྱའི་རྩ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་

ཏུ་བཟང་པོའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་དང་པོའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་བའོ། །ཞེས་དང་། བླ་ཀ་ར་
ཏའི་ཙྰ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཀ་ར་ཏ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཏེ་
དུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན་ཞེས་སོ་བཅུ་ལ།

དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་དེ་ལྟར་ན་ཐོན་མིའི་ཡི་གེའི་བསྟན་
བཅོས་ལ་བརྒྱད་དུ་མ་བཟད། མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་དེའི་ནང་གི་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་ལ་སྐབས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་དང་། དེའི་
སྐབས་དང་པོ་ལ་མ་མཐའ་ལེ་ལྷ་ལྔ་དང་། སྐབས་གཉིས་པ་ལ་མ་མཐའ་ལེ་ལྷ་
དུག་ཡོད་པས་གཞུང་ཆིག་དེར་ལེ་ཆན་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དངོས་
སུ་གསལ་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་གཅིག་སུ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
ལྟར་དུ་ཙྰ་བའི་ལེ་ཆན་ཆེན་པོ་གཞན་བདུན་ལ་ཡང་སྐབས་དང་ལེ་ལྷ་དུ་མ་
ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་བཅུ་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་སྤོང་བྱས་པ་ལ་ལན་རི་
ལྟར་གདབ་སྒོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་སུ་སྤང་ངོ་།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་གཞུང་དེས་ཐོན་མིའི་བསྟན་
བཅོས་ལ་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིང་བའི་སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་
བའི་མཛུག་ཏུ། བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་བླ་ཀ་ར་ཏའི་ཙྰ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་
ཏུ་བཟང་པོའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་དང་པོའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན་འདི་ཉིད་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྔ་བ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་དང་།
གསེར་རྟོག་རྟགས་འཛུག་གི་འགྲེལ་བའི་གཤམ་དུ། བླ་ཀ་ར་ཏའི་ཙྰ་བ་དང་

ཡན་ལག་གི་གཞུང་བརྒྱད་བཅུགས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་དོན་བཟང་
པོའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྐབས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་
བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་བཅུ། དེ་ལ་བྲ་སྟེ་དགོ་
བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
ལུང་དངས་པའི་མཐར། བྱ་མེས་མཛད་པའི་བད་སྟོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ཙ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཙ་བ་དང་པོའི་ནང་གི་སྐབས་སམ་
ལེ་ལུ་ལྲ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡིན་པར་བཞེད་འདུག་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིང་བས།
འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྲ་བ་ཡིན་པར་མངོན།
ཞེས་མ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་བྱོན་མཁས་པས་བཀག་
ཟེན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ལུང་འགྲེལ་ཚུལ་གོང་གི་
དེ་མི་འཐད་དེ། བྲ་སྟེ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཞེས་པ་ཙ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་དང་། ལྲ་
བ་ཞེས་པ་དང་པོའི་ལེ་ལུ་ལྲ་བ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་འཇུག་
གི་སྐབས་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཙ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཞེས་པ་
གཉིས་པ་དེའི་དྲུག་པ་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་སོ་ཞེས་བེར་བ་ལ་ཡང་ལན་རི་
ལྟར་གདབ་དབྱུད་དགོས་སོ།།

གཞན་ཡང་། མཆན་འགྲེལ་ངོ་མཆར་འཕྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་ཏུ། འགྲེལ་བ་
བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་བཀོད་པའི་ཚྱོད་གཞིར་གྱུར་པའི་སུམ་རྟགས་སོ་སོའི་

མཐུག་གི་གཞུང་དེ་སུམ་ཅུ་བའི་རྩ་བའི་མཐུག་ཏུ་མི་འགོད་ཅིང་། ཏྲགས་
འཐུག་གི་མཐུག་ཁོ་ནར་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་། གུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཞེས་
པ་ལ་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་ཆིག་དོན་བཟང་བོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཏྲགས་
འཐུག་ཅེས་པས། ཐོན་མིས་བསྟན་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཏྲགས་འཐུག་
ཡིན་པར་གང་ན་གསུངས་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་དབྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་
ཞིག་ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ།

༥ ཐོན་མིའི་བསྐྱར་ཆོས།

དེ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོངས་སུ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སྣ་ལྔ་ལྟེ་
མཚུངས་སྒྲ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱེད་དང་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་བཀའ་ངེན་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རང་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་གསར་བཅོས་ལེགས་
པར་གྱུབ་པ་ནས་བཟུང་། བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་བཀའ་ཡུལ་གྱུ་སོ་
སོར་པོ་ཉ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱ་ས་ར་དང་། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་
ར། ཁ་ཆེ་ཏ་ཅུ། བལ་བོ་ཤྲེ་ལ་མཆུ། རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤང་མརྒྱ་དེ་བ་(འདི་ཁྱི་སྲོང་
ལྷེ་བཙན་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲེ་ལ་དང་ཚྭ་ད་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་ཤང་དེ་
དང་མིང་གཅིག་ལ་ཁད་པ་ཅམ་མོ། །)དང་། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་སྣ་ལྔ་ལྟེ་
རང་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀོ་ཁ་དང་། ལྷ་ལུང་རྩོམ་པ་ལ། (འདི་

ཡང་དར་མ་བགྲོང་མཁན་དེ་དང་མིང་གཅིག་ལ་ཁད་པ་ཅམ་མོ། །)སོགས་
གདན་འཛོམས་པར་བྱས་ནས་གསུང་རབ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྒྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་
གྲ་ཐོག་མར་བཅུ་གས་སོ།།

གསུང་རབ་གང་དང་གང་བསྒྱུར་བ་ནི། ཐོག་མར་སྒྱུན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉེར་གཅིག་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། དེ་ཉེར་གཅིག་ནི་རྒྱལ་བོའི་
བཀའ་ཆེ་མས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་ལས་བྱུང་བ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེང་
བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར།

- ༡ ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ།
- ༢ ཕྱག་སྟོང་སྒྱུན་སྟོང་གི་གཟུངས།
- ༣ བརྒྱ་སྟེང་བོའི་མདོ།
- ༤ ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདོ།
- ༥ བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་གཟུངས།
- ༦ རོན་ཡོད་ཞགས་པ།
- ༧ རོན་ཞགས་སྤྱི་མ།
- ༨ བརྒྱ་མཆོག་
- ༩ དབང་བསྒྱུར་འཁོར་ལོ།
- ༡༠ ཆོ་ག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱད།
- ༡༡ ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས།

༡༢ ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས་པ།

༡༣ འོད་ཟེར་རྣམ་བཞུགས།

༡༤ བསྐྱེད་པའི་གྲི་རྒྱུད།

༡༥ ཡི་གེ་བྲུག་པའི་མདོ།

༡༦ དམ་ཆོས་པད་དཀར།

༡༧ བུལ་རི་ཀའི་མདོ།

༡༨ ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།

༡༩ ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།

༢༠ མཆོན་རབ་ཡོངས་ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།

༢༡ མཆོན་རབ་ཡོངས་ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།

འདི་ལས་འོད་ཟེར་རྣམ་བཞུགས་དང་། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།
པ། མཆོན་རབ་ཡོངས་ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།
ཞིང་། གཞན་མ་རྣམས་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་བཅས་བྲས་པའི་བྲུང་པར་ཅམ་ལས་
ཆང་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ།

གཞན་ཡང་འདྲས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཏྲུ་གི་གཟུངས། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།
མདོ་སྟེ་མཆོན་རབ་ཡོངས་ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།
དམ་པ་ཏྲུ་གི་མདོ། དགེ་བ་བཅུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་
ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤེལ་རྣམས་སུ་འབྱུང་ལ། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་བཞུགས།

ལྷས་སྣ་བའི་བོད་རྒྱལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྣོན་བཅན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་
དམ་གྱི་ཉེན་གཉན་པོ་གསང་བའི་གས་ནས། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་
དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བ། མདོ་སྡེ་བ་མ་ཏོག་ ཅི་ལྟ་མ་ཁི་གཟུངས། མདོ་སྡེ་ལས་
རྣམ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱར་པར་མཛད། ཅི་ལྟ་མ་ཁི་ཞེས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་
གཅིག་གས་གྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས་དང་མདོ་སྡེ་བ་མ་ཏོག་ཅེས་པ་
བ་མ་ཏོག་བཞོད་པ་དང་གཅིག་གམ་སྣམ་མོ།

གོང་གི་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཕྱིས་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་
འགྱུར་བཅོས་དང་སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པར་བཏེན། དང་
ཐོག་ཐོན་མིས་བསྐྱར་ཆད་གྱི་གཞུང་གི་མཁུག་ཏུ་ཐོན་མིའི་འགྱུར་བྱང་ཡོད་
པའི་ངེས་པ་མ་མཆིས་མོད། དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བའི་མཁུག་ཏུ་ད་ལྟའང་ཐོན་
མིའི་འགྱུར་བྱང་བཞོད་ཡོད་དོ། །དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཚུལ་
འབྲ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཡོད་དེ། སྤང་སྐོང་། པང་གོང་། ཕྱག་བརྒྱ་སོགས་ལས་
གང་དག་བཏྲག་པར་འཆོལ།

སྦྱིར་བོད་དུ་གཞུང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དང་། འགྱུར་
ཕྱག་དང་ཞོ་ལོ་ག་དང་བམ་པོའི་གངས་ཆད་དང་། འགྱུར་བྱང་འགོད་པ་
སོགས་གྱི་སྒོལ་ནི་སྤང་བཅན་རྗེས་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་བ་ཁྲི་སྤང་སྡེ་བཅན་
རིང་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱ་ཅོག་ཞང་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་
ཆེར་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བཀས་བཅད་པ་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་བས་ན། ཐོན་མིའི་

དུས་སྤེལ་དཀའ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བཀའ་བཅད་ཀྱི་ངེས་པ་མ་མཛད་དོ།

ཆུ་ནག་གི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་ལ་འགྱུར་བྱུང་གི་དོད་དུ་ལོ་ཙྏ་བའི་
མཆོན་ཅམ་འགོད་པ་ལས། ཆུ་གར་སྐད་དང་། འགྱུར་བྱུང་དང་། བམ་གྲངས་
འགོད་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱང་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆུ་ནག་གི་འགྱུར་བྱུང་གཞུང་གི་མཛུགས་དུ་མི་འགོད་པར་དབྱར་
འགོད་པ་ནི་ཆུ་ནག་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ།

གསུམ་པ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་རྟེན་གྲགས་ཆེན་

འགའ་ཞིག་

(ས་བཅད་འདི་མཆོམས་འདིར་བཀོད་ན་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་
པར་འགྱུར་བས་མཛུགས་མཐའི་གཤམ་དུ་བཀོད་པ་ལ་བསྟར་བར་འཆོལ།)

བཞི་བ། སྤྱི་ལོ་པ་དང་བོད་ཀྱི་བཟོ་གཉིས་ཀར་མཁོ་བའི་

བསྟན་བཅོས་འགའ།

༡ བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་ལོ་པའི་སྡེ་ཆོན་གཤམ་དུ་བཞུགས་

པའི་དག་ཡིག་སྤྱི་སྡོམ་ཆོན་ཆ་རྩ་འབྲེལ།

ཆུ་གར་གྱི་པར་ཏཱ་ལའ་བཟང་གྲགས་པས་ཙྏ་ཙྏ་གར་ཏཱ་ལའ་ལག་

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱི་བའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བཅུ་མས་པ་ལས། འདི་དང་དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་རོ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་པ་རྩེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་རྩྱ་ན་གྱི་རྩི། (བྲན་པ་ཡེ་ཞེས་
གྲགས་པ) བོད་དུ་ཕེབས་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱིང་གི་སར་རྒྱལ་བོའི་
སྒོ་བ་དཔོན་མཛད། མཐར་ཁམས་ཀྱི་སྒོང་ཐང་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་།
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བྱང་བར་ལོ་བས་པ་ན། རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་རང་འབྱུང་དུ་
མཛད་སྐབས་སྤྱི་དང་སྤུམ་རྟགས་གང་ལ་ཡང་མཁོ་ཆེ་བའི་དག་ཡིག་སྤྱི་སྒོ་
མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་མས་ནས་བོད་སྐད་ལྟར་རང་འབྱུང་དུ་མཛད།
ཅས་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམ་མོ།

ནམ་བཅུ་མས་པའི་དུས་ནི། རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་རོལ་དེ་མ་ཐག་གི་
བྱུག་ཅུ་སྒོར་དེའི་བཟང་བྱ་སོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་འབྱུག་(༡༠༠༩) ལོར་འབྲུངས་
པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་གྱི་དུས་སུ་
སྤྱི་ཏི་རྩྱ་མཆོན་གཞན་སྤྱི་ཆེར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་སུ་བྱོན་པའི་བྱང་ནས་
སྤྱི་དང་ལེགས་སྤྱི་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབས་ངེས་པས་ན། སྤྱི་སྒོ་ཡང་དུས་དེ་
ཅམ་ཞིག་ལ་བཅུ་མས་པར་རྩེས་སུ་དཔོག་གོ།

སྤྱི་ཏི་ཐོག་མར་བོད་དུ་ཕེབས་དུས་བོད་སྐད་མི་མཁྱེན་ཅིང་གཙང་རྟ་
ནག་ཏུ་བྱིམ་ཆང་ཞིག་གི་ར་ལུག་འཕོ་བའི་རྩི་བོ་བྱས། དེར་བཞུགས་དུས་
དུ་བློ་བ་གསུམ་དང་དགོད་བློ་བ་གསུམ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཁོང་གིས་
བྱིམ་དེའི་བྱི་སྒོའི་ཡ་ཐེམ་ལ།

རི་བོར་འཛིན་པ་རྒྱ་སྐར་སྒྲིང་བ་ཅན།།

མཚན་མོ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་མ་མཐོང་ནས།།

དྲངས་པའི་མཚོ་ནང་འདི་ན་ལྷ་བ་ཞེས།།

གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་།།

ཞེས་གྲིས་ཡོད་པ་སྒྲིན་རྒྱ་གར་དུ་སྦྲི་ཏི་སྒྲ་མར་བསྟེན་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་
དབྱལ་སེ་ཅ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་མཐོང་སྟེ་རང་གི་སྒྲ་མའི་བྲག་
གྲིས་སུ་ངོ་ཤེས་ནས་འདི་སུས་གྲིས་དྲིས་པར། དེད་གྱི་ཨ་བོ་ཐང་རྟེད་གྲིས་
གྲིས་ཟེར། ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། ར་རྩི་ལ་སོང་ཟེར། ལོ་རྒྱ་བས་བྲིམ་
དེར་གསེར་བྲིན་ནས་སྦྲི་ཏི་སྒྲས། རང་ཡུལ་དུ་སྦྱོན་དྲངས་པ་ནས་བཟུང་
འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལ་མཚན་པ་མང་བོ་ཡོད་དོ།།

སྦྲ་སྒྲོ་མཛད་པ་བོ་སུ་ཡིན་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཡོད་པ་འདི་
ལྟར། དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་སྒྲོ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་
བ་ལས། སྤང་འདུས་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཞེས་པའི་ག་དང་ལ་སྦྱར་ཏེ་གལ་ཞེས་
པ་དང་། ཅི་ཞིག་ན་ཞེས་པ་ཏེ་ན་ཞེས་པར་བསྦྱར་བས་གལ་ཏེ་ན་ཞེས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་བཟད་པའི་རྩོན་གྲིས་ཉན་པ་བོ་མགོ་ཚྱངས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གལ་དང་ཏེ་བྱེ་བའི་བཤའ་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་
ལ་རྒྱལ་དང་བ་བྱེ་སྟེ་བཤའ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། གང་ལྟར་དང་། ཅི་
ལྟར་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའང་སྤང་གཉིས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་

རྣམས་ནི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་བ་བརྗོད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་མགོ་ཚེངས་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་སྟོན་གྱི་གར་གྱི་པར་ཏེ་བརྟམས་པ་མ་
ཡིན་གྱི། བོད་ཀྱི་པར་ཏེ་སྤྲོས་ཐོབ་ཀྱི་ཞེས་རབ་དགའ་ཆོད་ཡོད་པ། མཁས་
པར་རྫོམ་པ། སྤྲོ་གཟེག་པོ་ཞིག་གིས་ལེགས་ལེགས་འདྲ་བྱས་པར་སྒྲུང་དོ། །
ཞེས་དང་། སྤྲོ་སྟོན་བོད་དུ་དར་ཕྱིན་ཆད་བྱུང་བའི་སྐད་གཉིས་སྤྲོ་བ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་། སྤྲི་གཞུང་ཆེ་བ་རྩ་བ་དང་། ཀ་ལྷ་པ། མངོན་བརྗོད་ཨ་ལྷ་ར་གོ་
ཏེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐད་ཆགས་པ་དང་གཟེགས་རྟོག་ཚུད་པའི་སྤྲོ་བ་
གཉེར་མ་མཛད་པས་སྤྲོ་སྟོན་མཆོང་མ་ཞེས་པར་དེའི་ཆོག་ས་བཅད་བདེ་
མོས་བསྐྱས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྟན་དུ་བསམས་ནས་བསྐྱས་དོན་དང་
འེགས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ལག་མཛད་སྒྲུང་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྤྲི་ཏིས་མཛད་
པར་བཞེད་པ་ལྟ་ཅི། བོད་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཞིག་གིས་བརྟམས་ཞེས་
ལེགས་ཆ་གཏན་མེད་པར་བཞེད་དོ།

རྣམ་སྤྲིང་པཎ་ཆེན་གྱིས། དཔང་ལོས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དུས་
དེར་བསྟན་བཅོས་འདི་ཏ་ཅང་དར་ཆེ་བས། ཀ་རྩ་སོགས་གཞུང་ལུགས་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་གཞོན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་གསུང་དེ་གནང་བ་ཡིན། ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་དོན་ལ་
གནས་ཤིང་། བསྟན་འགྲུར་དཀར་ཆག་སྤྲིག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲི་ཏིའི་
ཡིན་ཤིག་བྱས་པ་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རོང་ཐོམ་ཆོས་བཟང་དང་། པཎ་ཆེན་

ཤུག་མཆོག་ལྷན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་བརྒྱུ་མས་པའང་ཡོད། སྤྱི་
ཏིའི་གསུང་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། སུམ་རྟགས་དང་དགོངས་པ་པལ་ཆར་
མཐུན་ཞིང་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་། ཆོག་གིས་དོན་སྟོན་པ་ལ་
ཆོག་པན་ཚུན་སྒྱུར་དགོས། དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱད་དང་། ཕྱད་
འདུས། ཆོག་རྒྱན་རྣམས་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཀྱི་འཆད་
ཚུལ་ལ་ལེགས་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཞེད་དོ།

སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བར། སྤྱོད་ཅ་
འགྲེལ་ལ་མི་འཐད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གཞོད་བྱེད་
བཀོད་པ་གནད་དུ་སོང་བའང་མང་བར་སྒྲུང་བས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་
ལེགས་བཤད་ནི་མིན་པར་ངེས་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་སྤྱི་
ཏིའི་གསུང་དུ་ཞལ་གྱིས་མི་འཆེ་བར་སྒྲུང་དོ། །འོན་ཀྱང་སུམ་རྟགས་སྐབས་
སུ་འགའ་ཞིག་བྲངས་པ་སོགས་གཞུང་འདིའི་དོན་དང་སྐབས་འགར་མཐུན་
པའི་ལེགས་བཤད་མང་དག་ཀྱང་འདུག་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོར་བྱ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་དབྱེད་ཁུལ་གྱི་གཏམ་མོ།

བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་དང་། སྤེ་དགེ་བསྟན་
འགྱུར་དཀར་ཆག་རྣམས་སྟ། སྤྱོད་ཅ་བ་སྤྱོད་ཉིས་མཛད་པ་ཡིན་ཤིག་ལ།
འགྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་ཟེར། རོང་བོམ་
ཆོས་བཟང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར་ཞེས་ཁ་ཆོན་མ་བཅད་དོ།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རོང་ཐོམ་
ཆོས་བཟང་གིས་མཛད་པར་བཞེད་ཅེས་བེ་དཀར་གཡའ་སེལ་ལས་བཤད།
གང་ལྟར་ཡང་སྤྲོ་སྤྲོ་ཅི་བ་ནི་སྤྲོ་ཏི་ཡིང་ཚུ་གསེར་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་
བརྩམས་པ་རང་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་
སོ། །ས་སྐྱུ་པཎ་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཙོམ་ཁོད་དུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ས་བཅད་བསྐྱས་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ས་སྐྱུ་པཎ་ཆེན་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆད་ལྟར་དུ་བཞེད་པའི་སྤྱོད་ཀས་ཡིན་
པ་འདྲོ།

ཀྱུ་ལ་དབང་ལྷ་བའི་དེབ་ཐེར་ལས། སྤྲོ་ཏིས་སྤྲོ་སྤྲོ་མཆོན་ཆར་གྲགས་
པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱང་ཐང་བསྟན་པའི་
སྟོན་མའི་གསུང་ན། དག་ཅེས་པ་ནི་སྤྲོ་བསྟན་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་
ཏུ་བཤད་ཀྱང་། སྤྲོ་སྤྲོ་ལས།

དག་དང་རྣམས་ནི་མང་བོའི་ཆིག །

ཅེས་པ་ལྟར་བོད་སྐད་དུ་དེ་དག་ཅེས་པ་དང་། རྣམས་ཞེས་པ་མང་
ཆིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱད་པར་ཆེར་མེད་པས་འདྲིར་ཡང་དེ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཅས་ལ་དཔག་ན་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཏིའི་གསུང་དུ་བཞེད་པའི་སྤྱོད་ཀས་
ཡིན་ནོ།

སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་
རབ་གསལ་མེ་ལོང་གི་མཁུག་ཏུ། སྤྲོ་སྤྲོ་མཆོན་ཆ་ནི་དཔང་ལོས་བརྩ་སྤྲོད་

དང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྐྱོན་མང་བས་པ་རྒྱེ་ཏས་མ་མཛད། ཅེས་གསུངས་མོད་
 གྲང་། དེ་སྤྱི་ཏིས་མཛད་པར་མཁས་པ་མང་བོས་བཞེད་པ་དང་། དེ་རྒྱ་གར་
 གྱི་སྤྱ་གཞུང་དང་ཇི་བཞིན་མ་མ་ཐུན་ཡང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཅམ་ལ་མ་ཐུན་ཕྱིར་
 བྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཆེན་ཡིན་ཡང་། བོད་དུ་བྱོན་ནས་
 ཡུན་མི་རིང་བས་བོད་སྐད་ལ་ཆེར་མ་བྱང་བའང་སྲིད་པས། བོད་ཀྱི་དག་
 ཡིག་སོགས་དང་ཅུང་ཟད་མི་མ་ཐུན་པ་གལ་ཏེ་སྲིད་གྲང་ཉེས་པ་ཆུང་ལ།
 གང་ལྟར་ཡང་དེའི་བརྗོད་བྱ་པལ་ཆེར་ནི་བོད་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ངེས་ཡིན་
 པར་འདུག་པས། དེའི་ཡང་གནད་རྣམས་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྒྲུལ་
 ཆིག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་མཆན་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། ཞེས་
 བཀོད་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དུ་སྒྲུང་ངོ་།

ཁ བསྟན་འགྲུར་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ བརྒྱད་ཆེན་མོ་ཙུ་འགྲེལ།

གནས་བརྒྱད་ཙུ་འགྲེལ་ནི་བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་སྐུ་རིང་གི་ལོ་
 ཙུ་བ་ཆེན་པོ་ལྷེ་ཁྲི་འབྲུག་གིས་བཅུམས་པར་དཔང་ལོ་ཙུ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེང་སང་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཙུ་བ་རང་གི་
 མཐུག་ཏུ། ལྷེ་ཁྲི་འབྲུག་གིས་བླ་ཀ་ར་ཎའི་སྐད་མདོ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་

གནས་བརྒྱད་པོའི་རྩ་བ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱར་བའི་གཞུང་དུ་
སྤང་ངོ་།།

དེ་ཡང་བེ་དཀར་གཡའ་སེལ་དུ། སྒྲོར་བ་བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་
བཞག་པའི་དོན་འགྲེལ་དུ་བོད་ན་གནས་བརྒྱད་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་བྲམ་ཟེ་སྤྱི་
བའི་སང་གོའམ་པཱེ་ཏ་ཨ་པ་རྩ་ཇི་ཏ་ཞེས་པས་མཛད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་
ཁ་ཆེ་ལེགས་སྐྱར་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་སྟེ་བྱི་
འབྲུག་ནི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་གྱི་མཛད་པ་པོ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྟེ་བྱི་
འབྲུག་ནི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་པ་ལས་རྩམ་མཁན་མིན་པར་གསལ་ལོ།།

རྩ་འགྲེལ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བྱ་ཀ་ར་ཁའི་སྐད་ཀྱི་གནས་
བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་གནས་དང་། བསྐྱར་བའི་གནས། སྐྱར་བའི་གནས། དང་
བའི་གནས། འབྲུག་པའི་གནས། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གནས། རྩོགས་ཀྱི་གནས།
དངོས་པོའི་གནས་རྣམས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་
ནས་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་གཞིའམ་གནས་ཞིབ་མོར་བྱས་ནས་འཆད་ངོ་།།

ག ཆོགས་གསུམ་གསལ་བ།

འདི་མཛད་པ་པོ་ནི་ཤོང་སྟོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་སྟོལ་འཛིན་ཆེན་
པོ་དཔང་ལོ་རྩ་བ་སྟོ་གོས་བཟན་པ་སྟེ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྟོ་སྟོ་ཏ་

དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཆིག་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོག་ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 ཉོན་ཅིང་། དེའི་ཞར་ལ་བོད་ཀྱི་མིང་སྟོར་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་
 དང་། རྣམ་དབྱེ་བསྐྱས་པའི་ཆིག་སྟེང་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། ཆིག་སྟེང་ཡིན་པ་
 དང་མིན་པའི་བྱད་པར་དང་། བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་གི་འབྲུལ་གཞི་འགའ་ཞིག་
 དང་། དག་ཡིག་སྟོན་མི་འཐད་པ་རྣམས་སུན་དབྱུང་བ་སོགས་ཉོན་ཏེ།
 སྟེང་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བརྟུ་སྟོར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་ཆད་དཔེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཏ་ཅང་
 འཕྲེལ་བར་གྲགས་སོ།།

ང ཡི་གེ་བསྐྲག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འཇུག་པ་ཙྰ འབྲེལ།

བྱིས་འཇུག་གི་ཙྰ་བ་མཛད་མཁན་ནི་ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་ཡིན་
 ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དགྲའ་ལོ་ཉིར་
 གསུམ་བཞེས་པའི་ཐོག་མཛད་པ་སྟེ། དེའི་ལེ་འུ་དང་པོར་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་
 དང་དབྱེ་བསྐྱབས་པ། ལེ་འུ་གཉིས་པར་ཡི་གེའི་འབྱུང་གནས། འབྱིན་
 ཐབས། བསྐྲག་ཐབས་བསྟན་པ། ལེ་འུ་གསུམ་པར་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་དང་
 ལྷགས་ཀྱི་བསྐྲག་ཐབས་བསྟན་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཁ་གསལ་ཞིང་དོན་སྣ་

འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོག་གས་གསུམ་བཅོད་བྱར་བྱེད་
པའི་སྒྲ་ལ་འདུག་པ་དང་། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་འཕྲོ་བ་སོགས་དང་།
སྒྲ་ཕྱིའི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐད་གཉིས་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཀླ་མའི་
སྤྱིང་བསྒྲིགས་སོགས་སྐབས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ད་དུང་མང་ཅཱ་
བཞུགས་ནའང་ཞིབ་པར་སྒྲོས་ན་ཏུ་ཅང་རྒྱས་དོགས་ནས་འདིར་དེ་ཅཱ་
ལས་མ་སྒྲོས་སོ།།

ཟླ་ཤེལ་ཁ་བའི་རི་ཆོམ་སྤྱང་བསྒྲིགས་པའི།།

རྟོ་ཁྲའི་སྒྲོངས་ཆེན་སྤང་བྱེད་ཡི་གའི་བརྟན།།

ཕ་ལེར་གསལ་མཛད་ཐོན་མི་ཨ་རུའི་དིན།།

བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་ཆ་ཅཱ་ཅི་ལྟར་གཞལ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་སྤྱང་སུམ་ཅུ་ཆང་བའི་ཆོག་གས་བཅད་བྱ་དཀའ་བའི་
སྟན་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆེད་དུ་བསྒྲགས་པའི་རོལ་མོ་འཁྲོལ་བའི་ངལ་གསོའི་
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

ལུ་བ། མཆན་དོན་གྱི་སྐབས། ཀ དངོས་གྱི་དོན།

ཁྱེ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ལྷ་ལ་ཧྲི་ཤད་རྣམས། བོད་སྐད་དུ། ལུང་
སྟོན་པ་ཅ་བ་སུམ་ཅུ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཞེས་བྲུང་སྟེ། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ནི་ལུང་སྟོན་པ།
སྷ་ལ་ནི་ཅ་བ། ཧྲི་ཤད་ནི་སུམ་ཅུ་བ། རྣམ་ནི་ཞེས་བྲ་བའོ།

དེ་ཡང་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ས་བོད་སྐད་
དང་མཐུན་པའི་སྐྱའི་རིག་པ་སུམ་ཉགས་དག་གསུམ་སོགས་གྱི་དོན་མཐའ་
དག་བཅས་སྟོད་པར་བྱེད་པས་ན་ལུང་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་
པའམ། ཀུན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། དཔེ་འགར་སྷ་ལ་ཞེས་པ་མེད་
ཀྱང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཉགས་འཇུག་སོགས་བཅས་སྟོད་པའི་བསྟན་
བཅོས་སྤྱི་མ་བདུན་གའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ཅ་བ་དང་།

གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའོ།

ཞེས་པ་ནས།

ཅིག་ཞོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ།

ཞེས་པའི་བར་དུ་རྐང་བ་གཅིག་གིས་དམན་པའི་ཞོ་ལོ་ཀ་སོ་གསུམ་
ཡོད་ན་ཡང་རགས་བཤའ་དང་བཅོད་བདེའི་སྟོན་ས་ཞོ་ལོ་གའི་གངས་གྱིས་
བསྟན་བཅོས་གྱི་མིང་བཏགས་པས་ན་སུམ་ཅུ་བ་དང་། ཞེས་བྲ་བ་ནི་མིང་ལ་

དེ་སྐད་དུ་ཟེམ། ཞེས་པའོ།།

སྒྲིབ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་འདོགས་ཚུལ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ལྷ་གོ་
མིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མདོ་ལ་ལྷ་ལྷ་བ་ཞེས་འབོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོམ་པ་པོའི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་དང་། ཐོན་མིས་མཛད་པའི་ཏགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ས་བཏགས་པ་དང་། དཔལ་ཁང་གིས་
མཛད་པའི་དག་ཡིག་ངག་གི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་ནི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ལས་
སམ་དགོས་པའི་སྒྲོན་ས་མིང་བཏགས་པ་དང་། དདུལ་ཚུ་ཉམ་ཉམ་པས་མཛད་
པའི་སི་རྟའི་ཞལ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་
བཏགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་དང་། ལྷ་བ་པོ་དང་། དཔེ་དོན་སྒྱུར་བ་
དང་། བམ་པོ་དང་ལེ་བྱའི་གྲངས་ལས་བཏགས་པ་སོགས་དང་། གངས་ཅན་
སྒྲོངས་སུ་རིག་གནས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ནས་བཟུང་བསྟན་
བཅས་གསར་ཚོམ་ཀྱི་མཆན་ལ་སྟན་ངག་གི་ཆིག་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་
འདོགས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སུམ་ཅུ་བ་ལ་ཞོ་ལོ་
ཀའི་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མིང་བཏགས་པའོ། །ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

༡ རྒྱ་གར་ཞེས་ཐོགས་དོན།

རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ངས་ཆིག་བཤམ་དུ་མེད་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་

བཞེད་པ་ལྟར་ན། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ངེས་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེ་ཙོང་
ཁ་བའི་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་ཞེས་པ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་
མིང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཁས་པ་སྤྲ་མ་པལ་ཆེར་
གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ།

ངེས་ཆིག་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ལ་ལས་རྒྱ་ནག་པོ་
ལས་ལོགས་སུ་གར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རི་སྟོས་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་ཡོད་པའི་བོད་
ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་རིང་དུ་
གནས་ཏེ་གར་བ་དང་། འགའ་ངེས་ཇ་གར་མ་དང་། ཆང་གར་མ་བཟེར་བ་ལྟར་
གར་མ་ནི་བཟང་བའི་བརྟེན་པས་རྒྱ་གར་མ་ཞེས་འདོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་
པར་བུ་སྟོན་དང་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན་ཡོད་དོ།

སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་སི་དུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པས། རྒྱ་ནག་གིས་ཕྱི་དང་གྱི་གོས་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ལས་ནམ་རྒྱུན་
གོས་མདོག་ནག་པོ་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་པོ་དང་། རྒྱ་གར་བས་ཕྱི་
དང་གྱི་གོས་ནག་པོ་བྱེད་པ་ལས་ནམ་རྒྱུན་གོས་མདོག་དཀར་པོ་བྱེད་པ་
ཤས་ཆེ་བས་རྒྱ་དཀར་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། མིང་མཐའ་ཉགས་མཚུངས་མོ་
ཡིག་གིས་མོ་དངས་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཀར་གྱི་འཕུལ་ཡིག་ད་སྤྱིས་ནས་མིང་
གཞིའི་པོ་ཡིག་སྟེ་བ་དང་པོའི་གསུམ་པ་གར་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་ཞེས་པའི་
མཐའི་རྗེས་འབྲུག་འ་ཡིག་གིས་ཉགས་མཚུངས་མོ་དངས་པས་ན་རྒྱ་གར་

ཞེས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་སྤྱོད་བཟང་ཆུལ་མཆན་སེང་གོས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་
ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཤེར་སྤྱིང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་ཡང་བཤའ་ཚུལ་འདི་
ཁོ་ན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་སྒྲུང་དོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་སྟེ། རྒྱ་
དཀར་ནག་ཅེས་སྟོན་ཅིག་དུ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ནག་པོའི་སྒྲུབ་དཀར་པོ་དང་དམ་
ཤུགས་ཀྱིས་ཁ་ལ་ཐོན་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ་སྐུ་པའོ།

ཡང་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆུལ་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་དེར་ངེས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྒྲུ་
མི་བྱུང་སྟེ། སྐར་ཅིས་དང་ནག་ཅིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞིགས་
ཆོ། སྐར་ཅིས་ཀྱི་སྐར་ནི་གཟའ་སྐར་གྱི་མིང་གི་ཆ་ཤར་ལས་བྱས་པ་དང་།
ནག་ཅིས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ནས་དར་བའི་འབྱུང་ཅིས་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་
མེད་ཀྱང་། ཁ་ལ་བདེ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅིས་དཀར་ནག་ཅེས་ཁ་དོག་གི་
བྱུར་གྱིས་བརྗོད་པ་ལྟར་དུ་གཞུང་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཆོར་ཡང་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་
མང་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ལ་དག་མ་དག་གི་ལན་རི་ལྟར་གདབ་བརྟག་པའི་གནས་
སོ།

སེར་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཆུལ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་གར་ཞེས་པའི་རྒྱའི་རྗེས་
འཇུག་མོ་འཁྱིལ་གི་ཤུགས་ཀྱིས་དཀར་གྱི་སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་བྲིས།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀ་ནི་རང་སྟེའི་ག་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་རྒྱ་གར་ཞེས་གྲུབ་བེར་

ག། ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། གར་གྱི་རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་རའི་ཤུགས་
 གྱིས་སྐད་གྱི་མགོ་མོ་ས་ཡིག་བྱིས་ཤིང་། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀ་རང་སྒྲེའི་ཁ་
 ཡིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་བསྐྱལ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་མཁན་པོས་རྩ་བ་
 བརྩམ་མི་བྱས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་བཤའ་དུ་ཡོད་པས་འདོད་
 རྒྱལ་དུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་དང་། མི་རྒྱམས་པལ་
 ཆེར་གར་དང་སྤྱ་སོགས་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་། སྤྱིད་པོར་རོལ་བས་གར་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་རྒྱམས་
 པལ་ཆེར་ཞུ་གོས་ནག་པོ་གྲོན་པས་རྒྱ་ནག་ཅེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མི་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་གྱི་གཏད་སོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་ཅམ་མོ།

རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་རྩིས་སྐར་ནག་གི་དྲིས་ལན་ལས། དེང་སང་འཇིག་
 ཏེན་མོངས་པའི་གྲགས་ཆོད་ལ། ལྷ་གསོལ་དང་སྐར་རྩིས་ཁོ་ན་བྱེད་མཁན་
 ལ་བོན་དཀར་བ་དང་། རྒྱ་རྩིས་པར་བོན་ནག་གི་མིང་འདོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་
 སྐར་མའི་ཡིག་སྒྲེབ་གྱི་ས་མགོ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་གི་དཀར་བ་དས་འཕུལ་
 སོགས་གྱི་བདུ་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པས། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཕྱོགས་གྱི་ངག་སྒྲོས་
 སུ་རྒྱ་རོ་པར་རྩ་བཤའ་པ་ཞེས་པའི་དོན་མ་གོ་བར་ཨ་ན་ན་དང་རོ་རུ་སོང་
 ཟེར་བ་དང་འབྲ་བས་དབྱུད་བཟོད་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་། རྒྱ་སེར་ཞེས་སྐར་སེར་པོའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཨ་ར་
 རྒྱ་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། ཨ་ར་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་

མི་རིགས་ལ་རྒྱ་དཀར་དུ་བཏགས་པའི་ཞེས་བཤད་ན་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ།
རྒྱ་ཞེས་བ་སྣ་རའི་མིང་གི་ཆ་ནས་བརྗོད་པའི་ལུགས་སོ།།

འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བོད་སྐད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཞེས་འབོད་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེ་ལ་
སྐད་རིགས་གཞན་པས་ཉིན་དུ་དང་དབྱེན་དུ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་
ལ་བྱུག་སྟུང་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མ་བྱ་ཁ་འབབ་ཚུ་བོ་སི་རྩའི་ཚུ་སྤང་ཆེན་
པོ་འབབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་སི་རྩའི་ཡུལ་ཞེས་པར་བྲགས་ལ།
དེའི་ཕྱིས་ཉིན་དུ་དང་དབྱེན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སི་རྩའི་གདངས་ཟུར་ཆག་པའོ། །
དེར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་སྤོན་གྱི་བརྒྱུ་ཤིན་ཐེག་དང་། ཤིན་ཏུ་ ཤིན་དུ་
སོགས་སྤྱུང་ལོ་རྒྱ་བ་སོ་སོས་བྲིས་པ་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་
སི་རྩའི་གདངས་ཅི་ཐོན་གྱིས་བྲིས་པ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །
སི་རྩའི་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་པ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། གྱི་བྲག་གི་མིང་སྟེ་ལ་སྤྱར་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སོག་པའི་
དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་སྟེ་ལ་སི་རྩའི་ཡུལ་ཏེ་ཉིན་དུ་འཕ་ཉིན་
རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་ད་ལྟ་འཇམ་སྤྱིང་སྟེ་ཐ་སྤྱད་དུ་བྲགས་པར་གྱུར་ཏོ།།

སྟེ་ར་མི་རིགས་གཞན་པའི་སྐད་ཀྱི་ང་རོ་དང་ཡི་གས་དེ་ལས་ཐ་དད་
པའི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གི་སྐད་ཡིག་གི་གདངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཐོན་པ་
ནི་ཏ་ཅང་ཁིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བོད་ཡིག་གི་ང་ཇ་མ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་
སོགས་རྒྱ་ཡིག་གི་གདངས་ལ་འབྲི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་བོད་

ཡིག་གི་སྟེང་ནས་ལེགས་སྒྱར་གྱི་གདངས་དངོས་གནས་པ་ཐོན་ཐུབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་མ་བྱི་བྱས་ནས་བོད་
 ཡིག་བཟོས་པ་འདི་ལ་ཐུག་སྟེ། བོད་ཡིག་གི་སྟེང་ནས་སིཿདང་། གཏྲ། བོ་
 རྟེ། བུད་རྟེ། ཨ་མི་ཏུ་རྟེ། སིཿལ། རི་པ་ལ། གཏྲོ་ང་སོགས་ཀྱི་གདངས་དག་
 བར་འདོན་པ་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་གདངས་
 ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞིན་དབྱེན་དུ། ཏང་ཏོ། ཐུ་ཐི། རྩོ་ཐོ། ཨ་མིས་ཐོ་རྩོ། ཞི་ལན།
 ཉི་མི་ཨེ། གཏྲ་ཐུ་ཅེ་སོགས་ཀྱི་གདངས་ཅམ་ལས་མི་ཐོན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱུབ་ཐོ།

༡ སུམ་ཅུ་བའི་སྒྲ་བཤད། ཀ་དངོས་ཀྱི་དོན།

ཕྱ་སྟེ་སོགས་མཁས་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀླ་མི་སུམ་ཅུ་བཅོད་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པས་ན་སུམ་ཅུ་བ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལ། སི་ཏུས། འོ་
 ན་ཏགས་འཇུག་གི་གཞུང་ལའང་སུམ་ཅུ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་
 རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་ཀླ་མི་སུམ་ཅུ་བའི་ཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲ་ཀླ་མི་སུམ་ཅུ་བཅོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་མཉམ་པོ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཐོན་མིའི་བརྟེན་པའི་གཞུང་ལེ་ཆོན་དུག་
 དེང་སང་མཇལ་དུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སུམ་ཅུ་བའི་མིང་གིས་འདོགས་

རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སྒྲིན་དུ་འཕེན་ནོ།།

ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱུང་བའི་འགྲེལ་བར། ཡང་
ན་སྐུ་ཕྱུང་བའི་གཞུང་ལ་ལོ་ལོ་ཀ་སྐུ་ཕྱུང་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །
ཞེས་ནམ་གངས་པའི་བཤའ་ཚུལ་བཀོད་པ་ལ། སི་ཏུས་མཆོད་བརྗོད་དང་
ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི་ཏྲགས་འཇུག་སོགས་
གཞུང་གཞན་བདུན་གའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་བཅད་དེ་གསུམ་
དོར་བའི་ཤུལ་དུ།

ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས།།

ཞེས་པ་མན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སྐུ་ཕྱུང་ཐམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་རྫོགས་
པས་ན། ཆོགས་བཅད་སྐུ་ཕྱུང་གངས་ངེས་པའི་སྒྲིན་སྐུ་ཕྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
བར་བཏགས་སོ། །ཞེས་སྒྲུབ་སོ།།

མེར་གཏན་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་ནམ་རྒྱལ་ན་རེ། ཅ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བོད་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤའ་པ་ནི་ཐོན་མའི་
དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

བཤའ་ཚུལ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག སྐུ་ཕྱུང་བའི་དབྱུན་ཡོད་པའི་མཆོད་བརྗོད་

དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་དེ་རྟགས་འཇུག་སོགས་གཞུང་གཞན་བདུན་གའི་
 ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། རྟགས་
 འཇུག་ལ་དེ་མེད་པས་གསལ་ཞིང་། ཞེས་པ་འདི་ལས་ནི་བ་འགོད་རྒྱ་མ་རྟེན་
 ལ། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་ལ་དེ་མེད་པས་གསལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་དེ་སྐྱས་མཆོད་བརྗོད་སྟོན་ནམ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་མི་འཐད་དེ། རྟེན་གཤེད་བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་རྟགས་འཇུག་
 གི་དབུར།

སྐྱབ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་སྐྱབ་བའི་རྒྱལ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

ཞེས་པའི་རྟེན་གཤེད་པོ་འདི་མཆོད་བརྗོད་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་བདེན་ཡང་། དེས་ད་དུང་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆེ་པར་སྐྱོང་མི་རུས་
 སོ། །དེང་སང་མཇུག་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་འཇུག་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེང་སང་མཇུག་དུ་མེད་པའི་གཞུང་གཞན་
 རྟགས་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྐྱོག་
 གྱུར་གྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་
 མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་མཁྱེན་ཅུལ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་མ་གྱུར་གང་།

ཡང་། སུམ་ཅུ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་
 གཞུང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ན་ནི། དེ་གཉིས་སུམ་ཅུ་བའི་བསྟན་

བཅོས་དངོས་ཀྱི་ས་བཅད་ནང་དུ་ཅི་ལ་བསྐྱས། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་ས་བཅད་ནང་དུ། མཆོན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་
མཆོད་བཟོད། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་རྣམས་བསྐྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་
པོ་སྤྱིའི་ལྷགས་ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་དེ་དང་མི་བསྟན་པར་མཆོད་
བཟོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་ས་བཅད་ནང་
དུ་བཀོད་པ་འདིས་ནི། འཁུར་མི་དགོས་པའི་འགལ་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་
བསམས་བཞིན་སྤྱག་ཏུ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གཞན་ཡང་། བསྟན་འགྱུར་ཁོད་ཀྱི་སྤྱི་ཅུ་བའི་མཇུག་ཏུ།

དེ་ལྟར་བཤད་དེས་དེང་ནས་འདིར།

ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའི་རྟེན་བཤད་གཉིས་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་དབྱུང་། སྤྱི་བའི་སྤྱིས་
མཆོག་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་རྟེན་བཤད་གཉིས་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་
མཇུག་ཏུ།

དེ་སྤྱིར་སྤྱི་བའི་སྤྱིས་མཆོག་གི །

རྗེས་སྤྱིས་འདི་ཀུན་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཡོད་པ་འདི་དག་ཐོན་མིའི་གསུང་ཡིན་མིན་ལ་ངེས་པར་བརྟག་
པ་བྱེད་དགོས་སྐྱེ་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་རང་དགར་འདོར་ཞིང་སྤྱི་མའི་རྟེན་བཤད་
གཉིས་གཞུང་དུ་བཀོད་ནས་ཞིབ་འགྲེལ་བྱས་པ་ལས་བརྟག་པ་བྱེད་སྐྱེའི་

བྱར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་བྱག་གལ་ཏེ་བྱར་ཅམ་སྐྱེངས་ན་
 རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པར་དགོངས་པ་མ་ལགས་གང་། རབ་བྱུང་
 བཞི་བའི་ནང་བརྩམས་ངེས་པའི་དབྱས་པ་སློབ་གསལ་གྱི་སྤྱུལ་རྟགས་འགྲེལ་
 བར་ཆོག་རྒྱུ་དེ་དག་བཞོན་པར་མ་ཟད། དེ་དག་བྱིས་སུ་གཞན་གྱིས་
 བརྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་
 ན་སྐབས་འདིར་ཅི་ནས་ཀྱང་བཤད་དགོས་པ་གཅིག་མ་བཤད་པ་ནི་ཆད་
 པའི་སློན་དང་། རྟགས་འདུག་གི་གཤམ་གྱི་དགོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་བ་གཉིས་རྟགས་
 འདུག་རང་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་བརྒྱབ་པ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་ན་ལྟག་པའི་
 སློན་ཡོད་དོ་སྙམ་མོ།

ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་སྐྱེང་བའི་འགྲེལ་བར། སྐབས་འདིར།

དེ་ལྟར་བཤད་དེས་དེང་ནས་འདིར།

ཀྱན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟགས་བྱུར་ཅིག །

ཅས་པ་ནི་རྗེ་ཞུ་བའི་རྒྱ་ཆེན་སོགས་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནས་
 མ་བཤད་པས་མཁན་པོའི་གསུང་དུ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་ནའང་། བསྟན་པའི་སློན་
 མེར་འདྲན་པར་མཛད་འདུག་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མར་དགོ་
 བའི་ལེགས་སློན་དུ་མཁན་པོས་མཛད་དམ་སྙམ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟགས་འདུག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་བ་
 གཉིས་རེ་བཞོན་ནས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འགྲེལ་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་ ཁྱེད་ཀྱིས་རྣམ་

པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་སྤྲིང་བ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཅིན་
སྐབས་འདིར་དེ་དག་ཅིས་ཀྱང་གཟིགས་ངེས་པས་དེ་ལ་སྤྲིང་བསྤྲིང་ཅིམ་
ཡང་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་ཏིག་སྤྲིང་མཛེས་མཁན་
པོའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཡལ་བར་དོར་བའི་གསར་བཤད་འདིས་དཔྱེད་ལྡན་
རྣམས་ལ་དཔྱད་བའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱེ་ཡོད་པས་རིག་བའི་དོ་རར་
བག་ཡངས་སུ་ཅེན་པར་རིགས་སོ།།

སྤྱིར་སྤྱིམ་ཏུ་ཉིད་ཅེས་དམན་ལྟག་དང་བྲལ་བའི་ངེས་བཟུང་གི་ཐག་
གཅོད་མ་སྒྱུར་པར་ཆོག་གས་བཅད་སྤྱིམ་ཏུ་འཕྲུལ་སྤྱིམ་ཏུ་ཅིམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
སྤྱིམ་ཏུ་བ་ཞེས་བཏགས་པར་བཀྲལ་ན་ནི་ཁུངས་དང་ལྡན་པའི་ལེགས་
བཤད་མེད་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཞོ་
ལོ་ཀའི་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བཏགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་རྒྱ་གོ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ། སྒོ་བ་
དཔོན་དཔའ་པོའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་བ། མགོན་པོ་སྐུ་
སྐྱབ་ཀྱི་དབྱུ་མའི་གཞུང་རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་བ་དང་། སྒོང་ཉིད་བདུན་ཏུ་བ།
ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བའི་ཇོ་བོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཏུ་བ།
འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ། སྒོ་བ་དཔོན་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བ། ཤེས་མདོ་གས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིན་སྤྱིམ་བརྒྱ་བ་སྟེ་
དོ་རྗེ་གཅོད་བ། འཕགས་པ་སྤྱིའི་དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ། དུམ་ཤེས་སྤྱིན་གས་

ཀྱི་ཤེར་སྤྱན་བདུན་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤོ་ལོ་ཀ་དེ་དང་དེའི་གངས་ཆད་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་སོ། །འོན་ཀྱང་སི་ཏུས།

ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་གཉིས།

ཞེས་བ་ནས།

ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ།

ཞེས་པའི་བར་ལ་ཆིགས་བཅད་སུམ་ཅུ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། ཨ་ལ་ཤའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་རྒྱུ་བ་གཅིག་གིས་མི་ཆང་
བས་ད་དུང་དཔྱད་དགོས། ཞེས་ཞིབ་མའི་ལུགས་ཀྱིས་དོགས་པ་བསྐྱངས་
སོ། །དེའི་དགོངས་པ་བསྐྱངས་ནས་གསེར་ཏྲིག་འགྲེལ་བར། ལ་དོན་གྱི་ཐད་
དུ།

དེ་བཞིན་མིང་གཞིའི་བདུན་པ་ལའང་གནས།

ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཅིག་རྩ་བ་ལ་བསྐྱར་ན་ཅི་འདྲ་ཞེས་དགོངས་འཆར་
བསྐྱར་འདུག་གོ། །དེ་ལ་སི་ཏུས་སུམ་ཅུ་ཉིད་ཅེས་ཉིད་སྐྱོས་པའི་དབང་
གིས་སུམ་ཅུ་ལས་དམན་ལྷག་མི་ཤོར་བར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་གཅིག་
ཆད་ཆོ། །ཁོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་མོས་རེག་པར་གྱུར་མོད།
སྦྱིར་ཆིག་རྒྱུ་བ་གཅིག་མ་ཆང་བས་སུམ་ཅུ་བར་མི་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་སྐྱེ་
ཆོགས་དེ་བཞེས་མི་དགོས་ཏེ། གོང་སྐྱོས་ཀྱི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལ་ཆིགས་
བཅད་རེ་གཅིག་དང་། སྦྱོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལ་ཆིགས་བཅད་དོན་བཞི་དང་།

རྩོམ་སྟོན་ལ་ཆིགས་བཅད་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བརྒྱད་དང་། བསྟོན་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་
བ་ལ་ཆིགས་བཅད་བརྒྱ་དག་སྐུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྷག་སྟོན་བྱང་འདུག་
ཅེས་སྐུལ་ཀྱང་ཁ་ནས་དབྱི་དགོས་པའི་དགོངས་འཆར་བསྟན་པ་མི་སྤང་ངོ་། །
དེ་ལ་གོ་སླ་བའི་དཔེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཆོན་དུ་ཡོད་དེ། ཆེས་ཞག་ལས་
བཅིས་པའི་ལོ་ཅིས་དང་། ཉིན་ཞག་ལས་བཅིས་པའི་ལོ་ཅིས་གང་ཡིན་ཡང་།
ཞིབ་པར་ན་ཆེས་ལྷ་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་པ་དང་། ཆེས་ལོ་ལ་ལོ་ལ་
གྱི་དབང་གིས་ལྷ་བ་བཅུ་གསུལ་ཡོངས་པའང་ཡོད། ཉིན་ལྷ་ལ་ཞག་ཉེར་
བརྒྱད་ལས་མེད་པའམ། ཞག་སོ་གཅིག་ཅན་ཡོད་ནའང་། རགས་བཤད་ལ་
ལྷ་བ་རེར་ཉིན་ཞག་སྐུལ་ཅུ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྟོན་བྱང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

མེར་གཞན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུལ་འགྲེལ་དུ། ཅ་བའི་

དང་པོ་གསུལ་པ་ལྔ་བ་དུག །

ཅེས་པའི་གོང་རོལ་དེར།

གསུལ་པ་བཅུ་བ་ཡང་འདུག་སྟེ།

ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཅིག་རང་འདོད་གྱིས་བསྟན་ནས་ཤོ་ལོ་ག་སྐུལ་ཅུ་
བྱས་པ་ལ། བར་སྐབས་ཆིགས་བཅད་ནང་དུ། སྟོན་བྱོན་མཁས་པས་མ་ཐོན་
པའི་རྒྱུ་བ་གཅིག་ཁོས་ཉིད་པ་ལ་སྟོན་ལྟར་རྣམས་དགའ་བར་འོས་ཞེས་
བཤད་སྤང་སྟེ། རྒྱ་གར་བས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ། རྒྱ་ནག་གིས་མདོ་ཚུལ།

བོད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཟླ་ལ་ཉིར་གྱིས་ཆད་པ་ཁ་སྐོང་ཞེས་པའི་ཁ་
དཔེ་གསལ་བ་འདི་ཆོ་ལོར་འབྲུལ་འོས་པ་ཉིད་དོ།

༣ རྒྱ་བོད་འགན་སྐྱར་གྱི་སྐད་སྟོས་པའི་དགོས་པ།

སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་ཏ་ཉེ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་
སྐད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ལེགས་སྐྱར་སྐད་ཀྱིས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཐུན་མོང་
པའི་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱེས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ན་ཐོན་མི་རང་ཉིད་ལེགས་སྐྱར་སྐད་ལ་
ཐུགས་གཅིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་གཅིག་བོད་ཀྱི་དབྱེས་གསལ་སོ་བཞིའི་
དབྱེ་བསྐྱེད་དང་གཟབ་གཤམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་དང་རྣམ་
དབྱེ་དང་ཉགས་ཀྱི་འདུག་པ་སོགས་གང་ལ་མ་བྱེ་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་སྤྱི་
ཏའི་དབྱེས་གསལ་ལྟ་བུ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཚོད་མེད་རྣམ་དག་གི་
ཁུངས་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྐད་འགན་སྐྱར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

འོ་ན་ཐོན་མིའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དབྱར་རྒྱ་གར་སྐད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་དང་གང་ལ་དམིགས་

པའི་དགོས་དབང་གིས་ཁྱད་པར་སོགས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བར་མི་བྱའོ། །

དེས་ན་ས་པཎ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བཅུམས་པའི་ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤའ་
དང་། དབྱས་པ་སྒོ་གསལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་།
བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པས་བཅུམས་པའི་ཉོགས་བརྗོད་སྒྲ་གཞིན་འཇུག་
པའི་ཕོན་པོ་སོགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་དང་། བོད་སྐད་དུ་ཞེས་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་སྐད་འགྲུ་སྐྱར་བཀོད་པས་མཆོན། བོད་གཞུང་ཡིན་དེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབྱར་ཡང་སྐད་འགྲུ་སྐྱར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བོད་ཀྱི་
བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་གི་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་དགོངས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱར་
ཅོམ་གང་གི་ཆ་ལའང་སྒྲ་འམ་གོང་ནས་བཀས་བཅད་པའི་སྒོལ་ག་ཞིག་
བཙུགས་པ་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཅོམ་པའི་དབྱར་
རང་རང་གང་འདོད་ཀྱིས་སྐད་འགྲུ་སྐྱར་སོགས་འགོད་མི་རུང་ལ། བསྟན་པ་
ཕྱི་དར་གྱི་ཇེས་ནས་བཀས་བཅད་ཀྱི་སྒོལ་དེ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་
དགོས་པ་ལྷག་པོ་སྒྲ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རང་རང་ཐུགས་ལ་གང་འདྲ་གྱིས་སྐད་འགྲུ་
སྐྱར་བཀོད་པ་སོགས་བྱུང་ངོ། ། ཞེས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤའ་རྣམས་སུ་
འབྱུང་བ་འདི་བཞིན་གོ་བར་བྱའོ།

དུག་པ། འགྱུར་ཕྱག་གི་སྐབས། ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

སི་རྟའི་འགྲེལ་བར། ངག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ཁོད་ཀྱི་སུམ་ཅུ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱར།
སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤ་
སྟའི་འགྲེལ་བར། སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཙམ་དང་།
གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར། སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱག་ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་འདྲ་མིན་དུ་མ་
འབྱུང་ངོ་། །འདིས་མཆོན་པའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་
དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། བསྟན་པ་སྤ་དར་དང་བྱི་དར་གྱི་
རྒྱུན་དབང་གིས་དཔེ་རྒྱུན་འདྲ་མིན་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ།
འོག་རྟ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ་།

སྤྱིར་འགྱུར་ཕྱག་འདི་བཞོད་མེད་པའི་སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བའང་སྤང་
སྟེ། ལྷ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བར་འགྱུར་ཕྱག་རྟ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཤན་
སྤྱར་བའི་མཆོན་སྒོས་པ་ཡང་མེད། གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར་བཞོད་ཡོད་ཀྱང་།
ཨ་ལ་ཤ་སྟར་རམས་པ་དང་ཁོང་བ་གཉིས་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་གི་མིང་མི་
འདོགས་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཨ་ལ་ཤས། རམ་སྤིང་འགྲེལ་

བར་འགྱུར་ཕྱག་སྒྲོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་ལས་སྒྱིར་
འགྱུར་ཕྱག་གི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་འདོགས་ཞེས་མ་གསུངས་སོ།།

སྒྲོལ་དཔོན་ཐོན་མི་ནས་བརྩུང་སྒྲོན་བྱུང་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་
རིགས་གཞན་གྱི་སྟངས་སྒྲུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་སོགས་བོད་སྐད་དུ་
བསྒྱུར་བར་མཛད་དུས། འགྱུར་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་རང་གི་
ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་མིང་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་བཀོད་ཡོད་པ་ནི་ལོ་
རྩ་བ་སོ་སོས་བར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྱུར་བྱའི་གཞུང་རང་ན་མེད་དོ། །
དེ་ཡང་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོག་ཞང་གསུམ་གྱི་དུས་སུ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་
གྱི་དབྱར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་
དབྱར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དམ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་དབྱར་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བསྒྱུར་བྱའི་གཞུང་དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་
གྱི་གང་ཡིན་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་པའི་བཀའ་བཅད་པ་མཛད་དོ།།

ཁ་མཐའ་དབྱེད་པ།

རྣམ་སྒྲིང་བས། འདིར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། བསྟན་
བཅོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་

གྲིས་ཕྱག་མཛད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞེས་བཀའ་བ་ནི་འཐད་པར་མ་
མཐོང་སྟེ། སུམ་ཅུ་བ་མ་བཅུམས་པའི་གོང་རོལ་དུ། དཔེར་བྱ་འོས་པའི་ལོ་
རྒྱ་བའི་འགྱུར་ཕྱག་སྟོན་རྒྱ་མེད་དོ། །ཞེས་སི་ཏུས་སྟོན་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
མད་དོ།

འོན་ཀྱང་ཉོག་གོ་བ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། སི་ཏུ་རང་གིས་འབྲེལ་སྐབས་
བསྟན་བཅོས་འདི་དབྱེད་པ་གསུམ་གྲིས་རྣམས་པར་དག་པས་རྗེས་འཇུག་
རྣམས་གྲིས་འཕགས་ཡུལ་ནས་བསྐྱར་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འཕགས་
པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་སོ། །ཞེས་འདོམས་
པའི་དོན་དུ་བྱ་མི་ཉིད་གྲིས་བསྐྱར་པའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་ཕྱག་དང་
མཐུན་པར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟག་
པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཐོན་མིས་སུམ་ཅུ་བ་མ་བཅུམས་པའི་གོང་དུ་བོད་ན་
འཕགས་ཡུལ་ནས་བསྐྱར་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་འཕགས་ཡོད་དམ་ཅི།
ཡོད་ན་གཞན་ལ་བཀག་པའི་སྟོན་རང་ལ་བྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར། མེད་ན་
བྱེད་གྲིས་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་སོ་ཞེས་
འདོམས་པའི་དོན་དུ་ཐོན་མིས་འགྱུར་ཕྱག་དེ་བཞོད་པར་མ་གསུངས་སམ།

གཞན་ཡང་། སུམ་ཅུ་བ་མ་བཅུམས་པའི་གོང་དུ་ཐོན་མིས་མདོ་རྒྱད་
དུ་མ་བསྐྱར་ནས་དེ་དག་ལ་འགྱུར་ཕྱག་ཀྱང་བཞོད་ཟིན་ནམ་ཅི། ཟིན་ན་རྣམ་
གྲིང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གནང་སྐབས་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་ཡི་གོ་བཅོས། དེ་ནས་

སུམ་ཅུ་བ་སོགས་བརྩམས། དེ་ནས་མདོ་རྒྱད་སོགས་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་
འདི་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་མིན་ན། བྱེད་ཀྱིས་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ཀྱི་
འགྱུར་ཕྱག་དང་མ་སྟན་པར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ཅི། མཚུངས་དཔེ་སྟོན་དུ་གྲུབ་ཅིང་མཚུངས་ཆོས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་
སྟོ་གོས་ཞིབ་མོས་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཀམ་སྟོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་འགྲེལ་བར། འགྱུར་ཕྱག་གི་སྟོལ་ཐོག་
མར་ལོ་རྩ་བ་འདིས་བཏོད་པ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྱུར་ཕྱག་
གི་སྟོལ་འབྱེད་ཐོན་མི་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཨ་ལ་ཤའི་འགྲེལ་བར། ཁ་
ཅིག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བརྩམས་ནས་བོད་ལ་
བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བའང་གདའ་ཞེས་སུམ་ཅུ་བ་ཐོག་མར་ལེགས་སྐྱར་སྐད་
དུ་བརྩམས་པར་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་
མཁས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་ན་ལེགས་སོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་གི་འགྲེལ་ནི་སྟོན་
ཀྱི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། བདག་གིས་གྲུང་སྤྱ་
སོར་བརྩམས་པའི་སུམ་རྟགས་རིག་པའི་མེ་ལོང་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་བྱིར་
ན་འདིར་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ།

བདུན་པ། བོད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས།

ཡི་གེ་ཨླ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས།

ཨླ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི།

ཀླ་ལི་སྐམ་ཅུ་ཐམ་བའོ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཡི་གེ་ལ་ཨླ་ལ་སྟེ་ཨ་སྟེང་དང་། ཀླ་ལི་སྟེ་ཀ་སྟེང་གཉིས་ཡོད། ཨླ་ལ་
བྱ་བ་གསལ་བོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གི་གྲ། ཞབས་གྲ། འགྲང་བྲ། རྩ་
བཞི་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཆོག་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཡི་གེ་
ཀུན་གྱི་ཅ་བ་དང་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཨ་ཡིག་ལ་གི་གྲ་སྦྱར་བས་ཨི་དང་།
སོགས་སྦྱས་བསྦྱས་པ་ཨླ་ཨི་སྟེ་བཞི་ནི་དབྱངས་ཡིན་ལ། ཀླ་ལི་ནི། ཀ་ལ་
ག་ང་། ར་ས། ཏ་ཨ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སྐམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་རྒྱང་བ་གཉིས་པའི་གསལ་བྱེད་ཅོས་པའི་
མིང་རིགས་འདྲ་ཅུ་གིས་ཀ་སྟེང་གི་གསལ་བྱེད་དང་འཁྱལ་བར་མི་བྱའོ།

ཡིགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཨླ་ལི་ཞེས་པ་སྟེང་བ་སྟེ་གལ་བསྐྱིགས་པའི་མིང་
ཡིན། ཨ་དང་ཨླ་ལི་སྦྱ་མདོ་ལྟར་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལ་རིང་བོའོ། །ཞེས་

མཆམས་སྐྱར་བས་ཨ་སྒོན་མ་རིང་བོར་གྱུར་ཅིང་ཕ་རོལ་གྱི་ཨྲ་ཕྱིས་བས་
ཨྲ་ལི་གྲུབ། དེ་བཞིན་ཀ་དང་ཨྲ་ལི་མཆམས་སྐྱར་བས་ཀྱ་རིང་བོར་གྱུར་
ཅིང་ཕ་རོལ་གྱི་ཨྲ་ཕྱིས་བས་ཀྱ་ལི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཨྲ་ལི་དང་ཀྱ་
ལི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིང་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཨ་སྐྱེང་དང་ཀ་སྐྱེང་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་རིང་ཆ་མི་ཐོབ་པ་ནི་དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བོད་དུ་འགྱུར་བའི་བརྟུ་སྟོད་པའི་གཞུང་དུ། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་
ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱུ་མཛད་ཚུལ་ལ་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་སྒྲུབ་སྟེ། སྐྱ་ཀ་ལྷ་པའི་གཞུང་
ལྟར་ན་དབྱངས་བརྒྱ་གཅིག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་བདུན། རྩ་རྩ་བའི་གཞུང་
ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་བརྒྱ་དང་སོ་གཉིས། གསལ་བྱེད་བཞི་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་
ད་དུག། སྟེ་བ་སྟོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་ཉི་
ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བདུན། སྐྱ་སྟོ་མཆོན་ཆ་ལྟར་ན།

བྱང་བོ་སྐྱེང་དང་གྲུག་པ་དང་།།

བསྟོད་དང་སྐྱད་དང་སྐྱེམ་དང་སྟོད།།

ཅེས་རིམ་བཤུར་ཨ་ཨེ་ཨི་ཨོ་ཨུ་རི་ལི་སྟེ་ཅུ་བའི་དབྱངས་བདུན་
སོགས་དབྱེ་བསྐྱུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བོད་རང་ལ་མཁོ་བའི་
ཡི་གེ་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདྲ་བའི་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སུམ་
ཅུའི་གྲངས་ངེས་པ་མཛད་ནས་དབྱེ་བསྐྱུ་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཞེས་པ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་སྟེ། དེའི་སྐད་དོད་ལ་ལེགས་

སྐྱུར་གྱི་ཡི་གེར་ཨ་ཏྲ་ར་དང་། འཕྲུ་ན་དང་། བཀྲ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཨ་ཏྲ་
ར་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བ་སྟེ། ཨ་སོགས་དབྱངས་དང་། ཀ་སོགས་གསལ་
བྱེད་གྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟེ་བོ་སྐྱུས་ཀྱང་གསར་དུ་བསྐྱུར་བའི་
དོད་ཐུབ་གྱི་གདངས་གྱིས་མཆོན་མི་རུས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འཕྲུ་
ན་ནི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆིག་གི་བརྗོད་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། འདིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའང་
ཀ་སྟེང་གི་གསལ་བྱེད་གཅིག་ཤུར་ངོས་འཛིན་མི་རུང་ངོ། །མཆོན་མི་རྟོག་བྱེད་
ཅེས་བ་སྟེ། ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡོད་དགའི་མིང་ཆིག་གི་དོན་མཐའ་
དག་ངག་ཏུ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གཡའ་སེལ་དང་། བྱིས་ཀྱི་སྐུམ་
ཏྱགས་འགྲེལ་བ་འགར། ཡི་གེ་ཞེས་པའི་ངེས་ཆིག་བཤམ་སྐབས་དོན་དམ་
པ་ཡི་དང་། ཀུན་རྗོབ་པའི་རིག་པ་གེ་ཞེས་བཤམ་པ་ནི་སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་
རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ན་གཙུག་ལག་གི་ངེས་ཆིག་བཤམ་སྐབས། རྒྱ་ཅིས་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གཙུག་ནས་སྐྱུང་བ་ལྟ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་མའི་ལག་ཏུ་
གཏོད་པ། ཞེས་བཤམ་པ་དང་སྟོན་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྐྱུན་པོ་རྟོག་
བཟོ་ལ་དགའ་མཁན་ཆོའི་ལུ་ཅོར་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ།

སི་ཏུས། མིག་ལྟ་བུར་འཛེན་བྱེད་སོགས་མིང་དུ་མས་བསྟན་དུ་ཡོད་
ལ། ཀ་ལྟ་བུར་མིང་དུ་མས་བསྟན་དུ་མིང་པས་འགྱུར་མེད་ཅེས་བཤམ་པ་

འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཀ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་དང་པོའི་དང་པོ་དང་། ཀ་སྟེའི་དང་
པོ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་
མཆོན་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མས་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་
ཙམ་གྱིས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དོན་མི་ཤོད་དོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བོད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་དེ་དབྱངས་རྒྱུ་མས་ནི་ལྟོ། །གསལ་བྱེད་རྒྱུ་མས་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུའོ། །
ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བའི་དག་ཡིག་ངག་
སྟོན་དང་། ས་སྐྱ་ཨ་བྲེས་ཀྱི་མིག་དབང་རབ་གསལ་རྒྱུ་ཡང་།

དབྱངས་ལྟ་ཡ་ར་ལ་ལྟའི་འདོགས།

ཞེས་པའི་བརྗེ་ཆད་འདོད་མཁན་ཡོད་ནའང་། འདིར་སྐུ་ཅུ་བའི་
གཞུང་དང་བསྟན་ན་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སྐུ་ཅུར་ངེས་པས་ན་
བརྗེ་ཆད་དེ་དག་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཞུ་ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་གྱིས་
བཀག་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་། བོད་ཡིག་སྒྲིང་མཁན་བྱི་སྒྲིང་བ་ཞིག་གི་ཡི་གེར། མི་ཡུལ་གྱི་
བྱེ་གཞུང་ནས་ཉིད་པའི་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལ་ལྟ་ཡིག་བོར་བའི་ཉིར་དགྱུར་

གངས་ངེས་པ་བྱས་འདུག་པས་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་གནའ་དུས་ཉིང་དགུ་
ཡིན་ཡང་། ཨ་ཡིག་བྱིས་སུ་བཟོས་ནས་བསྒྲན་པའོ། །དེ་ཡང་གསར་དུ་བཟོ་
དུས། སྒར་ཡོད་ཀྱི་ལ་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་བ་ཡིག་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
དགོད་བྱོ་བའི་བབ་ཅེས་མང་དུ་སྦྲ་བར་བྱེད་དོ།

དེ་དག་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་
ཡོད་ཆད་དུ་ཨ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་གས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གསལ་བྱེད་གས་སུ་
བཞག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ཨ་ཡིག་གསལ་བྱེད་གས་སུ་བཞག་པ་ནི་བོད་
ཡིག་གི་རྣམ་གཞག་ཁོ་ན་ལས་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སློག་ཅན་དང་སློག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་
པས་སློག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ཆེ་དབྱངས་ཨ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞུགས་
པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་། ཀ་མ་ལ་(ཚུ་སྦྱེས)ཞེས་པ་ལ་དབྱངས་ཨ་ཐུང་
ཞུགས་པ་དང་། སྤྱ་རྩ་(གཞི་ཚུགས)ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུག་ཉིས་ལ་ཨྱ་རིང་
ཞུགས་པ་དང་། ཨ་ཉི་(ཞེས་པ)ཞེས་པ་ལ་ཨི་ཐུང་ཞུགས་པ་དང་། ཀྱུ་མ་
(གུར་གུམ)ཞེས་པ་ལ་ཨུ་ཐུང་ཞུགས་པ་དང་། རྩི་(རོ་ཆ་བ)ཞེས་པ་ལ་རྩི་
རིང་ཞུགས་པ་དང་། བེ་རྩུབ་(ཁ་དོག་སྒྲོན་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག)ཞེས་པའི་
བེར་ལ་ཨེར་གེ་ཤ་ཅན། རྩི་ལ་ཨུ་རིང་དང་། རྩི་ལ་ཨ་ཐུང་ཞུགས་པ་ལྟ་བུས་
མཆོན་དབྱངས་སློག་ཏུ་ཞུགས་ཚུལ་ཤེས་པར་རུས་པ་དང་། སློག་མེད་ཅེས་
པ་ནི། གི་རྩ་(བྱེད་པ) དང་། བུ་(ཁོས་ཤིག)ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་གི་ལ་དབྱངས་

རི་དང་། ས་ལ་དབྱངས་ཨ་ཁྱགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་གི་མཐའ་ན་ཡོད་
 པའི་ཏ་དང་ཏ་ལ་དབྱངས་མེད་པའི་ཏྟགས་སུ། བོད་ཀྱི་ར་སྟའི་དབྱིབས་དང་
 མཚུངས་པ་ཏ་ལན་ཏ་ཞེས་པས་མཆན་པའོ། །སློག་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ལེགས་
 སྐྱར་སྟར་ན་དག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ན་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་ཡིག་གི་རྣམ་
 གཞག་དང་གཏན་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅོ།

འོན་སུམ་ཅུ་བར།

སྟོན་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་།

ཞེས་པ་ནས།

མིང་གཞན་སྟུར་བ་ཡོད་མི་སྲིད།

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་གསར་བཅད་དབང་གིས་ལོ་ཙྰ་བ་རྣམས་
 རས་མིང་མཐའ་པལ་ཆེ་བའི་མཐའ་བསྐྱས་པ་མ་གཏོགས། དོན་དངོས་མའི་
 རོབ་ཐང་སྟར་ན་མིང་གང་གི་མཐའ་ཡང་རྗེས་འཇུག་གཞན་དགའི་གང་རུང་
 མ་ཁྱགས་པའི་ཆེ་ན། འ་ཡིག་གི་རྗེས་འཇུག་ངས་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་འདིས་ནི། རོན་མིས་ཀྱང་ལེགས་སྐྱར་དང་འབྲ་བར་སློག་ཅན་
 སློག་མེད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གིས་སྟོན་ཆད་མཁས་པའི་གོ་སར་བཞུགས་པའི་མང་པོས་རོ་འཇིན་
 གཡོ་བར་མ་མཛད་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཅུད་ཆེན་པོའི་དམ་བཅའ་
 ཞིག་བྱས་ནའང་། མེད་མི་རུང་དུ་བཤད་དགོས་པ་འདིའི་སྒྲིང་ཅམ་ཡང་མེད་

པར།

དེ་ལ་ཞུ་ལི་བཞི་བ་སྐྱུར།།

ཞེས་སོགས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ཅམ་བཤད་ནས་རྩ་བ་བོར་ཏེ་ཡལ་
ག་ལ་འཇུ་བར་མཛད་དོ།།

གཞན་ཡང་མཆམས་དེར་སི་རུས། གཤམ་སྐྱུ་རྩ་བ་ལ་ཞུ་ལི་དང་པོ་
སྐྱུར་བས་ཨི་ཡིག་རུ་འབྲུབ། ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞུ་ལི་དང་པོ་གི་གུ་
སྐྱུར་བས་ཨི་ཡིག་རུ་འབྲུབ་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་ཆིག་སྟོན་བྱུང་སྒྲུང་བའི་བྱིར་
རོ། །དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དེའི་འཕྲོན་ཨ་ཡིག་བཟོད་དོན་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་
དབྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྟོས་དང་། མཆམས་དེར་ལེགས་
སྐྱུར་གྱི་སྐྱ་མདོའི་ལུང་ཞིག་དངས་ནས་བོད་ཀྱི་གི་གུ་སྐྱུབ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་
དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ཤེས་སྟོབས་ཞིང་། སྐྱ་ལ་མ་སྐྱུངས་པའི་གསར་ཁྱེད་གས་
པ་ཞིག་ལ་སྟག་པར་མགོ་ཚྩངས་པའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་རམ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་འདི་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ས་ཆེན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་
བྱིས་པ་བདེ་སྐྱབས་རུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཨ་ཉིད་མ་ཡི་ཡི་གེར་བཟོད།།

ཅེས་དང་།

སྟོག་རྒྱུན་ཡན་ལག་ཡི་གེ་བདུན།།

ཞེས་དང་།

དེ་དག་ཨ་ཡི་ཁོངས་སུ་འདུ།

ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ཆེ་ག་ཉིད་སློག་གི་ཨ།

ཞེས་དང་།

དང་ཁྱོག་ཤད་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ།

སྒྲུང་སྒྲིལ་ཨ་དང་རྣམ་བཅད་ཨའོ།

ཞེས་དང་།

ཨི་ཁྱུ་ཨི་ཨི་ཡན་ལག་གིར།

ཡན་ལག་གི་ནི་ཨ་ཞེས་བྲ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་
བ་ནི་ཨ་ཡིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡི་གེ་སོ་སོའི་བར་དུ་འཇུག་པ་བར་
ཆེ་ག་སློག་གི་ཨ། དང་པོར་འཇུག་པ་སྒྲུང་བོ་ཆེའི་སྒྲིལ་བུའི་དང་ཁྱོག་གི་ཨ་
སྟེ་དབྱེ་བྱུང་། མཐའ་མར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཤད་ཀྱི་ཨ་སྟེ་བཟོད་དུ་
མེད་པའི་ཨ་གསུམ་དང་། ཨི་ཁྱུ་ཨི་ཨི་ཡན་ལག་གི་ཨ་སྟེ་ཅ་བའི་དབྱེ་གཞིའི་
ཨ་དང་བཅས་ན་ཨ་ཡིག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོའི་
དེའི་འབྲེལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
དབྱངས་བཞིར་མ་ཟད། དང་ཁྱོག་ཤད་ཆེ་ག་གསུམ་སོ་སོའི་དགོས་པའང་
བསམ་པར་རིགས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོ་སྐབས། བོད་ཡིག་གི་སྤྱི་མོ་
 ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ཡང་བོད་མིའི་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་མཚུངས་སུ་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་
 འཕུལ་ཏེན་མགོ་འདོགས་ཀྱི་སློབ་བཏོད་པས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་
 གཞག་དང་བྱུང་པར་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བ་དང་། མིང་མཐར་རྗེས་འཇུག་བཅུ་བོ་
 གང་རུང་མ་ཞུགས་པར་མིང་དང་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་རྣམ་
 གཞག་མཛད་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བའམ་འཕུལ་ཏེན་མིང་གསུམ་སོ་སོར་
 མི་འདྲེ་བའི་ཆེད་དུ་བར་ཆེག་གི་རྣམ་གཞག་གསར་བཟོ་མཛད་པ་སྟེ་རྒྱ་
 མཚན་དེ་བཞིའི་སྟོན་ས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་སློག་ཅན་སློག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བར་ཆེག་ལ་སློག་གི་ཨ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་ན། གསལ་བྱེད་སུམ་རུ་ལས་ཀ་ཁ་ང་ཆ་ཇ་ཉ་ད་ན་པ་མ་ཆ་ཕ་ཟ་ཡ་ར་
 ལ་ཤ་ས་ཨ་སྟེ་བཅུ་དགུ་བོ་རེ་རེའི་མཐར་རྗེས་འཇུག་གི་འ་ཡིག་སྐད་གསར་
 བཅད་དབང་གིས་མ་གྲིས་ན་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བར་ཆེག་
 བཞག་པས་མིང་རང་རྒྱ་བ་རེ་སྟོན་ཐུབ་པས་སློག་ལྡན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཤེས་
 རུས་པ་དང་། དཀར། འཇམ། བཞད། གསལ་ལྟ་བུ་འཕུལ་ཏེན་མིང་གསུམ་
 ཆང་བ་ཅན་གྱི་མཐར་བར་ཆེག་བཞག་པས་དེ་གསུམ་བསྟོམས་པས་མིང་རེ་
 སྟོན་ཐུབ་པ་མཆོན་པས་ན་ཟུར་དུ་དབྱངས་ཞུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་མ་
 དགོས། བར་ཆེག་ལ་སློག་དང་འདྲ་བའི་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དངངས་བར་མདར་བདག་ ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བར་ཆེ་བ་མེད་ཆེ་གཉིས་རེ་གཉིས་
 རེའི་བར་ནས་གཙོད་དམ། (དང་ངས་བར་མདར་བདག་) བཞི་དང་གཉིས་
 དང་གསུམ་དང་གསུམ་(དངངས་བར་མདར་བདག་)ཀྱི་བར་ནས་གཙོད་མི་
 ཞེས་པས་འཕུལ་ཏེན་མིང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་བཟླ་བ་དཀའ་བས་
 བ་སྟོག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་ལས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་གནད་འདི་ལ་བྱ་བ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་བོད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་ནི་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་སྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་
 པ་དང་གི་གྲུ་ཞབས་ཀྱི་ལྟར་སྒྲུར་ས་མེད་པས་དབྱངས་ཀྱི་གས་སུ་འཛོག་མི་
 འོས། དབྱངས་གསལ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་སྤང་གསུམ་པ་ཞིག་མེད་
 པས་གསལ་བྱེད་གས་སུ་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད། དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲུར་དགོས་པ་ལས་ཐོག་མར་སྒྲུར་བས་ཀ་བླང་གི་དོན་
 དང་ཐ་སྙད་ལ་གཞི་དུ། བར་དུ་བཅུག་པས་སྡེ་བ་གང་དང་ཡང་ཆོགས་པ་མི་
 མཚུངས་ཤིང་དགོས་པ་གཞན་པ་རུང་ཟད་ཅ་མ་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད། དེས་ན་
 གཡོན་གྱི་ཞེས་རབ་དང་མ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ཨ་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྒྲུར་
 བས། གཡས་ཀྱི་ཐབས་དང་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་བྱེད་ཉིར་དགྲུ་བོ་ཨ་ལ་བཏེན་
 ཅིང་རག་ལས་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གནད་དམ་པ་འདི་ཞེས་པར་
 བྱའོ།

འདི་ལྟ་བུའི་དོན་དངོས་ལ་ཉེ་བར་རེག་པའི་གོ་དོན་གཙང་སང་བ་
 ཞིག་བཤད་རྒྱ་མེད་པར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོག་ཅན་སྟོག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་

བདེ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་འཇུག་པར་དཀའ་བ་དང་། དགོས་པ་ལྷག་པོར་མི་ཆེ་
བས་དེ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་བཅ་བཤད་སྤྱི་མ་སྤྱུག་གིས་
གཡོགས་པའི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོར་ཅི་ཙམ་བསྟེན་ཀྱང་སྤོངས་པའི་
གྲང་རེག་སེལ་བར་མི་རུས་སོ།།

ཨ་ལ་ཤའི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བ་དང་། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་
རྒྱན་གཉིས་ཀར། ཨ་ནི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས། ཞེས་བཤད་པའང་
བོད་ཡིག་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྟད་དེ་སྟོར་དུ་རུང་མི་རུང་ལ་བརྟག་རྒྱ་
ཡོད་དོ།།

གཞན་ཡང་། བོད་ཀྱི་སྐད་པལ་ཆེ་བའི་གདངས་ནི་རིང་ཆ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་རྟེན་གཞན་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འམཐའ་སྟོར་བ་ཡང་བོད་ཀྱི་
སྐད་གདངས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་
གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་གོང་དུ་ནི། སྟོགས་ལོ་རྒྱ་བའི་མི་ཤིའི་གྲར་ཁང་ལས།
དེའ་ལའ་ནིའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའ་ཡིག་མཐའ་རྟེན་སྟར་བ་ནི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་ཅུང་བའི་སྐད་དུ་
མ་བཞག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུ་འགྲེང་ཅན་གྱི་མཐར་ཡང་འ་
མཐའ་སྟོར་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་
ཐབ་དུས།

རྒྱང་བ་འཕྱལ་ལ་འ་མཐའ་དགོས།།

བཅེགས་པ་བྱ་བྱག་ཅན་ལ་སྤང་།།

ཞེས་རྫོག་ལོ་རྩ་བའི་དག་ཡིག་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དགལ་
མདལ། གནལ། འབལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་འཕྲུལ་ལ་འཡིག་གི་མཐའ་ཏེན་
དངོས་སུ་མེད་ན་མིང་གཞི་ཉིད་རྗེས་འཇུག་ཏུ་འབྲུལ་འགྲོ་བ་དང་། མགོ་ཅན་
གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བཅེགས་པ་དང་། དེས་མཆོན་པའི་ལ་བཏགས་ཕྱ་
བཏགས་དང་། དབྱངས་བཞི་དང་ར་སྟ་ཡ་སྟ་སྟེ་བྱ་བྱག་ཅན་གྱི་མཐར་འ་
མཐའ་མི་དགོས་པར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟོའང་འགའ་རེའི་ལག་རྒྱན་དུ།
བརྟེན་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ལ་འམཐའ་འབྲེ་བ་ནི་མ་དག་པར་བརྫོད་མི་རུང་
ཡང་སྐད་གསར་བཅད་གྱི་སྒྲིག་བཅེ་བྱིན་མ་གྲིས་ན་ལེགས་སོ།།

ཆ་སྤྱུལ་ངག་དབང་སློ་བཟང་གི་སུམ་ཅུ་བར། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་
ལས་མིང་དང་མིང་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། ཁ་ང་ཆ་ང་ཉ་པ་མ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་
སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་གངས་བཅད་པ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཁང་བའི་ཀ་ད་
ལྟ་བའི་ད། ཉད་ཀྱིས་ན། རེག་བྱའི་ཆ། གཅན་གཟན་གྱི་ཕ། ཅམ་པ་བ། བོས་
པའི་ལན་གྱི་ཨ་ནམས་ཀྱང་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནམ་དབྱེ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་དུ།

དེ་ལ་ཞུ་ལི་བཞི་བ་སྦྱར།།

ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ཨྲ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར།།

ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བཟང་ཆད་དང་འདྲ་བར་
གསལ་བྱེད་སྟོག་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱངས་གཉིས་པ་ཨིའམ་བཞི་བ་ཨོ་
ཐོག་ཏུ་འདྲེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ག་ལ་ཡིན་ཏེ། འདིར་
དེ་ལ་ཞེས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལ་ཨྲ་ལི་གཉིས་པ་གི་གྲུ་
དང་། བཞི་བ་ན་རུ་ཚུར་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ཚུ་རོལ་
གྱི་སྟོག་མེད་པ་རོལ་དབྱངས་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་བོད་གྱི་དབྱངས་ལ་ཨི་སྤང་ཞེས་རྫོད་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
མི་རྫོད་པར་ཨ་སྤང་ཞེས་རི་ལྟར་བརྫོད་ཅེ་ན། གི་གྲུ་སོགས་གང་ལས་སྤངས་
པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབྱངས་ལ་ཨ་སྤང་ཞེས་པའི་མིང་འཇགས་པས་ན།
སྤངས་པའི་ཨི་ཨྲ་ཨོ་ཨོ་བཞི་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གི་གྲུ་སོགས་ལའང་
འབྱུང་ཁུངས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་འགལ་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གྱ་ན་
ཏའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཐོན་པའི་གྲོ་ལ་གྱ་ན་ཏ་ཞེས་རྫོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ཀྲ་ལིའམ་ཀ་སྤང་གི་ཆེར་ཤིན་ཏུ་བརྫོད་མི་བདེ་བའི་སྦྱོན་འབྱུང་བ་
ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག

ཨ་ཡིག་བོར་བའི་གསལ་བྱེད་ཉེར་དགུ་ཞེས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བཏགས་
པར་བྱ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་གསལ་བྱེད་གས་གྱི་ཨ་ཡིག་དེ་ཐོན་མིས་ཐོག་
མར་ཡི་གེ་བཟོ་དུས་ནས་བོད་ལ་མཁོ་བར་བྱས་པ་ནི་སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་དུ་

ཀླ་ལི་སྤུམ་ཅུར་གངས་བཅད་པ་དེས་ཤེས་རྒྱས་པས་བྱིས་སྤུ་བཅུག་པ་ག་ན་
ཡིན། འོན་ཀྱང་ལུང་ལྡན་འབྲི་སྤངས་ལ་བ་དང་མ་ཡིག་གི་གཟུགས་དབྱིབས་
འདྲ་བ་དང་། བོད་ལ་མ་ནི་མེད་ཀྱང་རུང་བའི་ཡི་གེ་གཅིག་ ཅེས་པར་སྤྲད་
བཏགས་ནས་གསལ་བྱེད་གས་སྤུ་མ་བྲིས་པ་ཡོད་སྤྲོད་ནའང་། དེའི་དོན་ནི་
གཅན་གཟན་མ་སྤྱེས། ཅུ་འབབ་པའི་མ་ཁ། རོལ་མའི་བེ་མང་། མལ་ལེར་
ཤར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ལས་མའི་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཀྱལ་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་གས་སྤུ་མི་བགང་བ་
ག་ན་ཡིན། བྱད་པར་དུ་ལ་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་བ་ཡིག་བཏགས་ན་མ་ཡིག་
བཟོས་ཞེས་བེར་བས་ནི། སྤྱི་མཁན་དེས་མགྱོན་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིག་གི་དབྱིབས་
དང་། གོས་ཀྱི་ལྷའི་ཡིག་གཟུགས་དང་། གཅན་གཟན་མ་ཡིག་གི་གཟུགས་
དབྱིབས་གསུམ་ལ་གནམ་ས་དང་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མ་
མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་འདི་དག་ལ་དབྱུང་བ་བྱས་ན་ནི་རང་ཉིད་ངལ་
བའི་རྒྱ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ན་ནི་སྒྲག་ཤོག་གྲོན་པའི་རྒྱན་ལས་དགོས་པ་སྤུ་
ཅམ་ཡང་མེད་དོ།

མེར་གཏན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་ན་རེ།

ཀླ་ལི་སྤུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ།

ཞེས་པའི་འོ་སྤྱི་སྤྱིར་བསྐྱུ་སྐྱུར་བ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་
རྫོགས་ཤིང་ལའི་མགོ་འང་འདི་མགོ་དང་འཁྱལ་ཉེན་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །ལ་རུ་

ལག་པ་ཡོད་པས་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ལ་ལག་ཉམས་
བ་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ནི་འཆོལ་བའི་འཆལ་གཏམ་ཁོ་ན་སྟེ།
འདིར་འགོག་རིན་མ་མཆིས་སོ།།

ཡང་ཅེ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སུམ་རྒྱུ་ཏུ། དེར་མ་བཟང་རྒྱ་ཡིག་
ལ་ནི་མ་སྒྲོས་སུ་མི་སྒྲུང་བས་འདི་ཡང་བསྒྲུན་བེར་ཏེ་བརྟག་ཅེས་བ་ལྟར་ན་དེ་
འདྲ་འདོད་མཁན་ཞིག་གྱང་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ནི་ལན་མར་གྱི་བ་དང་མ་
ཡིག་གཟུགས་འདྲ་བ་ཅེས་ལ་བསམས་པར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིག་ལ་
གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་མི་ལོངས་པ་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིའི་གྲངས་
ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་རི་ལྟར་སྒྲུངས་པ་འབྱུང་ངོ་།།

འདིར་རིགས་པའི་རོལ་ཅིད་ཅུང་བཟང་སྟོན།

གཞན་ལྟགས་དགག་པ།

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཅེས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་ཡི་གེ་མཐའ་དག་བསྟུས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན། བོད་ཡིག་ལ་ཞུ་
ལི་ཀཱ་ལི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཅ་
བར།

ཡི་གེ་ཞུ་ལི་ཀཱ་ལི་གཉིས།།

ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ཡི་གཏེ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་བེད། འོ་ན། སྤྱིན་དང་། འབྲུག་སྤྱི་དང་། སྤྱོག་དང་། ཐོག་སེར་
 དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་མིང་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དབྱངས་
 གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གི་
 གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་ལས་གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཅིག གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
 གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་ལས་གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཤིག ཏྲགས་བྱུར་གཉིས་ཀ་མ་
 གྲུབ་ན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཏྲགས་རེ་རེ་
 ནས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཡི་གཏེ་ངོ་བོའི་
 དབྱེ་བ་ཡིན་པ་བྱད། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དབྱངས་གསལ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱེད་སྟེ། རིགས་དུ་
 མ་འདུས་པའི་མི་ཡིན་ན། མི་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དང་། གསེར་དངུལ་གཡུ་
 བྱུར་དུ་མ་སྤྲངས་པའི་རིན་ཆེན་ཡིན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་སྤྱིར།
 འཁོར་གསུམ་མོ།

ཡང་ཁ་ཅིག ཨ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཁོ་ནར་བབྱངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་དབྱངས་གསལ་གོ་གཉིས་ཆོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
 ཏྲག་གི་ངོ་མཆར་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ལས། ཀ་སོགས་ཉིར་དགུ་ལ་ཨའི་

དབྱངས་ཀྱི་གདངས་མ་ཞུགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བོད་ཀྱི་ཨ་ལ་ཡེགས་སྐྱར་ལྟ་བུའི་
 དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གོ་གཞན་གྱི་
 སློག་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སུམ་རྟགས་གང་དུ་ཡང་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བ་ལས།

ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ།

ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་སུམ་ཅུ་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་
 གངས་བཅད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། གསལ་བྱེད་ལ་གྲུག་འབྲེང་སྒྱུར་བའི་ཆེ་ན་
 དབྱངས་དེ་དང་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སློག་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྱུར་
 དགོས་པར་ཐལ། ཀླ་ལི་ཉེར་དབྱར་ཨ་ཡིག་སློག་དུ་ཞུགས་དགོས་པའི་སྒྲོ་
 ཅེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟག་བཅས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟ་ཡིག་ལ། ཨ་ཨི་ལ་ཨེའོ། །ཞེས་སྒྲ་མདོ་ནང་བཞེན་
 བྱས་ནས་ཨྲ་ལི་དང་པོ་སྒྱུར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཨྲ་
 ལི་གསུམ་པ་སྒྱུར་ན་སྒྲ་མདོ་ལས། ཨེ་དང་ཨི་ལ་ཨེའོ། །ཞེས་སྟེ་འབྲེང་བུ་
 ཉིས་བཅེགས་ཀེ་ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྟེ་ཡིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཕངས་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

རང་ལུགས་གཞག་པ།

འདིར་ཡི་གེ་ནི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་ཨྲ་ལི་དང་ཀྲ་ལི་གཉིས་སོ། །
དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་བོའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་
དབྱངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ང་རོའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེན་པའི་མི་
གསལ་བའི་གདངས་ནི་དབྱངས་དང་། ཡི་གེ་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ལས་སྒྲ་
དག་གསལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེན་པའི་གདངས་ནི་གསལ་བྱེད་
དེ་སྐད་གདངས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བོའི་གངས་ངེས་
ལ། ཞེས་བྱ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ནི་ཕྱང་གསུམ་
སེལ་བའི་གངས་ངེས་དང་། གཟའ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་བདུན་གང་རུང་མ་
ཡིན་པའི་གཟའ་གཞན་ད་དུང་ཡོད་ན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་དུ་
མི་རུང་བས་ན་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གངས་ངེས་དང་། གསལ་བྱེད་གསུམ་སྒྲ་
དང་ཕྱ་ཡིག་སོགས་མི་བཅི་བའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར། ཀྲ་ལི་སུམ་ཅུ་
ཐམ་པར་གངས་བཅད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་བསྒྲེག་པའི་གངས་ངེས་དང་། སྒྲེག་
དང་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ཡི་གེ་
ལས་ངོ་ཐོག་པ་འདིའི་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་རིས་བསྐྱུ་ན་དེ་དག་ཏུ་འདུ་
དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཡི་གེ་ལ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
པར་བཤམ་པ་ནི་རིས་བསྐྱུ་བའི་གངས་ངེས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་

གངས་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པར་བྱས་ན་དབྱེ་བ་ཡིན་
ཆད་ངོ་བོའི་དབྱེ་བར་འཛིན་པའི་གུ་དོག་གི་འཆིང་རྒྱ་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་
རོ།

འོན་ཏེ་ཐོན་གྱི་ཡི་གེ་རྙིང་བ་རྣམས་སུ་གི་གུ་ཕྱིར་ལོག་ཅན་མང་དུ་བྱིས་
ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འདི་ལྟར། ལེགས་སྦྱར་
གྱི་ལུང་དང་ཕ་རྒྱ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དབྱངས་ཨི་ཐུང་གི་སྐབས་སུ་ཡི་
གེའི་གཡས་སུ་གི་གུ་འབྲི་དགོས་པ་དཔེར་ན་ ཀི (ཀི) འདི་ལྟ་བུ་དང་།
དབྱངས་ཨྲི་རིང་གི་སྐབས་སུ་གི་གུ་ཡི་གེའི་གཡོན་དུ་འབྲི་དགོས་པ་དཔེར་
ཀི (ཀྲི)འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་ཐོག་མར་གསར་བཟོའི་
སྐབས་སུ་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་དབྱངས་ཨི་ཐུང་ཅན་ལ་གི་གུ་ཡི་གེའི་
ཐད་ནས་ལན་ཕར་ལྟར་དུ་ཕྱིར་ལོག་དུ་འབྲི་བ་དཔེར་ན་གི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་
ངེས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་དབྱངས་ཨྲི་རིང་ལ་གི་གུ་པར་ལོག་ཚུར་ལོག་ཅན་གྱིས་
བྱ་བ་དེ་མི་འགྱུར་པས་ཡི་གེའི་གཤམ་དུ་འ་ཚུང་འདོགས་དགོས་པར་བཟོས་
པ་དཔེར་ན་གྲི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། གནད་དམ་པ་འདིའི་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་བོད་
ཡིག་ལ་གི་གུ་ཕྱིར་ལོག་ཅན་མཐོ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་འདྲ་ཐོན་གྱི་འབྲི་
སྐབས་ལག་བྱང་ལ་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་
ནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་རབ་ཅིག་ལ་ལག་བྱང་གི་འབྲི་སྐབས་དེ་རྒྱུན་འབྲམས་སུ་
ལུས་པ་མ་གཏོགས། དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཁུམས་སོ། །དཔེར་

ན། ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སོ་ས་སྒྲིང་ལ་སོ་བ་སྒྲིང་དང་། ཉན་ཐོས་སེམས་ལ་སེམས་
བ་དང་། ཅོད་པན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བོད་ཡིག་ཡིན་ཤིང་ལ་བྲིས་ནིར་རྒྱན་
འབྲམས་ཀྱིས་ཅོད་པན་ཞེས་ན་ལོག་འབྲི་བ་དང་། དང་ཀློག་སྒྲིང་པའི་སྣ་ལྟ་
བྱ་ལ་དབྱ་བྱུང་ཅེས་ཟེར་དགོས་རྒྱུ་ལ་བྱུང་གི་རྗེས་འཇུག་ང་ཡིག་ཏུ་
བསྐྱབས་ནས་དབྱ་བྱུང་ཞེས་ཁ་ནས་འབོད་ཅིང་ལག་ནས་འབྲི་བ་དང་། བྱུང་
ནི་ལྟ་བུ་དང་བྱུང་མོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་མོ་གོར་གོར་རམ་གྲུག་ཀློག་
གི་མིང་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ལོག་རྟོག་དེ་བསྐྱོག་སྐྱོལ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ད་དུང་
མང་ཡང་དེ་ཅུ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་གནད་མ་གོ་བར་
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟེན་བའི་གི་གྲུ་ཕྱིར་ལོག་དང་ཕྱིར་མ་ལོག་པ་གཉིས་ལ་
གདངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གོ་བ་སོ་སོར་ལེན་པའི་ཁུལ་གྱིས་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི་མོ་
ག་ཤིང་བྱེད་མིག་འབྲས་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་མེད་དཔྱེད་པ་དང་འབྲས་བར་
སེམས་སོ།།

ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཏྲ་ར་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་འགའ། ལེགས་སྐྱུར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ཡི་གེ་སྐད་བརྟེན་མི་མཐུན་
པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱུས་ཁ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་གདངས་མི་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་
བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། བོ་རྟེན་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་བ་
དཔོན་ཐོན་མི་དང་ཐང་སང་སྒྲ་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གདངས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་
ནི་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་

གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡིག་གི་ངག་དབང་། ཞེས་པ་དང་། རབ་
བརྟན་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་མིས་ཨ་བོང་། ཞེས་པ་དང་། ལ་ཏན་ཞེས་པ་ལས་
གདངས་དངོས་མ་ཇི་བཞིན་མི་ཐོན་པ་བཞིན་དུ། ཏ་ལྟ་ལྟ་གསུམ་ལ་ཏ་དང་
སྟེ་སྟེ་ཇི་གསུམ་ལ་ཇི་ཡི་གདངས་མ་གཏོགས་མི་ཐོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་
པ་འདི་ལ་ཅི་སྟེ། དེས་ན་ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལས་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཆད་
མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་འདིའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས་སྟོ་གོས་ཞིབ་
མོས་བརྟག་དགོས་སོ།།

བརྒྱད་པ། གསལ་བྱེད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་བརྩ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལས་ལྷ་ནི་སྟོན་དུ་འང་འཇུག །

མི་འཇུག་པ་ནི་ནི་ཤུའོ།།

ཐོག་མར་རྗེས་འཇུག་སྟོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྒྱུང་བའི་གངས་ཅམ་
བསྟན་པ་ནི། གསལ་བྱེད་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
ཡི་གེ་བརྩ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་དེ་བརྩ་ལས་ལྷ་ནི་སྟོན་དུ་འང་འཇུག་

ལ། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་གྲངས་བའི་ཤུལ་དུ་སྡོན་རྗེས་གང་ལའང་མི་
འཇུག་པ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ནི་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད་ཅེས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དྲ་སྟེས། དེ་ལས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཞེས་བཀོད་ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་
དག་པ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། གང་ལྟར་འགྲེལ་ཡང་མི་འགལ་ལོ།

༡ རྒྱས་པར་བཤམ་པ།

ཀླ་ལི་སྤྱད་དང་བརྒྱད་སྟེ་ནི།
བཞི་བཞི་དག་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལས།
དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་བ་ཡི།
མས་གཉིས་དྲུག་པའི་གསུམ་པ་དང་།
བདུན་པ་ལས་ནི་ཤེས་གཏོགས།
རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་དུ་འདོད།
རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ཉིད་ལས།
དང་པོ་གསུམ་པ་ལྔ་བ་དྲུག་།
བདུན་པ་ནམས་ནི་སྡོན་དུ་འང་འཇུག་།
མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་སྟེལ་ལས།
དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྔ་ཡང་།

གང་དུའང་འཇུག་མིན་སྒྱུར་བའང་མིན།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཡི་གེ་བཞི་རེར་སྡེ་བ་སྡེ་ཚོ་གས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་ནས་བགོ་བ་ནི།
ཀུ་ཡི་སྡེ་ཀ་སྡེང་སྡེ་མ་ཅུ་བོ་དེ་སྡེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྡེང་དྲུང་བརྒྱད་དེ་
སྡེ་བ་རིལ་བོ་བདུན་དང་། སྡེ་བའི་སྡེང་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྡེ་བ་རེ་རེ་ལ་
ཡི་གེ་བཞི་རེ་བཞི་རེ་དུག་ཏུ་སྡེ་རྣམས་སྡེ་བགོས་ཤིང་སྡེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ལས་ཞེས་པ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྡེ་སྡེ། འོག་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་
རྗེས་འཇུག་འདི་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་ནོ།།

གསེར་ཏོག་འགྲེལ་བར། དག་ཏུ་ཞེས་པའི་འབྱུག་གོན་ལ། དག་ཅེས་
པ་བྱང་གི་མིང་ཡིན་པས་ཏ་ཨ་སྡེ་བ་སྡེང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན། ཟེར་བ་ནི་མ་
བཏགས་ཉམས་དགའི་ངོར་འགྲིག་འགྲིག་ལྟ་བུར་སྦྱང་ཡང་འཐད་པར་མི་
སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་བཞི་ལན་གཉིས་སྟོས་པ་དེས་ཀ་སྡེ་ཅ་སྡེ་གཉིས་
བསྟན་པར་སྦྱང་ངོ་ཞེས་བསམས་ནས། ཏ་སྡེ་སོགས་སྡེ་བ་ལྔ་ལ་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་བཞི་ལན་ལྔ་མ་སྟོས་ཞེས་དཔྱེད་ལྟར་ལ་སྡེ་མི་འོས་
པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་སྡེ་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྡེ་བ་རིལ་བོ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་
རེ་ཡོད་པ་བསྟན་ཟེན་པས་སྡེ་བ་སྡེང་ལ་ཡི་གེ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྟོས་མ་

དགོས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཚོངས་པ་ལ་ལས། བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་མ་
དག བྱེད་དང་བདུན་ཡིན་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སྡེ་བ་བདུན་དང་བྱེད་
ལས་མེད་པས་སོ་བཟུང་། དེ་ལ་པན་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། བྱེད་
དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན་བརྒྱད་དང་བྱེད་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པར་
བསམས་ནའང་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་
བྱེད་པ་གཅིག་གལ་ཏེ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ན་རིལ་བོ་བརྒྱད་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྟ་
ཡིན་པས་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་མགོ་བོ་འཁྲུག་མཁན་མང་ངོ་། །དེའི་བྱིར་བྱེད་
དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་བདུན་དང་བྱེད་གཉིས་འདྲ་བ་དང་། བརྒྱད་དང་བྱེད་
ཅེས་པ་དང་བྱེད་བཅས་བརྒྱད་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ལ་བྱང་ཞིང་མཁས་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱེད་བཅས་བརྒྱད་ཅེས་པའི་བཅས་ནི་ལྟན་པའི་དོན་
ནོ།།

གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་ལས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལེན་ཚུ་ལ་ལམ་དབྱུང་
ཚུ་ལ་ནི། དེ་ཡང་སྡེ་བ་དྲུག་པོ་གསེ། གསུམ་པ་ཏ་སྡེ། བཞི་བ་པ་སྡེ་སྡེ་སྡེ་བ་
དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡི། མས་མ་གཉིས་ཏེ་གསེའི་གང་གཉིས། ཏ་སྡེའི་ད་ན་
གཉིས། པ་སྡེའི་བ་མ་གཉིས་ཏེ་བྱུག་དང་། སྡེ་བ་བྱུག་པ་ན་སྡེའི་གསུམ་པ་འ་
དང་། བདུན་པ་ར་སྡེ་ལས་ནི་ཤུ་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་ར་ལ་ས་གསུམ་སྡེ་
ཁྱོན་བསྟོམས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྡེ་བཅུ་རུ་

ཡོད་ཅེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྒྲིལ་བའི་འཇུག་པ་ཡིན་
པས་ན་རྗེས་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །ཅེ་བའི་དཔེ་འགར་བདུན་པ་ལ་ནི་ཞེས་གྲང་
འབྱུང་སྟེ་གང་ཡང་རུང་ངོ་།།

རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལས་སྟོན་འཇུག་ལྔ་དབྱུང་ཚུལ་ནི། རྗེས་འཇུག་ཡི་
གཏེ་གོང་དུ་སྟོས་པ་ག་ནས་སའི་བར་གོ་རིམ་ཅན་དུ་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས།
དྲང་པོ་ག་གསུམ་པ་ད། ལྷ་བ་བ། རྩལ་པ་མ། བདུན་པ་འ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་གང་ལ་ཐོབ་འོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོན་དུའང་སྒྱུར་ཆོག་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོན་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་བའི་ལྷག་མ་མིང་གཞི་རྒྱུང་པར་བསྟན་པ་
ནི། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་བསལ་བའི་ལྷག་མ། ཀ་ཁ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ།
པ་ཕ། ཅ་ཆ་ཇ་ཐ། ཞ་ཟ་ཡ། ༡༩ ཏ་ཨ་སྟེ་མིང་གཞི་རྒྱུང་བའི་ཡི་གེ་ནི་ཤུ་ཐམ་
པ་ཡོད་པ་ལས་པན་ཚུན་གཉིས་སྒྱུར་བ། ཀཅ། ཆཉ། ལྷ་བའི་གཟུགས་སམ།
གསུམ་སྟེལ་བ། ཏཔཙ། ཁཆཉ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ལམ། དེ་དག་ལ། ཀཅ། ཏཔཙ།
ལྷ་བའི་དབྱུངས་ཀྱི་གཏེ་གཏེ་སོགས་བཞི་བོ་གང་ལྟར་པར་ཏེ་སྒྱུར་བར་བྱས་ན་
ཡང་། ཐོད་ཀྱི་མིང་ཆོག་ཐ་སྙད་གང་དུའང་འཇུག་པ་མིན་ཞིང་འདི་བཞིན་
སྒྱུར་བར་རིགས་པའང་མིན་ནོ། །ཐ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་དབྱུངས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ཨི་
ལ་སོགས་པའི་སྟོག་དང་ལྟན་པ། ཞེས་བཏོན་ནས་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་།
ཚུལ་འདི་ལྷ་བས་དབྱུང་བའི་དགོས་པ་ནི། རྟོག་བ་དང་། འཁྲལ་བ་མི་འབྱུང་

བའི་ཐབས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཅི་བར་གྲགས་སོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

མི་འཇུག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་
གི་ཨྲ་ལི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་ཏེན་གི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་བྱུང་བའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་འདི་ལྟར། འདིར་བསྟན་གི་ཨྲ་ལི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་བྱིར་
ལ་མཐའ་ཏེན་མི་འཇུག་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། ཨིག་ཀ ཟུག་ཆོས།
ཨིན་ཅ་མ། ཨིག་མ། ཨིལ་མདུད་རྣམས་གི་དབྱེད་ས་བཞི་བོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་
ཅན། བྱིར་ལ་མཐའ་ཏེན་འཇུག་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱིར་འདིར་བསྟན་གི་ཨྲ་
ལི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕངས་པ་ལ་ལན་རིམ་ལྟར་གདམ། ཁོའི་
འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན། བསྐྱབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཨྲ་ལིག་ཞབས་ཀྱི་ལ་འཕྲུལ་
ཏེན་གང་ཡང་མི་འཛོལ་པས་ན་འདིར་བསྟན་ཨྲ་ལི་རྒྱུ་བ་ལ་དེ་མི་འཛོལ་
ཅས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཨྲ་ལིག་གི་མཆོན་བྱེད་ཞབས་ཀྱི་དེ་ས་གར་
གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོགས་པ་ཅན་གི་ཨྲ་ལིན་པ་ལས་དེ་ལ་རྒྱུ་བའི་མིང་
ཐོབ་དོན་མེད་དོ།།

༣ རྒྱལ་ས་བསྟན་ཡང་འཇུག་གཉིས། ༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

འདིར་གསལ་བྱེད་སྤུམ་ཅུ་ལས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱུང་བར་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སམ་ཞར་ལ་རྗེས་འཇུག་ག་ང་བ་མ་བཞིའི་མཐར་
འཇུག་པའི་ས་དྲག་དང་། རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཇུག་པའི་
ད་དྲག་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་པ་དྲག་ཏུ་ད་དྲག་དང་ས་དྲག་གི་རྣམ་གཞག་
བསྟན་ཀྱང་མ་བསྟན་ཀྱང་སྒྲ་ཡི། དེ་ནི་ད་ལྟ་བདག་ཅག་ལ་ཤིན་ཏྲོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཁག་བཞག་པས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བོ། །དེ་བས་
སྤུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ད་
དང་ས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདིས་ད་ས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འཇུག་ཀྱང་
རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཚུ་ཚུགས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་སྟོད་
ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་། སྤུམ་ཅུ་བ་རང་གི་གཞུང་ན།

བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ད་ཅིང་།

ཞེས་དང་།

སྤེབ་སྤྱོར་ལེགས་མཛད་མཁས་རྣམས་དང་།

ཞེས་འཛིན་ད་དྲག་ཅན་དང་། ལེགས་དང་རྣམས་ས་དྲག་ཅན་མང་དུ་
ཡོད་པ་འདིས་ནི་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་གཞུང་དུ་ད་སའི་ཡང་འཇུག་དངོས་ཤུགས་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་འཁྱོགས་བཤད་གཞན་གྱི་ངལ་བ་བྱེད་མི་
དགོས་སོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྡེ་དགེ་སྤྲུལ་མ་ཞོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་དག་སྡེ་བ་
ཅེས་པར་སའི་ཡང་འཇུག་གཏན་མི་འདོད་པའི་རང་ལུགས་ཀྱན་དང་མི་
མཐུན་པ་ཞིག་བཅོས་པའི་ནང་ན། ཁོང་རང་གིས་ཀྱང་བཏེན་ཁུངས་སྤྲུལ་མེད་
པར་བྱེད་པ། བསྐྱུགས་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་། ལུག་འདིར་བུ་མི་
གཉིས་པ་ལྟར་ཆད་མར་གྱུར་པ་མཁས་མཆོག་གི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་འགྲེལ་
ཆེན། ཞེས་བསྐྱུགས་པའི་སི་ཏུའི་སྤྲུལ་ཏུགས་འགྲེལ་བར་ས་དྲག་གི་རྣམ་
གཞག་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་ཞེན་སྤྱོད་ལ་ནན་གྱིས་འཐེན་པའི་
བཤད་པ་བྱས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་
མཛད་པའི་དག་སྡེར་གྱི་ཡི་གེའི་དཀའ་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་བུ་མིའི་
དགོང་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་སྤེངས་ས། ཡང་། གདང་གདིང་གདིང་ནང་གསེས་
མང་པོ་བཅས་ལ་ངག་སྒྲོན་དང་ས་མཐའི་རབ་དབྱེར་ས་མཐའ་མང་ཡང་
འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་ཆོག་པའི་ལུག་སྤྲུལ་པལ་ཆེར་མ་བྱིས་

འདུག་པ་འདི་ཡང་འཇུག་མི་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཁས་ཆེན་ཆེན་བླ་མ་གྱི་
ལུག་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེས་མཛད་པའི་སྐྱམ་ཏྟགས་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ཅུང་
དུ་ཞེས་བྱ་བར། ཡང་ས་མཐའི་རབ་དབྱེད་དང་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་སོག་སྐྱ་
གོས་གྱིས་གཡོག་སོག་མང་བོར་ས་མཐའ་ཡོད་ཁྱབ་གྱི་དཔེ་བཟོད་བྲིས་པ་
ལ། རྗེ་སི་ཏུ་ནས་འདས་ཞེས་པའི་མཆན་བྱ་བཏབ་ཏེ་དེ་རྣམ་གྱི་འདས་སྐུལ་
མ་གཏོག་བྱ་བྱེད་མིང་རྒྱུད་རྣམ་གྱི་ཡང་འཇུག་རྣམ་བཅད་པ་དང་། འགྲེལ་
ཆེན་གྱི་དཔེ་བཟོད་དུ་འང་གཡོག་སོག་མང་བོར་ཡང་འཇུག་བཅད་པའང་
ཡང་འཇུག་མང་བོར་དོན་མེད་དགོངས་ནས་བཅད་ཕྱིར་ཡང་འཇུག་བསྐྱ་བའི་
མགོ་བརྩམ་པ་ཡིན་ཞིང་ཁོང་གི་ཐུག་ལ་མ་བབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་བཟོད་
པའི་ཁུང་སྐྱ་བྱེད་ཆོག་གོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

ལུང་དངས་པ་འདིར་བ་མཐར་ཏེ་རྒྱུད་འབྲི་བ་དང་། ཡང་འཇུག་ཐོབ་
ཆོད་ལ་ས་མཐའ་བྲིས་མེད་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མིག་ལ་ཆེར་མ་ར་མགོའི་
བཟོ་ལྟ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ནི་བདག་གིས་བྲིས་བཤུས་བྱེད་སྐྱབས་སྐྱོར་
བ་མ་ཡིན་གྱི། ས་སྐྱད་སྒྲ་མ་ཁོང་རང་གི་དགོངས་པ་དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་པ་
ཞེས་པར་གྱིས་ཞེག

དེ་ལ་འདི་ལྟར་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱིར་སྒྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་དག་
གིས་ད་དུག་བསྐྱས་པ་ལ། སྐྱིས་སྐྱ་བྱོན་པའི་མཁས་བ་རྣམས་གྱི་བཞེད་
དགོངས་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སྐྱ་གནས་ཏེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ད་

བླ་བུ་སྐྱེས་པས་དཔེ་འདྲི་བཟུངས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡིག་ཆོགས་བསྐྱུངས་ཤིང་
ཐོར་ཡང་བ་དང་། ད་བླ་གང་ལ་ཐོབ་པ་དང་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཐོ་བསམ་
གཏོང་མི་དགོས་པར་གྱུར་པས་སྐྱབས་བདེ་བྱུང་བས་ན་ད་བླ་བུ་སྐྱེས་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་དོ།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ད་བླ་བུ་སྐྱེས་པས་ཡིག་ཆོགས་བསྐྱུངས་
པ་དང་སྐྱབས་བདེ་བར་གྱུར་པའི་ཆ་ལ་དགོ་མཆན་གྱི་བཀའ་ཤིས་པ་རེ་ཤར་
བ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་། དེ་བས་ད་བླ་དོར་བའི་ཤུལ་གྱི་མིང་
ཆོག་ལ་གང་སྟོར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དང་ཆོག་སྤང་ལས། ཏོ། ཏྲ། གྱི། གྱིས། ཀྱང་།
ཅིང་། ཅས། ཅིག་ ཅེན། ཅེའོ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གང་ཐོབ་ལ་མགོ་རྩེ་མོངས་
སུ་བཏང་བས་ན་དགོ་མཆན་དང་མི་ལྟན་པའི་སྒྲ་ནག་མ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་སྐྱུང་བྱུང་བས་ལེགས་ཆ་ལས་ཉེས་ཆ་ཆེད། །ཞེས་བཞེད་དོ།

བཞེད་པ་སྤྱི་མའི་དགོངས་མཐེལ་གཏང་ས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ད་བླ་
བུ་སྐྱེས་པའི་ཤུལ་གྱི་ཆོག་སྤང་སྟོར་ལ་ཉེས་སྟོན་མ་བྱུང་ན་ནི་བདག་ཅག་
གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་ལ། འོན་
ཀྱང་ད་བླ་བུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལས་སྒྲ་སྟེ། སྐད་དག་པར་འདོན་པ་རྣམས་
ཀྱི་དག་ཏུ་འང་ད་མཐའ་ཆེར་མི་གསལ་བ་དང་། ད་བླ་མེད་པས་གཞན་ལ་
ནོར་སོ་འབྱུང་བའི་སྟོན་དེ་ཅམ་མི་ཆེ་བས་སོ། །ད་བླ་བུ་སྐྱེས་པ་ལྟར་དུ་ད་
བླ་གི་མཐར་ཐོབ་པའི་ཆོག་སྤང་རྣམས་ནི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མི་

རུང་སྟེ། བོད་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་གདངས་དང་མི་མ་སྐྱན་པའི་ལམ་སྟོལ་གསར་བ་
 ཞིག་འབྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་དག་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་ནས་ཀྱང་ད་
 དག་ལ་སྦྱོར་རྒྱུའི་ཆོག་ཐུག་ནམས་ནི་སྤྲ་མཁོའི་ཚུལ་ལས་གཏན་མ་འདས་
 པར་གནས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷན་མོ་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏོ། །བཀའ་
 བསྐུལ་ཏོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་ཀྱང་། བསྐྱོར་ཅིང་། སྦྱོལ་ཅིག་ཅེས་དང་། ཞིན་
 ཏུ། ཀྱན་ཏུ། རོལ་ཏུ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ད་དག་དོར་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་ཐུག་ནམས་ཀྱང་བསྐྱུར་བས་ཆོག་སྟུམ་ན། ཞིན་ཏུ་ནས་
 ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་བསྐྱུར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། འོན་ཀྱང་ལ་
 འོན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་ལ་ལྷན་ཞིག་མཐེན་ཅིང་ལ་མཐེན་ཞིང་། རོལ་ཅིང་ལ་
 རོལ་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་ལ་ཀྱན་དུ་སོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 གཏན་ནས་འབྲི་སྟོག་བྱེད་མི་བདེ་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་བྱར་ལ་མ་བྱུབ་པ་ཞིག་
 གོ། །སྡེ་དགོ་ཁྱུས་ཆེན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་
 རྣམས་སུ་ཞིན་ཏུ་ལ་ཞིན་དུ་དང་། ཀྱན་ཏུ་ལ་ཀྱན་དུ་སོགས་སུ་བྲིས་ནས་
 ཁྱུས་དག་བཏང་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱག་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཏོ་དང་ཅིང་སོགས་
 ལ་རིགས་འགོ་བྱ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་དགོངས་སོ། །

དེས་ན་ད་དག་བསྐྱུས་པའི་ཤུལ་གྱི་དགོ་སྟོན་ལ་དབྱུང་བ་དབྱེས་
 ཕྱིན་པ་ཞིག་བཏང་བའི་མཐའ། ས་དག་བསྐྱུས་པས་དགོ་སྟོན་ཅི་འབྱུང་ལ་དེ་
 བས་ཀྱང་དབྱུང་བ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་གཏོང་བའི་ལས་སུ་ཆེ་བ་ནི་སྟོས་མ་

དགོས་ཏེ། ས་བྲག་གིས་འདས་ཆིག་དང་སྐྱལ་ཆིག་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 བར་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱ། མིང་རྒྱུད་གི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལ་ས་
 བྲག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མི་རིགས་གཞན་
 བའི་ཡི་གས་ཆ་ཅམ་ཡང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་གི་བྱུང་ཆས་
 རོ་མཆར་ཅན་ཞིག་སྟེ་ཅི་དགར་བྱགས་དར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱུར་བ་ལ་ནི་སྤྱི་ཡིས་
 སོད་དོ།

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་གཉིས་དོར་བ་ལ་དགོ་མཆན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲེང་
 ཅམ་བསྐྱངས་ནས། ད་ནི་སྐབས་སྤྱི་བབ་པ་སི་ཏུས་ས་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་
 བཞེད་མི་བཞེད་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་གཏམ་འདི་ཉོན་ཅིག་སྟོན་འཇུག་མ་
 བྲིང་ག་ཡིག་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་གས་སྤྱ། ཁ་གདང་
 བ་པོ། གདང་བྱེད། མཆོན་གདང་བ་པོ། གདང་བྱེད། ཅས་པའི་དཔེར་བརྗོད་
 བཞི་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་ནི་མགོ་ཅན་གྱི་བྱེད་ཆིག་པལ་ཆེར་ལ་ས་མཐའ་མི་
 སྐྱོར་བའི་རིགས་པས་འདིར་ཡང་མ་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་སྟོན་གྱི།

ཁ་གདངས་མཆོན་གདངས་གདོན་མི་བ།

ཞེས་པ་དང་གཤེབ་ག་ལ་རུང་། སི་ཏུས་དཔེར་བརྗོད་བཞག་པ་དེས་
 འདས་པ་དང་སྐྱལ་ཆིག་ལས་གཞན་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ས་
 མཐའ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལས་འདས་ཆིག་གི་ཆེ་ན་ས་མཐའ་མི་བཞེད་པར་
 བསྐྱུན་པ་ནི་ག་ན་ཡིན། སི་ཏུའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་གདངས་སོགས་ས་མཐའ་

ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བཞག་མེད་པ་འདིས། དེའི་འདས་ཆེག་ལ་ཡང་ས་
མཐའ་མེད་པ་འབྱུང་བེར་ན། ཟུ་ཉིག་སྤེང་མཛེས་ནི་ཡིག་སྒྲེབ་ཡོད་ཆད་ཆད་
བའི་དག་ཡིག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་ངེ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སི་
ཏུས་བདག་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁ་གདང་དང་མཆོན་གདེང་ཞེས་པའི་
དཔེར་བརྗོད་བཞག་པ་ཅམ་ལ་བསྟུས་ནས། འདི་ཡང་འཇུག་མི་དགོས་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་མཁས་ཆེན་ལྷ་བུ་གྱི་ལུག་སོ། །ཞེས་བེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡི་ཟུག་
པའི་གནས་སུ་སྤང་ངོ་།

གཞན་ཡང་། མཁས་པ་སི་ཏུས། གོས་གཡོག་པ་པོ། གཡོག་བྱེད།
གཡོག་བྱེད་གོས་རྣམས་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་བྲིས་པ་དང་། གཡོག་ས། ཞེས་
པ་འདས་ཆེག་གོ་ཞེས་མཆན་བཏབ་པས་ས་མཐའ་གང་ལ་དགོས་པ་དང་
གང་ལ་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་བ་འདི་ཡང་། སི་ཏུས། ཡང་འཇུག་
བསྟུ་བའི་མགོ་བརྩམ་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ནི་རང་གིས་ཆད་མར་བྱེད་
པའི་མཁས་པ་སི་ཏུ་ལ་སྐྱར་བ་ཆེན་པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །སི་
ཏུས། གཡོག་དང་གཡོག་ས་ལ་བྱེད་པར་བྱེ་བ་དེས་སི་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཡང་
འཇུག་བསྟུ་བའི་མགོ་བརྩམས་པ་དང་། ཡང་འཇུག་ཐུགས་ལ་མ་བབས་པ་
ཡིན་བེར་བ་ནི་ལོང་བས་མིག་ལྡན་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཟུ་
ཉིག་སྤེང་མཛེས་ཀྱི།

ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྟུ་བ་བྱེད།

ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་བར་འདས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཁོ་
ན་བཞག་པའི་གྲས་སུ། རྟོག་བཀྱམས། ཐག་པས་བཀྲིགས། རྒྱལ་བོས་
བཀྲའས་སོགས་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་འབའ་ཞིག་བརྒྱ་དང་ཞེ་གཉིས་བཞག་
ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡང་འཇུག་བསྟུ་བའི་མགོ་ཚུམ་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བཏུབ་བཟ། དེ་ཐམས་ཅད་སི་ཏུས་ཡང་འཇུག་ཐུགས་ལ་མི་
འབབ་པའི་དབང་གིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རུང་ངམ། བྱད་པར་དུ་
འདས་ཆེ་ག་གི་སྐབས་སུ་གཡོགས་ལ་ས་མཐའ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་
མཆོན་སྟེན་བྱུང་དུ་མཆོན་བྱ་བཀོད་ནས་གལ་བོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པ་
དེ། དོན་གཞན་དུ་དཀྲོགས་ནས་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་སྒྲ་བའི་མདུན་སར་
དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་ངོ་།

ཆེས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ནི། བྱད་ལྟར་སི་ཏུས་ཡང་འཇུག་མི་
བཞེད་ཅིང་ཐུགས་ལ་མི་འབབ་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ན། ཏྲགས་འཇུག་གི་
པོ་ལ་སྒྲེས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ།

ཞེས་དང་།

དག་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་སྟངས་དམ།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སི་ཏུའི་འགྲེལ་བར། རྗེས་འཇུག་གི་པོ་ག་ཡིག་
ལ་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་ཏྲགས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་ནང་སྟངས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྒྲ་
དག་པའི་དག་པར་འགྱུར་བས་སྒྲེས་བྱ་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་

འཇུག་བ་ལ་ས་ཡིག་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱེད་པ་འཁྲུང་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ས་སྐྱེས་བྱ་
 འབྱེད་འོ། །ག་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འཇུག་མ་ཞུགས་པ་དང་ས་དཔེ་མཐར་
 རྣམས་ནི་སྐྱེད་པ་འཁྲུང་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ས་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མའོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། མིང་གཞི་གང་གི་མཐར་ཡང་རུང་རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་རྣམས་ཡང་
 འཇུག་དང་བཅས་ཞུགས་པ་ས་སྐྱེད་པ་གཞིར་བཞག་པའི་ནང་གསེས་དྲག་
 འབྱེད་གང་རུང་དུ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་སྐྱེས་བྱ་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། སྐྱོགས།
 དྲོགས། དྲོགས་སོགས་ག་ལ་ཡང་འཇུག་ས་སྐྱུར་བ་ཅན་དགྲ་བཅུ་
 བཞག་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་འབྱེད་གི་སྐྱབས་སུ། སྐྱབས། སྐྱབས། བཟུངས་
 སོགས་བ་ལ་ཡང་འཇུག་ས་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཅ་ལྟ་བཞག་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི།
 སི་ཏུས་ཡང་འཇུག་བྱགས་ལ་མི་འབབ་པར་མ་ཟད། ཡང་འཇུག་བསྐྱུ་བའི་
 མགོ་ཚུམ་པའི་ཕྱག་རྗེས་བྱུང་འཕགས་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་བྱའི་སྐྱེ་
 རྒྱུ་ཕོད་དམ།

འདི་ལ་ནོར་བསྟན་གྱིས། ཡང་འགའ་ཞིག་རྗེས་འཇུག་ག་དང་བ་ཡང་
 འཇུག་ཅན་ཕོ་སྐྱེས་བྱ་རབ་ཡིན་པར་ཅ་བ་ལས།

ཕོ་ལ་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྱེད་གསུམ།

སོག་གྱིས་བསྟན་པ་སོག་གསུང་བའང་ཕྱག་མོ་འདྲ་བཏབ་ན་མ་
 གཏོག་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་རྟག་ཆད་ལྟར་གང་

ཡང་མེད། ཅེས་དང་། འདི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ་གད་མོ་འཆོར་བ་མང་དུ་འདུག་
ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་བྱ་མི་གཉིས་པའི་བསྐྱགས་
བརྗོད་ཅན་རང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱར་སོང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ནི་འོད་མི་བཟོད་པའི་
མིག་ལ་ལག་མཐེལ་འགོ་བས་པའི་དཔེ་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ།
བྲིད་ཀྱིས་ཆད་མར་བྱེད་ཅིང་། བྱ་མི་གཉིས་པ་སྤྱར་བསྐྱགས་པའི་གཞན་ལ་
མེད་པའི་སི་ཏུའི་བྲུང་ཆོས་ངོམ་རུང་བ་འདི་འཕོངས་བྲིས་ཀྱི་རྩོམ་ཞིག་དུ་
རྒྱང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ལ་པངས་པའི་སྒོ་ཅུ་ཡང་མི་སྐྱེའམ། ཐད་འདི་ལ་སྐྱེབས་
ཆོ། ཡང་འགའ་ཞིག་ ཅེས་བྱ་མི་གཉིས་པའི་བསྐྱགས་བརྗོད་ཅན་ཡང་རབ་
རིབ་སབ་སིབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ལས་གད་མོ་འཆོར་བ་ཅང་ཡོད་དམ།

སྒྲིབ།

ཕོ་ལ་སྐྱེས་བུ་རབ་འབྱེད་གསུམ།

སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་
ཡོད་ནའང་སི་ཏུས་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི། བཤད་ཚུལ་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་གཏན་
མི་འདྲ་བར་ཡི་གེ་རེ་རེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། མིང་གཞི་
དང་ཡང་འདུག་དབང་གིས་དབྱེ་ཚུལ་ཁོང་བའི་རིག་པའི་རྩལ་ལས་ཐོན་པ་
ཞིག་སྟེ། ཉོར་ཡུལ་གྱི་མཁས་པའི་དབང་ཕོ་ཨ་ལ་ཤ་བསྟན་དར་སྟ་རམས་
པས་ཀྱང་། ཐད་འདིའི་བཞེད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་མཐར། སྒྲིབ་
མཁས་པ་དེ་དག་གིས་རྗེས་འདུག་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་

མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་
 རྟོན་ས་གང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སི་ཏུ་བཅ་ཆེན་
 བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་གནས་ལྡེ་རིག་པའི་བརྗེ་
 ཏ་ཆེན་པོར་སོང་གཤེས། དེའི་གསུང་བཤད་ནམས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་བ་ཆེད་
 ཞིང་རྗོད་བྱེད་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས་སྤྱད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤང་བོད་། བྱང་
 པར་དུ་སྤྱུལ་ཏྲགས་ཀྱི་བཤད་པ་འདིར་སྤྱད་གཞུང་དང་བསྟན་ཏེ་འགྲེལ་བྱེད་སྤྱ་
 མ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྤྱན་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ་དཀའ་ས་
 ལ་རྒྱས་བཤད་མཛད་འདུག་པས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་སྟེ་རེ་ཞིག་དེའི་
 བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་ཆད་མེད་མཛད་ནས་དེའི་
 རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དན་ཏྲགས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ཞིག་གོ།

དེའི་ཕྱིར་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཐད་ལའང་། རང་ལུགས་འཐད་
 ལྟན་འཕྲོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ལ་སྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་
 པའི་ལུང་འདྲན་པ་དང་། འཐད་ལྟན་གྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་ཡང་དག་
 པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི། སྤྱག་མོ་བཏབ་པ་ལ་
 བརྟན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་སྤར་ཡང་མ་
 རུང་བོད་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ།།

ཡང་། རྟེན་གཤེད་སྤྱི་མ་ས་སྤྱད་ནོར་བསྟན་ན་རེ། དེས་ན་ཡང་འདུག་སྟོན་

དཔོན་གྱི་གཞུང་ན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ས་དག་ཡིག་མཛད་པ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཙང་ནག་པ་རིག་པའི་སེང་གོའམ་དེ་སྐབ་ཡར་མར་ཞིག་ནས་སྤྱོད་འདོག་
 ཐོག་མར་བྱས་ཤིང་སྤྱི་མ་རྣམ་གྱིས་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་པར་དེའི་རྗེས་སུ་
 རིམ་བཞིན་འབྲང་བ་ཞིག་ཏུ་ངེས། ཞེས་བཤད་དོ། །ཁོ་རང་ལ་མངོན་ཤིང་སྤྱོད་
 ཀྱི་བྱུག་མོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲངས་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་མཛད་
 བྱེད་པོར་སྤྱངས་གདའ་སྟེ། མཁས་པ་བྱིངས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ན།
 སྤྱི་དར་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དག་ཡིག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི། རབ་བྱུང་དང་པོའི་སྤྱི་
 དང་གཉིས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆར་བརྩམས་ངེས་པའི་རྗེས་ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་
 རབ་ཀྱི་དག་ཡིག་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་ལ། སྤྱོད་
 དཔོན་ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གོའི་དངོས་སྤྱོད་སེང་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆེན་
 གཙང་ནག་པ་བྱུགས་རྗེས་སེང་གོའམ་རིགས་པའི་སེང་གོ་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆར་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པས་དེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་
 བདུད་ཅིའི་ཆུ་རྒྱུན་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 ཡིག་བསྐྱུས་པའི་སེང་ཡང་འདྲུག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མང་པོ་བཀོད་པའང་ཆོམ་
 མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་སྤྱོད་འདོགས་བྱས་ཞེས་མི་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་མེད་
 ན་ཡང་། དེ་ག་ན་ཡིན་ཏེ། ལན་གྱིས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་དཔེར་མཆོན་ཤིན་
 ཏུ་མང་ན་ཡང་རེ་ཞིག་འདི་ལྟར།

དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོད་ལོ་ཉིད་གསུམ་པ་(སྟེ་

ལོ་༦༧)ལ་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་ཡི་གེ་གསར་བཅོས་བྱས་པ་ལྟར་ན། དེའི་
 རྗེས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་སོང་བ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ང་
 དགུ་བ་སྟེ། (༡༡༩)ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རིང་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་
 དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་དུས། བོད་ཀྱི་སློན་ཆེན་པོ་ཉ་རྒྱ་རྗེའི་པོ་བླ་ཏུ་
 མངགས་པའི་དུས་སུ་རྫོང་རིང་གི་ངོས་ལ་རྒྱ་བོད་ཤར་སྤྱར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་
 བཞོས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལྟར་པར་དུ་བཀོད་པའི་ནང་། །ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློན་པོ་
 ཆེན་པོ་བཀའ་ལ་གཏོགས་པའི་ཐབས་དང་ཕྱི་རུས། ཞེས་དང་། །སློན་
 པོ་པལ་གྱི་ཐབས་དང་ཕྱི་རུས། ཞེས་དང་། ཕྱི་སློན་བཀའ་ལ་གཏོགས་པ་
 ཅོག་རོ་སློན་བཅན་བཞེར་ལྟ་གོང་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏོགས་དང་ཐབས་
 ཡོད་ཆད་ལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་འཇུག་ས་སྤྱར་བར་བྱས་པ་རྣམས་
 དང་། གི་གུ་ཕྱིར་ལོག་སོགས་སློན་གྱི་ཡིག་རྙིང་རི་ལྟ་བུའི་འབྲི་སྟངས་ཅན་
 རྫོལ་པའ་ནས་བྲིས་པ་འདི་བཞེན་སྟངས་སྟེ། འདི་ནི་ལོ་ཆིགས་དེ་ལས་ལོ་ཉིས་
 བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལྟ་གི་རྗེས་ནས་བྱུང་བའི་གཙང་ནག་པ་ཐུགས་རྗེ་སེང་གས་
 སློ་འདོགས་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ལས་ཆེ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་བུམ་སྟེ་ལུས་
 ཀྱི་འདུད་པ་བཅས་ཁྱེལ།

རྫོང་རིང་ངོས་ཀྱི་ཐབས་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་ཐོབ་དང་གོ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 བརྗེ་རུ་གསལ་ལ། མིང་ལ་ཕྱི་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་ལ་དཔགས་ན་དེ་དུས་ད་
 དུང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མ་པའ་བའམ་པའ་ཀྱང་འཕེལ་དར་མ་

བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་། བཅན་པོ་ཁྱིམ་སྤེལ་བཅན་རིང་ལ་བྲིས་པའི་བཀའ་
གཅིག་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལྟ་སའི་རྫོང་རིང་དང་བསམ་ཡས་དགོར་མཛོད་དུ་བཞག་
པ་ལས་དཔེ་བཤུས་ཏེ་བྲིས་པ་དེ་བཟེང་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་བཀོད་པའི་ས་
བྲག་དང་ད་བྲག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་མཆོ་སྡོན་བྱང་སྟོགས་ཏུན་ཏྲོང་གི་
བྲག་ཤུག་ལྟ་ཁང་རྩྱེང་མའི་ཅིག་གསེབ་ནས་ཐོན་པའི་བོད་རྒྱ་ལ་ཁྱིམ་གཙུག་
བཅན་མེས་ཨག་ཆོམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བྲིས་ངེས་པའི་ཡི་གེ་ས་བྲག་ཅན་རྣམས་
ལས་འདིར་ཁུངས་སུ་བཀོད་ནས་གཞོད་བྱེད་དུ་སྟོན་པར་རིགས་ན་ཡང་། ཏ་
ཅང་མངས་དོགས་ནས་མ་བཀོད་དོ།།

འདིར་སི་ཏུས་ཡང་འཇུག་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་ནས་
ས་ཤུད་སྒྲ་མ་ཚང་གི་དག་སྒྲེབ་ལ་དབྱུད་པ་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་ཞིག་བྱས་པར་ཟད་
ཀྱི། གཞན་དུས་གསུམ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ཐོར་བྱ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལ་ལེགས་ཆ་ཡོད་
པ་ལས་གཞན། ཏྲགས་འཇུག་གི་ཆོག་བཅོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྣམ་
གཞག་མི་འདོད་པ་དང་། སའི་ཡང་འཇུག་མི་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མང་པོ་
བཀོད་པ་དང་། མགོ་ཅན་སྒྲོར་གྱི་གསར་བཤད་དང་། གཞན་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཐོབ་ཐང་གི་འཇུག་པ་དང་། ས་མཐར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྲང་མི་བདེ་བས་
ཅེས་སོ་ཞེས་ཏྲགས་མཚུངས་བྱས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་བརྟན་པ་སྒྲེབ་
གཅིག་ཏུ་བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཞིན་ཏུ་མང་ཡང་།

མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

ས་ལུང་སྒྲ་མའི་དག་ཡིག་ལ་དཔུང་དགག་གཏོང་མཁན་བདག་ཁོ་
ནར་མ་བཟད་ཀྱི། ཁོང་བ་དང་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཁས་ཆེན་ལྷ་
མེད་འཇུ་མི་པམ་བས་བརྩམས་པའི་ས་མཐའ་མེད་སྤྱོད་དགག་བ་ལེགས་
བཤད་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་གཉེར་ལ་སྟོམ་བ་ཅུ་འདོད་དང་
ལྡན་བ་ཆོར་མཁོ་ཆེ་བསམས་ནས་འདིར་པལ་ཆེར་ཆ་ཆང་བར་འགོད་ན།

ཨོ་སྤྱི་བི་ཇ་ཡཱ།

ས་གཞི་མཐའ་ཡངས་འཛིག་རྟེན་འཛིན་པའི་སྟོང་།།

ས་ཐོབ་འཕགས་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན།།

ས་མཐའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་བ་རྣམ་དག་རྒྱུ།།

ས་སྟོང་བཞིན་དུ་འདི་གསུམ་བསྒྲགས་པར་འོས།།

ས་མཐའ་ཡོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་འདིར་བཞུགས་སོ།།

ས་མཐའ་མེད་པའི་དཔེ་ཡང་འདིར་གཞུག་གོ།

གཟིགས་ཤིག་གཟིགས་ཤིག་ལྷགས་འདི་གཉིས་ལ་གཟིགས།།

གཟིག་ཅིག་གཟིག་ཅིག་ལྷག་འདི་གཉིས་ལ་གཟིག།

རྟོག་དཔྱད་མཛོད་དང་གང་འཐད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

རྟོག་དཔྱད་མཛོད་དང་གང་འཐད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཐབས་ལ་མཁས་ན་རྒྱལ་བོའི་ཐབས་འཐོབ་འགྱུར།།

ཐབ་ལ་མཁས་ན་རྒྱལ་བོའི་ཐབ་འཕྲོལ་འགྱུར།
བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མི་རྟག་འགྱུར།
བྱས་པ་རྟག་ཏུ་བཀོད་ན་མི་རྟག་འགྱུར།
ལག་པ་ལྷས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལགས་པར་བཟོད།
ལག་པ་ལྷས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་པར་བཟོད།
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ས་མཐའ་ཡོད་ན་ལེགས།
ལེག་གོ་ལེག་གོ་ས་མཐའ་མེད་ན་ལེག །
གསུངས་སོ་གསུང་ངོ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས།
གསུང་ངོ་གསུང་ངོ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས།
གངས་ཅན་པ་དང་གང་ཅན་པ་ཐ་དད།
གང་ཅན་པ་དང་གང་ཅན་ཐ་མི་དད།
ཁུངས་མེད་ཁོངས་ཚུད་སྤྱི་འཆལ་ལོགས་སུ་སྤྱི།
ཁུང་མེད་ཁུང་ཚུད་སྤྱི་འཆལ་ལོག་ཏུ་སྤྱི།
དང་བོའི་ངག་གིས་དངས་ན་སུ་ཡང་རངས།
དང་བོའི་ངག་གིས་དང་ན་སུ་ཡང་རང་།
ཆིག་རྣམས་ཆིགས་སུ་བཅད་ལ་སྒྲེབ་སྒྲོར་ཡོད།
ཆིག་རྣམ་ཆིག་ཏུ་བཅད་ལ་སྒྲེབ་སྒྲོར་མེད།
ས་ཆིགས་ས་ཆིག་ཐ་དད་གོ་བ་ཡོད།

ས་ཆིག་ས་ཆིག་ཐ་དད་གོ་བ་མེད།།
མི་འཇིགས་མི་འཇིགས་གོ་དོན་ཐ་དད་ཡོད།།
མི་འཇིགས་མི་འཇིགས་གོ་དོན་ཐ་དད་མེད།།
རིགས་དང་རིག་ལ་གོ་རྒྱ་ཐ་དད་ཡོད།།
རིག་དང་རིག་ལ་གོ་རྒྱ་ཐ་དད་མེད།།
དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཏྲགས་ཤོབ་དང་རྒྱལ་ཏྲག་ཐོབ།།
སྒོད་ཆགས་སྒོད་ཆག་ཐུགས་བཞེད་ཐུག་བཞེད་སོགས།།
དེ་དང་དེ་འདྲ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི།།
དཔེར་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ས་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲོས།།
གཞན་ཡང་ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ལྡན་པའི།།
སོ་སོར་མ་སྤྲེས་ནོར་སོ་ཅན་འགྱུར་བའི།།
དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱང་འདི་བཞིན་སྒྲོས་གྲིས་ལ།།
སྤྱ་བརྒྱ་དག་གཅིག་བྱེད་པའི་དག་ཡིག་སྒྲོངས།།
ཡི་གེའི་ནོར་སོ་བསལ་སྤྲེར་ནོར་བའི་གཞུང་།།
སྒོན་མེད་གསར་སྤེལ་ཡ་མཆོན་ཆེ་སྟམ་པ།།
འབྲེལ་མེད་སྤྱ་བ་མི་མིན་ལྟ་དང་མཚུངས།།
མ་བཤམ་ཟེར་དཔེ་བཤམས་སྤྱད་བཤམ་ཆོལ་ཅིག །
ཡི་གེའི་བརྗོད་དག་ཅུ་ཡང་མི་ཤེས་པའི།།

གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཁུན་དཀའ་དང་རབ་འབྱམས་སུ།
གནས་ལྗེ་མ་མཁས་ཀྱི་མཁུན་མི་འགྱུར་ཞེས།
རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས།
གཞན་ཡང་པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ།
བྱིད་ལ་སྦྱོན་པ་བཅེ་བས་གསན་པར་མཛོད།
ས་དགེ་བཀར་རྩིང་ཀྱི་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ།
ས་མཐའ་གཙོད་མཁན་འདི་ཀོ་སུ་ཞིག་ཡིན།
ས་བད་བསྟན་བཅོས་འདི་འདྲས་ཅི་བྱ་ཞེས།
ས་སྟངས་ལུང་ཀྱིས་སྦྱོག་པ་མང་འདུག་གི།
ས་འདིར་སྡོན་སྡོན་ལོ་བཏ་ཆོས་རྒྱལ་དང་།
ས་སྟངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱུར་མཁས་རྣམས་ཀྱི།
ས་གཞི་བྱུང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ན།
ས་མཐའ་ཡོད་པར་མཛད་པའི་ལུགས་སྦྱོངས་ཞིག།
ཨ་མཆར་ཅིད་མོ་ལགས་ཏེ་སྤྲུལ་ཁོང་།
རྒྱུད་བྱང་སྒོ་གསལ་མང་ཐོས་ཚུལ་དང་ལྡན།
ཡོན་ཏན་ཆེ་ལྡན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་མཚུངས།
བསྟན་འཛིན་བྱིད་ཉིད་སྦྱ་ཆེ་རིང་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་པ་དང་།

གཞན་འཇུ་མི་པམ་པས་མཛད་པའི་མཁས་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ་ལས།
 སྒྲིའི་ང་རོ་ཚུ་ལ་བཞིན་མ་ཐོན་པའི་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ར་མགོ་དང་ས་མགོ་
 སོགས་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། ཡིག་གཟུགས་གིས་པ་ལ་ནི་བྱུང་ཆེ་
 ཉེ། དག་ཡིག་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲན་
 རུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་དུག་གི་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ས་མཐོང་འཇུག་
 པ་རྣམས་དགོས་པ་ཆེ་བས་ས་མཐོང་མ་བསྐྱུས་པ་སོགས་འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་དངོས་སུ་མིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོན་གྱི་བརྗོད་མཁན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་ཐབ་བེན་གྱི་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན་ཉེས་པ་གང་
 ཡང་མ་མཐོང་ལ། བརྗོད་པ་མཛེས་པ་དང་། བརྗོད་མཁས་པའི་ལུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་དོན་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསུང་རབ་རིན་པོ་
 ཆེའི་བཙས་སུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་དེ་
 ལས་ལྟོག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་བརྗོད་མཁན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུགས་བཞིན་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རིག་གནས་
 ཀྱི་འགངས་མཁྱེན་པའི་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་གསུང་ཤ་སྟག་སྟེ་འདིར་
 ཆོགས་ལ་མ་བསྐྱུས་པར་ལུང་དུ་བྲངས་པ་ལགས་སོ།།

གཞན་ཡང་། སུམ་འགྲེལ་འགར་སྐབས་དོན་གྱི་མིང་གཞི་བྱུང་པར་དུ་
 བཤད་པའི་ཐད་དུ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསྐྱབས་ཟེར་པ་
 ལྟ་བུའི་ཆེ་བཅེགས་མའི་ས་གར་གསུམ་ནི་སྟོན་འཇུག་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་

བ་ས་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར། ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟགས་ན། ར་རྒྱུད་བ་
ལ་བས་འཕུལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྱུར་དང་འབྱེད་
ཅེས་བའི་སྒྲིན་འཇུག་འདི་ག་ཡ་གཉིས་ཀྱི་འཕུལ་དང་། མིང་གཞི་ག་ཡ་
གཉིས་ནི་འ་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་རིགས་བསྐྱེས་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་
རྟགས་འཇུག་གི་

རང་གི་སྡེ་དང་ཕྱད་པ་ན།

ཕོ་ཡང་ཕོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར།

མ་ནིང་ཕོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བས་ཕོ་འ་ཡིག་རང་སྡེའི་ཕོ་ཞ་བ་འ་ཡ་བཞི་ལ་མི་འཇུག་པར་
བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་ཡི་ལྟར་སྒྲོང་། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་རྟགས་འཇུག་གི་
དེའི་ཐད་དུ་བཤད་པ་ལྟར། འཇུག་ཡུལ་ཅམ་དང་སྦྱིར་བཏང་ཅམ་ལ་རུང་བ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ཅམ་སྦྱ་ལ་སྦྱབས་འཆོལ་བར་བྱེད་དགོས་ན། སུམ་ཅུ་
བའི་འབྲེལ་བའི་ཐད་དུ་ཅམ་སྦྱ་མ་སྦྱོས་བས་འགྱུར་དང་འབྱེད་ལྟ་བུའི་ག་ཡ་
གཉིས་ཀ་འ་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེདས་པར་མ་གྱུར་ཏམ།
ཞེས་བའི་དབྱུད་པར་བྱ་བའི་གནས་གཅིག་གོ།

ཡང་། ཞབས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་འཕུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་
མིང་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་དངོས་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཞུ་ལི་རྒྱུད་བ་
ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་

མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པ་
 རི། ཨི་ལྷ་ཨི་ཨོ་བཞི་ལ་ངོས་འཛིན་ཏམ་ཅི། ཡིན་ན་དེ་ལ་ཨིག་ལྷར་ཨིན་
 ཨོལ་སོགས་མཐའ་རྟེན་ཞུགས་པ་ཡོད་པས་འདི་དག་ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ལ་མཐའ་
 རྟེན་སྐྱར་བ་ཡིན་པས་ན། བྱིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཅད་པ་ཉམས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པ་ཨི་ལྷ་ཨི་ཨོ་མ་ཡིན་གྱི། གི་གྲ། ཞབས་གྲ། འབྲེང་བྲ།
 རྩ་བུ་བཞིའི་ང་རོ་མཆོན་བྱེད་རྒྱང་བ་ལ་འདོད་དོ་བཟུང་ན། དེ་ལ་གི་གྲ་སོགས་
 གྱི་སྐྱས་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་མ་གཏོགས། ལྷ་ལི་རྒྱང་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཀྲ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པའི་ཆེ་འཕུལ་རྟེན་དང་མགོ་འདོགས་མེད་པའི་
 གསལ་བྱེད་རྒྱང་བ་ལ་གོ་དགོས་གྱི། ལེགས་སྐྱར་ལྷར་དབྱངས་སྤལ་བའི་
 གསལ་བྱེད་སྟོག་མེད་ལ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དབྱུད་པར་བྱ་བའི་
 གནས་གཉིས་པའོ།

ཡང་། སྟོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་
 འཇུག་ལྷ། རྗེས་འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་འཇུག་བཅུ།
 ཞེས་པ་ལ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། སྟོར་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྷར་ན། སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཞིང་སྟོགས་ཅིག་ཞོས་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅི་
 རིགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞེས་སྟོན་དགོས་
 ལ། སྟོགས་གང་ལ་ཡང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཅི་རིགས་པའི་དོན་

བསྟན་ཏུ་མེད་པ་འདི་རང་ཅག་གུན་མོང་གི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དོ།
 །དེས་ན་སྟོན་འཇུག་ག་ད་བ་མ་འ་ལྟ་ནི་སྟོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་གར་བྱང་
 མེད་པར་འཇུག་པ་ལས། དེ་གསུམ་གར་ཡང་རུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆ་
 ཞིག་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ནི་སྟོན་རྗེས་མིང་གཞི་
 ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྟོས་རིགས་ཏེ། ང་ན་ར་ལ་ས་ལྟ་ནི་སྟོན་
 འཇུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆིག་སྟེ་མའི་ནང་ཅི་
 རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ལྟག་པའི་སྟོན་དང་། ཆིག་ཕྱི་མའི་ནང་སྟོན་
 འཇུག་ཅེས་པ་ཆད་པའི་སྟོན་རུང་ངམ་དོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་
 བའི་གནས་གསུམ་པའོ།།

དེ་ལྟར་གོང་སྟོས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་མོའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཞིབ་ཆ་
 མ་ཐོན་པ་འགའ་དང་འགའ་འདུག་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་གྱིས་གང་བཤད་
 པ་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རུས་སྟེ་ལ་གྱི་སྟེ་ལ་འགྲན་པ་
 དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་གང་བཤད་ལ་སྟོ་ལྟན་རྣམས་དབྱིས་པའི་འཇུ་མ་ཞལ་
 རོམ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་གང་།

འཆད་པ་སྐལ་བཟང་ཐོས་པའི་བང་མཛོད་གཏམས།།
 ཚུཾ་པ་སྟེ་ཞིབ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡངས།།
 ཚུཾ་པ་དབྱུངས་ཅན་གྱི་མང་འཛེབས་ཤིང་སྟན།།
 མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ཨ་ཏོ་མད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་སྒྲེང་སྐུམ་ཅུ་ཚང་བའི་ཆིགས་བཅད་བྱ་དཀའ་བའི་
སྟོན་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་གསལ་མགྱ་བའི་དགའ་སྟོན་བཤམས་པའི་ངལ་
གསའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དགྲ་བ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆིག་ཕྱད།

༡ རྣམ་དབྱེའི་གོ་དོན།

ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མིང་ཆིག་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་
རྣམ་པར་ཉེ་སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་
ཆིག་ཕྱད་ཅིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གནམ་གྱུ་ཞེས་རྫོང་པའི་སྒྲི་
དེ་ལ་ས་ཐོག་གི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་སྟོན་ཤིང་སོགས་དང་། བར་སྐྱང་གི་ཉི་ཟླ་
སྐར་གསུམ་འང་འསྟེན་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲིའི་ཆ་
ཤས་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་མིང་ཅམ་བརྫོད་པ་
ཞེས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མིང་རྒྱང་ཡོད་ཚད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་སྐྱུ་ལ་ཆིག་དང་བཅས་པ་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན།

དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར། ཞེས་པའི་ངག་དེ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་
ལམ་གཞི་བར་སྐྱང་རྣམ་མཁའི་དབྱེངས་སུ། གནམ་གྱུའམ་བྱ་རྫོང་ལྟ་བུ་ཞིག་
གཤོག་པ་བཟང་ནས་འཕྱར་བའི་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལ་དོན་གྱི་སྒྲི་སྒྱུར་བས་

ནི་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྲི་རྒྱས་པ་ཞིག་གསལ་བར་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡང་། ཁ་ལོ་བས་འཕྱལ་འཁོར་བསྐྱོད། ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན། བསྐྱོད་
བྱ་གནམ་གྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་ལོ་བས་མ་བསྐྱོད་བར་དུ་མི་འཕྱར་ལ། བསྐྱོད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཕྱར་བ་དེ་ཉིད། གྱེད་པ་བོ་ཁ་ལོ་བས་བྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ནམ་
དབྱེ་གསུམ་པ་གྱེད་སྤྱུར་བ་ནི་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་སྤྲི་
ཆ་ཤས་རྒྱས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་གྱར་བསྐྱད་ནས་ཉི་མ་རིལ་འཛིན་ལ་ལྟ་བུ་འགྲོ། ཞེས་
པའི་ཆེ་ས་ཐོག་ནས་ཉི་འཛིན་ལ་བལྟས་པ་ལས་བར་སྒྲང་མཐོན་པོར་འཕྱར་
ནས་བལྟས་ན་པན་སྟེབས་ཆེ་སྟབས། དེ་བལྟ་བའི་སྒྲད་དུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་
ཆེ་ག་གིས་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་དགོས་ཆེད་
ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་ནས་བབས། ཞེས་པའི་ངག་ཆེ་ག་དེ་ལ་པལ་སྒྲད་དུ་ཆར་
བབས་པ་ལ་གནམ་བབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་གོ་བར། གནམ་གྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་
འཕྱར་བའི་མཐའ་ལ་བར་སྒྲང་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གཞི་དེ་ལས། ས་ཐོག་ཏུ་མར་
བབས་པ་སྟེ་བར་སྒྲང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱེད་ལ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་
སྤྱུར་བས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་
དང་།

ཡང་། གནམ་གྱའི་སྤྱི་ ཞེས་རྗོད་གྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ལ་གནམ་གྱའི་འཕྱལ་

འཁོར་བྲག་ཏུ་འཁོར་བའི་སྐྱ་ན་བ་འོན་པར་བྱེད་པ་དེ་གནམ་གྱུ་དང་འབྲེལ་
བར་སྟོན་པ་ལ་གི་སོགས་འབྲེལ་སྐྱ་སྐྱར་བའི་ཆེ་ན་གཞན་དང་མི་འདྲེས་པའི་
སྐྱའི་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་གྱུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འབབ་ཐང་ན་བབས་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་ཆེ་ག་གིས་གནམ་གྱུ་དེ་གང་ན་བབས་འདུག་པའི་གནས་གཞི་དེ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ།

སྐྱར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མིའི་སྐྱད་རིགས་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་བདུན་
བརྒྱ་ཉི་ལྷུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་སའི་གོ་ལའི་ཁྱོན་དུ་སྐྱད་རིགས་
མི་འབྲ་བ་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་ཡང་། མིང་དང་
མིང་གི་བར་དང་། མིང་དང་ཆེ་ག་གི་བར་དང་། ཆེ་ག་དང་ཆེ་ག་གི་བར་སོ་
སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་རང་གི་སྐྱད་གདངས་ལས་ཐོན་
པའི་རྣམ་དབྱེ་དངོས་སམ་དོན་ཐོབ་ཅི་རིགས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ཤས་རེ་ནི་ངེས་
པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་སྐྱད་བཟང་ལའང་བྱེད་འབྲེལ་དང་ལ་
དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི་སྟོ་བྱ་གས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་སྐྱད་ལ་གསལ་བོར་
ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ༡༥་རོག་ཁྱོད་གང་གི་ཡིན། ཕྱོགས་གང་
ལ་༥་འགྲོ། ཅིའི་དོན་དུ་༧་འགྲོ། སྐྱེ་ཡུལ་གང་ན་༧་ཡོད། ཟུང་རབ་གང་ན་༥་
བརྒྱལ། ཞག་མལ་ག་ཅམ་གྱིས་༥་ཡོད། དོན་གྲུབ་༡་སེང་གེ་བེར་བ་དེ་ཁྱོད་
གྱིས་ཨེ་ཤེས། ཞེས་ངེ་བ་བྱེད་པའི་ཁ་སྐྱད་འདི་ཅམ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་

ཀ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཐོན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཐོན་མིས་རྣམ་དཔྱེ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་བརྟེན་ཁུངས་དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་བོད་བྱིངས་ཀྱི་ཁ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་འདིས་གྲུབ་ལ། གཞུང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒར་
བཤད་པ་ལྟར་སྤུམ་ཉགས་ཀྱི་བརྟེན་ཁུངས་ནི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་
གཞུང་ཡིན་པས་ན། དེར་མིང་ཙམ་བརྗོད་པ་སོགས་རྩ་བའི་རྣམ་དཔྱེ་བརྒྱད་
དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་ཆིག་གཉིས་ཆིག་མང་ཆིག་གིས་དཔྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་ལ་རྩ་བའི་དཔྱེ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆོག་པར་
དགོངས་ནས་རྣམ་དཔྱེ་བརྒྱད་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ལེགས་སྒྱུར་དང་བོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཚུངས་ཙམ་ལས་ཆ་ཐམས་ཅད་
ནས་འདྲ་བར་མི་སེམས་ཏེ། ལེགས་སྒྱུར་ལྟར་ན། སྤྱི་མདོ་ལས། རྣམ་དཔྱེའི་
མཐའ་ཅན་ནི་ཆིག་གོ། །རྣམ་དཔྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་དོ། །ཞེས་རྣམ་དཔྱེ་མ་བྱིན་
པའི་སྐབས་དེ་ལ་མིང་དང་། རྣམ་དཔྱེ་བྱིན་ཤུལ་ལ་ཆིག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་
ཀྱི། བོད་ལྟར་རྣམ་དཔྱེ་དང་པོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། ཀ་བ་དང་། ལུམ་པ་ཞེས་
གཞག་དུ་མི་རུང་དོ། །དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། ལེགས་སྒྱུར་ལ། ལུམ་
པའི་སྐད་དོད་གྲ་ལ་རྣམ་དཔྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆིག་སི་བྱིན། ཨི་བརྗོད་དོན་
ཡིན་པས་བྱིས། ས་ར་དག་གི་རྣམ་བཅད་དོ། །ཞེས་པའི་མདོས་བསྐྱབས་
པས། ལྷ་ཁྱེས་ཆོག་དག་ཅན་དུ་འགྲུབ་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་

མིང་རྒྱུང་ལ་རྣམ་དགེ་དང་པོ་བྱིན་པས་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་འདི་འབྱུང་
 ཞེས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སྤྲུམ་ཅུ་བའི་རྣམ་དགེ་དང་པོ་ལས་
 འཕྲོས་ནས་མིང་རྒྱུང་གི་རིགས་ཡོད་དོ་ཙག་དང་། ཏྲགས་འཇུག་གི་སྡོན་
 འཇུག་ལྟ་དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་འཇུག་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ནས་ལས་ཆིག་
 རི་སྟེད་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་དགེ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཙམ་བརྗོད་པ་
 ལ་འཇོག་དགོས་པ་ནི་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་
 སྤྲུམ་ཏྲགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཆང་བར་བཀོད་ན་ཡིག་ཆོགས་མང་བར་འབྱུང་
 ཞིང་། བྱིར་བས་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་དོག་མི་བདེ་བར་
 དགོངས་ནས་འགྲེལ་བྱེད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱར་དུ་བཀར་ནས་དག་
 ཡིག་དང་དག་སྟེབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཞེས་ན་ནི་སྤྲུམ་ཏྲགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་རིག་པ་རི་སྟེད་པའི་ཙ་བ་
 ཡིན་པ་དང་། དག་ཡིག་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱར་བཀོལ་ཡིན་པའི་ངེས་
 པའང་འདྲོང་བར་འབྱུང་རོ། །གང་ལྟར་མིང་རྒྱུང་རི་སྟེད་པ་རྣམ་དགེ་དང་པོ་
 ལ་འཇོག་དགོས་པ་ནི་ཏྲགས་འཇུག་གི་ཐད་དུ། རྣམ་དགེ་དང་པོ་ལ་ཆོས་
 དངོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མིང་ཙམ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཙམ་
 བརྗོད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱུང་བོ། །སི་ཏུའི་ཏྲགས་འཇུག་གི་
 སྐབས་སུ་ཡང་། མིང་ལ་ནི་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཙན་
 རྣམས་དང་མིང་རྒྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་བྱེད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་

ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།

དེས་ན་རྣམ་སྤྲིང་བས། སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་གི་ཐད་འདིར། སྤར་བསྐྱུ་
ཅམ་བསྟན་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་དཔེར་བརྗོད་འཛིག་
པའི་ཆབ་དུ། སྤར་བསྐྱུ་ཁོ་ན་འགོད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གོ་དོན་ཅི་ཡང་
མ་བཤད་པ་དང་དེའི་དཔེར་བརྗོད་ཅམ་ཡང་མི་འགོད་པ་ནི་གཞུང་གི་བསྟན་
དོན་ཚྭ་གས་པར་མ་བཟུལ་བའི་སྟོན་དུ་ཆེད།

ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་དང་པ་སྟེ་དག་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས། སྤར་
བསྐྱུ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་ལེགས་
ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤར་བསྐྱུ་འདི་རྣམ་དབྱེ་གང་གི་གས་སུ་བསྐྱུ་བཤད་དུ་མེད་
དོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་སོགས་སྟོན་པའི་སྤར་དུ་གཞུང་ལས་
ལ་དོན་བསྟན་པའི་གོང་རོལ་དེར་སྤར་བསྐྱུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ནི་ལེགས་སྐྱར་དང་རིགས་བསྐྱེས་རྣམ་
རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་གས་སུ་བབྲངས་པ་ཅམ་སྟེ། བོད་ལ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
མིང་ཅམ་བརྗོད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་དུ་མཆན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གཞག་ཏུ་
མེད་དོ། །ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྤྲིང་གཞུང་དུ་ཡང་། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལེགས་སྐྱར་གཅེས་པའི་གནད་བསྐྱུས་མགིན་
པའི་ལྷགས་སྟོག་རང་འགོལ་ལས། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་བཟང་པོའི་

གསུང་ལས། བདུན་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་པ་ཆད་
ལྷན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་པ་ལའང་དང་པོའི་རྣམ་
དབྱེ་སྟེར་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བྱུང་དུ་འཆད་མི་རིགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཀོད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པའི་དཔེར་བཞིན་ཐད་དུ། འབྲེལ་བྱེད་སྡེ་མ་
རྣམས་སུ་གྱེ་དང་ཀྱ་ཡེ་སོགས་བཀོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བོད་པ་གསལ་
བྱེད་དམ་མཆོན་བྱེད་གྱི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །
བོད་དུ་མ་ཐད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ། ཀུན་ཏུ་བོད་པའི་དོན་དུ་ཉེ་
སྟོན་དུ་བཞག་ ཅས་ཉེ་ཡིག་བོད་པའི་དོན་མཆོན་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི།
རྣམ་དབྱེ་དངོས་ནི་སི་ཨོ་ཇ་སྤྱི་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་ཏུ་བོད་པ་ལ་སི་རྟེནོ། །ཞེས་དང་
པོའི་གཅིག་ཆིག་སི་ལ་རྟེ་ཞེས་འབོད་དགོས་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅམ་སྟེ། འདི་
དག་ནི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དབྱེས་སྤྱིན་པར་ཤེས་པ་
ལ་མེད་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་ཀ་དག་ཡིན་ནོ། །

༡ ཆིག་ཐུད་གྱི་གོ་དོན།

མིང་ཆིག་གཅིག་གམ་དུ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་གྱི་

གནས་སུ་སྤང་གི་སྤྲེལ་བ་ན་དོན་ཞིག་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྤྲེལ་བའི་སྤང་
 གི་སྤྲེལ་བ་དེས་སྤྲི་བམ་པ་ཞིག་ལས་དོན་གསལ་བོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ནོ། །
 དེ་འདྲ་བ་ལ་ཆིག་སྤང་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ཆེ་ཞེས་བའི་བར་
 དུ་དེ་སྤྲེལ་བས་རི་དེ་ཆེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལ་མཆོན་ན། རི་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པས་
 རི་གང་ཞིག་ཆེ་བ་སྟོན་མི་གསལ་ཞིང་། ལྷག་པར་དེ་སྤྲེལ་བས་སྤྲི་བམ་པ་
 ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་ལ། བར་དུ་དེ་སྤྲེལ་བས་རི་དེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པས་
 སྤང་མོ་བྱ་ཡུལ་གི་མི་དེའི་སྒོ་དོར་སྐབས་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཅོང་ཁའི་
 སྤྲེལ་རི་དེ་གཏོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་རེད་སྟུང་བ་སྤྲེལ་བ་ན། ཆིག་སྤང་གི་
 དེ་སྤྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་། ཉི་མ་ཤར་ཅེས་བའི་བར་དུ་ཡང་སྤྲེལ་བཅུག་པས་ཉི་མ་ཡང་ཤར།
 ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཉི་མ་ཤར་ཅེས་བའི་དོན་ཅུང་ལས་འདས་ཏེ་ཡང་སྤྲེལ་ད་
 དུང་དོན་གཞན་པ་ཞིག་བྲངས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་ཡང་ཤར།
 དུས་ཆོད་ཀྱང་རན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའོ། །ཡང་ན། ཉི་མ་ཡང་ཤར།
 བསེར་ཁ་ཡང་འཇམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྲངས་འོངས་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ཆིག་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲེལ་དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

ཡང་། སྐབས་འགར་ཆིག་སྤང་དེ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྤང་དུ་ཆིག་
 གོགས་ལ་སྤྲོར་བ་དང་། བརྗོད་བདེ་བར་སྟོན་པའི་སྤང་དུ་མིང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
 སྤྲོར་བ་དང་། ཆིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྤང་དུ་ཆིག་གྲུན་ལ་སྤྲོར་བ་དང་།

སྒྲེབ་སྒྲོར་འགྲིག་པའི་དོན་དུ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆོག་ལ་སྒྲོར་དགོས་པའང་ཡོད་དེ།
 དཔེར་ན། སྟོན་ཀའི་གནམ་ནི་རྩལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་རེད་ཟེར་
 བ་ལ་མཆོན་ན། དེས་སྟོན་ཀའི་གནམ་དེ་རྩལ་མེད་དེ་བྲལ་ཞིག་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་པ་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་མོད། འོན་ཀྱང་བར་གྱི་ནི་
 ཅིང་དང་གསུམ་ནི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་ཡིན་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཤེད་ཆེན་ལ་ཤེད་མོང་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་དང་། ལག་བདེ་
 ལ་ལག་པ་བདེ་མོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མོང་པོ་བ་མོ་སོགས་ནི་བརྗོད་བདེ་བའི་
 མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་དང་། ཡང་མཛའ་གོགས་དམ་པ་ཉིད་སྒྲུ་
 ཁམས་བཟང་ངམ། ཞེས་དང་། ཐ་ཤལ་བ་ང་ཉིད་ཀྱང་བདེ་བར་བདོག་ ཅེས་
 བ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་ཉིད་སྒྲུ་གཉིས་ནི་ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྤང་དང་།

ཡང་།

མཁས་མང་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་ནི།

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད།

ཅེས་དང་།

དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཤར་བའི་དུས་དག་ཏུ།

རིག་པའི་གཞུང་ལ་བཙོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བསྟེན།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བཅད་བར་གྱི་ནི་དང་དག་སྒྲུ་ནི་ཆོགས་བཅད་

དེའི་ཆོག་བར་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཁ་སྐོང་དུ་སྒྱུར་བའི་སྤང་ལྟ་བུའོ།

རྣམ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ཡིན་ཡང་། ཆོག་སྤང་རྒྱུ་བ་ཞེས་པའི་
སྤང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་དགུ་ཡིན་ལ་སྤང་རྒྱུ་མིན་པ་ནི། མིང་རྒྱུ་ཡོད་
ཆོད་དང་། སྤང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྣམ་དགུ་མིན་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་མི་སྟོས་པའི་
སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ལ་དོན་དང་བྱེད་
འབྲེལ་རྣམས་དང་། གཉིས་ཀའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱངས་བཞི་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དགུ་དང་སྤང་རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་ལ་དེ་སྟེ་བྱེད་མཁས་
བཞིའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ།

ཆོག་སྤང་ལ་དགུ་ན། ཅ་བའི་དགུ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་ཁྱད་
པར་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་། དེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤང་རང་
དབང་ཅན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལ་དོན་སྟེ་རྩ་དུ་སོགས་དང་། བྱེད་འབྲེལ་
གི་ཀྱི་ཡི་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བེ་སྒྲ། དང་སྒྲ། གང་སྒྲ་སོགས་ཡིན་
ནོ། །བྱེད་མཁས་གི་དགུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་གིས་འདུས་དང་མང་འདུས་
སོགས་སྤང་རང་དབང་ཅན་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་སྟེ་སྟེས་ཀྱང་
གྲངས་བཅད་འདི་ཅུ་མ་མོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་བཅད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་མོད། ཨ་ལ་
ཤ་སོགས་ཀྱིས་མང་ཅུ་མ་ཞིག་བཞོད་ཡོད་དོ།

རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཞན་དབང་ཅན།

(༡) སྦྱར་བསྐྱུ།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་ནི།

མིང་གང་གི་ནི་མཐར་སྦྱར་བ།

དེ་ལ་ཨྲ་ལི་བཞི་བ་སྦྱར།

སྦྱར་བསྐྱུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ནམས་ནི། རང་དང་
མཐུན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་མིང་གང་དང་གང་གི་མཐར་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཨྲ་
ལི་བཞི་བ་ན་ཅུ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བསྐྱུ་བ་སྟེ་སྟོན་པ་ཆོག་གམ་ལྷ་
སྦྱང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནི་སྟེ་མ་གཉིས་ནི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་
བའི་སྤང་དོ། །སྦྱུ་ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་སྦྱར་ན། གོ་ངོ་དོན་བོ་མོ་འོ་རོ་ལོ་སོ་
དང་། རྒྱགས་བསྟན་ལ་ཏོ་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི། ཏྲ་
གོ། གང་དོ། །སོགས་དང་། ད་ཐག་ཅན་གྱི་མཐར་སྦྱར་དེ་ཏོ་སོགས་གོ་སྟེ།

ཁ མཐར་དབྱེད་པ།

སྦྱར་བསྐྱུ་དེ་ཏོ་དང་། ལ་དོན་གྱི་ཏྲ། རྒྱག་བཅས་ཀྱི་ཏེ་སོགས་སྦྱུ་ཅུ་

བའི་དངོས་བསྟན་དུ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤུ་ཅུ་
བར་རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་བསྟན་ཟེར་
བ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། གོ་ངོ་དོན་སོགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཁྱེད་ལྟར་ན་རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་
སྤུ་བསྟན་ཟེར་ན། ཏི་ཏི་ཏུ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་མ་འདས་པས་
བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་པའི་གནད་ཀ་དེས་ལོག་རྟོག་རི་ལྟར་སེལ་བྱས།

ཡང་སྤུ་ཅུ་བར། མིང་གཞི་རྒྱུ་བའི་སྤྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་
བདག་སྤྱ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས། ཞེས་པ་བདེན་ན། སྤུ་ཅུ་བར་དངོས་སྤུ་
བསྟན་ཅིང་མིང་གཞི་རྒྱུ་བའི་སྤྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་ནི་སྤྱ་དང་། དང་སྤྱ།
དེ་སྤྱ། གང་སྤྱ། དགག་སྤྱ་རྣམས་ལ་ཅི་ཟེར། མིང་གཞི་རྒྱུ་བའི་སྤྱ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་སྤྱད་ཅེས་པ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤྱད་ཡིན་པ་སྟོས་མ་
དགོས་ལ། དེས་ན་བདག་སྤྱ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྱ་དེས་
མགོ་བོ་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་བྱུང་ཞེས་འདྲིའོ།

ཡང་གྱི་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་སྟན་ཅིག་པའི་སྤྱ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱར་འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟག་
པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། གྱི་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་གི་གྱི་འི་གིས་གྱིས་འང་རྣམས་
ལས་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་
སྤྱ་ལ་བྱས་པ་ཅི་ཡོད་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། ཁྱེད་

ཀྱིས་བཤད་པའི་ཀྱི་སོགས་བཞི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་གི་ཀྱི་འི་གིས་ཀྱིས་འང་
སྟེ་དུག་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཚུ་ལ་
གང་ལ་ཐུག ཏི་སྒྲ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཏི་སོགས་མ་བསྟན་
པའི་ཚུ་ལ་ཤུགས་ཤུད་ནས་སྒྲ་བ་སྒྲ་བས། ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ་རྣམས་འདིར་ཡང་
གསུངས། ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྒྲར་བ་ལ་མཁས་པའི་གསུང་གི་བཟོ་ལྟ་ཅི་ཡོད་
མཐོང་དགའོ།

ཡང་། ད་ལྟའི་ཞན་སྒར་གྱི་དཔེ་རྣམས་ལ་ཁྱུས་དག་ལེགས་པོ་མ་སོང་
ཀྱིན་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་ཡང་། སི་ཏུ་རང་ཉིད་ནས། རྗེས་འཇུག་བ་ཡིག་གི་རྗེས་
སུ་བ་སྟེའི་དང་པོ་མི་འཐོབ་པར་ཤུགས་ཤུད་ནས་སྒྲ་བ་པ་ལ་བསྟན་ན་བ་
མཐར་བ་སྟེའི་གསུམ་པ་བ་ལ་ན་རུ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན་
པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ལ་བརྟག་བྱའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། ཨ་མདོའི་ཁ་
སྐད་གཞིར་བཞག་པ་ལ། བཀའ་པོ། །ཁབ་པོ། །སྒྲུབ་པོ། །རུབ་པོ། །ཞེས་བ་
མཐའི་སྒྲར་བསྒྱུ་ཡོད་ཆད་ལ་བ་སྟེའི་དང་པོའི་ཁ་སྟེའི་པོ་སྒྲ་ཐོན་པ་མ་
གཏོགས། གསུམ་པ་བོ་ཡིག་གི་སྒྲ་མི་ཐོན་པས་ཡི་གེར་འབྲི་དུས་ཀྱང་དེ་
མཚུངས་ཀྱིས་ཁ་སྟེའི་པོ་འབྲི་ན་མ་གཏོགས་པོ་མི་འབྲི་བས་བདག་ཅག་ལ་
བརྗོད་བདེ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ན་དེ་ལ་ལན་རིམ་ལྟར་གནང་། ལུ་
ཏིག་སྟེང་མཛེས་ཀྱི་ཏྲགས་འཇུག་སྒྲ་བས། འདིར་སྒྲ་མ་ཐུན་ཞེས་པའི་དོན་

རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ན་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞེད་ཀྱང་། རྣམ་དབྱེ་དང་ཕྱད་
སོགས་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ནས་འདྲེན་པར་མ་དེས་ཤིང་། གཙུ་བོར་བརྗོད་
བདེ་བའི་སྒྲ་མཐུན་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྤྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བདག་ཅག་
གི་ཡང་སྙིང་ནོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བྱེད་མེད་པར་ལྷ་
ཚུགས་རྒྱུད་བ་ལ་སྒྲ་བས་འཆོལ་བ་ནི་མི་འོས་པར་འཁུམས་སོ།།

ཡང་འགྲེལ་བ་འགར། འདི་ནི་སྤྱད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་ལྡོག་
པ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དང་པོའི་གཉིས་ཆིག་དང་མང་ཆིག་དག་
གིས་ནི་ལྡོག་པ་རྩེད་ཅད་དང་བཅས་པའི་མིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན། ཞེས་
དང་། བུམ་པས་ཞེས་པས་དེའི་བྱེད་པའི་དོན་སྟོན་པས་ཆིག་དེ་དག་གིས་
བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེའི་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་
སོགས་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་ཆབ་ཏུ་ལྡོག་པ་དང་དོན་ལྡོག་སོགས་སྒྱུར་བ་
མང་སྟེ། བསྐྱུས་གྲ་བའི་རིགས་པའི་གམ་ན་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་གང་ས་གང་དུ་
སྒྱུར་ཆེ་རིགས་པའི་མཆོན་ཆས་འཐག་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགར་ཡང་དེའི་ལད་མོ་ཅི་ཐོན་དུ་བུས་སྤྱང་ངོ་།།

(༢) ལ་དོན།

རྗེས་འདྲུག་ཡི་གེ་བཅུ་རྣམས་ལས།།

གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུང་བ་གནས།།

དེ་ལ་ཞུ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར།།

གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུང་བ་གནས།།

དེ་ལ་གཉིས་པ་ཞུ་ཡང་སྦྱར།།

གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས།།

དེ་ལ་ཞུ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར།།

བཞི་བ་དགུ་བ་དངོས་ཀྱང་སྟེ།།

ལས་དང་ཆེད་དང་བརྟེན་གནས་དང་།།

དེ་ཉིད་ཆེ་སྐབས་ལ་སྦྱ་ཡིན།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྟུང་ཡོད་པ་རྣམས་ལས། མིང་གང་ཡང་རུང་

བའི་མཐའ་མཇུག་ན་བརྟུང་བ་ས་ཡིག་གནས་པ་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞུ་ལི་

གཉིས་པ་ཞབས་ཀྱ་སྦྱར་བས་སུ་ཞེས་པ་དང་། མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་

མཐའ་ན་བརྟུང་བ་སྟེ་ར་ཡིག་གནས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ར་ཡིག་དེ་ལ་ཞུ་

ལི་གཉིས་པ་ཞུ་སྟེ་ཞབས་ཀྱ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་

མཐའ་ན་གསུམ་པ་སྟེ་ད་ཡིག་གནས་པ་དེ་ལ་ཞུ་ལི་གཉིས་པ་ཞབས་ཀྱ་

སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་བཞི་བ་ན་དང་དགུ་བ་ལ་དབྱངས་མ་སྦྱར་བའི་

དངོས་ཀྱང་བཟང་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་བསྟན་དུ་བྱུང་བའི་སུ་ར་རུ་དུ་ན་ལ་དང་།

。

。

ལྷགས་ལ་ཐོབ་པའི་ཏུ་སྟེ་བདུན་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་།
བཞི་བ་དགོས་ཆེད་དྲང་། བདུན་པ་བརྟེན་གནས་གསུམ་དྲང་། གཞན་དེ་ཉིད་
དང་ཆེ་སྐབས་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སུ་སོགས་ལ་སྤྱི་འཇུག་
པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་། མཇུག་མཐའི་ཡི་གེ་དབང་གིས་ལ་དོན་གྱི་
སྒྲ་ཞེས་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་གང་ཞིག་
གས་མིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གང་མིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆིག་གི་སྒྲེབ་
སྒྲོར་བདེ་བའི་ཆེད་དོ།

ཅོ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་སོགས་ཀྱི་སུམ་འགྲེལ་དུ།

བཞི་བ་དགྲ་བ་དངོས་རྒྱུ་ཉི།

ཞེས་སུ་འགྲེལ་ཏེ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།

དཔེར་བཞིན་ནི་རིམ་བཞིན། གཡས་སུ་རྒྱགས། ཡོན་ཏན་ལ་འབད།
མདུན་ན་འདུག བརྟེན་པར་བྱས། སྤོ་རུ་སྒྲེབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་རིགས་
བསྒྲེལོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

༡ གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་དོགས་པ་སྤྱོད་པ།

ལ་དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན་སྐབས་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་
མང་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་གཞུང་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་

ལས་མཐའ་དག་པ་འདིར་བཟོད་དུ་མི་ལང་ལ། སི་ཏུས་བཀོད་པའི་དཔེར་
བཟོད་རྣམས་སུ་དོགས་པ་འགའ་མཆིས་པ་འདི་ལྟར། ཟུ་ཉིག་གིས་མཛེས་
སུ་སྒྲ་ཕྱིར་རང་གིས་བཀོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་འཐད་པའི་དཔེར་
བཟོད་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཟོད་བཅོ་བརྒྱད། རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་
དཔེར་བཟོད་བཅུ་བདུན། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཟོད་ཉེར་དྲུག་ དེ་ཉིད་
ཀྱི་དཔེར་བཟོད་བཅུ་དགུ་བཀོད་པ་ལས། ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པར་བཞག་
པ་འཐད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལ་མོས་བཞི་བར་བཞག་འདུག་སྟེ་དེ་གཉིས་མི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི། བདུད་ཅིའི་དོན་དུ་མོས་ཞེས་བཅུན་སྒྲུབ་རིམ་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་སྒྲ་འཐེན་ནས་ཁ་ནང་དུ་སླེབ་དགའོ།

དེ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་གཉིས་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཅུ་བསྐྱབ་
བཞི་བ་ཡིན་དོན་ཅི།

ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲིག་པ་ལ་འཛིགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་
ཅི།

ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། སེང་གེ་ལ་སྐྱག་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།
ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། དམན་པར་བཅེ་བཞི་བ་ཡིན་དོན་ཅི།
དེ་ཅུ་སྒྲིད་གཉིས་པར་བཞག་པ་འཐད་པ་དང་། ས་ལ་ཉལ་བདུན་པ་ཡིན་དོན་
ཅི།

དོ་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་དང་། བུམ་པར་ཚུ་བླགས་

བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

རྒྱ་བ་ཏུ་སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་དང་། ཁུང་དུ་འཇུ་ལ་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

རྒྱ་གར་དུ་འགོ་གཉིས་པ་དང་། ལྷ་ལ་ཁྱུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

དོ་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་དང་། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་
བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

ཞིང་ལ་ལྷ་འབྲེན་གཉིས་པ་དང་། གཡུལ་དུ་གོ་བགོས་བདུན་པ་ཡིན་
དོན་ཅི།

མཐའ་དུ་འབྲེལ་གཉིས་པ་དང་། མཆོན་ཁར་བསད་བདུན་པ་ཡིན་
དོན་ཅི།

མདུན་ན་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། ལྷ་ལ་ཁྱུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།
ཆོགས་ན་ནོར་འབྱེད་བཞི་བ་དང་། གཡུལ་དུ་གོ་བགོས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་
ཅི།

སྤྱི་མདོར། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དབྱེ་བ་དྲུག་ཡོད་པའི་
ལྷ་བ་ལྷགས་སྒོལ་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་
པར་བྱེད། ཅེས་པ་བོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲིག་
དགའོ་སྙམ་མོ།།

ཡང་སི་ཏུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
ཞེས། ཞེས་པ་འདི་བཀོད་ནས་འབྲེལ་རྒྱག་དུས་མཆོག་གསུམ་ལས་ཀྱི་རྣམ་

དབྱེ་འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱབས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཡུལ་པལ་
བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ལ་སྐྱ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དངོས་དང་། སུ་སྐྱ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་བཅན་སྒྲུར་ཅི་ཅམ་བྱས་ན་ཡང་། མཐར་གཏུགས་ན་དཔེར་བརྗོད་
དེའི་ལ་དང་སུ་གཉིས་ཀ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སོང་བ་
ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། འོག་དེ་མ་ཐག་ལ་དང་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་
རྣམ་ཡང་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་དེ་ཡང་རང་ཞིག་ཏུ་
སོང་འདུག་གོ།

ཡང་སི་ཏུས། འཕགས་ཡུལ་བའི་བརྟ་སྟོན་པ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་དོན་
གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའམ་པལ་བ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་
པ་པལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་
དང་། ཆེ་སྐྱབས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཅ་བར་ལ་དོན་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་
ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས། གཅིག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་རྒྱ་དང་།
ལེགས་སྒྲུར་དང་འདྲ་བར་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་ཡིན་པར་དངོས་ལྷགས་གང་
དུ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དོན་རྗེ་དཀའ་རུ་བཏང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ།

འབྲུག་པར་དུ་ཆེ་སྐྱབས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཞེས་པ་ནི་
བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་
རྒྱ་དང་གང་དུ་བསྟུ་སའི་ཁོངས་གཉིས་གང་ས་གང་གི་སྟོ་ནས་ཏ་ལམ་

སྤྱིགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དེ་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི། གནས་གཞི་དང་ཆེ་
སྐབས་གཉིས་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ཞེ་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་བསྐྱུ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་ཟུ་ཚུགས་མི་
གཏོང་ན། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། སི་ཏུའི་ལ་དོན་གྱི་ཐད་དུ། སྐབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་
སྤྱིར་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ངོ་
བོར་སྤྱེས། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ཀྱིས་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆན་གསུམ་གྱི་
ངོ་གདོང་ལ་དཔགས་ན། སྐབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་སྐབས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་
བསྐྱེམ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་གཞན་པར་ཟད་བསྐྱུས་ཚུང་ལ་བསྐྱབས་པ་
དག་གི་ཡང་ན་བར་ཅུང་ཟད་གཟན་ནོ།

གསེར་ཏོག་འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་སྐབས་ཆོས་དེའི་རང་
བཞིན་ནམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་
འཛིན་ཅིང་། ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་
ལུགས་སུ་བྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་སྟོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་གྱུ་

དོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་སོ།།

ལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་འགར། རབ་དུ། འེན་དུ། རྣམ་པར། དེས་པར་
སོགས་དེ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ལ། ཆོག་གི་མགོ་རྩ་མི་ཆང་བ་དེ་ཅམ་དེ་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་། རབ་དུ་གྲུབ། འེན་དུ་མཛེས། རྣམ་པར་གྱུར།
དེས་པར་ཟབ། ཅེས་སྐྱར་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཟེར་ན་ནི་རབ་དུ་སྟོན་
སོགས་ལ་དོན་གྱི་གང་ཡིན་པ་སའ་སིབ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལན་སྟོས་འེག། རབ་
དུ་གྲུབ་དང་། ལེགས་པར་གྲུབ་ཅེས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཅམ་
བསྟན་པ་ལས་དེ་ཉིད་མིན་ཟེར་ན་ནི་ལེགས་པའི་ལམ་ལས་རིང་དུ་འཕྱུར་
པར་གྱུར་ཏོ།།

སྒྱིར་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་མཆོག་
གསུམ་ལ་ཞེས་ལ་སྐྱ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་བརྗོད་པ་ཡང་མི་
བདེ་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་པ་རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་
མ་རུ་ཤེས། ཞེས་སྐྱར་ན་བརྗོད་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ལ་པ་
རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་ལ་མ་རུ་ཤེས། ཞེས་སྐྱར་ན་བརྗོད་མི་བདེ་
བ་བཞིན་ནོ།།

གཞུང་ལུགས་སྒྱིའི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་ངོ་། །
གང་ཤེས་ན་སྐྱབས་སུ་ཤེས་སོ། །སྐྱ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་ཤེས་ན། མཆོག་གསུམ་
སྐྱབས་སུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པས། མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་པའི་

ལ་སྒྲ་དེར་དགོས་པ་ཅི་བྱུང་བརྟག་པའི་གནས་སོ།།

སི་ཏུས། བདུན་པའི་དཔེར་བཟོད་དུ། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་ཅེས་
བཀོད་པ་ལ་ཁམས་པ་ཆོས་གྲུབ་སེང་གའི་སྒོ་ལ་མ་བདེ་ནས་སྒྲ་མ་གངས་
དཀར་ཆང་ལ་བྲི་བ་བྱེད་དོན་ལ་བལྟས་ན། ཁམས་སྤྱོད་གས་ན་ཡང་མི་འདོད་
མཁན་ཡོད་པ་གསལ། གངས་དཀར་གྱིས་འབྲུག་པའི་བྱ་བའི་རྟོན་ལྷགས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདུན་པ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ནི། མཁས་པས་
བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚུལ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སི་ཏུས་
གཉིས་པར་བཞག་པའི་དཔེར་བཟོད་གྱི་དོ་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད། ཅེས་
པ་ལ་ཡང་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པའི་རྟོན་དོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདུན་
པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ།།

ཡང་སི་ཏུས་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་སྒོ་ལ་མ་ཆེད་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཞེས་པ་
ལ་ཀམ་སྒོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་སུམ་འགྲེལ་དུ། དེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་དུ་འགྲོ་
བ་འདྲ། ཞེས་བཤད་པ་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་སོ།།

ཡང་སི་ཏུས་ཏུ་ལྷགས་འབྲུག་གི་རྣམ་དབྱེ་ནང་གསེས་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་
འཕྲོས་དོན་སྐབས། སུམ་པར་ཚུ་སྒྲགས། ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་
བདུན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཁུལ་དུ་བཤད་པའང་སྒོ་དོར་འབྱོར་དཀའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར་ཡང་། དཔེར་བཟོད་གཅིག་ལ་ཆིག་བྱར་
གྱིས་དོན་ལྡར་འབྱར་ཏེ། ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་འཁྲུངས་རབས་བཟོད། ཅེས་པ་

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་ཀར་བཞག་པ་ཡང་། སྐྱི་བརྗོད་
འདོད་རྗེས་འབྲང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་རབ་རིབ་སའ་
སིབ་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཀོད་པས་སྒོ་ལྟན་ལ་སྒོ་སྦྱེད་ཐོན་དཀའོ་སྟམ་མོ།

ཡང་སི་ཏུས་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཀོད་པའི་ནང་དུ། ཆེས་
གཉིས་སུ་ཉི་མ་ལྟོག་འཆར་ཁ་རུ་དུས་གདག་ ཅེས་པ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པར་
བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྟོག་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཉོར་སྒྲ་ལྟ་
བ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐར་ཡིན་ལ། སྐར་ནི་སྦྱར་བཏང་སྒྲ་བ་དེའི་མར་ངོ་ལ་
འཆར་བ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཆེས་གཉིས་ལ་ཉི་མ་ལྟོག་ཅེས་པ་འདི་སྐར་ཅིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་བདེ་འཁོལ་ལེ་བ་ཞིག་ཏུ་མི་སྤང་ཞིང་ལྟོག་ལ་བ་སྒྲོག་བྱས་
པ་ནི་དུང་ཡིག་པའི་སྒྱུན་དུ་མཛོམ་། ཨ་ལ་ཤས། ཆེས་གསུམ་དུ་ཉི་མ་ལྟོག་
ཅེས་གྲིས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །འཆར་ཁ་རུ་དུས་གདག་ཅེས་པ། སྟན་ངག་
མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་དུས་བཏབ་སྟེ་མ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་ལད་མོ་
མཛད་པ་གཞིར་བྱས་ལ། འདོད་པའི་དུས་གདག་གི་དུས་ཆོད་ཉི་མ་འཆར་
ཁའི་དུས་སུ་མི་འཆམ་པ་ནི་སྒྱུན་པོ་གནག་རྗེས་ཀྱང་ཤེས་པས་འདི་དག་ནི་
པཱྱི་ཏས་ཐུགས་མཉམ་མ་བཞག་པའི་སྒྱུན་དུ་ཤོར་བ་གོར་མ་ཆག

༡ རང་སྒོར་འཆམ་པའི་རང་ཐུགས་གཞག་པ།

ལས་དང་དགོས་ཆེད་ལ་དུས་གསུམ་གའི་དཔེར་བརྗོད་ཡོད་དགོས་

པ། སི་ཏུ་ལྟར་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པར། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་(འདས་པ)། རྫོ་བར་
གཟུགས་བརྟན་བྱེད་(ད་ལྟ་བ)། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་ (མ་འོངས་པ)། རྣམ་དབྱེ་
བཞི་བར། གསོད་པའི་སྤྱིར་དུ་མཆོན་བསྟུན་(འདས་པ)། ཞིང་ལ་ཚུ་འདྲེན་(ད་
ལྟ་བ)། རྫོར་འཆོང་དུ་འགྲོ་(མ་འོངས་པ)། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེས་ན་ལས་སྤྱ་བའི་ངོ་བོ་བཤད་སྐབས། སི་ཏུ་དང་། སི་ཏུའི་ཞལ་
ལུང་རྣམས་སྤྱ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་གང་ལ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་ཅན། ཞེས་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་བཤད་པར་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱར་བ་ནི་མཆོན་
བྱེད་ཡིན་པར་ཞེས་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་ཤས། བྱེད་པ་པོས་ལས་བྱེད་བཞིན་པ། ཞེས་དང་།
མི་པམ་ལྷ་བས། བྱ་བ་ཉིད་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་ཅི་རིགས། ཞེས་དང་། མཁས་
དབང་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོས།

བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་ནས།།

དེ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རུ།།

གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞེས་དང་།

བདག་གིས་སྟོན་ཆད་བྲིས་པ་ཞིག་ཏུ། བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའམ་བྱས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་ ཅེས་པ་
རྣམས་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྟུང་ཡིན་པས་མཆོན་བྱེད་
ཅམ་ཡིན་གྱི། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཛོགས་ན་ད་དུང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་

གོ། ཨ་ལ་ཤའི་བཞེད་པ་འང་དུས་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱམ་འབྲེལ་
དུ། འགྲོ་འོང་སོང་བསྐྱད་ཐོས་འཕྲུང་ག་ཟུང་འཆིང་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོས་ལས་
བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན། ཞེས་པའི་ནང་གི་འགྲོ་འོང་སོང་བསྐྱད་ཐོས་རྣམས་ད་ལྟ་
བ་ཁོ་ནར་ག་ལ་འཇུག།

ཆ་སྐྱལ་གྱིས། གཉིས་པ་ལས་སྐྱ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་དུས་མ་འོངས་པ་
དང་། བྱ་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཟེར་ནས་དཔེར་བརྗོད་དུ། རང་ཤག་
ཏུ་ལོག་འོད་དུ་བབས། སོགས་འདས་པ་སྟོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་མང་པོ་
བཞག་དེས་གཙོ་བོར་མ་འོངས་པ་དགོས་ཞེས་པ་ནི། ཏྲགས་འཇུག་སྐབས་
ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ལས་ད་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་གཉིས་
བསྐྱེས་པའི་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་དབྱེ་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ལས་སམ་
བྱ་བ་ནི་ཏྲགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བསྐྱེ་མི་རུང་ངོ་།

མཁས་པ་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ནས་བཤའ་ན། ཨ་ལ་
ཤས། གཉིས་པར་བྲིམ་དུ་འཇུ་ལ། ཁོག་ཏུ་ཞུགས། ཞེས་དང་། རྩ་ཁྲི་སྟོན་
དུ་བརྟུག་ཅེས་པ་དང་། སི་ཏུས། བདུན་པར། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་ཟུ་ལ་
ཞུགས། སྐྱང་དུ་འཇུ་ལ། གཡུལ་དུ་བསང། ཟེར་བ་རྣམས་ལས་ཨ་ལ་ཤ་དང་
རྩ་ཁྲི་ལྟར་བྲས་ན་བཟང་སྟེ། སི་ཏུའི། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་(བདུན་པ)
དང་། རྩོ་བར་གཞུགས་བརྟན་བྱེད་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། ཟུ་ལ་ཞུགས་
(བདུན་པ)དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། སྐྱང་དུ་འཇུ་ལ་

(བདུན་པ)དང་། མདུན་དུ་རྒྱ་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། གཡུལ་དུ་གོ་བགོས་
(བདུན་པ)དང་། ཞིང་གཙུག་དུ་སྟ་རེ་དགོས་(བཞི་བ)གཉིས་འདྲ། གཡུལ་དུ་
བསང་(བདུན་པ)དང་། རྒྱ་བ་དུ་ཕྱོགས་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ་སྟུམ།

མི་པམ་རྩེ་བས། ཉམ་མཁའ་ཀུན་ལ་བྱུང་། ཅེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་
དང་། སི་རུས། ཀུན་ལ་དགལ། ཞེས་པ་ལས་སྟུ་བྱ་བ་དངོས་སྟུ་བཞག་པ་
གཉིས་ལས་གང་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་གི་བསམ་ཆོད་ལྟར་ན། ཆིག་
རྒྱན་གྱི་མི་ཟད་པ་གང་དང་གང་གི་མཐར་སྟུ་སོགས་ལ་དོན་སྦྱར་ན་དེ་ཉིད་
དུ་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡོངས་སྟུ་གསལ། ཉེ་བར་ཤར། རབ་དུ་དཀར། མཆོག་
དུ་མཛེས། ཀུན་དུ་བྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །ན་ལ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་དེ་ཉིད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན།
ཡོངས་ལ་གསལ། ཡོངས་ལ་བྱུང་། ཀུན་ན་གྲགས། ཀུན་ལ་བྱུང་། ཅེས་བརྗོད་
པའི་སྐབས་སྟུ། ཡོངས་དང་ཀུན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ས་ཞེས་པ་དང་། ག་ས་
ག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་དང་། ལས་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པས་དེ་
ཉིད་དུ་མི་འགོ་སྟུམ་མོ། །མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱ་མདོའི་ཐ་སྟོད་ཅིག་ཡིན་
པས་ཆིག་རྒྱན་ཡོད་ཆོད་ལ་སྦྱོར་འོས་པ་ཡིན་པས་ན་མི་ཟད་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ།

ཡང་སི་རུས། བདུན་པར། གདན་ལ་འདུག ས་ལ་ཉལ། ཞེས་དང་། བྱ་
སྟེས་གཉིས་པར། གཡུལ་སྟུ་ཉལ། ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱད། ཅེས་དང་། ཨ་ལ་ཤས།

གཉིས་པར་གནས་ཁང་དུ་ཉལ། གཡས་ན་སྒྲོད། ཅེས་དང་། གཙུག་གསེར་
 ཁྲིས། གཉིས་པར། གཡས་ལ་བདེ་བར་ཉལ། ཞེས་དང་། གསེར་རྟོག་གིས།
 གཉིས་པར། མལ་ན་ཉལ། ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཞེས་པ་རྣམས་ལས་ཉལ་གཉིས་
 པ་དང་། བསྐྱེད་འདུག་བཞུགས་རྣམས་བདུན་པར་བྱས་ན་བདེའོ།

ཡང་། ལ་དོན་གྱི་མཐར་གསལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡོད་ཆད་ལས་སྤྱུ་བྱ་བ་
 དངོས་སྤྱུ་མི་འགོ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ། ཡིན་པར་གསལ། ཞེས་པའི་
 གསལ་ནི་མདོན་པའམ་སྒྲུང་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཉིད་
 གྱི་དཔེར་བཟོད་དུ། དེ་ག་རང་ན་འདུག་ཅེས་པ་སི་ཏུ་དང་གཙུག་གསེར་
 ཁྲིས་བཀག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་ཞེས་པ་དང་འབྲ་བས་དེ་ཉིད་ལས་
 མ་འདས། གསེར་རྟོག་གིས་གཉིས་པར། ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཞེས་དང་། བདུན་
 པར། དབྱས་སྤྱུ་སྒྲ་མ་བཞུགས། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་
 པས་གཉིས་ཀྱང་བདུན་པ་ཡིན། སྤྱིར་གསེར་རྟོག་ཆད་གི་དཔེར་བཟོད་དུ།
 གདམས་ངག་སྟོན་ཏུ་བསྒྲུལ། ཆོས་བསྒྲུར་ཏུ་གདལ། རྫོད་ངག་ཏུ་སྒྲགས་
 རྒྱུ། ཞེས་པ་རྣམས་ཆོག་སྒྲུར་དེ་ཅུ་མི་བདེ་བར་སྒྲུང་སྟེ། འདི་འབྲ་གོང་འོག་
 ཀུན་ཏུ་མང་ངོ་།

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ། བཞི་བ། བདུན་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་བཞིའི་
 བྱུང་བར་རང་སྒྲོར་འཆམ་པ་ཞིག་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ལྟར། རྣམ་དབྱེ་
 གཉིས་པ་ལ་གཞི་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་

ལས་ཆིག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆིག་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་བཅད། ལྷ་ལ་ཟམ་
 པ་བཅུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། གཞིའམ་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་བཅད་ལྟ་
 ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་བཀར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཞིང་སྤྱོད་དང་ཟམ་པ་ནི་
 ལས། བཅད་པ་དང་བཅུགས་པ་ནི་ཁ་སྐད་ལ་ཡང་། ཁྱོད་ལ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་
 ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ན། གཞན་ཅང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་བྲིས་པའི་དཔེར་
 བརྗོད་ལ་ཞུས་དག་ཅིག་གཏོང་དགོས་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ལ་སྟོས་དང་།
 ཞུས་དག་གཏོང་བ་དེ་ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ན་དེ་གཉིས་
 སོ་སོར་མ་སྟེ་བ་ཉིད་སྟོང་ར་བདེའོ།

རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་ལ་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་
 ཙམ་སྟོན་པས་མི་ཆིག་པར་དེ་ལས་འདས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་འམ་དེའི་དོན་དུ་
 ཞེས་གཞི་དེ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཆིག་གི་རྒྱས་པ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་ཅི་
 རིགས་ལ་ཐོན་དགོས། དཔེར་ན། གོས་སུ་ཉོས་ཀྱང་ཤ་རུ་བཅོངས། ཞེས་པ་
 དང་། ཞིང་ལ་ལྷ་འདྲེན། ཐུག་པ་ལ་ལྷ་ཁུ་འདེབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་
 གོས་བཟོ་བའི་དོན་དུ་ཉོས་ན་ཡང་ཐུག་ཤ་ཆོན་པོ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་གོས་
 གོན་པ་ལས་ཤ་ཟ་བ་གལ་ཆེར་བལྟས་ནས་ཤའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་སྟོན་པ་
 དང་། ཞིང་གི་ལོ་ཏྲོག་རྒྱས་པའི་དོན་དུ། ཞེས་པ་དང་། ཐུག་པ་ལ་སྟོ་བ་ཐུད་
 པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་ཆེད་དུ་འམ་སྤྱིར་དུའི་དོན་ཆིག་དངོས་ལ་མེད་ཀྱང་ཆིག་
 གི་ཤུགས་ལ་ཐོན་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་བཅད་ལྟ་

ཤིང་བཅད་ཅེས་པས་གཞི་དེར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་གང་གི་ཆེད་དུ་
བཅད་པ་ཆིག་ཤུགས་ལ་གཏན་ནས་ཐོན་མེད་པར་མ་བཟད་ཤིང་བཅད་པས་
ནགས་ལ་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བམ་པ་རུ་
ཤིང་བཅད་དང་། ནགས་སུ་ཤིང་བཅད་ཅེས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་བཞི་བ་
དང་གཉིས་པ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་
ངོ།

ནམ་དཔྱེ་བདུན་པ་ལ་རྟེན་དང་གཞི་གང་ཡང་རུང་བར་ཆོས་ཤིག་
གནས་པའམ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ལས་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་
སྟོན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ནགས་གསེང་ན་སྤྱུ་མང་། ཚུ་སྤྱང་དུ་
ཉ་མོ་གནས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མང་དང་གནས་ཞེས་པས་བྱ་བ་དེ་དང་འདི་
བྱས་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པར་གང་མང་ཡོད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་འདི་ལ་བཟུང་ངོ། །
ནགས་གསེང་ན་སྤྱུ་མཆོངས། ཚུ་ནང་དུ་ཉ་མོ་འབྱུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
མཆོངས་དང་འབྱུགས་ནི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ལས་འདས་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ཞིག་སྟོན་པས་ན་གཉིས་པར་འགྱུར་ངོ།

དེ་ཉིད་ནི། ལས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དཔེར་ན། རི་
བཟང་དུ་སོང་། དགའ་བར་གྱུར། མེད་དུ་བཟད། ཤིན་ཏུ་སྤྱིད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་
གཞི་འདིའི་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད། ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་འདིའི་
ཞེས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པའི་བྱ་ཆིག་ལ་དོན་ཅན་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་དེ་ཉིད་

ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདི་སྐོར་ལ་མཁས་པ་སྡུ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་
འདྲ་མིན་མང་དུ་འདུག་པ་ལ་ཞིབ་དུ་སྒྱུངས་ནས་འདོར་ལེན་གང་འོས་ལ་
བཅོན་པར་བྱའོ།།

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བ། དེ་ཉིད་གསུམ་རང་གི་སྒྲོ་དོར་བདེ་
བའི་དཔེར་བརྗོད་འགའ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་
ལ། ས་མཆམས་སུ་དོ་རིང་བསྐྱངས། སྟོད་སྟོགས་སུ་དངོས་རྩལ་བཟུམ།
བོད་སྒྲོངས་སུ་སྒྲམ་བྱ་འཐག་ཀྱི་མཆོ་རུ་བྱ་གཏོང་། སའི་ལྟེ་བ་རུ་ཁང་ཆེན་
བཅིགས། མགོ་བོ་རུ་མ་ལྷ་གྱོན། རྒྱབ་དུ་ཤིག་འཕྲུག་བྲག་དུ་གནའ་བ་བཟུང་།
པ་རོལ་དུ་བེའུ་འཛོ། གནས་ཁང་དུ་སྒྲོག་སྒྲོན་སྤྱད། གཡོན་དུ་དཔེ་ཆ་
བཅིགས། སྒྲམ་དུ་བསྐྱ་སྒྲོག་བྱེད། སྒྲོན་གྱིས་པ་ཅི། རི་འདབས་ན་རྩ་འཕྲ།
བར་སྒྲང་ན་སྒྲོག་འཁྱུགས། ཐག་རིང་ན་མཆོ་ཅི། ཐང་བདེར་བློ་འཆམ། རི་
ཅེར་མདའ་འཕེན། མིག་སྒར་གསོལ་སྟོན་བཤམས། ཐང་ལ་རྟ་རྒྱུགས། ཉལ་
ཁྲི་ལ་གྱིས་པ་བསྟུལ། ཐང་ག་ལ་ཆོན་ཅི་བྱུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱ་ཆེར་
མཆོན་ནོ།།

རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། དཔེར་ན། བྲང་སྒྲོབ་
དུ་གོས་གོན། བཤེས་སེལ་དུ་བས་བབལ། ནད་ལ་སྦྲན་འཕྱང་། ཤེར་སྤྱན་ལ་
ཕྱག་འཆལ། བ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར། སྒྲོང་མོར་རྟོ་སྤྱིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་
གཞན་ལ་རིགས་བསྟེན་འོ།།

མཆོད་བརྗོད་སྐབས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞེས་པ་འབྲེལ་
བྱེད་མཛད་མཁན་པལ་མོ་ཆེས་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བར་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་
ཁ་ཅིག དེ་ལ་ལེགས་སྐྱར་ཤེས་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཞུ་དཔེ་ལྷན་ལ་བཀའ་བར་ཟད།
ཅས་དང་། ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྐྱབས་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབས་བྱེད་པོ་ཉིད་དམ་དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལས་སྐྱབས་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་མིན་པ་ནི་གནག་རྗེས་ཀྱང་
རྟོགས་པར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་འདུག་པ་ལས་
འོས་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་ནང་། སྐྱབས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོན་
མཆོག་ལ་པན་པའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་
སྤྲོ་སྤྲོ། སྤྲོ་ཀ་ལྟ་བུ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་ཀར། བྱེད་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ།
ན་མས། སྤྲོ་སྤྲོ། སྤྲོ་སྤྲོ། སྤྲོ་སྤྲོ། ཨ་ལོ། བ་ཤ་ཅ་རྣམས་དང་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་བའོ། །
ཞེས་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་མ་བྱེ་བར་སྦྱི་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་
མ་བཤོད་པ་དང་། བ་མོ་བྱུ་ཡ། བ་མོ་རྩ་ཡ། བ་མསྦྱོ་ཡ། ཞེས་མཆོག་
གསུམ་གྱི་སྐབས་འགྲོ་དང་། བ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་རྩོ་ཡ། སོགས་ལ་བཞི་བའི་
གཅིག་ཆིག་དེ་དང་། ཨ་ཀ་ཨ་ཀ་མ། འདྲ་འདུག ཡ་སྦྱོག་མེད་ཨ་ལ་དངས་པ་
ཤ་སྦྱག་ཅན་རྒྱང་སྦྱར་གསལ་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བ་མོ་གུ་རུ་མེ་དང་།
བ་མོ་མཆུ་ཤེ་ཡེ་སོགས་ཀྱང་བཞི་བའི་དེ་བྱིན་པ་ཤ་སྦྱག་ཡིན་པ་ལས།
ལེགས་སྐྱར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨོ་ཨོ་ཤ། ཞེས་པ་སྐྱབས་འཇུག་པའི་
དོན་ལ་སྦྱར་བ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་མེད་དོ། །ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ལྷེ་བྱི་འབྲུག་

གིས་མཛད་པའམ་བསྐྱར་པའི་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོར། འཛིན་ལ་ཆུ་འབྲེན་
ཞེས་པས་འཛིན་ཉིད་རྒྱས་པ་དང་སྒྲིན་པའི་བྱིར་སྐྱོར་ཡང་དོན་གྱིས་ཆུ་འབྲེན་
པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆེད་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའང་མཆོད་རྟེན་ཉིད་
ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱར་ཡང་དོན་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་པོའི་ཆེད་ཡིན་པས་བཞི་
བ་དང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱབ་བརྟེན་གྱི་ཁུངས་
འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མ་མཐུན་པ་
ཅམ་གྱིས་གནས་བརྒྱད་ཅེ་འགྲེལ་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་
ཡོད་ཅེས་བྱར་བ་མཛད་པ་དེས་ཅི་ཡང་གོ་མི་ཆོད་ངོ་།

གཞན་ཡང་། འཛིན་པས་རང་ལ་ཕྱགས་གསོད། ཆོང་བས་བྲིམ་ལ་ནོར་
སྐྱབ་ལྟ་བུ་མ་བཞེད་པར། འཛིན་པས་ཕྱགས་གསོད། ཆོང་བས་ནོར་སྐྱབ།
ཅེས་ནམ་དགྱེ་གསུམ་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་འགག་ཅིས་བཞེད་ནས་རིམ་
པར་གསོད་པ་པོ་དང་སྐྱབ་པ་པོའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཕྱགས་དང་ནོར་ལ་བཞི་བ་
འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི་པག་གི་ཡ་མགལ་བྲིའི་མ་མགལ་ལ་
སྐྱོར་བའི་དཔེ་ཁོ་ན་ལས་ཕྱག་འཆའ་བའི་དོན་ལ་བཞི་བ་འཇུག་པར་འདོད་
མཁན་ལ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་གྱི་གཞོད་པའང་འབྱུང་དོན་མ་མཆིས་སོ། །སྐྱིར་བོད་
རང་གི་སྐད་ལ་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ཁུངས་བཅའ་བ་ལ་
དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། ལེགས་སྐྱར་དང་བསྐྱོན་ན་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་དགག་པ་
བྱེད་དོན་མེད་ངོ་།

གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་སྦྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
ནའང་། སྦྱིར་བཏང་ལས་དམིགས་བསལ་གཙོ་ཆེ་ཞེས་བཟུང་ན་ཡང་བསྐྱལ་
མི་བྱལ་སྟེ། སྒྲ་གཞུང་ལས།

སྦྱིར་བཏང་བསྟན་བཅོས་ངེས་པ་ལ།

བྱེ་བྲག་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།

ཞེས་མ་གསུངས་སམ།

དེར་མ་ཟད། དྲ་སྟེས་དགོན་མཆོག་དེའི་ཆེད་དུ་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དེ་སྒྲ་བསྟེག་ས་ལ་རྒྱ་སྐབས་དང་འབྲས་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་ཟབ་
མོ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པར་སྒྲ་སྟེ། ལས་དང་བོ་བས་རྟོགས་པར་དགའོ།

ནམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། རགས་སུ་མ་བྱ་
ཡོད། ལྷག་སྟོ་རུ་བཟའ་ཤིང་རྒྱས། རྟོགས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་ལྡན། གྲོང་ཁྱིམ་
དུ་ཆོང་རྒྱས་མང་། ཤར་རྟོགས་ན་ཉི་མ་ཤར། རིའི་མང་བར་སྡེ་གྲོང་ཆགས།
མཁའ་ལ་སྦྱོན་དཀྱིགས། མཆོ་ལ་དར་ཆགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་སོ།

གནས་གཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ནི། གནས་ན་སྦྱོན་མེད། ས་ལ་རུལ་མེད།
འདི་རུ་མི་གནས་སོགས་ལྟ་བུ་ཉིད་གཤམ་སྦྱར་བ་ནམས་སོ།

ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་མེད་པའི་རིགས་ལ་ལ་དོན་སྦྱར་
བའི་དེ་ཉིད་ནི། ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་
པར་བྱ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས། དབྱ་

མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དུ་གོ་དགོས་ཀྱང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་
 གོ་བ་ཟབ་མོ་ལེན་མི་དགོས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དཔེར་ན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅེས་པ་ལ་མཆོན་ན། ཐོབ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ལས་
 དང་། གྱུར་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅེས་པ་ཐོབ་སོང་ཞེས་པ་དང་
 འདྲ་བས་བྱ་བ་དང་ལས་སོ་སོར་བསྟན་དུ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟོ་རིང་བ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་
 གྱིས། དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་བཤད་
 པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

འདིར་དཔེར་བརྗོད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཙམ་འགོད་ན། སི་ཏུས་བཀོད་པའི་
 དཔེར་བརྗོད་དུ། སྤ་བར་བྱེད། ལྟ་བར་བྱེད། བཏན་པར་གྱུར། གཅིག་ཏུ་གྱུར།
 སྐབས་སུ་ཤེས། འོག་མིན་དུ་ཤེས། སྟོང་དུ་རིག་(མིག་གིས་རིག་དང་མི་
 འདྲ)རྣམས་དང་མཚུངས་པར། བསམ་པར་བྱ། གུས་པར་བྱ། བལྟ་བར་བྱ།
 མངོན་དུ་བྱས། བཏན་པར་བྱས། ཐོབ་པར་གྱུར། སྟོག་ཏུ་གྱུར། གནས་སུ་
 གྱུར། རྟོགས་པར་འགྱུར། མེད་པར་འགྱུར། ལྷུང་བར་འགྱུར། རྟེན་དུ་ཟིན།
 མེད་དུ་ཟད། རི་དགའ་འུ་སོང་། སྐྱག་ཏུ་སོང་(འགྲོ་བའི་སོང་དང་མི་འདྲ)།
 ལོག་པར་གོ་(རྣ་བས་གོ་དང་མི་འདྲ) སྙམ་དུ་བསམས། མེད་པར་ངེས།
 ཉམས་སུ་སྟོང་། གསལ་བར་ཤེས། ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་(མེ་ལོང་གསལ་དང་

མི་འདྲ)། ཡིན་པར་གསལ། ཡིན་དུ་ངེས། རྣམ་འདྲན་དུ་མཐོང་(མིག་གིས་
མཐོང་དང་མི་འདྲ)། རྣམས་དང་།

པ་སྟེས། རབ་ཏུ་བྱུང་། འེན་ཏུ་བདེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་
པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར། ཡོངས་སུ། ཀུན་ཏུ། མཆོག་ཏུ། དེས་པར། ཉེ་
བར། མདོན་པར། ལྷག་པར། ལེགས་པར་སོགས་སྒྱུར་བས། མཆོག་ཏུ་
འཆར། ཀུན་ཏུ་སྤངས། འེན་ཏུ་ཚུང་། དེས་པར་ལེགས། རབ་ཏུ་འགྲོ། ལེགས་
པར་བཅོས། ཡོངས་སུ་བཀའ་། འེན་ཏུ་སྒྲི་རྣམས་དང་། ཡང་། འེས་སུ་བཅུག
ཡོད་དུ་འབྱུག རོར་དུ་ཆུག (འདི་གསུམ་ནང་དུ་བཅུག་དང་མི་འདྲ)

ཡང་དཔལ་དུ་འདུག ཡིན་པར་འདུག རོ་མཆར་དུ་འདུག (འདི་གསུམ་
སྒྲིད་ལམ་གྱི་འདུག་དང་མི་འདྲ)

ཡང་། མིང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་ལ་དོན་སྒྱུར་བ་དཔེར་ན། རྣམ་པར་
འེས་པ། ལེགས་པར་བཤད་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རྣམ་པར་དག་པ། བདེན་
པར་བྱུང་བ། བདེན་པར་མེད་པ། རྣམ་པར་འབྲེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། ལོག་
པར་གཡེམ་པ། ལོག་པར་རྟོག་པ། ལོག་པར་འབྲེལ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡིད་
དུ་འཐད་པ་རྣམས་དང་།

ཡང་། བྱད་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ། དེས་པར་དུ། ལྟ་བུའི་ལ་དོན་སྒྲུ་མ་
ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ལ་དོན་སྒྲི་མ་ཅི་འགྱུར་ཆོག་གོགས་ལ་བལྟ་དགོས་སོ།།
པ་སྟེ་དང་ཅོ་ནི་གསལ་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས། བསམ་དུ་མེད། ཅེས་པ་

དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྤྱད་དུ་མེད། བཅད་དུ་
མེད། དགག་དུ་མེད་ནམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ན་འོས་སོ།།

སི་རུས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་ཅུང་
ཟད་བཤད་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་སྤྱད་འདིར་དཔེར་
བརྗོད་སྒྲོལ་མོ་ནས་བཞག་སྟེ་སྐབས་དོན་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་དོ།།

ཡང་སི་རུས། ན་ལ་དག་ནི་དོན་འདི་འདྲ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་ཅེས་
སྤྲོད་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་པ་གོང་དུ་ཡང་བརྗོད་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁ་སྐྱད་
དང་ཡིག་སྐྱད་གང་ཡིན་ཡང་། སོ་ན་གནས། བདེ་ཐོག་ན་ཡོད། བཞག་ས་ན་
ཡོད། རེ་སྤྱག་ལ་སོང་། ལུ་བྱག་ཁ་ལ་ལོག་ ལུགས་གསེར་ལ་བསྐྱར། ཞེས་
པ་ནམས་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་སེམས་སོ།།

རྫོང་རིང་བའི་སུམ་འགེལ་དུ། དེས་དོན་ལྟར་ན་སྟོང་། སྤྱང་སྟོང་གཉིས་
ཀ་དོན་ལ་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་པ་དང་། རྩ་རྒྱའི་སུམ་རྟགས་དོན་འགེལ་དུ།
མཁས་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་ལ་བཟང་། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པ་
ནམས་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱད་ན་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་པ་ལ་ཕན་ཆེ་ལོ།།

སྤྲོད་ལས་བཤད་པའི་ན་དང་ལའི་འཇུག་པ་ནམས་ནི་གཞུང་གཞན་
དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཏ་ཅང་མང་དོགས་སོ།།

བརྩ་བ། ཨི་ལྷན་གྱི་རྣམ་དབྱེ།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩ་བོ་ལ།།

ཨི་དང་མ་ཐུན་ལྷགས་འདི་ཞེས་བྲ།།

དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མ་ཐུན།།

གསུམ་ལྷ་བརྩ་ལ་གྲ་དང་སྦྱར།།

བདུན་པ་ཉིད་ལ་བདུན་པ་སྟེ།།

ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གྲ་སྦྱར་བ།།

དེ་དག་ཨི་སྦྱར་འབྲེལ་བའི་ས།།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩ་བོ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་བའི་མིང་རྣམས་
ལ། ཨི་སྟེ་གི་གྲ་དང་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་སྒྲིལ་ལྷན་མ་ཐུན་པར་སྦྱོར་ལྷགས་ནི་
འདི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྲ་སྟེ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྗེས་
འཇུག་གི་དང་པོ་ག་དང་གཉིས་པ་ང་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་དང་པོ་ག་མ་ཐུན་པ་
དང་། རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་དང་ལྷ་བ་བ་བརྩ་བ་ས་གསུམ་ལ་ཀ་ཡིད་ཡ་
སྟ་སྦྱར་བས་གྲ་དང་སྦྱར་བར་བྲ་ཞིང་། རྗེས་འཇུག་བདུན་པ་འ་མཐའ་ཅན་
ཉིད་ལ་འ་མཐའ་དངོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་བདུན་པ་འ་རང་ཉིད་
སྦྱོར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷགས་ལ་རྒྱང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆེ་ཡ་ཡིག་
སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ་འདི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗེད་མི་

。

བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྗེས་འཇུག་ལྷག་མ་ན་མ་ར་ལའི་མཐའ་
ཅན་རྣམས་ལ་ག་ལྷུ་ཡ་ལྟ་སྒྱུར་བས་གྲ་སྒྱུར་བར་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཨི་ཨྱེ་གི་གྲ་སྒྱུར་བས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་འབྲེལ་བའི་ས་ཨྱེ་འབྲེལ་བའི་
གནས་སམ་འབྲེལ་སྒྲུའོ།།

སི་ཏུས་རྗེས་འཇུག་བཅུའི་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ག་ང་ཞེས་འབྲེལ་ཡང་
དགྲུས་ལྟར་འབྲེལ་ན་སྟོད་ཆགས་སོ་སྣམ་མོ། །ཅ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
པའི་ད་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་སྒྲ་གང་ཐོབ་ཅེ་ན། སི་ཏུའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།
དེང་སང་ད་དག་བསྒྱུས་པས་ད་དག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་སྒྲ་ཀ་ཡེད་ཀྱི་
སྒྱུར་ན་བརྗོད་བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་སེམས། ཞེས་བཤད་ནའང་ཁོང་རང་
གིས་ཁུས་དག་མཛད་པའི་སྡེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་
བ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ངོ་།།

སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི། བྱང་གཞི་དང་བྱང་ཆོས་
བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་གོས་ཀྱི་ཆོན་མདངས། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་དང་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ། ཞེས་དང་། རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་
འབྲེལ་བ་དཀར་ཡོལ་ནང་གི་འོ་མ། འཁར་གཞོང་གི་ཞོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་མ་ཡི་བུ་དང་གོ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
མཆོན་པར་བྱའོ།།

ཡང་གྱི་དང་གི་སོགས་མིང་ཆིག་གི་བར་ན་ཡོད་ཆད་འབྲེལ་སྒྲ་ཡིན་

པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་ནོ། །ཞེས་དང་།
འདིར་མ་གྲིས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཤེས་པ་ག་ན་ཡིན། ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་གསལ་
བ་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་
ཆོག་གི་རྒྱན་དང་སྤང་ལས་འབྲེལ་སྤྱི་ནི་མིན་ནོ།།

ཡང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སྟུ། བྱོད་ཀྱིར་གྱུར་གྱིས། ཅི་བདེར་
ལོངས་སྟོད། ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་འདྲ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དོན་ནི་ཁ་ཟས་འདི་བྱོད་
གྱི་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་པས་ཟོ་ཞིག ཅེས་པ་ཡིན་ཡང་སུམ་རྟགས་གྱི་
དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་འདྲ་
བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ།།

དཔེ་བརྗོད་ནི།

རབ་མཐོང་བྱུང་གི་གངས་གྱི་སུམ་གྱི་བར།།

སྟོ་ཡི་ལམ་གྱི་སྟོད་གྱི་མདུན་ཐད་དེ་ནི།།

རྩ་ཡི་ཐང་གི་འགབ་གྱི་གཡོན་གྱི་ཆར།།

ཅིག་གསེབ་བར་གྱི་དངོས་དེ་བྱོད་མཐོང་ངམ།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནོ།། འ

བཙུ་གཅིག་པ། བྱེད་པའི་སྒྲ།

དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཙུ་བ་སྒྲུར།།

བྱེད་པ་པོ་རུ་ཞེས་པར་བྲ།།

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་ལ་སྒྲུར་རྒྱུ་འདི་གི་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་
དག་ཉིད་ལ་རྗེས་འཇུག་བཙུ་བ་ས་ཡིག་སྒྲུར་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་
པ་པོའི་སྒྲ་རུ་ཞེས་པར་བྲའོ། །ནི་སྒྲ་ནི་ཆོག་གི་ཁ་སྒྲོང་ངོ་།།

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པའི་གོ་དོན་ནི། བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་རུང་
བས་བྲ་བ་ཞིག་བྲས་པའམ། བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་
ན།

ཁྱོད་གྱིས་གང་གསུངས་བདག་གིས་རྣ་བས་ཉན།།

ལེགས་བཤད་སྟོན་མེས་མ་རིག་ཟུན་པ་སེལ།།

གཞན་གྱིས་བཤད་ཆོད་ཡང་དག་ཆ་མ་འཆོལ།།

རབ་གསེལ་སྟོ་ཡིས་ལན་བརྒྱར་བརྟག་དབྱེད་གཅེས།།

ཞེས་པ་ལྷ་བྲའོ།།

འདིར་བཀོད་པའི་དཔེར་བཟོད་དུ་བདག་དང་རྣ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་
སྒྲ་སྒྲུར་བ་ནི་སྒྲ་མ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་དང་ཕྱི་མ་བྱེད་པ་སེལ་བ་ཞེས་མིང་
འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་མེས་ཟུན་པ་སེལ། ཞེས་པའི་བྱེད་སྒྲ་དེ་འབྱུང་

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སི་ཏུས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་རྒྱལ་མེས་
དཔོན་དུས་ཀྱི་དོ་རིང་རྣམས་སུ་འཇམ་ཐང་འེས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་སྡོན་གྱི་
འབྲི་སྤངས་ལྟར་ན་མེ་འེས། ཞེས་པ་འཇམ། མེ་འེས་ཞེས་པ་ཅི་རིགས་ཐོབ་ཀྱང་།
ཡི་གེ་ཐོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་འཇམ་ཐང་པལ་ཆེར་བསྐྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
འེས་ཞེས་པའི་འེ་ཡང་བསྐྱས་ནས་ས་གཅིག་སུ་ལས་མི་མཐོང་བར་བཅད་གྱི་
ཐོབ་ཐང་ལ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་། ག་ལྷུམ་གྱིས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཆོད་རྣམ་དེ་གཞུམ་པར་
འདོད་མི་རུང་སྟེ། ཏགས་འཇུག་སྐབས་ལས་འབྱུང་བའི་བཀྱི་བྱ་བཀྱིད་བྱེད་
བཀྱིས་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་པའི་སྐྱལ་ཆིག་ལ། དཔེར་ན། ལུས་གྱིས། འགོ་
གའས་གྱིས། བག་ཡོད་གྱིས། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་ཐང་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྐྱལ་
ཆིག་ཡིན་ནོ།།

བཏུ་གཉིས་པ། ཆིག་རྒྱན་དང་སྤྱད་པ།

ལྷ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྤྱད།

ཆིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྤྱད་པར་འགྱུར།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

གོང་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྦྲེལ་སྐད་ཀྱི་དང་འེ་དང་། ཤུགས་ལ་

བསྟན་པའི་ཡི་གས་ལྟུང་གི་ཞུ་མི་སྟེ་གི་གྲུ་བྱིས་ནས་རྗེས་འཇུག་གཉིས་པ་ང་
སྦྱར་བས་ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མ་ཐུན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་
ཆིག་རྒྱན་གཉིས་དྲུག་། སྦྱད་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །རིམ་པར་དཔེར་བརྗོད་
པ་ལ།

གཟུགས་ཀྱང་མཛེས་ལ་འགྲོས་ཀྱང་ལེགས།།

བང་ཡང་སྦྱར་ལ་ཤ་ཡང་རྒྱས།།

གོང་ཡང་མཐོ་སྟེ་འོས་ཀྱང་འོས།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་སྦྱད་ཅིང་།
ཆིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ།།

སེར་སྣ་ཆེ་ཡང་གཉེན་ལ་སྟེ།།

མཛེས་གྲོགས་ཟེར་ཀྱང་སྒྲོག་ནས་སྦྱ།།

ཁ་བ་ཤད་འཇམ་ཡང་ཁོག་པ་རྩ་བ།།

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་སྦྱད་
ཅིང་། ཆིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ།།

འདི་ནི་ལྷག་ཤེས་ཡིན་ལ་འཆོ་བ་ཅུང་ཀྱང་བཟང་རོ།།

ཐོས་ན་ཡང་འདོད་དེ་ཁོག་པ་ལའང་འཕྲོད་དོ།།

གདུས་ཀྱང་གདུས་ཏེ་རྒྱུ་ཡང་རྒྱུ་རོ།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་སམ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཕྲ་

ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ཆིག་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་པན་ཚུན་སྤྱད་
པའོ།།

གཞན་ཡང་། བསྐྱར་བའམ་བསྐྱབས་པའི་དོན་ལ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་
དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ། སྒར་ཡང་། ཞེས་པ་ནམས་དང་། ཆིག་སྟེགས་ཀྱི་དོན་
ལ། དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ་དང་། སྟོང་བོའི་ཡང་སྟོང་བོ་ལ། ཡང་སྟོང་དང་། ཆེས་
ཆེར་དག་པ་ལ། ཡང་དག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱོར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཡང་སྒྲིའི་ཐོབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། གྲང་
འང་སོགས་ལ་སྦྱོར་མི་རིགས་སོ།།

སི་ཏུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་མ་ཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན་ལ་མཛེས་
གྲང་མཛེས་ལ་གསལ་ཡང་གསལ་ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་སྟག་བཞག་པ་ནི་
ཁྱབ་ཚུང་བར་སེམས་ཤིང་། མེར་གོན་མཁན་པོས་གྲང་འགོག་པའི་ཁྱལ་
བྱས་སྤང་ངོ་།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཕྱ་སྟེས། མོན་པ་འབྲས་ཟའོ། །རྒྱ་གར་བ་ཡང་ཁྱས་བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་
ཁྱད་པར་མི་མ་ཐུན་པ་དེ་གཞི་མི་མ་ཐུན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྤྱད་ཆིག་སྦྱར་མི་
རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཙོས་སུ་མ་འགྲེལ་དུ། དེ་རུང་བའི་མཆན་
གཞི་ལ། ལྟ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱས་བྱེད་དོ། །དེ་བ་ནམས་ཀྱིས་གྲང་སྤྱད་བྱེད་ས་

ལེན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་དེ་
གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཆིག་ཏུ་བྱུར་པས་གཞི་
གཅིག་ལ་ངེ་སྟར་སྟུང་བྱུང་སྟེ། ཆིག་གི་སྒྲིབ་ཡང་མི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱུང་བ་དེ་ལྟོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡེ་ཆ་དགོན་པའི་བར་མ་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱན་
དུ། མོན་པ་འབྲས་ཟེེ། །རྒྱ་གར་བ་ཁྱུས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་སྒྲ་
ཆད་པ་ནི་ཁྱུས་དག་པའི་སྒྲོ་ངོར་ཆིག་སྒྲིབ་མ་བདེ་བར་བསམ་བཞིན་སྒྲངས་
པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་། ཡང་སྒྲ་མ་སྒྱུར་ན་སྒྲ་བས་གྱི་དོན་མི་སྟོན་པས། རྒྱ་གར་བ་
ཡང་ཁྱུས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཆིག་མི་བདེ་ཡང་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ནི་བྱ་
སྟེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གཙོ་སྟེ་གྱི་འབྲེལ་བར་བྱངས་པ་དེ་དག་གོ།

ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་སུམ་འབྲེལ་ལས། གྱི་དང་འི་དང་ཡི་རྣམས་གྱི་ཞུ་མི་
སྟེ་དབྱངས་དང་ཨི་ཡིག་བྱིས་ནས། གྱ། ལ། ཡ། ཞེས་བར་སོང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། གྱི་ཡིག་སོགས་གྱི་དབྱངས་
དང་ཨི་ཡིག་བྱིས་པ་ན། གྱ་ཡིག་སོགས་སྟོག་མེད་དུ་འབྱུར་བ་ནི་བསྒྲིག་ཏུ་
མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་བོད་ཡིག་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་སྒྲིབ་མི་བྱུང་ངོ་། །དེ་
ནི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཏ་ཅང་བྱང་ཐལ་ཆེ་བའི་འཛིག་ཏེན་མིག་གི་
ཡོན་ཏན་ལས་སྒྲིབ་དུ་བཅི་བར་མི་རིགས་སོ། །འདི་འདྲ་བ་སུམ་འབྲེལ་དེའི་
མགོ་མཇུག་རྣམས་སུ་མང་དུ་སྒྲུང་ངོ་།

གསེར་ཏོག་སུམ་འབྲེལ་དུ། མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན་གྱི་དཔེ་ལ། མིག་

ཀྱང་གསལ་ལ་རྫོ། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ན། དེའི་ཟླ་ལ་སྐྱ་ཡང་གནག་ལ་སྐྱག་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲན་པའི་ཆིག་གི་བཟོ་ལྟ་སྟོན་པ་ཅམ་ལས་ཆིག་རྒྱན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་འདྲིའོ་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མི་སྤང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་རབ་ཀྱང་མཐོ་ལ་
 ལྷན་ཆགས། ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་འདྲར་སྤང་ངོ། །ཉི་མ་ཤར་ཡང་ཐུན་ནག་
 གདལ། ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་འང་དབྱུང་དགོས་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཆིག་
 རྒྱན་ཞེས་པ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་
 བར་མཁས་པ་རྣམས་ཞལ་མཚུངས་ལ། འདི་ལྟར་ན་གཞི་གཅིག་ལ་སྤང་ཐུན་
 གཉིས་འདུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བའི་གཞི་དེར་ཐུན་ནག་གནས་
 མི་ཐུབ་པ་ནི་སྐུ་ལ་ཡང་བརྟ་སྟོང་མི་དགོས་སོ།

བརྟ་གསུམ་པ། ལྷག་བཅས།

ལ་དོན་སྐུ་ལ་ཞུ་བྱིས་ནས།
 དེ་ལ་གསུམ་པའི་དང་པོ་སྐྱབ།
 དེ་ལ་ཞུ་ལི་གསུམ་པ་སྐྱབ།
 དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ལ་དོན་གྱི་ནང་གི་སྤྱི་ཡིག་ལ་སྟེ་དེའི་དབྱངས་
ལྷུང་མིང་ཅན་གྱི་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་ས་ནས་དེ་ལ་སྟེ་བ་གསུམ་པའི་དྲང་པོ་ཏ་
སྟེ་འཕ་ཏ་སྒྱར་སྒྱར་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་ལྷུང་ཡི་གསུམ་པ་སྟེ་འབྲེང་བྱ་སྒྱར་བས་
སྟེ་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷག་མ་དྲང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲུའོ།

སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་ལས་སྟེ་ཡིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ། དེ་
ཏེ་གཉིས་ཀྱང་ལྷག་བཅས་སུ་འབྲུག་པ་སྟོན་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་བྱར་བྱིན་པར་
སྟོག་པའི་གདངས་དང་བརྗོད་བདེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རྗེས་འབྲུག་བཅུ་
བའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་ཐང་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་སོ། །དཔེར་བརྗོད་མཆོན་ཅམ་ནི་
འདི་ལྟར།

འདི་ན་ཡོད་དེ་བསྟན་ཏེ་བཅུག་སྟེ་བཞག །

གཅིག་མིན་མང་སྟེ་བཀའ་སྟེ་བསལ་ཏེ་བསྒྱུངས།

བསྒྱུར་ཏེ་གཤགས་ཏེ་ས་ལ་འཕྲེན་འདོད་པར།

སུམ་སྟེ་རེ་ཞིག་དགའ་སྟེ་སྟོ་སྟེ་བརྗོད།

ཅས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཞན་ཡང་། སྟོ་སྟོ་མཆོན་ཆ་ལས་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ལྷག་བཅས་
དང་། དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས། གཞན་འབྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་སོགས་
བཤད་པའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་སྒྲང་བར་བྱའོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

མེར་གཞི་མཁན་པོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་པའི་ས་མགོ་ནི་ཡང་
 འཇུག་གི་དོན་ཡིན་པས། ག་ང་བ་མ་འཛམས་ཀྱི་མཐའ་སའི་ཡང་འཇུག་
 ཐོབ་རུང་བས་ན། སྟེ་ཞེས་སྟོར་བ་དང་། ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་
 ཐོབ་པའི་དབང་གིས། ཏེ་རྒྱང་སྟོར་བ་དང་། ད་ས་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་མི་
 འཐོབ་པས་སྐྱེ་མཐུན་དེ་དང་ཏེ་སྟུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འ་མཐའ་ཡང་
 འཇུག་ས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེའས་ཀྱི་འས་སོགས་སུ་འབྲི་དགོས་པ་ལ། ཡི་གེ་བ་
 ལྷན་པོས་མ་བྲིས་པའམ། ལོ་རྒྱ་བས་བསྟུས་པ་ཡིན་སྟེ། སོགས་སྟར་མེད་
 གསར་བཤད་དུ་མ་བྱས་སྟངས་དོ། །ཐོན་མིས། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྟེ་ནི་ལ་དོན་
 ཀྱི་སུ་ཡིག་གི་ཨུ་ཕྱིས་ནས་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཀྱི། སུམ་ཏྲགས་ཀྱི་དངོས་
 བསྟན་དུ་མ་བྱང་བའི་སའི་ཡང་འཇུག་ལས་སྐྱབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ན་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་རིང་དུ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བས་
 ན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྟོས་པ་མ་བྱས་སོ། །

བརྩ་བཞི་བ། འབྲེད་སྟུང་།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་པོ་ལ།

བྱག་པ་སྦྱར་ན་འབྲེད་སྦྱད་ཡིན།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

གོང་སྒོས་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩམ་པོ་སོ་སོ་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་
བྱག་པ་མ་ཡིག་སྦྱར་བ་ན་གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་
སྟེ་བརྩ། རྒྱགས་ལ་ཐོབ་པ་ད་བྱག་གི་དབང་གིས་ཏམ་བཅས་བརྩམ་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དང་སྦྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་གི་སྤང་
ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་འབྲེད་པ་ཞེས་པ་དབྱེ་བའི་གཞི་གཅིག་ལས། རྣམ་གྲངས་ཐ་
དད་པ་མང་པོར་འབྲེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟའ་ནི་བདུན་ཏེ། ཉི་མའམ། ཟླ་
བའམ། མིག་དམར་རམ། ལྷག་པའམ། སྤར་བའམ། པ་སངས་སམ། སྟེན་
པའོ། །ལྟ་བུ་དང་།

སྦྱད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དེ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་
ཏུ་སྦྱད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གདུགས་སམ། ཉའམ། སུམ་པའམ། བརྒྱའམ། དུང་
དཀར་རམ། དཔལ་བེའུའམ། རྒྱལ་མཆན་ནམ། འཁོར་ལོ་ནི་བཟ་ཤེས་པའི་
ཏྲགས་སམ་མཆན་མ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཞན་ཡང་ཉིན་མོའམ་མཆན་མོ་དང་། ཤར་ན་ཡོད་དམ་ཁུབ་ན་ཡོད།

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་འབྲེད་པ་དང་། འོ་མ་
འབྲུང་ངམ། ཞོ་འབྲུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གདམ་ངའི་སྒོ་ནས་འབྲེད་པ་དང་།
འདི་འམ་གཞན་དག་གྲང་རུང་སྟེ་འདི་ཀུན་ཁྱོད་ལ་དབང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འང་
སྟུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་ནོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཨ་ལ་ཤའི་སྤུམ་འབྲེལ་དུ། རེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་པོ་ལ་མ་ཡིག་སྟུར་
བ་ཉིད་སྟུར་བཏང་དང་། ད་དྲག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཏམ་ཐོབ་པ་ནི་དམིགས་
བསལ་རྟོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་སྟུར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་བརྟུ་སྟུར་བ་
ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ད་དྲག་གི་མཐར་ཏམ་གཅིག་བྱུར་མ་ཟད། སྟུར་
བསྟུ་དང་། བྱེད་འབྲེལ། ཚིག་རྒྱན་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ད་དྲག་གི་མཐར་ཏེ་
དང་། གྱི། གྱིས། གྲང་སོགས་སྟུར་བ་ནི་ཤུགས་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི་ད་དྲག་
གི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཅི་ཡང་
མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་གཉིས་ཀྱི་མཐར་གི་ཐོབ་པ་ཡང་དམིགས་
བསལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ན་ཅིར་ཡང་བྱུར་མེད་དོ།།

སྟུར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་
སྒྲ་མདོར། ཨ་མྲི་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་

དོད་ཨ་མྲི་དང་། ཉི་མའི་སྐད་དོད་ཨ་དི་ཏུ་ལ་སྦྱིར་བཏང་ལྟར་ན་དབྱངས་
མཆམས་སྦྱོར་གྱི་དབྱངས་ལ་ཨི་ཡའོ་ཞེས་པའི་མཆམས་སྦྱོར་ཐོབ་ན་ཡང་།
ཨ་མྲ་ཞེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་དབྱངས་ཨ་ཡོད་ཀྱང་མཆམས་མི་སྦྱོར་བར་རང་
སོར་བཞག་པ་འདི་འདྲ་ལ་དམིགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོར་
བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ནི་འདི་འདྲའི་སྟེང་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས་
སོ།།

བཅོ་ལྔ་བ། འབྱུང་ཁུངས།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ཡི།
བཞི་བ་དགུ་བ་ལ་བཅུ་བ།
སྦྱར་བ་འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ།
དགར་དང་སྦྱད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

༡ དངོས་གྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་སྟེ་བཅུ་སྟག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡི་བཞི་
བ་ན་དང་དགུ་བ་ལ་ཡིག་གཉིས་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་བ་ས་ཡིག་སྦྱར་བར་
བྱས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པའི་སའམ་གནས་ཡིན་ཞིང་།

ཏེ་ཞེས་པ་ལྟག་མ་འཛེན་པའི་སྤང་དེ། གང་འཛེན་ན། ཉམས་ལས་གཉིས་དགྲར་
བ་དྲང་སྤྱད་པ་ལའང་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་
བའམ། གང་ཞིག་གང་ལས་བྱལ་ཏེ་བྱེ་བའམ་གང་ཞིག་གང་ལས་སྤྱང་བའམ།
གང་ཞིག་གང་ལས་བབས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་སྤང་དུ་ཉམས་ལས་གཉིས་ཀྱི་
ཆོག་སྤང་སྤྱར་བས་དོན་དེ་འབྱུང་བ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

མཁས་པའི་ངག་ལས་ལེགས་བཤད་ལེན།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་འཕྲོག།

ཅེས་དང་། བྲག་ཁ་ནས་སྤྱང་། བར་སྤྱང་ནས་བབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་
མཆོན་ནོ། །

དགར་བ་ནི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྩལ་བཞི་ཅི་རིགས་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱེ་ནས་བཀར་བ་སྟོན་པ་ལ་དཔེར་ན། རང་རེའི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་ཤུམ་པ་འོ་ཞོའི་འཆོ་བ་ལ་དགའ་མཁན་ནི་བོད་དང་སོག་པོ་
རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་དགར་བ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེ་སྟོབ་པ་གལ་ཆེའོ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་དགར་བ་དང་།
ཤིང་བལ་དང་བཟོས་བལ་ལས་ལྷག་བལ་རྩོད་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་དགར་བ་དང་། ཁང་བཟང་མང་བོ་ལས་གསེར་ཏྲོག་ཅན་དེ་ནི་དཔེ་

མཛོད་ཁང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྫས་དགར་བའོ།

སྤྱད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བར་འབྲུང་ངམ་གྲངས་གྱི་ཚད་དམ་མཐོ་དམའི་
ཁྱད་པར་སོགས་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་ནས་སྤྱོད་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། འཇར་མཐའི་
རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་བར། ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ནས་
དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུའི་བར། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་སྤྱོད་པའི་དགྱེལ་
འཁོར་གྱི་བར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ།

གཞན་ཡང་། ནས་སྤྱོད་མཚམས་སྤྱོད་གྱི་ཆོག་སྤྱད་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་
ན།

གྲེ་བ་བསངས་ནས་སྤྱོད་བྱངས་ལེན།

མིག་གཉིས་སྤྱོད་ནས་གར་ལ་ལྟ།

ཞེས་དང་། ལས་སྤྱོད་འབྲུང་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་
དཔེར་ན། ས་བོན་ལས་སྤྱོད་གྲུ། འོ་མ་ལས་ཞོ་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ལས་སྤྱོད་འབྲུང་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོད་པ་གཏོགས་རྒྱ་མཚོན་ལ་འཇུག་པ།
དཔེར་ན། དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས། རྩ་བུ་ལས་རྩར་ཤེས། མི་དེའི་སྤྱོད་ལམ་
ལས་མི་དེའི་མཚོག་དམན་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ།

འབྲུང་ཁྱད་པར་དངོས་དང་སྤྱོད་པ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བཟའ་ཤིང་ལས་
ཤིང་ཏོག་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲུང་ཁྱད་པར་བཟའ་ཤིང་དང་ཤིང་ཏོག་དེ་ལས་
སོགས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་ཡིན་ལ། འོ་མ་ལས་

ཞོ་ལྷ་བྱ་ནི་འོ་མ་དེ་ཞོའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པ་ན་ཟུར་དུ་འོ་མ་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་
གྱུ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཕྱོགས་འདྲ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ལོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ལས་སྐྱའང་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་དགོས་
པས་ན་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་ཆོས་ཐུགས་དབྱེད་མཛད་པའི་མཐའ། ལ་
སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཅོད་པ་ཅན་གཅིག་ཕྱུ་ལས་མ་རྟེན་པ་ལ་མཁས་པ་ལ་ལ་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་། མཁས་པ་ལ་ལས་དེ་ལ་སྟོན་མང་བོ་
སྟོན། གསེར་ཉོག་ཆང་གིས་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་བར། ཐང་ལས་སྐྱང་གི་
བར། ཞེས་པ་རང་གིས་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པའི་མཐའ་རང་གིས་ཀྱང་
ཐུགས་ལ་མ་བབས་པར་ཉོག་དབྱེད་མཁན་ནམས་ནས་འདི་ལ་བཟླ་བ་དབྱེད་
བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་དང་། མེར་གོན་མཁན་པོའི་སུམ་འགྲེལ་
ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ལས་སྐྱ་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ན། ལྷ་ཏ་ལས་པ།
མི་ཡིད་ཆེས་པ། འདྲེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་འཛོག་དགོས་ཟེར།
ཞེས་དང་། རྫོང་རིང་བ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སུམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་ལས་
སྐྱ་སྤྱད་པར་འཛོག་ན་ལྷ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། འདྲེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ལས་སྐྱས་
སྤྱད་ཆིག་གི་དཔེ་བརྗོད་ཡོང་བ་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་ན་མཛད་པར་བྱ། ཞེས་

གྲིས་འདུག

ཀུན་བཟང་དགོངས་ཀྱིན་དུ། སྤྱད་པའི་དོན་ལ་ལས་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་གྱི་
 ཡི་གེ་རྟེན་བར། ལས་སོགས་དང་། ལས་སྟོགས། ལས་སྟོགས། ཞེས་འབྱུང་
 བས་ན་དེའི་ལ་ཡིག་དང་སྟོགས་གྱི་བར་ཆེག་མེད་པ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་
 བས་སྤྱད་པ་ལ་ལས་སྟོན་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་
 རིན་ཐང་གཞུང་དུ་མེད་པའི་གསུང་དུ་གོ་དགོས་སོ། ། སྟོན་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་
 རྟེན་བ་རྣམས་སྟེ། དེ་གསུང་ལ་དེ་བསྐྱུང་དང་། རྟོགས་སོ་ལ་རྟོགས་སྟོན་དང་།
 ལ་སོགས་ལ་ལས་སྟོགས་དང་། ལས་སྟོགས་སམ་ལ་སྟོགས་ཞེས་འབྱུང་བ་
 རྣམས་ནི་གདངས་དག་མོ་ཐོན་པའི་ཆེད་དུ་ཏ་དང་ཅ་སོགས་འོག་ཏུ་
 བཏགས་པར་གསལ་ལ། སྐད་གསར་བཅད་ལན་གསུམ་མཛད་པའི་རྗེས་
 རས་དེ་དག་མི་འདོགས་པར་བཀས་བཅད་ན་ཡང་། ཡིག་མཁན་ཆེའི་ལག་
 བྱང་གི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲིས་པ་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་ཞེས་ཅམ་མོ། །
 ལྟ་སའི་དོ་རིང་དང་ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའི་ཡི་གེར། སྟོན་མདོ་གཞུང་
 ལས་སྟོགས་པས་བསྐྱུས་ཏེ། ཞེས་ལས་སྟོན་སོགས་གྱི་གོང་དུ་སྦྱར་བ་འདི་
 འདྲ་ནི་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

དག་ཡིག་དག་སྟོན་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ལ་སོགས་གྱི་བར་ཆེག་མི་བྱེད་
 པ་ནི་ཞོར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་དགོངས་དག་པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་ལྟའི་
 དུས་ན་གྲིས་པ་ལ་སྟོན་སྟོན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བར་ཆེག་མེད་པར་སྤེལ་སྟོན་གི་

སྒོ་ནས་ཆེག་འདེད་རི་ལྟར་བགྱིད། དེས་ན་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ལས་སོགས་དང་
 ལ་སོགས་ཞེས་པའི་ལས་དང་ལ་ནི་སོགས་ཀྱི་ཆེག་གྲོགས་ཡིན་ཞེས་ཁས་
 སྐྱེས་ན་འོས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆད་བཟོ་གསོ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབས།
 ཞེས་པའི་དང་བཅས་ཀྱི་དང་ནི་བཅས་ཀྱི་ཆེག་གྲོགས་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་
 སྤྱི་ཆད་བཟོ་གསོ་བཅས་ལ་བསྐྱབས། ཞེས་སྒྱུར་ན་ཡང་རུང་བ་དང་། བོད་
 པའི་སྐད་དུ། ལ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཨ་མ་དོ་བས་ལ་མ་བཟོད་པར་
 ལགས་སོ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་དང་། ཀླ་ལིའི་བྲེང་བསྐྱིགས་ནྟམས་
 སུ། ཨ་དི་ཞེས་པ་སོགས་དང་། ལ་སོགས་གཉིས་ཀའི་སྐད་དོད་དུ་བཞག་
 པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཡིག་ཆ་འགར་ལས་སོགས་ཞེས་གྲིས་པ་ནི་གནའི་འབྲི་
 ལྟངས་ཉིད་ལས་གཞུང་ཆེན་མོ་གང་དུ་ཡང་ད་ལྟ་དེ་འདྲའི་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་
 སྒོལ་ཉྟམས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྐབས་འགར་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆེག་མེད་ཀྱང་ཆེག་
 པའི་ཚུ་ལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་དང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པས་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་ང་འཐུང་། ཞེས་པ་དང་། ཏྲོ་ལོ་སོགས་སྒྲགས་ཐོག་ཡོད་ཆད་རི་
 མགོར་དེད་སོང་། ཞེས་པ་ལ་སྐད་ཀྱིས་གང་ལྟར་བཟོད་ཀྱང་མི་ཆེག་པ་མེད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་ཆེག་གི་གཙ་བོ་ནི་
 དེང་སང་སོགས་སྤྱི་ཡིན་ཀྱི་ལ་སྤྱི་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡིན་པའི་
 སྤྱད་ཕྱིད་ནི། གསུང་རབ་ནྟམས་སུ། གཞན་གཞུང་ལུང་དངས་པའི་མཐར།
 ཞེས་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་དོན་འདི་དང་འདི་བསྟན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆམས་དེར་ལ་སོགས་
ཞེས་བ་སྒྲོར་མི་རུང་བ་འདིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་པ་སྟེས་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་
འཇུག་པའི་མཆམ་གཞིར་ལས་སྒྲུགས་བཞོད་པ་ནི་མཁས་ཆེན་གྱི་གསུང་
ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་ཇི་ལྟར་འགོག་རིགས། འོན་ཀྱང་བར་ཆོག་མི་བྱེད་
ཅེས་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །གང་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནས་བཀས་བཅད་
གྱི་ཆེ་ལས་གྱི་རྗེས་འཇུག་ས་བསྐྱུས་ནས་ལ་སོགས་སུ་བཅོས་པ་ཐག་གིས་
ཆོད། དེ་ལྟར་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་གཞི་ནས་སྒྲོར་བའི་
སྒྲུབ་བ་ཤར་ཏེ་སྒྲོགས་ལ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་བར་འཆམ།

ཡང་། ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེར། གྱི་གུམ་
བཅན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཤམ་སྐབས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྤུས་གཉིས་ཀྱང་བྱི་
དང་ཉ་བྱིར་བཏག་སྟེ། རྒྱུ་ལ་དུ་སྒྲུག་སྟེ་བཤེལ། །ཞེས་པར་ཡང་འཇུག་
ས་ཡིག་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཏེའི་མགོར་བྲིས་ཡོད་པ་འདི་ལ་དབགས་ན།
ལསྒྲུགས་ཞེས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ལས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ས་ཡིག་ཆོག་
གྲོགས་སོགས་ཀྱི་མགོར་གཉིས་གོ་གཅིག་ཆོད་ཀྱིས་བྲིས་སམ་སྟུམ་པ་ཡང་
དབང་མེད་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་ཏེ། བྲ་སྟེ་དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁུངས་མེད་པ་
ནི་གཏན་མ་ཡིན་ནོ།

ཅི་ནི་གྲགས་པ་བཤམ་སྐབས་ཀྱི་སུམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་སྒྲུབ་པ་ལ་
འཇུག་ཚུལ་བཤམ་པའི་མཐར་འདི་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་འཇུག་པར་བཤམ། འོན་

ཀྱང་དེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པར། དེ་ལས་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱད་པའི་
 རོན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སློབ་དཔོན་བཞེད་དོ། །འཐད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ངག་
 སློན་ལས་དེ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་བརྟག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་
 དབྱུང་པའི་ཁུལ་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གཏིང་ཐག་ཚད་པའི་དབྱུང་པ་ཞིག་མཛད་
 མི་སྤང་ངོ་། །

ངག་སློན་ལས་བོད་ཀྱི་དབྱུངས་ལ་ལྷ་ཞེས་པ་ནོར་བས་ནི་གཞུང་དེས་
 བཤད་ཚད་ནོར་དགོས་པ་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

སི་ཏུས། མཆམས་འདིར། ལསྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་བར་ཆེག་མེད་པ་ཡོད་པས་
 ཀྱང་ལ་སོགས་ཞེས་སློབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། གསུང་རབ་
 ཉིང་བ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་རལ་གྱི་དང་
 མེ་དང་མི་དང་སོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་དག་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ལྟ་
 བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་འདྲེ་ཤར་སློབ་དང་། སྤྱད་རུབ་སློབ་དཔོན་གྱི་
 སྤང་ངོ་། །

ཅའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རལ་གྱི་དང་། ཕྱེ་དང་། ཕྱི་སོགས་དཔོན་བཤད་པས་
 ལསྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བར་ཆེག་ཡོད་མེད་དང་། རི་ལྟར་སློབ་ཚུལ་ལ་པན་པ་སྤྱོད་ཅམ་
 ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སི་ཏུའི་གསུང་རབ་ལ་བལྟས་ན།
 ལསྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་བར་ཆེག་མེད་པ་དེ་ཡིག་སྤྱོད་དག་པའི་ཁུལ་བྱས་ན་ཡང་།
 སྤྱད་གསར་བཅད་རྗེས་སྤྱོད་དེ་ལ་བར་ཆེག་མི་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བར་བྱེད་

དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

སྐབས་འདིར་རྗེ་བསམ་གཏན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྲེལ་དུ། སི་ཏུའི་
འབྲེལ་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ནས་བཤད་པའི་མཐུན། ཏ་ཅང་ཞིབ་མོར་དབྱེད་
ན་ད་དུང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཁ་སྒྲུ་མང་དུ་སྒྲེ་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ལས་སྒྲུ་
སྒྲུད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཚུད་བཅས་སུ་འདུག་པས་དཔེར་བརྗོད་མ་
བགྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བལྟས་ན་སྟག་གི་འཕོང་ལ་ལག་པས་རེག་
རྒྱར་ཐུགས་ཏ་ཅང་ཞེད་པའི་ཉམས་ཐོན་འདུག་གོ།

སྐབས་འདིར་མཁས་པའི་དབང་བོ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས། རེ་
ཞིག་ཤ་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལྟར་ཁས་སྦངས་ན་ཅ་བ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ།
ཞེས་བཤད་པའི་རེ་ཞིག་གི་རྒྱས་པས་ཅི་སྟོན་གསལ་བར་གསུང་འོས་པ་ལ་
མ་གསུངས་པ་མངས་སོ།།

དེས་ན་ལས་སྒྲུ་སྒྲུད་པ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་རང་ལུགས་ནི་འདི་
ལྟར། ཐོན་མིའི་སྒྲུ་དུས་སུ་ལས་སྒྲུ་སྒྲུད་པར་འཇུག་པ་ནི་སྒྲུམ་ཅུ་བའི་ཅ་བ་
ལས་དངོས་སུ་བསྟན། རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་རྩོ་
རིང་རྣམས་སུ་ལས་སོགས་ཞེས་འབྲུང་བ་འདི་ག་རང་ཡིན། ལས་སྒྲུགས་ཞེས་
པ་ནི་སྒྲོན་ཀྱི་ཡི་གའི་འབྲི་སྒྲུངས་ཏེ། སྒྲུང་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ་ལས་ཀྱི་རྗེས་
འཇུག་ས་ཡིག་སྒྲུགས་ཀྱི་ས་མགོས་གོ་ཆོད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་འདི་སྒྲོ་ལ་
འཇུགས་པ་ན། ལས་སྒྲུགས་ཀྱི་བར་ཆེག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚུད་པ་རང་ཞིར་

སོང་འདུག་གང་ལྟར་བཀས་བཅད་རྣམ་གསུམ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་བྱི་དར་
 གྱི་རྗེས་སུ་ལས་སོགས་ཞེས་པ་བསྐྱུ་བར་འབྲི་བའི་རྒྱན་རིམ་གྱིས་ཉམས་
 རས་ལ་སོགས་སུ་བསྐྱུར། དེའི་བྱི་དར་རྗེས་ནས་བསྐྱུར་བའི་བཀའ་
 བསྟན་གྱི་གཞུང་དང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཅུམས་ཆོས་རྣམས་སུའང་ལ་
 སོགས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ལས་སོགས་ཞེས་བྲིས་པ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་
 གནད་ཀ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་སྐྱུ་སྐྱུད་པར་འཇུག་མི་འཇུག་བཤའ་
 པའི་མཆམས་སུ་འགྲེལ་བྱེད་སྟོན་མ་རྣམས་གྱིས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་དང་།
 ལ་ལས་སྐྱ་སྐྱོའི། རས་ལ་ཅུང་ཟད་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་
 ལས་སྐྱ་སྐྱུད་པར་གཏན་མི་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་བཤའ་པའི་
 ཁུལ་བྱས་ཀྱང་དོན་དངོས་ལ་མ་རེག་པའི་སྐྱོར་ལ་འདིར་ནི་ལྟ་ཉ་ལས་པ་དང་།
 མི་ཡིད་ཆེས་པ། འདྲེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤའ་
 ཡོད་པས་སྟོ་ལྟན་རྣམས་དགྲེས་པར་མཛོད་ཅིག

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་དགར་བ་ལ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་བཅོས་སྟོན་
 པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་རྗེས་དགར་བ་
 མ་བཤའ་པ་དང་། རྗེས་རྒྱང་དགར་བ་མི་སྲིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 རྗེས་དགར་བའི་དཔེར་བཅོད་ལ། ལྟའི་ནང་ནས་དོ་རྗེ་ཅེ་བརྒྱ་འཛིན་པ་ནི་
 བརྒྱ་བྱིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད། ཅེས་བཤའ་པ་ལ་
 དབྱུད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། སྐྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་དགར་བ་བཤའ་པའི་

སྐབས་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་རྗེས་དགར་བ་མ་བཤད་པ་ནི་
ཐུགས་མད་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་གྱི་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ལས་རྗེས་དགར་
བ་མི་འདོད་པ་གལ་ཡིན་ཏེ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས།

མགིན་སྒྲོན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི།

གནས་པ་ལྷ་བའི་ཅོད་པན་དང་།

སྦྱུ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ཅན།

ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གསལ་བར་གྱུར།

ཅེས་སྟོད་བང་ཐུག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་མགིན་པ་སྒྲོན་
པོ་དང་། དུར་ཁྲོད་གྱི་མི་ཐོད་ལག་ན་ཐོགས་པ་དང་། ལྷ་བྱེད་གྱི་ཅོད་པན་དང་
། རལ་བ་དམར་པོ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་ཏེ་དབང་ཐུག་གི་རྗེས་
ནམས་བབྱངས་ནས་རྗེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་
བཞག་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་སྦྱུ་ཅུ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྗེས་དགར་བའི་
དཔེར་བརྗོད་ཞིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་འཛོག་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙན་ངག་མེ་
ལོང་ལས།

རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྗེས།

རང་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི་འདྲ་ནི།

བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་རྒྱལ་སྤྲིད་ཉིད།

སྙན་ངག་ལ་ཡང་འདི་འདོད་དོ།

ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྩལ་བཞི་པོ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་
པ་འདི་སྐྱ་དང་ཚད་མ་སོགས་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བོའི་རྒྱལ་
སྲིད་དང་འབྲ་བར་བྱ་བ་ཆེ་ཞིང་དབང་བཅན་པ་ཡིན་ན། སུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་
འདིར་རྩལ་གཅིག་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད།

བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པར་རྩལ་དེ་དང་དེ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་སྦྱར་
ཆོ། ཡང་ན་རིགས་དགར་བ་དང་ཡང་ན་བྱ་བ་དགར་བར་འགྲོ་དོགས་ནས་
རྩལ་རྒྱུ་བ་དགར་བ་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལས་ཆོ། དེ་ལྟར་ན་གོང་
གི་དཔེར་བརྗོད་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་བས་ནི་དེའི་དོགས་པ་རང་ཡལ་དུ་
འགྲོ་བ་གདོན་མི་ཟེའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རིགས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཅི་ལ་བེར་
མནོ་བསམ་ཞིབ་མོར་མ་བཏང་བ་མ་ལགས་ཀྱི། ཞིབ་མོར་བཏང་ནས་དཔེར་
བརྗོད་བཞག་པ་ལགས་སོ།།

བཅུ་དྲུག་པ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རུ།

ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་དང་།

ཞེས་ཐོབ་འོས་ཀྱི་མཆན་

བརྗོད་པའི་ཐོག་མཐའ་དྲུག་པོ་རྩུ། གྲེ་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་
 བོད་པ་གསལ་བྱེད་གྲེ་གྲེ་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཞར་ལ་བསྟན་པའི་བོད་པ་གསལ་
 བྱེད་གྲེ་སྒྲ་ཀྱ་ཡེ་དང་། ཨ་ཡེ། ཨ། ཨེ་སོགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་ཆོག་
 ཟླ། དཔེར་ན། གྲེ་ཐོགས་པོ་དམ་པ། ཀྱ་ཡེ་གཏམ་འདི་ཉོན་དང་། ཨ་ཡེ་ངོ་
 མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་བཅད་གྲེ་སྒྲེ་བ་སྐྱར་དང་དོ་གལ་ཆེ་
 བ་ལ་གྲེ་གྲེ་ཞེས་སྒྲོས་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་སྐྱར་དུ་རུང་ཞིང་། ཀྱང་བའི་
 མཐའ་ལ་གྲེ་སྐྱར་སྐྱར་བའང་ཡོད་དོ། །ཅིས་ཟུར་རྒྱ་མཆོའི་སུམ་ཅུ་བའི་སྟོང་
 པོར། སྐྱེས་པ་ལ་ཨ་ཡེ་དང་། བྱད་མེད་ལ་མ་ཡེ་ཞེས་སྐྱར་བར་ཆ་སྐྱལ་གྲིས་
 བཀོད་ཡོད་དོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་དང་ཕྱ་སྟེས། གྲེ་སྐྱར་ཞེ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པ་ལ་སི་ཏུ་སོགས་གྲིས། རྣམ་དབྱེ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྐྱར་བ་
 ཞིག་མེད་ཅེས་བཀག་པ་པལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་ནའང་། འདྲེན་པའི་ཆེ་རྣམ་
 དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་བགྲངས་ནས། དཔེར་བརྗོད་གྲེ་ཆེ་གྲེ་སྐྱར་སྐྱར་བ་
 རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་གསལ་བྱེད་གྲེ་སྐྱར་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་པས་ནི། ཅ་བར། གྲེ་
 སྐྱར་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བྱིན་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཞིབ་ཆ་ད་དུང་འདོན་དགོས་སོ། །

ཨ་ལ་ཤ་དང་གསེར་ཉོག་གིས། གྲ་དག་ཅེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་བཞག་
 པ་ལ། སྦྱིར་མ་ཟུར་མེད་པའི་ག་དག་ཅེས་པ་ནི་ག་ནས་དག་པ་སྟེ་ཡི་ནས་
 དག་པ་དང་གཏོད་མ་ནས་དག་པའི་དོན་དུ་སྦྱ་ལ་ཡང་རྩོད་པ་མེད་ན་ཡང་དེ་
 ལ་བོད་པའི་དོན་མི་ཆང་བ་དང་། གྲ་དག་ཅེས་མ་ཟུར་ཅན་གཞུང་ཆད་ལྡན་
 རྣམས་སྦྱ་མི་མཐོང་ངོ་། །མ་དག་པའི་བསྐྱུས་གྲ་པར་མ་འགར། ག་བ་དང་
 བུམ་པ། ཞེས་པའི་ག་བ་ལ་ཡང་མ་ཟུར་བཏགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མ་
 དག་པར་བཟད་གྱི། གལ་ཏེ་དཔེ་མ་དག་པ་འགར་གྲ་དག་ཅེས་པ་ཡོད་ན་ཡང་
 དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྦྱ་སྦྱིས་གྲ་ཡི་གྲོགས་པོ་དག་ ཅེས་བཀོད་པའི་ཆིག་
 བསྐྱུས་ནས་གྲ་དག་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་ཆེས་ཆེར་འབྱུངས་པའོ། །འབོད་པའི་
 གྲ་ནི་ཁང་བའི་ག་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་མ་ཟུར་བཏགས་པ་དང་། ག་དག་གི་
 དོན་ནི་ཐོག་མ་ནས་སུ་གཏོད་མ་ནས་དག་པའི་དོན་གྱིས་ག་ནི་གྲ་ཡིའི་
 ཐོག་མའི་མིང་ལས་བྲས་པ་སྟེ། འདི་དག་ཀྱང་དབྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་ན་
 ལེགས་སོ། །

མེར་གོན་མཁན་པོ་ཡི་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་ན་རེ། བསྟན་པ་སྒྲ་དར་དུས་སྦྱ་
 ཡི་གེ་ལ་སྒྲོན་རྗེས་ཅི་ཅུ་བཅེགས་ཀྱང་སྦྱ་ཟུར་ཐོན་ཅུ་དུ་སྦྱར་བར་འདོན་
 དགོས་ལ། བྱིས་སྦྱ་སྦྱད་གྱི་ཟུར་མི་ཐོན་པ་རྣམས་གྱིས་གྱེ་ཞེས་པའི་སྦྱའི་ག་
 དང་ཡ་སྦྱར་བོར་མི་ཐོན་པས་ག་ཡི་ཞེས་བཏགས་ནས་བོད་པའི་སྦྱ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། གྲེ་ཞེས་པ་ཡོད་ཚད་བོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་མཚར་
བ་དང་མྱ་ངན་གྱི་བརྟོན་པའི་གྲེ་མ་དང་། གྲེ་རྩད་སོགས་ནི་བོད་པའི་
སྤྱོད་པ་ནའང་མེད་དོ།

ཡང་། གྲིས་པར་གྱི་དཔེ་ཆ་མང་བོར། བོད་པའི་གྲེ་ལ་འབྲེང་བུ་ཉིས་
བཅེགས་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་མང་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་དག་གམ་མ་དག་ཅེ་ན། ལེགས་
སྒྱུར་གྱི་ཏེ་བཟོ་བསྒྱུར་བས་གྲེ་དོ་རྗེ་ལ་འབྲེང་བུ་ཀེ་ལ་ཅན་གྱི་ད་ན་ནི་མ་
དག་པར་གསལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་དབྱེད་ལ་ཀེ་ལ་ཅན་འབྲི་སྒོ་ལ་མ་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲེ་ཞེས་གྲིས་པ་ནི་སྐབས་འགར་གྱི་གྲེ་ཞེས་པ་
བསྒྱུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་གྲིས་པའང་སྒྲུང་སྟེ་སྒོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་ངེས་
དགོས་པའི་གནས་འབའ་ཞིག་གོ།

བཙུ་བདུན། རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤང་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱོར།
ནི་སྐྱ་བཤམ་པ།

གང་མི་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡི།
བཞི་བ་ལ་ནི་ཨི་སྒྱུར་བ།
དགར་དང་བརྟན་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་ཆིག་གི་མཐར་མཐའ་དེ་དྲང་མཐུན་པ་སྟེ་
 འོས་ཤིང་འཆམ་པ་ཡི་སྟོན་ས་ཐེས་འཇུག་བཞི་བ་ན་ཡིག་ལ་ནི་སྟེ་ན་ལ་
 ཨིའི་མིང་ཅན་གི་གྲུ་སྦྱར་བ་ལོགས་སུ་དགྲར་བ་དྲང་། བན་ཏན་དུ་བརྒན་
 པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགར་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགར་བ།
 དམན་པར་དགར་བ། ཐ་དད་ཅམ་དུ་དགར་བ། རིགས་མཐུན་པ་ལས་དགར་
 བ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་དགར་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། དཔེར་
 བརྗོད་ན། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྣ་ཆེ་བ་ནི་ཡོ་རུབ་སྤིང་གི་མི་དཀར་
 ཀྱི་རྒྱད་དག་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཏིང་ཟབ་པ་ནི་ནི་
 བདེ་རྒྱ་མཆོ་རུབ་མའི་མ་ལིས་ཡ་ནའོ། །(སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱེ་དང་སྟོང་གཉིས་ལྷག)
 བཞོད་བྱེད་ཀུན་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲོས་སྦྱར་བ་ནི་གནམ་གྲུ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 སོགས་ལྟ་བུའོ།

བརྒན་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་བན་ཏན་དུ་དམིགས་འཇིག་པའི་དོན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལམ་ཆས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཞི་གཅིག་ལྟར་མཆོན་ན། ག་རེ་སྟོད་གོས་
 དང་སྦྱད་གོས་ནི་ལོགས་པར་གྱོན། ལག་གཏུབ་ཆུ་ཆོད་ནི་མཁྱིག་མར་གྱོན།
 རོང་ཆེ་འདྲང་ཆོད་ཅིག་ནི་བཟུང་། ཐག་རིང་མཐོང་བའི་མིག་ཤེལ་ནི་ཐོགས།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ངེས་བཟུང་གི་དོན་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། དཀར་པོ་ནི་རྩ་བའི་ཁ་
དོག་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སྤང་ཆེན་ནི་སྐུ་ལ་གནས་པའི་སྟོག་
ཆགས་ཀྱན་ལས་ལྷས་བོངས་ཆེ་ཤོས་ཅན་ནོ། །དགོ་རྒན་དང་པ་མ་ལ་
བཀྱར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནའང་སྟོལ་བཟང་པོར་ཅི་འོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སི་རུས། སྐབས་འདིར། སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་སྤངས། རྩལ་པར་བྱ་བ་ནི་
རྩལ། ཅེས་པའི་དཔེར་བཅོཅ་བཞེད་པ་ལ་གསེར་རྟོག་གིས། དེ་ནི་ཆོག་རྒྱན་
གསལ་བྱེད་ལས་ནན་ཏན་དུ་བརྒྱན་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། འདིར་བསྟན་
བརྒྱན་པ་ནི་བཅོཅ་དོན་དུ་མས་ཆོས་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བ་
ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གསེར་རྟོག་གི་བཞེད་པ་གཞིར་
བཞག་ན་ཡང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་སྤངས། རྩལ་པར་བྱ་བ་ནི་རྩལ། ཅེས་པའི་
ངེས་བཟུང་བྱ་སའི་གཞི་ནི་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བརྒྱན་པའི་
དོན་ལས་གཞན་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་བརྒྱན་པའི་དཔེར་བཅོཅ་དུ།
བསྟན་མར་བྱོད་གསུམ་དང་བདག་གསུམ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ན་ནི་ཏ་ཅང་
འཕྲང་དོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་གསེར་རྟོག་གིས། རི་སྐྱ་གཏན་ཆོགས་འདྲན་པ། ངེས་ཆོག་

འདྲེན་པ། དབྱེ་བ་འདྲེན་པ། རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པ་སོགས་དབྱེ་སྒོ་དུ་མར་སྟེ་
བཞི་མང་དུ་སྟེལ་བ་ཅམ་སྟེ། བྱ་བརྒྱ་འདེད་པ་ལ་ཁུར་རྡོ་བརྒྱ་འཕེན་པ་ནི་
ངལ་བའི་རྒྱ་མིན་ནམ། འདི་འདྲ་བ་གོང་འོག་ཀུན་དུ་མང་ངོ་།།

ཡང་སི་ཏུས། རིགས་རྣམས་ལས་ནི་གདོལ་བའི་རིགས་ཐ་ཆད།
མཐིང་ག་ནི་སྟོ་སངས་ལས་གཞན། ལྷ་རྣམས་ལས་གདོང་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་
ཆངས་པ། ཞེས་བཀོད་པ་དང་། དྲ་སྟེས། ཉན་ཐོས་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་
མཆོག་དུ་འཕགས། གསེར་བུམ་ནི་ཟངས་བུམ་ལས་རྒྱ་བཟང་། ལྷ་ནི་མི་
ལས་མཛེས། ཞེས་བཀོད་པ་གཉིས་ལ་མེར་གཏན་མཁན་པོ་ན་རེ། དེ་ནི་མ་གོ་
བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལས་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱས་པས་བཀར་བའི་སྟེར། མ་གྲུབ་
ན། དེ་དག་ལ་ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱར་ན་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། ནི་བསྐྱབས་ཆེ་བརྗོད་
བདེ་བའི་སྟེར་ངོ་། ཞེས་བཤད་དེ་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་།།

བརྟན་པ་ཞེས་པ་ལ་ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་ས་མགོ་ལྟར་དུ་བསྐྱར་བསྐྱན་
གྱི་འབྲེལ་མཛེད་ན་ཡང་། སྟེས་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ར་མགོ་བྱས་ཏེ་
ངེས་བཟུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལྟར་གཟུང་ངོ་།།

བཅོ་བརྒྱད་པ། དང་སྟེ།

མིང་གང་རུང་བའི་བར་མཆོམས་སུ།

གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྒྲུབ།

དེ་ནི་སྤྱད་དང་འབྲེད་པ་དང་།

རྒྱ་མཚན་ཆེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟོ།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

མིང་དང་ཆིག་གྲང་ཡང་རྩུང་བའི་བར་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་རྗེས་
འབྲུག་གསུམ་པ་ད་སྒྲུབ་ལ་རྗེས་འབྲུག་གཉིས་པ་ད་ཡིག་སྒྲུབ་བས་དང་ཞེས་
གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་དྲུག་ སོ་སོར་རམ་ཐ་དད་དུ་འབྲེད་པ་
དྲུག་ རྒྱ་མཚན་ཏེ་གཏན་ཆིགས་དང་། ཆེ་སྐབས་ཏེ་དུས་དང་། གཞན་ལ་
ཕན་པར་སྒྲུབ་མ་གཏོང་བའི་གདམས་ངག་སྟེ་དོན་ལྡན་ལ་འབྲུག་པ་ལོ། །ཀར་
བ་གཉིས་པའི་ནི་སྒྲུབ་ཁ་སྐྱོང་བའི་སྤྱད་དོ།

རིམ་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་ན། རྒྱ་ཏེ་དང་ཅུ་གང་དང་གྲུར་གྲུམ་དང་མི་
ཞི་དང་སྤྱག་སྒྲེལ་དང་ཀ་གོ་ལ་རྣམས་ནི་བཟང་པོ་དུག་གོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མ་
དང་ལོང་ག་དང་ཕོ་བ་དང་གཉི་མ་དང་སྒྲང་བ་དང་མཁྲིས་པ་རྣམས་ནི་སྟོད་
དུག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་
དང་། བཟང་པོ་དུག་ནི། ཏི་སྟོང་གི་བཟང་པོ་དང་། ཅུ་གང་སྟོ་བའི་བཟང་པོ་
དང་། གྲུར་གྲུམ་མཆིན་པའི་བཟང་པོ་དང་། མི་ཞི་སྟོག་ཅའི་བཟང་པོ་དང་།

སུག་སྒྲེལ་མཁལ་མའི་བཟང་པོ་དང་། ཀ་ཀོ་ལ་མཆེར་བའི་བཟང་པོ་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཁམས་སྒྲང་དུག་ནི། སྟོ་འབོར་སྒྲང་དང་། ཆ་བ་སྒྲང་དང་།
 དམར་ཁམས་སྒྲང་དང་། ཟལ་མོ་སྒྲང་དང་། མི་ཉག་རབ་སྒྲང་དང་། ཤར་སྒྲང་
 ཟླ་སྒྲང་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་རྣམ་གྲངས་དུ་
 མར་འབྱེད་པ་དང་། (སྟེ་སྟོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་
 མཆོད་སྟོང་དཀར་ཆག་ཏུ། རུལ་རྩ་ཟལ་མོ་སྒྲང་། ཆ་བ་སྒྲང་། ཟླ་ཁམས་
 སྒྲང་། སྟོར་འབོར་སྒྲང་། དམར་རྩ་སྒྲང་། མི་ཉག་རབ་སྒྲང་། ཞེས་བཅིས་
 ཡོད།)

མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་ངོ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཁ་གྲག་པ་དང་དོན་
 ཉོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་ནམ་གཏན་ཆིགས་སྟོན་པ་དང་།

སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་མལ་ལས་ལྷང་། ཞེས་དང་། ཆས་ཉགས་ཐོན་པ་
 དང་འཆི་བ་ལ་ཉེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དུས་དང་ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་།

ལེགས་པར་སྟོབས་དང་མཁས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཅུལ་སྟོང་
 གྱིས་དང་ལུས་ཐོར་ཡང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་པན་པའི་གདམས་ངག་གམ་
 བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་བཅས་ལ་འཇུག་གོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་ཨ་ལ་ཤས། གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐུལ་ཆིག་

དང་སྐྱེ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། གདམས་ངག་ཅེས་
བ་པ་རོལ་པོལ་པ་པན་པའི་ངག་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཆེ་ག་དང་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཆོད་
གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ན། ཟུངས་དང་། བྱིས་དང་། རྒྱུངས་དང་། གཏུབས་
དང་། སོད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་དགོས་ན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་
ལས་རིང་དུ་བཞུགས་ཏོ། །

པ་སྟེས། རྒྱ་མཆན་དང་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་མཆན་
གཞི་ལ་དབུ་མ་ཆེ་ག་གསལ་གྱི། འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ཁུངས་སུ་འདེན་ན་ཡང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར།
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་འགྱུར་གྱིས་མ་ཐོན་པའི་
གསུང་དུ་གོ་བ་ལེན་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་ཤའི་མཁས་
པའི་ཁ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྩ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་གྱི་གང་གི་ཆེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་
ཞེས་པས་གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཆན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའང་དེ་དང་
འདྲའོ་སྟུམ་མོ། །

དངུལ་ཁུ་རྣམ་རྟེན་སྤྲུལ་མཛད་པའི་དགག་ལན་ཆོངས་པའི་ཐེག་གི་སྤྱན་
ཟླ་ལས། པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་མཆན་ཆེ་སྐབས་
གདམས་ལྡེ། །ཞེས་རྩ་བའི་ཆེ་ག་ལ་འདི་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི་དགག་ལན་དེར་གསལ་བས་འདིར་མ་

སྒྲོལ་སྒྲོ།

སྒྲོལ་སྒྲོ་འདིར་མེར་གོན་མཁན་པོས་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་
འཇུག་པ་ཞིན་ཏུ་མང་ཡང་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ནི་སྒྲུག་ཞོག་གོན་པའི་རྒྱ་རུ་བྱད་
དོ།

བརྩ་དགུ་བ། དེ་སྒྲུ།

གང་མིང་གི་ནི་ཡ་མཐའ་རུ།
གསུམ་པ་ལ་ནི་ཨེ་སྒྲུར་བ།
ཐ་སྙད་དབང་དུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོའི་དབང་དུ་བཞི་རུ་འགྱུར།
དུས་ཀྱི་དབང་དུ་གཉིས་ཡིན་ནོ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་ཡ་མཐའ་རུ་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་ལ་
ཨེ་སྒྲེ་འགྲེང་བུ་སྒྲུར་བས་དེ་ཞེས་བྱུང་བ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནམ་
གངས་གཞན་ལ་སྒྲོར་བ་དང་། སྒྲུག་བཅས་དང་། དུས་འདས་པ་སྒྲེ་གསུམ་ལ་
འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པ་དང་། གསང་བ་

དང་། བདག་གི་བ་དང་། ས་རོལ་པོའི་དངོས་པོ་སྟེ་བཞི་ལ་དུས་གསུམ་གར་
འབྲུག་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ནི་གཉིས་དང་ཉེ་ནི་ཆིག་
གི་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཕྱད་དོ། ོ །མིང་གི་ཡ་མཐའ་གསུངས་པ་ནི་གཙུག་ཆེ་བ་ལ་
དགོངས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པ་ལའང་སྒྱུར་བའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་དོ།

མིང་ཆིག་གི་ཐ་སྟད་ལ་གཙུག་པོར་འབྲུག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་
སྟད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྒྲོ་མཆོན་ཆ་ལས།

དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་གི་དོན།

ཐ་སྟད་དངོས་དང་དུས་འབྲུག་གསུམ།

འདས་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་དང་།

ལྷག་མ་དག་དང་བཅས་པ་འོ།

ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། འདས་པའི་ཐ་སྟད་ཅེས་པ་ནི་
སྐབས་ཐོག་དེར་འཆད་བཞིན་པའི་སྒྲོན་དེ་མ་ཐག་སོང་བེན་པའི་མིང་ཆིག་
གི་ཐ་སྟད་དེ། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་ཁང་བཅེགས་འདི་ཏ་ཅང་མཐོའོ། །ཞེས་
པའི་རྗེས་སུ། དེ་བཟུན་ཅིང་བརྗོད་ཆགས་སོ། །དེ་གནམ་ལ་བྱག་པ་འདྲའོ། །
དེ་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཁང་བཅེགས་ཞེས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདས་མ་ཐག་པའི་ཁང་
བཅེགས་དེ་གོ་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ།

རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་བྱུང་བའི་མིང་

དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པར་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་ཞིག་བརྗོད་ནས། སྤྱིས་སུ་དེ་སྤྱོད་
ལན་འགའ་བརྟེན་ནས་ནམ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བེད་ཏེ།
དཔེར་ན། སྤྱོད་ཞིང་འཐུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཆུ་ཞིང་
གཤེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་ས་གཞི་
སྟེ། རྩོད་འཛིན་བེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན། རྩོད་མཆོད་གོས་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་
ཡིན། བརྟེན་པ་སྟོན་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ནམ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་སྟོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་དོ།

ལྟག་བཅས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་སྟོན་ལས།

བདེན་པ་དག་དང་གསང་བ་དང་།

བདག་གི་བ་དང་པ་རོལ་པོ།

དངོས་པོ་དག་ལ་འཇུག་པ་བཞི།

ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་། པ་རོལ་
པོ་ནམས་སོ། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པའི་ཆོས་སམ་དོན་ལ་འཇུག་
པ་ནི། ཆོས་སམ་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་དོན་བྲང་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།
དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཀ་རང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་སྤྱོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གསང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། མི་གཞན་ལ་གསང་ནས་ཤེས་སུ་མི་

འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དེ་ལ་
གཏམ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་ཞེས་བརྗོད་པས་དོན་དེ་གོ་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།
ད་ཅིས་དེ་བསྟན་པར་མི་བྱ། མདང་གི་དེ་གཞན་ལ་མ་བསྐྱལ། གྲོས་བྱས་པ་དེ་
བྱུང་ཅམ་ཡང་མ་སྒྲུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོ།

བདག་གི་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྒྲུབ་པོ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་
ལ་འཇུག་པ་སྟེ། བདག་གི་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ང་ཡི་བ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ། ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་ལ་རང་གི་མིག་དང་
རྣ་བ་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རང་ངམ་བདག་གི་དངོས་པོ་
ཞིག་ལ་སྒྱུར་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལྟར། བདག་གི་དེ། ངའི་དེ། ང་རང་
གི་དེ་ཞེས་པ་འཇུག་བདག་གིས་སྟོན་པ་དེ། ངས་འབད་ནས་བཅོས་པ་དེ། ང་
རང་གིས་གང་བཤད་པ་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོ།

པ་རོལ་པོའི་དངོས་པོ་འཇུག་པ་ནི། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་
པའི་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་འཇུག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་གཉིས་གང་ཡང་
རུང་བ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བོད་པ་དེ། རྒྱ་མི་དེ། ཕྱི་སྤང་བ་དེ་
ཞེས་པ་འཇུག་བོད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་དེ། རྒྱ་མིའི་སྒྲིང་ལམ་དེ། ཕྱི་སྤང་བའི་བྱུང་
བཞིན་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོ།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་སྟེ།
འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི།

དུས་ཉིད་ལ་ནི་འཇུག་པ་གཉིས།

ཞེས་པ་ལྟར། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གཉིས་ལ་
འཇུག་གོ། །ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་ཉེ་ཆིག་འདི་ཞེས་པ་མ་
གཏོགས་རིང་ཆིག་གི་དེ་ཐོབ་ཚུལ་མེད་དོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་འཇུག་པ་
དཔེར་ན། ད་ནངས་ནམ་ལངས་པའི་དུས་དེ། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་དུས་
དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་འཇུག་པ། དཔེར་ན། རོ་རྒྱབ་
སྟོང་གི་དུས་དེ། སང་ཉིན་ཉི་མ་གུང་གི་དུས་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཟུ་ཏིག་སྤང་མཛེས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
པ་ནམ་གངས་གཞན་སྒྱུར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་
བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་བམ་ཞེས་པ་གསང་བའི་
དངོས་པོ་སྟོན་པར་བཤད་པ་ལ། མེར་གོན་མཁན་པོ་ན་རེ། དེ་དག་འགལ་
འདྲའི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲར་བརྒྱུ་མ་བསྟན་པ་ལ་གསང་བའི་ཆིག་ཉིད་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིར་བཤེད་དེ་འགྲོ། ཞིང་བཅད་དེ་
འབྱུང་། ཅེས་པ་འདས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཞག་པ་ལྟག་བཅས་དང་སྒྲོས།
ཞེས་དང་། ཡ་མཐའ་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའང་ཞིན་

ཏུ་མི་འཐད་དེ། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་དོན་དགུའི་དཔེ་བཟོད་པན་ཚུན་འགལ་
དགོས་ན། མ་མཐའ་མིང་གི་ཡ་མཐར་སྐྱར་བའི་དཔེ་བཟོད་གཙོ་ཆེ་བ་དགུ་
ཆོན་གཅིག་གྱུང་འཛོག་མ་ཐུབ་པོ། །ཞེས་དགག་པ་བཏང་བ་ལས་པལ་ཆེར་
དོན་ལ་གནས་སོ།།

ཡང་། སྐབས་འདིའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་དུ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་
ཡོད་དེ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྐྱིར་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གང་བློ་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་གྱུན་
ཀྱི་ཡང་ཅེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གང་བློ་བློ་
ལས་མ་འདས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཉིད་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་མོའི་ལྟ་བ་འཛིན་
པས་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་ཏྲག་པ་དང་། རིགས་
པས་དབྱུང་བཟོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ན་ནི་ཐུགས་ཁག་མེད་དོ།།

ཡང་། མདོན་བཟོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འགའི་ཆིག་ཟེན་ལ་བརྟེན་ནས་
ནམ་གངས་དང་ནམ་པ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་རྒྱགས་ཆེ་བ་ལྟར་ན་ནམ་གངས་དང་ནམ་པ་གཉིས་དོན་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་དབུ་པར་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཡམས་
རྒྱས་པས་ནི་གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་པས་པས་ཅི་ཡང་

མི་པན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་རྣམ་གངས་དང་སྦྱལ་བ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་
ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་བས་བཞད་གད་དུ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡང་འབྲེལ་བྱེད་ཕྱི་མ་སྟེ་ཀུན་བཟང་དགོངས་རྒྱན་ལས། སྦྱིར་ཐ་སྦད་
ལ་སློའི་ཐ་སྦད་དང་། མིང་ཆིག་གི་ཐ་སྦད་གཉིས་ཡོད། ཅས་གསུངས་བ་ནི།
དབྱ་པར་གྱི་གཞུང་མར་ཁུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ཏེ་འདི་ལྟར། ཞིང་རྩ་
ལ་ཞིང་རྩ་ཞེས་བརྗོད་བ་དེ་མིང་དང་། མིང་དང་དོན་སྟོ་ཡི་ངོ་ན་འབྲེལ་བ་དེ་
བརྗོད་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཞིང་རྩ་ལྟོ་སྦྱུང་བའི་སྟོ་དེ་
ཐ་སྦད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་བ་འདི་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མིང་
ཆིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟོ་ཁོ་ནས་ཐ་སྦད་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། སྟོ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་ཡང་མིང་ཆིག་ཁོ་ནས་ཐ་སྦད་གདགས་སུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་འབྲུལ། ཞེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ལ་ཐུགས་རྟོག་འདུག་པར་འཆའ་ལོ།

སུམ་ཅུ་བའི་རྩ་བའི་དཔེ་འགྲུ། དེ་སྦྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་མཆོམས་
འདིར་མེད་པར་ཆིག་སྦད་ཀུན་གྱི་མཐར་བཞུགས་པའང་ཡོད་དོ།

ཉི་ཤུ་བ། གང་སྒྲ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རུ།

དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར།

སྤྱི་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བཟོད་པའི་དྲང་པོ་སྟེ་ཐོག་མ་རུ། རྗེས་འཇུག་
དྲང་པོ་གྲ་ལ་རྗེས་འཇུག་གཉིས་པ་ང་ཡི་ག་སྐྱར་བ་ནི། རོན་གྱི་བྱེ་བྲག་
དམིགས་སྤྱི་བ་བྱུང་ནས་མི་སྟོན་པར་སྤྱི་ལ་བྱབ་པ་སྟེ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་
ངག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ནི་སྤྱི་ནི་ཆོག་མཁས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བའི་སྤང་དོ། །དེའི་
ཤུགས་ལ་ཅི་དང་ཇི་དང་སྤྱི་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་ག་བྱུང་རོ།།

གང་སྤྱི་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཟོད་ནི། གང་ནས་འོངས། གང་དུ་
འགྲོ། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན། ཞེས་ཅ་བ་ལས་དངོས་བསྟན་དུ་བྱུང་བའི་མིང་གི་
ཐོག་མར་སྐྱར་བ་དང་།

རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ནི་གང་ཡིན། ཆོག་མཁས་པ་འདི་དག་གི་
ནང་ནས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བའི་
ཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཆོག་མཐར་སྐྱོར་བ་དང་།

མཁྱེན་སྤྱན་ཅུང་ལ་འདབ་ལྟར་རིང་བ་གང་།།

དེ་ནི་བདག་གི་སྟོབ་དཔོན་དམ་པ་ལགས།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་མཁས་བཅད་ཀྱི་རྟེན་བའི་མཐར་ཡང་དམིགས་འཛིན་
པའི་སྤྱི་སྤྱི་ཐོབ་པར་རུང་རོ།།

ཡང་། ནི་བའི་དོན་དུ་ཅི་དང་། དཔེ་ལ་ཇི་དང་། གང་བྲག་ལ་སྤྱི་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ནི། ཁྱོད་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་

བྱད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒར་ཡང་མཐོང་། རྩོན་གྱི་ཆིག་ནི་ངས་སྤྱ་ལ་ཡང་བཤད་
མ་ཐོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། ཅི་ཞིག་ ཅི་སྟེ། ཅི་སྒྲད། ཅི་འབྲ། ཅི་བྱིར་སོགས་ལ་ཅ་
རིལ་གྱི་ཅི་དང་། ཇི་སྟེད། ཇི་སྲིད། ཇི་སྐད་ལྟ་བུ་དཔེ་མིན་ན་ཡང་ཇ་ཟེད་གྱི་
ཇི་ཐོབ་པ་དང་། ཅི་ལྟར་དང་ཇི་ལྟར་གྱི་བྱད་ནི་སྤྱ་མ་ཅི་བྱས་ནས་ཞེས་པ་དང་།
བྱི་མ་དཔེ་རང་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་སོགས་ཀྱི་ཤེད་ཅི་ལྟར་མ་འདྲེས་
པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དཔེ་མ་དག་པ་རྣམས་སྤྱ་ཅི་དང་ཇིའི་
བྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ཤེས་ཏུ་མང་པོ་དག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།།

ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་ཆིག་བསྐྱས་པས་ཅིས་ཀྱང་ནི་སི་ཏུས་སྟེ་སྒྲར་
བཞག་པའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། བཞེག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ལ་འདྲུག་པ་ལས་
སྟེ་སྒྲ་མིན་ནོ།།

ཉིར་གཅིག་པ། བདག་སྒྲ།

གང་མིང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན།།

བྱ་ལི་རྒྱ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ།།

དེ་ལ་བྱ་ལི་རྒྱ་སྒྲར་ན།།

བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མ་མཐའ་སྟེ་མིང་གི་མཐའ་མ་ལུ་རུ་ཤ་
སྟེས་བ་དང་། ལི་རྒྱ་རྟགས་ཏེ་སྟེས་བའི་རྟགས་སམ་པོ་རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡི་སྟེ་
བ་བ་མ་པོ་པོ་མོ་སོགས་སྟེས་བའི་མིང་གི་བརྟགས་བའི་བདག་སྟེ་མེད་པ་དེ་
ལ། གསར་དུ་ལུ་ལི་རྒྱ་སྟེ་སྟེས་བའི་རྟགས་ཅན་ཀྱི་བདག་སྟེ་སྟེ་ར་བ་ན།
བདག་པོ་གང་ལ་དབང་བའམ་གང་ལ་ལྟན་བའི་ས་སྟེ་གཞི་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞི་སྟེ་གཉིས་ནི་ཁ་སྐོང་བའི་ཆིག་སྟེ་དོ། །སྐབས་འདིར་བསྟན་
བའི་བདག་སྟེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
ན་ཡང་། འདིར་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས། ཁ་སྐོང་
ཀྱི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་བའི་རང་ལུགས་ནི། བ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་སྟེ་
བདག་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་བའི་བྱུག་དང་། བདག་སྟེ་དང་ཕྱོགས་
མཚུངས་བའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ། ཅན་དང་། ལྟན། མཁན་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་གི་
དཔེར་བརྗོད་འཇོག་བའི་ཞར་ལ་བ་པོ་སོགས་ཡིན་ཆོད་བདག་སྟེ་ལ་མི་
འཇུག་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་བཞག་ན་པན་ཆ་ཆེ་བས་འདི་ལྟར།

བ་ཡིག་བདག་སྟེ་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ག་ད་བ་ས་ན་མ་པ།

ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་པ།

ཞེས་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར། འབྲོག་པ། ལས་བྱེད་པ། གསོལ་ཐབ་པ།
ཤིང་བཀོས་པ། ཡོན་ཏན་པ། ལམ་པ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་བ་ཡིག་ཡིན་
ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐག་པ། སྤྱད་པ། བཅིབ་པ། རུས་པ། ཐུན་པ།
འོས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཐོ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤྱག་པོ། མེད་པོ། རྩལ་པོ། གྲོགས་
པོ། བཅོན་པོ། གཏུམ་པོ། འཁུར་བ་པོ། སྤྲོ་བ་པོ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་ཐོ་
ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། འཕུག་པོ། སྤྱད་པོ། བྲིས་པོ། སྡོན་པོ།
སྐམ་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། རོང་བ། མཐའ་བ། ཤར་བ། འབྲུལ་
བ། ལྟ་ས་བ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་བ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་
ནི། ཀང་བ། བཅའ་བ། དར་བ། འོལ་བ། ཀ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཐོ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤྱང་པོ། མཛའ་པོ། རྩལ་པོ། དམེ་
པོ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་ཐོ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་པོ།
ཁ་པོ། ཁུར་པོ། རིལ་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

མ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ར་མ། ཆང་མ། ཤོར་མ། རྩལ་མ།
བཅོན་མ། གསར་མ། རྟིང་མ། ཞེས་དང་། མ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་
ཡིན་པ་ནི། ཨ་མ། བག་མ། རྟོད་མ། ཆེན་མ། རུན་མ། ལྟ་བུ་ནི་ཐོ་མོ་གཉིས་
སྤྱད་བྱེ་བའི་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟ་མ། རིལ་མ། ཟངས་མ། མཁལ་མ།

གཡེར་མ། ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་སོ།།

མོ་ཡིག་བདག་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤྱོད་མོ། གཡུང་མོ། དམར་མོ།
འབྲོར་མོ། ཞེས་དང་། མོ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྩོ་མོ།
བཅུན་མོ། བུ་མོ་ལྟ་བུ་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྲ་
མོ། བ་མོ། སོར་མོ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་སོ།།

བདག་སྐྱེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་མཁན་རྣམས་བདག་
སྐྱར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཅན། ཡོན་ཏན་ཅན། ལུས་རྩལ་ཅན།
སེམས་ཅན། གཟུགས་ཅན། ཞེས་དང་། འབྲོར་ལྡན། དཔལ་ལྡན། སྟོབས་
ལྡན། ཞེས་དང་། ཡིག་འབྲི་མཁན། དར་རྒྱ་མཁན། རྩོམ་མཁན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

སྐབས་འདིར་གསེར་ཏོག་གི་སྤྱོད་འབྲེལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར། པ་ཕོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྟོང་བ། ཀླང་བ། ལྷ་བ། བཅུ་པ་སོགས་ལ་པ་ཡེད་དང་།
བཟང་བ། དཀར་བ་སོགས་ལ་བ་ལྷུ་མ་དང་། བཟང་པོ། དཀར་པོ། སྟོང་པོ།
དང་པོ་སོགས་ལ་པ་ཡེད་ཐོབ་པ་ནི་ཏྲགས་མཚུངས་དང་བརྗོད་བདེའི་དབང་
གིས་མི་འདྲ་བར་གྱུར་བ་དཔེ་ཁྱད་ས་དག་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
དུ་བྲིས་ན་ལེགས་སོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

འོ་ན་འདིར་བདག་སྐྱར་མ་དང་མོ་སོགས་བཞག་པ་ལ་ཁུངས་ཡོད་
 དམ་ཞེས་འདྲི་ན། ཡོད་དེ། མཁས་པའི་དབང་བོ་དངུལ་ཚུ་རྣམ་ལྟ་བུ་མཛད་
 པའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སི་རྟའི་ཞལ་ལུང་དང་། དགག་ལན་ཚངས་པའི་
 ཐེག་གི་སྤྲུལ་རྟ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རྗེ་ཀམ་བ་ཞུ་དམར་བས་
 འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་དངུལ་ཚུ་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་བདག་
 གིས་བརྟེན་སའི་ཁུངས་སོ། །དེར་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་ཞེ་ན། སྐྱ་བླ་ཉི་དང་ཅན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ལྟའི་སྤེ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱ་དབྱེད་ཅན་མར།
 ཀུ་ཙ་ཏུ་ཏུ་བྱ་སྤེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་ནི་བ་སྤེ་ལ་གོ་དགོས་པས་
 དེའི་ནང་གི་བ་བ་མ་གསུམ་དང་། དེའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་པོ་བོ་མོ་གསུམ་
 ཉི་དེ་བྱུག་ཀ་བདག་སྐྱར་འདོད་དོ། །འོ་ན་གོང་དུ་འགྲེལ་ཆེ་བུ་རུ་ཤ་སྤྲེས་པ་
 དང་། ལི་རྒྱ་རྟགས་ཞེས་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བྱ་ཞེས་པ་བ་སྤེ་ལ་རྗེ་
 ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། མིང་བརྟག་གཅིག་ལ་དོན་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྲེལ་བ་ནི་
 མཁས་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་། མཁས་པས་བཞག་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ཞེས་པའི་
 དོན་ལྟར་དངུལ་ཚུ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་བོད་སྐྱེ་བོ་དམངས་ཀྱི་
 ཁ་སྐད་དང་ཞིན་ཏུ་མཐུན་པས་ན་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཀའ་བ་ཡིན་
 བོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ལ་སི་རྟའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བཏགས་ནས་གཞུང་

བྱིངས་ནམས་སི་ཏུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཡང་། བདག་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་དེ་དང་
མ་བསྐྱུན་པར་བཀྲལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྒྲོ་ལྟ་ན་ནམས་ཀྱིས་
ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་བྱའོ།།

ལྷགས་འདི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པས་ནི་སི་རུས། བདག་སྤྱ་འདི་རྗེས་
འབྲུག་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་
བཅའ་ཡང་ངང་ངམ་ལྷགས་ཀྱིས་རང་ཡལ་དུ་སོང་བ་ཞེས་པར་མཛོད་ཅིག

ཁོ་ན་རེ། སི་རུ་ལྟར་ན་ར་མ་ཆང་མ་སོགས་བདག་སྐྱར་གཏན་མི་
བཞེད་ཟེར། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སི་རུས་ཀྱང་། ར་མ་ཆང་མ་སོགས། ཞེས་
པ་ནས། དེ་འདྲ་དེས་བདག་པོའི་དོན་བསྟན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་མ་ཡིག་བདག་སྐྱར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་ཅི་ཟེར།

འོན་ཀྱང་མུ་ཉིག་སྒྲེང་མཛེས་ལས། ལྷ་ས་བ། སེ་ར་བ། ལྷ་བྱ་རྣམས་
 བི་གྲོང་བའི་སྐད་པལ་བ་ཙམ་དུ་བྱད་པས་དཔེར་མི་འོས། ཞེས་བཤད་པ་
 འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཚོས་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲུ་
 བོ་དམངས་ཀྱི་ཁ་སྐད་དང་མཐུན་པར་བཟོས་པའི་གནད་འགག་འདི་དོར་ན་
 བི་རང་གིས་གང་བཤད་མཐའ་དག་ཡིད་ཉོན་མེད་པའི་འཆལ་ཆིག་དུ་འགྱུར་
 ཉོན་ཆེད།

ཡང་དེར། ལུ་ལི་ཁྱའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་ལི་ཁྱའི་སྐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བཤད་པ་ནི་གད་མོ་འཆར་བའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཨ་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་
 ཨ་མ་དང་། ཁྱོ་གའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཁྱོ་མོ་དང་། ཁའི་ལྷོག་ཕྱོགས་རྒྱབ་དང་།
 གནམ་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ས་གཞི་ཡིན་ཟེར་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་
 དགོད་བོ་བ་ཞིག་ག་ན་ཡོད། དེས་པར་བརྗེ་ཏེ་སྤྱད་པ་མཉམ་མ་བཞག་པའི་
 གཏམ་དུ་སྒྲུང་ངོ་།

སྤྱིར་ལྷོག་ཕྱོགས་དང་ལྷོག་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་དག་པར་
 སེམས་ཏེ། ལྷོག་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ལ་སྤྱིར་དགོས་པའི་སྤྱིར་ངོ་།
 ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་དེ་ལུས་ཀྱི་མདུན་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷོག་
 ཕྱོགས་དང་། འབབ་ཆུ་ཐུར་ནས་ཀྱེན་དུ་བཞུར་བ་ལ་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་འབབ་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ལས། དུ་ལི་རྒྱའི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱི་ལི་རྒྱ་ལ་
 ལྷོག་ཕྱོགས་ཞེས་འགྲེལ་ན་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་སྒྲུང་ངོ་།

སྤྱིར་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུ་ལ་མི་རྟོན་པ་འདི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 གཅིགས་ཆར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དཔུལ་ཆུའི་ཆངས་པའི་ཐིག་
 གི་སྤྱན་རྒྱའི་དགག་ཡུལ་དག་དབང་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྤྱམ་འགྲེལ་དུ།
 ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱམ་རྟགས་
 ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ། ཁུངས་བཅུན་པ། རྩོད་པའི་
 ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ། ཆད་མ་གསུམ་དང་། ཞེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དེས་པར་
 གཏན་ལ་ཐེབས་པ། དབང་བོ་གསུམ་གང་དང་ཡང་འཆམ་ཞིང་དོན་གསལ་

བར་སྟོན་པས་སྟོ་ཡི་ཐུན་པ་ངེས་པར་སེལ་བྱས་པའི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་
བོ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བརྗོད་ཀྱིས་ཆེ་མས་ཤིང་ར་རོ་བར་གྱུར་ནས་
འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་གཉི་ཐུག་པའོ། །ཞེས་བཟུང་ན་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ཏྲ་
མའི་ཐུག་པ་ཕྱོགས་ལྗུང་གི་སྟོག་གིས་བཅིངས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅི།

མདོ་ཐུག་པོ་བཞོད་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

དགོ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟུན་པའི་གསེར་བཞིན་དུ།

ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ།

སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུང་ཆོད་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གསུང་
ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ།

བྲ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེས་དགག་སྒྲ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ར་མ་ཆང་མ་
ཞེས་པའི་མ་ཡིག་མོ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ར་མ་དང་ཆང་མ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་ཡིན་
དགོས་པའི་ངེས་པ་གཏན་མེད་དོ།

དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་སུམ་ཅུ་བའི་སྟོང་པོ་
ལེགས་བཤམ་སྟོན་དབང་ལས།

བདག་སྒྲ་ཡར་གྱུར་བ་དང་ནི།

ཆ་ལ་བ་ཉིད་སྒྲོར་བ་ལེགས།།

ཞེས་གསུངས་པའང་མཁས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རྩ་ལ་ལས་ཐོན་པའི་
ལེགས་བཤའ་དུ་སྒྲུང་ཡང་། ལག་ལེན་གྱི་ཆེན་བརྟེན་ཁུངས་རྩོད་མེད་ཅིག་
ཉིད་དཀའོ། །དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་འདོད་ན་ཆ་སྒྲུལ་གྱིས་བཀོད་
པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བསྟར་བར་བྱའོ།།

ཉེར་གཉིས་པ། དགག་སྒྲ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ན།།

སྒྲི་ལི་རྒྱ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ།།

དེ་ལ་སྒྲི་ལི་རྒྱ་སྒྲར་ན།།

དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་སྟེ་ཐོག་མ་ན། སྒྲི་ཞེས་
པ་བྱད་མེད་དང་། ལི་རྒྱ་རྟགས་ཏེ་མོ་རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིག་དང་།
ཞར་ལ་བསྟན་པའི་མི་མེད་མིན་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ་དེ་ལ། སྒྲི་

ཡི་རྒྱ་སྟེ་མོ་རྟགས་གྱི་ཡི་གེ་སྒྱུར་ན་དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ནམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ནི།

མ་བསྐྱབས་མ་སྒྱུངས་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འཕེལ།

མི་ཤེས་ཤེས་བརྟུས་རང་ཉིད་ནམ་ཀུན་ཕོངས།

ལྟ་བུ་ཐོས་བྱ་ར་ཆེ་མ་པ་མེད་པ་དེ།

ནམ་ཞིག་མཁས་པར་མི་འགྱུར་སྲིད་པ་མིན།

ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སུམ་འགྲེལ་འགར། དེ་ལ་སྒྲི་ཡི་རྒྱའི་སྒྲ་དངོས་ནི། མ་དང་མོ་གཉིས་ཁོ་
ན་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་དང་འགྲེལ་བའི་མི་ཡིག་ཀྱང་ཞར་གྱིས་ཐོབ། ཅེས་
དང་། མེད་དང་མིན་དག་ནི་མ་ཡིག་དང་འགྲེལ་བའི་དགག་སྒྱུར་གྱུར་པ་དང་།
དོན་དང་ལྟན་པའི་སྤྱད་ཀྱང་ཡིན་པས་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་
འགྱུར་ལྟར་སྒྲི་ཡི་རྒྱའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་མོད་གྱི་འདི་དག་མིང་གི་
ཐོག་མར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ནམས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མ་ཡིག་དང་འགྲེལ་བའི་དགག་སྒྲ་
ཡིན་ན་དགག་སྒྲ་དངོས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་མེད་དང་མིན་གཉིས་ཀྱང་མི་

ཡིག་དང་འབྲ་བར་ཞར་ལ་བསྟན་པའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མེད་དོ། །མིན་ཟེར་ན་མི་ཡིག་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་
 ཡང་དགག་སྒྲ་དངོས་མིན་ཟེར་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ལ་བྱུག་མེད་
 དང་མིན་སོགས་མིང་གི་ཐོག་མར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་མ་
 ཡིན་ཞེས་བ་ནི། ཅུ་བར་མིང་གི་ཡ་མཐའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཅིགས་
 འཛིན་བྱས་པ་ལགས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཅུ་བར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པའི་
 སྐབས་སུ་མིང་གི་དང་པོར་གྱེ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ཅི་ལ་
 གཅིགས་འཛིན་མི་བྱེད། སྐབས་དེར་བྱེད་རང་གིས་ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་
 ལས་བཀྲལ་ཏེ། བདག་ལ་དགོངས་ཤིག་མགོན་པོ་གྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་
 སྐྱར་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མཆམས་འདིར་སླེབས་ཆེ་བྱུགས་ཀྱིས་
 བསྟེན་བ་མིན་ལས་ཆེ།

སུམ་ཅུ་བའི་ཅུ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱད། འདི། ད་ནི། ཁོ་ན།
 ཉིད་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཨ་ལ་ཤ་དང་གསེར་ཏྲོག་གི་འབྲེལ་བ་
 རྣམས་སུ་གསལ་བས་དེ་དག་ཏུ་བཟུ་བར་བྱའོ།

དེ་དག་ཏུ་མ་བཤད་པ། དཔེར་ན། ཞེས་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །ཞེས་སྒྲའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཞེས་དང་ཅེས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དོན་དུ་
 མ་ལ་འཇུག་ཏེ། དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་གྲིས་ན་མངས་

དོགས་ལ། འོན་ཀྱང་གོ་དོན་ཆེ་ལོང་ཞིག་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། གཞན་གཞུང་
ལུང་དུ་བྲངས་ཆེ་དེའི་དུམ་བུ་ཞིག་ཆར་ཡོད་ན། ཞེས་དང་། ཞེས་པ་འཕྲོ་བ་
པར་མ་ཟད། དེའི་ལྷ་འཐུད་ནས་ད་དུང་ལུང་ཆོན་སྤེམ་འདྲན་པའི་བརྗོད་ཅུ་གོ་
དགོས། ཆར་མེད་ན། ཞེས་སོགས་ཞེས་སྒྲུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་དང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ཡོད་ཆེ་ལུང་དེ་དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་
བྱེད་རྒྱུའི་བརྗོད་ཅུ་གོ་དགོས། ཞེས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེས་རྫོགས་ཆིག་
སྒྲུར་ཆེ་ལུང་བྲངས་པ་དེ་གས་ཆིག་པར་བྱས་ནས་འགྲེལ་བཤད་མི་བྱེད་
པའི་བརྗོད་ཅུ་གོ་དགོས་པ་སོགས་འདི་དག་སྤྲོ་ཞིང་ཞིབ་པར་ནི་སློབ་དཔོན་
མཁས་པའི་ངག་དང་། ལྷ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཆིག་འབྱུར་
བྲིས་པས་མི་ལང་ངོ་།

དེ་ལྟར་ན་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་གི་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་བ་རེ་ཞིག་བསྟན་ཅིན་ཏོ།

སུམ་ཅུ་བའི་མཐུག་གི་ཆིགས་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལ་
སློབ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ། སློད་རུང་ལ་གདམས་ངག་བསྟན་
དགོས་པ་རྣམས་སློན་སྟོན་བྲན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་དང་།
བདག་གིས་ཀྱང་སུམ་ཉགས་རིག་པའི་མེ་ལོང་དུ་སྤྱོད་པ་ཙམ་བཀྲལ་ཅིན་
པས་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱར་བྲིས་མ་བྱས་སོ།

འདིར་སྒྲས་པ།

སྟོན་སྟོན་མཁས་པའི་མཁུན་རྩལ་ལས་འབྱུངས་པའི།
ལེགས་བཤད་བསྟོའི་བེལ་དངར་བསྟུང་ཞིམ་གྱིས།
བོས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་བྲ།
རིག་པའི་གཞོག་རྒྱབས་སྟོད་པའི་མཐའ་མ་རིག་།

འདི་ན་དགག་སྐྱབ་གསེར་སྐྱངས་བཅད་བརྟར་གྱིས།
མཁས་པའི་གསུང་ལ་གང་སྟོབས་དབྱུད་པ་འདི།
སྟོ་གསལ་རྩལ་འདིར་འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་ལས།
མ་གུས་སྟོགས་ལྷུང་བྱི་མས་སྒྲགས་པ་མིན།

ཁྱ་ཆེན་གཉིང་ཟབ་བརྟ་སྟོད་རིག་པའི་གཞུང་།
གོ་སྟོའི་ངག་གིས་འགྲེལ་བའི་དགེ་བ་དེས།
སྟོ་གསལ་དོན་གཉིར་ལྡན་པའི་སྟེ་བོ་ཀུན།
གངས་ཅན་བརྟ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོན།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐུམ་ཏྲགས་རྒྱས་འགྲེལ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་སྐུམ་
རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་བྲུབ་པ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་གསོའི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྐུ་བཅད་པའོ། །

སུམ་ཅུ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བལྟ་བདེ་སྤྲད་མཐུག་མཐའ་

འདིར་བཀོད་པ།

གསུམ་པ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གསར་ཉིད་གྲགས་ཆེན་

འགའ་ཞིག

༡ རྟོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཉིད་མའི་སྐོར།

ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་(སྤྱི་ལོ་༡༡༩༩ལ་འབྲུངས་
ནས་༡༣༥༡ལ་འདས)ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཆོག་གས་
བཅད་མ་ཡི་གཤེད་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ལེ་ཆོན་ཁ་ཤས།

བཙུམ་ལྟན་རིགས་པའི་རལ་གྱི་སྟོབ་མ་དབུས་པ་སྟོ་གསལ་བྱང་
ཚུབ་ཡེ་ཤེས་(རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ནང་བྱོན། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ)ཀྱིས་
མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ།

ལོ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་ཅེ་མའི་བྱ་ཆེན་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་
(རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་ནང་བྱོན། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་བ)མཛད་པའི་སུམ་
རྟགས་འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་མ།

སྐར་ཐང་བ་སྟོ་ལྟོ་སྟོས་(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ནང་བྱོན། དུས་རབས་

བརྩ་བཞི་བ)མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་མཆན་འགྲེལ།

ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་རྟོག་(རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་ནང་བྱོན། དུས་རབས་
བརྩ་གསུལ་བ)གིས་མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཅའ་ཁྲིམས་
གོ་ཐོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་(༡༩༣༩_༡༩༤༩)

མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ།

དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་བྲིམས་སེང་གེས་མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ཉི་
མའི་འོད་ཟེར།

བཤེར་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྡན་(༡༩༣༤-༡༩༥༧)གྱིས་མཛད་པའི་སྤུལ་
རྟགས་འགྲེལ་བ།

ཞུ་ལུ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་(༡༩༩༡-༡༩༩༧)སྐྱེ་ཆེ་སྟོང་
ལ་བརྩམས་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད།

བཤེར་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པས་མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ།
དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བས་(༡༩༠༩-༡༩༦༦)མཛད་པའི་སྤུལ་
རྟགས་འགྲེལ་བ་གསལ་བྱེད་སྒྲིན་མེ།

བླུ་མཁར་བ་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་བོས་(༡༩༠༩-x)མཛད་པའི་སྤུལ་
རྟགས་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།

རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་
སྒོ་གསལ་མགྲུལ་རྒྱ།

འོལ་སྤྱག་ཀམ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་
མཁས་པའི་རྒྱན།

སྤན་ལུང་བ་སློ་མཆོག་དེ་རྗེས་(༡༥༩༥-༡༦༥༡)མཛད་པའི་སྤུམ་
རྟགས་འབྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་སྤང་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ།

ཞུ་ལུ་བ་ཆོས་ལེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྲོག།

གཏིང་སྤྱེས་ཆོགས་གསོག་བ་སློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
སྤུམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་གསལ་བའི་སློན་མ། དེ་དག་ནི་སྤུམ་རྟགས་གཉིས་
ཀའི་འབྲེལ་བ་ཡིན།

ཐོན་མིའི་གདུང་བརྒྱད་ལས་འབྱུངས་བ་པཎ་ཆེན་བྱམས་བ་སྤྱིང་
(༡༩༠༠-༡༩༥༥)བས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞིབ་མོ་རྣམ་
འཐག་སོགས་མཐའ་ཡས་བ་ཡོད་པ་ལས། དེང་སང་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་བ་
པལ་ཆེ་བའི་དཔེ་རྒྱན་ཡང་དཀོན་པར་སྤྲང་ངོ་།།

༡ ཕྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་མའི་སློན།

རྣམ་སྤྱིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་
རྟགས་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་སྤང་བྱེད་ནོར་བུ། (༡༦༤༣ལོར་བཅུ་མས་)

ཕྱ་སྟེ་དགོ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་ཕུ་བའི་
འགྲེལ་བ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྟགས་འཇུག་བཤའ་སྒྱུར་
ཆིགས་བཅད་མ། (རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟོད་ཅམ་ལ་བརྩམས་)

ཅེ་ནི་གྲགས་པ་བཤའ་སྒྱུར་(༡༩༥༥-༡༩༩༤)གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་
རྟགས་འགྲེལ་བ་ཆིག་དོན་གསལ་བྱེད་སྒྲུང་བ།

ཀམ་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བས་(༡༩༠༠-༡༩༥༩)མཛད་
པའི་སྐུ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན་མཁས་པའི་མགྲུལ་རྒྱན་ཕུ་ཏིག་སྒྲེང་
མཛེས་(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གྱི་ལོར་བརྩམས་)།

ཨ་ཀྱ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་(༡༩༠༤-༡༩༩༤)གྱིས་
མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་འགྲེལ་བ་སྟོ་གྲོས་བསྟོ་འབྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་(རབ་ཉི་མེ་
སྐུ་ལོར་བརྩམས་)།

ལྷུང་སྐུ་རོལ་པའི་རྫོ་རྗེས་(༡༩༡༩-༡༩༤༩)མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་
འགྲེལ་བ་སྟོ་ལྟན་དགའ་སྒྱེད།

ཀམ་སྟོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་འགྲེལ་བ་
ལེགས་བཤའ་སྒྲུང་བ།

བསམ་གཏན་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་ཕུ་བའི་འགྲེལ་བ་
དགོངས་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་།

མཛོད་དགོ་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་(༡༩༩༩- x)གིས་མཛད་པའི་

རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བ་དགོངས་གསལ་མེ་ལོང་།

རྩ་གྲྭ་རྩ་མ་མཁའ་སེང་གེས་ (༡༧༡༣-༡༧༤༠) མཛད་པའི་སྐུ་མ་

རྟགས་འགྲེལ་བ་སློབ་ལྟོན་དགའ་སྦྱིད།

ཟན་ཁྱིན་ལྷ་གྲུ་རྟགས་འཇུག་པའི་ཨ་གྲུ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་
དགའ་བའི་སློབ་གྲྭ་གྱིས་མཛད་པའི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བ་རབ་གསལ་སྣང་
བ་དང་། རྩ་དབྱེ་བྱ་བྱེད་སོགས་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
བདག་གཞན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཉུང་གསལ་འབྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག (རབ་བྱུང་
བརྒྱ་བཞི་བའི་སྟོད་ཅེས་ལ་བརྟམས)

རྩ་རྒྱ་དགེ་འདུན་ཤེས་རབ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་དོན་འགྲེལ་
མེ་ཏོག་སྤེང་མཛེས་དང་། དེའི་ཟུར་འདེབས་(༡༤༡༤ལོར་བརྟམས)།

དངུལ་ཁྱུ་རྩ་བྱ་བྱེད་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འགྲེལ་བ་སི་རྟའི་ཞལ་
ལྷང་(༡༤༦༦ལོར་བརྟམས)།

དངུལ་ཁྱའི་དཔོན་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་
ཁྱུ་བའི་སྟོང་པོ་ལེགས་བཤད་སྟོན་པའི་དབང་པོ་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་
དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། (སྤྱི་མ་༡༩༠༡ལོ་དང་། སྤྱི་མ་༡༩༠༣ལོར་
བརྟམས)

གཙོ་སྤྱོད་གསེར་ཁྱི་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཁན་སེང་གེས་ (༡༧༥༧-༡༩

༩༩) མཛད་པའི་སྐུ་མ་ཁྱུ་བའི་འགྲེལ་བ་ཉིན་མའི་སྣང་བ་དང་། རྟགས་འཇུག་

འགྲེལ་བ་ནོར་བུའི་རྒྱན་སྒྲིབ་(ཕྱི་མ་༡༩༣༤ལོ་དང་། ཕྱི་མ་༡༩༣༥ ལོར་
བརྩམས།)།

བདེ་ཐང་མཁན་པོ་སློབ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་
ཏཱཱ་ལྷ་འཕྲིན་ལྷ་དབྱངས།

ཨ་ལ་ཤ་དག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་རྟགས་འགྲེལ་
བ་སྐལ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་འབྲེད་པའི་སྤྲུང་མཛོད།

དགའ་བཞི་བ་དོ་རིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་
རིང་གིས་བརྩམས་པའི་སྤྱི་ཚུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ཟུང་ལའི་ན་རྒྱན་(༡༩༣༠ལོར་
བརྩམས།)།

གསེར་ཏོག་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོས་ (༡༩༣༥-༡༩༣༥)
མཛད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་དོ་མཆར་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག (༡༩༣༧ལོར་
བརྩམས།)

མེར་གོན་མཁན་པོ་སེ་ར་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་
རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤུགས་དེན་ཆེན་རྒྱད་མངས་(༡༩༣༩ལོར་
བརྩམས།)།

དག་དབང་བུ་བསྟན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་
ཏོག་སྒྲིབ་བ།

མེར་གོན་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་བླ་སྟོན་གྱི་བཟང་དགོངས་རྒྱན་གྱི་

དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ།

རྩ་ཁྲིད་ནམ་མེད་གིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འགྲེལ་བ་སློ་ལྟན་

དགའ་སྦྱིད།

ཞར་ཤུལ་ཆང་གིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟ་བའི་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་སྡེ་

མིག་

དམེ་ཤུལ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འགྲེལ་བ་སྒོངས་

ལྟན་འཛུམས་པའི་ཉི་འོད།

ངག་དབང་མཁས་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བ་

བདུད་རྩི་འོ་རྒྱན།

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བ་མཐོང་བ་

དོན་ལྟན།

སྤངས་ལུང་བ་ཀུན་བཟང་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་

རྟགས་འགྲེལ་བ་འཕྲུལ་སྡེ་སོགས་བཟང་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད་དོ།།

༣ ལུམ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་དག་ཡིག་དང་ཡི་གེའི་བཤད་ བ་གྲགས་ཅན་སྒྲིམ།

ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྫོག་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་(༡༠༥༩-༡༡༠༩)ཀྱིས་མཛད་
པའི་དག་ཡིག་མདོར་བསྟུས།

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྤྲ་མ་སྟེ་ཐང་བ་གྲགས་བ་སེང་
གེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་གསུ། འདིས་རབ་བྱུང་བཞི་བའི་ཅུ་ལྷག་ལོར་
(༡༩༩༩)བསྟན་ཅིས་མཛད་པའི་ལོ་ཆིགས་ལ་དཔགས་ན་དུས་རགས་བ་
ཤེས་བྱུག།

གཙང་ནག་བ་བྱུགས་རྗེ་སེང་གེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བདུད་ཅིའི་
ཅུ་རྒྱུ།

ལྷག་སྟོན་གཞོན་རུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་འོད་ཟེར་བརྒྱ་
བ། འདི་དཔུས་བ་སློ་གསལ་དང་ཆོས་གྲོགས་ཡིན་པས་རབ་བྱུང་བཞི་བའི་
ནང་གྲོན།

བུ་སྟོན་སེང་གེ་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྤྲ་དོན་རྒྱ་མཆོའི་མེ་
ལོང་།

བསམ་སྤྲོདས་བ་ཀུན་བསམ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་འབྲུལ་སྤོང་
སྟེ་ཆོན་བ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཡིག་བ་མ་ཉོག་གི་མཁུག་ཏུ་མཆོན་ཅམ་བཞོད་བ་

མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལྟ་དཔེ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ།།

བཀ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་བས་(༡༩༠༠-༡༩༢༥) མཛད་པའི་དག་
ཡིག་སྤྱི་བའི་རྒྱན་(༡༩༣༥ལོར་བརྩམས)།

ཞུ་ལུ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆོས་སྤྱོད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བ་མ་ཏོག་
(༡༥༡༩ལོར་བརྩམས)

ཞུ་ལུ་ལོ་རྒྱ་བའི་བྱ་ཆེན་སྤྱོད་ལས་ལོ་རྒྱ་བ་དག་དབང་རིན་ཆེན་བཟླ་
ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བརྒྱ་གསར་རྩིང་ལི་ཤིའི་གུར་ཁང་(༡༥༣༩ལོར་
བརྩམས)

ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་སྤྱོད་མ་དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བ་དག་དབང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་དག་གི་སྤྱོད་མ་(༡༥༣༩ལོར་
བརྩམས)།

ཞུ་ལུའི་དངོས་སྤྱོད་འཕྲེང་མགོ་གཏེར་སྤྱོད་ཤིས་རབ་འོད་ཟེར་
(༡༥༡༩--༡༥༢༣)ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་རབ་གསལ་སྤྱོད་
མེ(འདི་སི་ཏུས་ཞུས་དག་བཏང་ནས་དཔེ་རྒྱན་འཕེལ་སྤྲད་རང་གི་གསུང་
འབྲུམ་གས་སུ་བཞག་ཡོད)།

ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་གཞོན་ཅུ་
དག་འཕྱེད།

ས་སྤྱོད་བདག་ཆེན་དག་དབང་ཀུན་དག་འབསོད་ནམས་(༡༥༩༢-X)

གྲིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་མིག་དབང་རབ་གསལ་སྒྲུང་བ། (༡༩༣༩ལོར་
བརྩམས)

ལུང་སྒྲུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྲུང་
གནས་(༡༩༤༣ལོ་སྤྱི་ཕྱིར་བརྩམས)།

སུམ་བ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་(༡༩༥༤-༡༩༥༩)གྲིས་མཛད་པའི་
དག་ཡིག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།

བྲ་སྟེ་དག་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྲིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྒྲུ་
བའི་སྒྲོན་མེ་དང་། སྒྲུའི་ང་རོ་འཛེན་ཚུལ་མད་བྱུང་དོན་གྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་
འཛིན།

མདོ་མཁར་བ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་(༡༩༤༩-༡༩༥༣)གྲིས་བརྩམས་
པའི་འཕགས་བོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་དཔྱད་ལྡན་འཛེན་བྱེད་
བདུད་ཅི་(༡༩༥༤ལོར་བརྩམས)།

རོང་བོ་བདེ་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྡན་གྲིས་
མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་གཞན་པན་ཅོར་
བྱ(༡༩༥༤ལོར་བརྩམས)།

དཔའ་རིས་དམ་ཆོས་གྲིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་།
ཨ་ལ་ཤ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་བརྗོད་པའི་མིང་དོན་
གསལ་བྱེད་ལྷ་བའི་འོད་སྒྲུང་བོད་སོག་སྐད་གཉིས་ཤུར་མ་དང་། བརྗོད་

གསར་ཉིད་སློབ་གསལ་མགིན་རྒྱུ། དག་ཡིག་སྐྱེ་རེངས་གསར་བ། ཡིག་
བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་སོགས་ལེ་ཆོན་འགའ།

རྩ་རྒྱུ་དག་འདུན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བྱར་
འདེབས་བདུད་ཅིའི་མཆོད་སྤྱོད་རྩ་རྒྱུ་དག་ལྟ་བུ་གྲགས་པ་(༡༩༡༧ལོར་
བཅུ་མས)།

དབལ་མང་པོ་ཉེ་སློབ་མ་བདེ་ཐང་ཞབས་དྲུང་གི་མཛད་པའི་དག་
ཡིག་དག་སློན་ཟིན་གྱིས་སྐལ་བཟང་སྤྱིང་གི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་ཉིན་བྱེད་སྤང་
བ།

སྡེ་དག་སླ་མ་ཞོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་སའི་ཡང་འཇུག་
དོར་བའི་དག་ཡིག་ལེ་ཆོན་ལྟ་(༡༩༢༥ལོར་བཅུ་མས)། དག་ཡིག་འདི་མཛད་
པ་པོ་ལ་ས་མུད་སླ་མ་དང་ས་གཙོད་སླ་མ་ཞེས་གངས་ཅན་བརྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་འདོགས་དེ་ལྟར་མཛད་དོ།

ཁམས་འཇུ་མི་པམ་(༡༩༢༦-༡༩༣༣)གྱིས་མཛད་པའི་ས་མཐའ་
མེད་སྤྱོད་དགག་པ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་(༡༩༠༥ལོར་བཅུ་མས)།

སློབ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་དག་སློན་འགྲེལ་བ་
བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན།

བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་དག་སློན་འགྲེལ་
བ་ཆོག་གསལ།

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དབྱི་ས་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་(༡༩༩༠-༡༩༩༩)
མཛད་པའི་དག་ཡིག་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་རིག་གནས་འཕང་གཙོད་བྱེད་
བཟང་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས་(༡༩༩༩ལོར་བརྩམས)སོགས་སྒྲིན་
དང་བྱིས་སྒྲིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུམ་ཏྲགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།
དག་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག དེ་སྐོར་ལས་འབྲོས་པའི་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན།
དོགས་སྒྲོང་དང་དགག་ཡིག་སོགས་མཐའ་དག་པར་བརྩིས་པས་མི་ལང་
བས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ།

༡༡། དཔལ་ལྷན་མཁའ་རབ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་གཟིས།
དུས་གསུམ་ལས་ཆོག་འདབ་སྟོང་བཙེགས་པའི་སྒྲུབས།
ཅི་དགར་བྱེ་བས་རྟགས་འཇུག་ཟིལ་དངར་བཅུད།
འགྲེམ་མཛད་ཐོན་མིར་སྐྱར་ཡང་བྱན་པས་འདུད།

ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའི་གནས་སུ་མངོན་འཕགས་པའི།
རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རིག་གཞུང་རིན་ཆེན་གཏེར།
འདི་ན་གོ་སྐྱའི་ངག་གིས་ལེགས་འགྲེལ་བ།
སྒོ་ཐུན་སེལ་བའི་གསོས་སུ་ད་ལོངས་ཤིག །

དེ་ལ་འདིར་ཡི་གེ་གྲིས་པའི་གཟུགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྣམ་དབྱེ་
དང་ཆོག་སྤང་ཇི་ལྟར་སྒྲོར་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའི་གཞུང་སུམ་ཅུ་བ་སྒོ་ཡུལ་
དུ་ལེགས་པར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ། ད་ནི་བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བྲག་ཞན་བར་མའི་བྲད་པར་བྱེ་ནས་དུས་གསུམ་དང་
བདག་གཞན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་དང་དངོས་མེད་བྱ་
བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་

རྟགས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་གོ་སླ་བའི་ངག་གིས་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་བརྟུ་སྟོད་པའི་གཞུང་སྐུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འདི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སླ་གཞུང་དང་ངེ་ལྟར་མ་ཐུན་ཞེས་འདི་ན་
ལན་དུ་འདི་ལྟར། རྗེས་འཇུག་གི་རྒྱས་པས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཐུང་སོགས་
འདྲན་པ་ནི་སླ་གཞུང་གི་དབྱངས་གསལ་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་འདྲ།
རྗེས་འཇུག་སྦྱར་བ་ནི་སླ་གཞུང་གི་དབྱངས་སོག་ཞུགས་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་
དུ་མིང་གཞི་རྣམས་ལ་རྗེས་འཇུག་སྦྱར་བ་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་བྱིངས་དང་འདྲ།
སྟོན་འཇུག་གིས་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེད་པ་སྦྱོར་རྒྱུ་དང་མ་ཐུན།
བརྗོད་བདེ་དང་རྟགས་མཚུངས་དབང་གིས་མིང་མ་ཐུན་ལྟན་ཅིག་དུ་སྦྱོར་བ་
ཀྱིས་དང་མ་ཐུན། ཆོག་ཐུང་ནི་ཉེར་བསྦྱར་དང་དེ་པན་ཅི་རིགས་དང་མ་ཐུན།
རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ནི་མིང་ལེ་དང་། བྱེད་ཅན་གཉིས་དང་མ་ཐུན་ཚུལ་རྣམས་སྦྱ་
ལ་སྦྱངས་པ་ནི་གཞི་ཡིན་ན་དེའི་གོ་བ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བས་རིས་
སྐྱ་མ་ཆད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་ལ་ཆོམ་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་གལ་
ཆེད།

རྟགས་འཇུག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ནི། གཙོ་བོ་བོད་
སྐད་རང་དང་མ་ཐུན་པའི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་གདངས་ཀྱི་བྲག་ཞན་དང་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་ཀྱི་སྦྱ་དང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐད་གདངས་མ་འདྲེས་

བར་ཐོན་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེད་པར་ལས་
ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་དང་། སྐྱལ་ཆིག་དང་དགག་སྒྲུབ་བའི་བྱ་བྱེད་
སྟོན་པའི་མིང་ཆིག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་འདི་ཅེ་སྟར་མ་འདྲེས་པར་
ཞེས་འདོད་པ་དག་གིས་ངས་པར་ཏྲགས་འཇུག་ལ་སྦྱང་དགོས་སོ།།

དང་པོ། ཡི་གེ་སྤྱི་འཇུག་གི་དབྱེ་བ།

པོ་ཡི་ཡི་གེ་འབར་ཞིག་ལ།
སྡེ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པ་འདྲ་།
སྡེ་ཆོན་སྡེ་རུ་བྱེད་བྱས་ནས།
པོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི།
ཞེན་ཏུ་མོ་དང་བཞི་བཞི་རུ།
སྡེ་བ་བཞི་བ་ཡན་ཆད་དབྱེ།
སྟག་མ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ།
ཅ་སོགས་གསུམ་ནི་ཅ་སོགས་སྟོར།
ཕ་ནི་བ་དང་སྦྱར་བར་བྱ།
སྟག་མ་དྲུག་ནི་མོ་རུ་སྦྱར།
ར་ལ་ཏ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ།

མ་ནིང་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྲ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན།
དབྱངས་ཡིག་བཞི་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་སྤྱུལ་ཅུ་ཕོ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕོ་འི་ཡི་
གེ་འབའ་ཞིག་སྟེ་གསལ་བྱེད་སྤྱུལ་ཅུ་བོ་ཁོ་ན་ལ། སྟེ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་
གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེ་བ་དང་ཕོ་ཀ་ཁ་ག་ང་། གཉིས་པ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། གསྤུལ་
པ་ཏ་ཐ་ད་ན། བཞི་བ་པ་ཕ་བ་མ། ལྷ་བ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། རྒྱག་པ་ཞ་ཟ་འ་ཡ། བདུན་
པ་ར་ལ་ཤ་ས། བྱེད་པ་ཏ་ཨ་ཁྱམས་སོ། །དེ་ཁྱམས་སྟེ་ཆན་ལྷ་རུ་བྲིལ་བ་ནི།
གང་ཟག་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྒྲ་དག་པ་ཕོ་དང་། རན་པ་མ་
ནིང་དང་། ཅུང་ཟད་ཞན་པ་ཕོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཞན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕོ་
དང་། ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་ཕོ་གཤམ་སྟེ་ཁྱམས་པ་ལྷོ། །དེ་ཡང་སྟེ་བ་སྤུལ་པ་བཞི་ཕོ་
ཁྱམས་ཀྱི་དང་ཕོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཕོ་དང་། གཉིས་པ་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་མ་ནིང་དང་།
གསྤུལ་པ་ག་ཇ་ད་བ་ཕོ་དང་། བཞི་བ་ང་ཉ་ན་མ་ཁྱམས་ཤིན་ཏུ་ཕོར་དབྱེ་བར་
བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཅ་སྟེ་འཇ་དུ་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ། ཅ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་ཅ་ཆ་ཇ་གསྤུལ་ནི། རིམ་བཞིན་སྒྲར་བསྟན་པའི་ཅ་ལ་སོགས་
པ་གསྤུལ་དང་སྒྲར་བར་བྱ་སྟེ། ཅ་ཕོ། ཆ་མ་ནིང་། ཇ་ཕོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མ་ནི་བ་དང་སྐྱར་བས་མོ་དང་། ལྷག་མ་ཞ་བ་ལ་ལ་ལ་ས་བླག་ནི་
མེད་ཡི་གེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ར་ལ་ཏ་གསུམ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་སྟེ་མིང་
གཞན་མ་ནིང་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་ལ། ཨ་ནི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་
རྟགས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་རྟགས་ཆེ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་།
ཨ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་དུ་མ་བྱད། ར་ལ་ཏ་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཅོལ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཞན་པའི་ཕྱིར་མཆན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་སི་ཏུ་བསྟན་
པའི་ཉིན་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཕུན་སྡིང་པར་མའི་རྟགས་འཇུག་ཅ་བར།

སྟེ་ཆན་ལྷ་རུ་བྱིལ་བྱས་ནས།

ཞེས་པའི་འཕྲོད།

ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ལ།

ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ།

ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤའ་སྐྱབ་སོགས་གྱི་
འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ནི་མཆན་དཀྱུས་ལ་ཤོར་བའི་ཆོག་ཡིན་ན་
མ་གཏོགས་ཐོན་མིའི་རང་གཞུང་མིན་པར་སེམས་སོ།

རྫོ་རིང་བའི་རྟགས་འགྲེལ་སོགས་འགྲེལ་བཤད་སྡུ་མ་འགར། སྐད་
གདངས་དྲག་ཞན་བར་མའི་དབང་གིས་ཡི་གེ་ལ་སོ་སོ་མ་ནིང་གི་ཐ་སྟད་
བཏགས་པ་འགྲེལ་སྐབས་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་བརྟུ་ཆད་དང་མི་
འཆམ་བའི་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མིང་བརྟུ་སྟུར་བ་ནི་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་
ཞིང་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།

གཙོ་ས་རྟགས་འཇུག་ཏུ། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་
ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་སྤྱིར་བཏང་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་འདྲིའི་རྣམ་གཞག་སྟོས་མ་དགོས་ཤིང་སྟོང་
པོ་ཅི་ཡང་མེད་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་རྫོ་རིང་བའི་འགྲེལ་བ་ལ་གཟས་པ་
གོར་མ་ཆག་གོ།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྡེ་ཆུན་ལྟ་ནི། སོ་སོ་མ་ནིང་ཤིན་ཏུ་མོ་མོ་
གཤམ་སྟེ་ལྟ་སོ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་རྩ་བར་གསལ་བས་འགྲེལ་མཛད་
རྣམས་ཞལ་འཆམ་ལ། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་མཇུག་གི་རྟེན་བཀའ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་
ལ་བསྐྱབས་ཚུལ་དང་འགྲེལ་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་འདི་ལྟར། སི་ཏུས་མ་ནིང་
དང་ཨ་ནི་ཞེས་བའི་ཡིག་གཟུགས་ནོར་སོ་བྱུང་ཞེས་ཡིག་སྟེན་བཅས་ནས་
ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་བེད། བསྟན་འགྱུར་གསུ་བཞུགས་བའི་རྟགས་
འཇུག་དང་། འགྲེལ་མཛད་སྡེ་སྤྱི་པལ་ཆེ་བས་མ་ནིང་མཆན་མེད་ཅེས་
བསྐྱབས་ནས་འགྲེལ་སྐབས་རང་རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ཆོག་གི་འབྲུ་སྟོན་

བྱེད་དོ།

སི་རྟམ། འགྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་
 བཀག་པ་ནི་ད་དུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སུ་སྒྲ་སྒྲི། རྒྱ་
 མཚན་ནི། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མའི་བྱ་ཆེན་ལོ་རྒྱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་
 སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེད། ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་པའོ། །ཞེས་
 དང་། ལྷ་ལུ་ལོ་ཆེན་དགྲུང་ལོ་བགྲེས་པའི་སྐབས་སུ་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བ་
 མ་ཏོག་ལས།

ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་སྒྲི་བ་ཉི་ཤུ་དགྲུ།

སུམ་རྒྱ་བ་ལ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་རང་དགར་ཡལ་བར་འདོར་དུ་མི་རུང་
 བའི་དོ་རྒྱུ་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་མེད་ཅེས་པ་ནི་
 རྟགས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཉེར་དགྲུ་བོ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་
 ནི། མིང་གཞི་དང་སྒྲོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་འགྲུར་
 འགོ་བ་སྟེ། མིང་གཞིའི་སྐབས་ག་ད་གཉིས་མོ་ཡིག་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོན་འཇུག་གི་
 དུས་སུ་མ་ནིང་དང་རྗེས་འཇུག་གི་སྐབས་མོ་ཡིག་ཏུ་འགྲུར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་
 བས་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ནོ།

གཙོ་སྒྲ་སུམ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་སྒྱིར་སི་རྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཅི་ཐུབ་
 མཛད་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཨ་ཡིག་མ་ནིང་མཚན་མེད་དུ་ཅ་བས་ཤུགས་

ལ་བསྟན་ཅེས་རང་ལུགས་བཞག་ནས། ཨ་ནིའི་ཡི་གེ་ལ་མ་ནིང་ཞེས་ཡིག་
 རོར་བྱུང་བེར་བ་དང་། མོ་ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཞེས་བཅོས་བ་རྣམས་ལ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕེན་ནོ།།

གསེར་ཏྲིག་འགྲེལ་བར་ཡང་། ཨ་ཡིག་མཆན་མེད་དུ་འདོད་ཕྱིན་
 ཏྲགས་མེད་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་སོང་བས་སྡེ་ཆན་ལྔར་མི་གཏོགས་པའི་
 ཨ་ཡིག་ཐོན་མིའི་བཞེད་བ་ལས་མི་འདའ་སྟམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 རིགས་བ་འདི་སི་ཏུ་ལ་ཞེན་ཏུ་རྒྱུ་། །སྦྱིར་ན་ཏྲགས་དང་མཆན་མ་གཉིས་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་སྟེ་ཞིག་གིས་སྟེ།

སི་ཏུའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནའང་ཆོག་ལ་སྐྱོན་འདི་འཇུག་སྟེ། ལུ་
 ཏྲིག་སྤང་མཛེས་ལས། ཨ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 མཆན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་དེ་ལྟར་བསྟགས་
 པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མོ་གཤམ་དང་མ་ནིང་གི་གཞི་
 མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། མཆན་མེད་ཅེས་
 པས་དེ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་མཆན་མེད་ཅེས་པས་
 མ་ནིང་མཆན་མེད་ཉིད་བསྟན་པར་སོང་བས་སྔར་སྟོས་པའི་སྐྱོན་མི་ཞིགས་
 སོ་སྟམ་ན་དོགས་བ་དེ་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། མ་ནིང་ལ་འགྱུར་བ་དང་། མཆན་
 གཉིས་དང་། མཆན་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་རྗེས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་
 གྱི། འདིར་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཆོགས་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་བ་མེད་

སེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཨ་ཡིག་མོ་
 གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་བཟོན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དེས་མོ་གཤམ་དང་མཚན་མེད་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་བསྟན།
 མཚན་མེད་ལ་མ་ནིང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གཞན་སྤྱིད་དེ། རྒྱུས་བྱ་གང་ཞིག་ཅུ་སྟོ་
 ཅེས་ལས་མངོན་གསལ་གྱི་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་མེད་ན་མ་ནིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 སེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་གསོ་བ་རིག་སེའི་ལུས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་
 ཞིག་དེས་ན་ཨ་ཡིག་མ་ནིང་མཚན་མེད་ཡིན་པར་རང་གིས་བསྟན་ཅིན་པས་
 མོ་གཤམ་དང་མ་ནིང་གི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པ་བྱད། གཞན་ཡང་། འཛིག་ཏེན་
 གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟན་ན། འགྱུར་བ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་མ་ནིང་། མཚན་
 མེད་མ་ནིང་གསུམ་ཕོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་གྲང་། མོ་
 གཤམ་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་སྒྲིམ་ན་ལན་རི་
 ལྟར་གདག། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཚུལ་མཉམ་པ་ཅན་དང་ཞེན་ཏུ་སྟོན་ཅིང་ཞན་པ་
 གཉིས་དབྱེ་སྟོ་གཅིག་ལ་འདུ་རུང་སྟེ། མཚན་མེད་མ་ནིང་ཡང་ཡིན་མོ་
 གཤམ་ཡང་ཡིན་སེའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་འཛིག་ཏེན་ན་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 རྗེས་འཇུག་སྐབས་ལྟར་མ་ནིང་མཚན་མེད་གྱི་བརྟུང་དེ་འདིར་མི་སྦྱོར་
 གསུངས་ན། མཚན་མེད་ཅེས་པ་ཏྲགས་མེད་དང་དོན་གཅིག་པས་ཨ་ཡིག་
 ཏྲགས་མེད་ཅན་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྦྱིར་སི་
 ཏུའི་སུམ་ཏྲགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྦྱར་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། ལོ་བཅོ་ལྔའི་

རིང་ལ་བསྐྱིགས་པ་ལས་རྟགས་འཇུག་གི་གཞུང་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྟོས་མ་དགོས་སོ།།

མཁས་དབང་བླ་སྟེའི་བཤའ་སྒྱུར་དུ།

ར་ལ་ཏ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ།།

མ་ནིང་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྲ།

ཞེས་དང་། ཨ་ལ་ཤས།

ར་ལ་ཏ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ།།

ཨ་ཡིག་ཀུན་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས།།

ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དང་གསེར་
རྟག་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་ཏང་དེ་ལྟར་འཆད་དེ། ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་
བཀོད་པའི་སྟོམ་ཆོག་ཏུ།

ར་ལ་ཏ་གསུམ་མོ་གཤམ་སྟེ།།

མིང་གཞན་མ་ནིང་མཆན་མེད་ཟེར།།

ཨ་ཡིག་འདིར་ནི་རྟགས་མེད་ཡིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཀུན་དང་མཐུན་པ་མི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་འགོ་བར་སྒྲུང་ངོ་།།

དོ་རིང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བར། ཟ་
མ་རྟག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེ་ཉིད་དགུ་བཤའ་སྒྱུ་བས། མིང་གཞིའི་སྒྲུབས་པོ་

ཡིག་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་དུས་མོ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་
བཤད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ལ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ལྷ་
ལས་སྟོན་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་ལྷ་ལས་ཡི་གེ་གང་ཡང་སྟོན་འཇུག་ཏུ་འགྲོར་མི་
སྲིད་དོ། །རགས་པའི་གནས་འདི་ཅམ་ཡང་སྟོས་མ་འཆུན་པར་འགྲེལ་བཤད་
གང་ཞིབ་བྱེད་པ་ནི་ངལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ། སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ།
༡ མིང་གཞི་ལས་སྟོན་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱུང་ཚུལ།

མོ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི།

འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱུང་བྱ།

འཇུག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ནི།

སྟོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྷ་དབྱུང་བྱ།

མོའི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མོ་ཅམ་དང་། ཤེན་ཏུ་མོ་དང་། མོ་
གཤམ་སྟེ་གསུམ་དུ་གནས་པ་སོ་སོར་མ་སྟེ་བའི་ནང་ནས་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་ཡི་གེ་གང་དཀ་བ་མ་འར་ལ་ས་སྟེ་བཅུ་བོ་ནམས་དབྱུང་བ་སྟེ་སྒང་བར་
བྱ་ཞིང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་བོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་
བ་མ་འལ་ཕོ་དབྱུང་བར་བྱའོ།

༡ ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ཐོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྔ་བོ་ལ།

ཕོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི།

ཤེན་ཏུ་མོ་དང་བཞི་རུ་དབྱེ།

བཤད་མ་ཐག་གི་ཐོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྔ་བོ་དེ་ལ། མིང་གཞི་དང་

སྐྱར་ནས་སྒྲོག་པའི་ཆེ་སྐྱ་གདངས་དག་ཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་བ་ཡིག་

ཕོ་དང་། ག་ད་གཉིས་མ་ནིང་དང་། འ་མོ་དང་མ་ཤེན་ཏུ་མོ་སྟེ་བཞིར་དབྱེ་

བར་བྱའོ།

༢ ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།

༡ མིང་གི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་དག་རེ་རེའང་བཞི་བྱེད་དེ།

གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད།

རི་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད།

ཐོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་རེ་རེའི་འཇུག་ཚུལ་ལའང་བྱེད་པ་བཞི་

བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་ལུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་འཇུག་

པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཕོ་ཐོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པར་

བྱེད་པ་དང་། སྒྲིའི་གདངས་ཇི་ལྟར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་ཅི་
ཞིག་གི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལོ།

ཁ གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་ལྟན་དུ་བཤའ་བ།

གང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཕོ་ནི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག །

མོ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ།

མ་ནིང་ཡང་ནི་ཕོ་མོ་ལ་ལོ།

ཤེན་ཏུ་མོ་ནི་མ་ནིང་དང་།

མོ་དང་ཤེན་ཏུ་མོ་ཉིད་ལ་ལོ།

དེ་ལ་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཕོ་འཇུག་གི་བཞི། རྒྱུ་འདོགས་
མགོ་ཅན་ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་
(བཀག་བཅད། བཏབ། བཅའ་)དང་། མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་ཇ་ཞ་བ་ར་ལ་
ས་(བགམ། བར། བརྗེད། བརྟེས། བདལ། བརྟན། བརྗེ། བཞག་བཟེད། བརྟེས།
བཤའ་ལ། བསལ།) སྟེ་བཏུ་བྱུག་ལ་འཇུག་གོ །

དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་མོ་འཇུག་གི་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ག་ང་ད་
བ་ཇ་(འགག་འརག་འདར། འབད། འརྟེས།) དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་

(འཁར། འཆག འཐམ། འཕངས། འཚང་།)སྟེ་བཅུ་ལ་འཇུག་གོ།

སྟེན་འཇུག་གི་མ་ནིང་དང་ཕོ་ག་ཡིག་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཅ་ཏ་
ཅ(གཅམ། གཏན། གཅགས།)དང་། མོ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་(གཉེར།
གདམས། གནག གཞི། གཟིག གཡག གཤང་། གསད།) སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལ་
འཇུག་གོ།

མ་ནིང་གཉིས་པ་ད་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ཀ་པ་(དགུ དཔག)
དང་། མོ་ཡིག་ག་ང་བ་མ(དགོ དངགས། དགོ དམག)སྟེ་ཐུག་ལ་འཇུག་གོ།

སྟེན་འཇུག་གི་ཤེན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་
ཆ(མཁར། མཆེ། མཐའ། མཆམས།)དང་། མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་ཇ(མགོ། མཇིང་།
མདངས། མཛོད།)དང་། ཤེན་ཏུ་མོ་ང་ཉ་ན(མངར། མཉན། མནོ།)སྟེ་བཅུ་
གཅིག་ལ་འཇུག་གོ།

སྟེ་དགའི་པར་རྟིང་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཞན་པར་དུ། བ་ཡིག་གི་འཕུལ་ཅ་
ད་གཉིས་ལ་རྒྱང་བཅེགས་གཉིས་ཀར་དང་། ཞེས་དང་། ཅ་ཤ་གཉིས་ལ་རྒྱང་
བ་ཁོ་ནར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ནང་དུ་ཆད་སྟོན་ཡོད་དེ། ཏ་ཡིག་ལ་རྒྱང་
བཅེགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རང་གི་དཔེར་བཞིན་དུ། བཏགས། བཏྟས། བཏྲ།
བཏྲོད། ཅེས་དང་། ཞ་ཡིག་རྒྱང་བ་ལ་བཞེད་ཅེས་པའི་དཔེར་བཞིན་བཞག་
པས་ཤེས་སོ།

ཡང་། འདོགས་འཕུལ་གྱི་དབང་གིས་ཕོ་ལ་ཞེས་པའི་དཔེར་བཞིན་

ནང་། བརྒྱད་། བསྐྱེད་། བསྐྱེད་། དང་། མོ་ལ་བརྒྱད་། བསྐྱེད་སྤྱོད་། བསྐྱེད་སྤྱོད་།
རྣམས་བཀོད་པས་ནི་རང་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཉམས་ཡོད་དེ། དེ་
དག་ནི་འདོགས་སུ་མ་ཐད་མགོ་ཅན་དུ་ཡང་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

ཡང་། མོ་འཁྱིལ་གི་འཕྱུལ་ག་བ་ཁ་པ་རྣམས་ལ་འདོགས་འཕྱུལ་
དུའང་འཇུག་གོ། ཞེས་པའི་ནང་དུ་དེ་ཡིག་ཆད་པར་མ་ཐད་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་
མ་གྱུར་བ་ལ་བསྐྱེད་ན། འདྲེ། འདྲེན། འདྲེས། འདྲོངས་སོགས་རྩོམ་པ་པོའི་
ཐུགས་ལ་མ་ཐད་པ་ཉིད་དུ་གོར་མ་ཆག་གོ།

ཡང་། མ་ནིང་དེ་ཡིག་མིང་ག་ཞིང་མོ་ཡིག་ང་མ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་འཕྱུལ་
ཁོ་ནར་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ཐག་གཅོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དཔྱུལ་བ་
དང་། དཔྱུགས་ཞེས་པའི་ཡི་གེས་གཤམས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་
འདི་ཡང་བརྗོད་ཏེ་ཐུགས་མཉམ་མ་བཞག་པའི་སྒྲིན་དུ་ཆེད། འདིའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོའི་ཏྲགས་འཇུག་དུ་ཡང་སྒྲིན་
འདི་དག་པལ་ཆར་སོ་ན་གནས་པས་སྒོ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་གཟབ་པར་
འཆོལ།

དེ་དག་གི་ཡིད་ལ་འཇིན་བདེ་བའི་སྒྲིན་ནི་འདི་ལྟར།

ག་ད་བ་མ་འ་སྒྲིན་འཇུག།

བ་ཐོ་ག་ད་གཉིས་མ་ནིང་།།

འ་མོ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་སོ།།

ཕོ་ཡིག་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་ནི།
ཕོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་དང་།
མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད།
ན་ཇ་ཞ་བ་ར་ཉ་དང་།
ས་བཅས་བཅུ་དྲུག་སྟོན་དུ་འཇུག །
མོ་ཡིག་སྟོན་འཇུག་འ་ཡིག་ནི།
མོ་ཡིག་ག་ང་ད་བ་ཇ།
མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ས་ཆ།
བཅུ་པོ་ཁོ་ནའི་སྟོན་དུ་འཇུག །
སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི།
ཕོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ་གསུམ་དང་།
མོ་ཡི་ཡི་གེ་ཉ་ད་ན།
ཞ་བ་ཡ་དང་ཉ་ས་སྟེ།
བཅུ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྟོན་དུ་འཇུག །
སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི།
ཕོ་ཡི་ཡི་གེ་ཀ་དང་བ།
མོ་ཡིག་ག་ང་བ་མ་སྟེ།
དྲུག་པོ་ཁོ་ནའི་སྟོན་དུ་འཇུག །

སྟོན་འདུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ནི།
མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་དང་།
མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་དང་ཇ།
ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་ང་དང་ཉ།
ན་བཅས་བརྩ་གཅིག་ཁོ་ན་ལའོ།
བརྩེགས་འཕུལ་བ་ཡིག་ཁོ་ནར་ངེས།
དེ་ཡང་མིང་གཞི་ང་ཉ་ན།
ཇ་དང་ཇ་བཅས་ལྷ་པོ་ལ།
ར་མགོ་བྱང་ཆེ་ལྷ་ག་དང་།
ས་མགོ་བྱང་ན་ང་ཉ་ན།
གསུམ་པོ་ཁོ་ནའི་སྟོན་དུ་འབྱུང་།
ཞེས་པའོ།
མཆ་མས་འདིར་ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྟོམ་ཆིག་ཏུ།
ལ་མགོ་ལྷན་ལ་འཕུལ་ཡིག་སྤང་།
ཞེས་བཀོད་པ་ལ་གསེར་རྟོག་འབྲེལ་བར་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ང་དང་ཇ་
ལ་བས་འཕུལ་མི་འཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་བཞག་ནའང་། རོ་
གདོང་གི་འབབ་ཆོད་ལྟར་ན། བལྟས་དང་བལྟད་གཉིས་ལ་བས་འཕུལ་ཐོབ་
པའི་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཉམས་ཤིག་འདུག་གོ །

ག ཞར་བྱང་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཕོ་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག །

མོ་ནི་ཕོ་ལ་འཇུག་པ་མིན།།

མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག །

རང་གི་སྡེ་དང་སྤང་པ་ན།།

ཕོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར།།

མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

སྟོན་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་
ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྟོན་འཇུག་གི་མོ་འ་ཡིག་དང་དེའི་ཤུགས་བསྟན་ཤིན་ཏུ་
མོ་མ་ཡིག་གཉིས་ནི་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།
སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི། མིང་གཞིའི་ཡང་རང་དང་རྟགས་
མ་སྟན་པའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་མི་འཇུག་གོ །

ཡང་སྟུང་།

ཕོ་ནི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག །

ཅེས་སོགས་བསྟན་པའི་དམིགས་བསལ་ལ། སྟོན་འཇུག་རྣམས་རང་
རང་གི་སྡེ་བའི་མིང་གཞི་རྣམས་དང་སྤང་པའི་ཆེ་སྟོན་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ཡིག་
ནི། མིང་གཞིའི་མོ་བ་མ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡང་སྟུང་ཕོ་ཡིག་པ་ལའང་

མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་
 གྲང་རང་སྒྲེའི་མོ་མོ་དག་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ག་ཡིག་རང་སྒྲེའི་ག་ག་ང་རྣམས་
 དང་། ད་ཡིག་རང་སྒྲེའི་མིང་གཞི་ཏ་ད་ན་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྟོན་
 འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འཁོ། རང་སྒྲེའི་མིང་གཞིའི་མོ་ཞ་བ་འ་ཡ་རྣམས་ལ་མི་
 འཇུག་པ་དང་། ཡང་སྐྱས་བསྟན་པའི་སྟོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི།
 རང་སྒྲེའི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་པ་དང་། མོ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་རྣམས་ལ་
 འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

སྟག་ཆང་ལྟ་མེད་པར་མ་སི་ཏུའི་འབྲེལ་ཆེན་དང་། ཞན་པར་གྱི་དཔེ་
 འགར་སྟོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འཁོ་རང་སྒྲེའི་མིང་གཞིའི་མོ་འ་ཡ་གཉིས་དང་།
 མ་ནིང་བ་ཡིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་བར་ལམ་རྟེན་ལམ་ནས་ཞོར་
 བའི་ཡི་གེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བ་ཡིག་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་དུ་བཞག་པ་དང་། ཞ་
 ཡིག་ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲེ་དགའི་པར་མར། སྟོན་འཇུག་གི་
 མོ་ཡིག་འཁོ་རང་སྒྲེའི་མིང་གཞིའི་མོ་ཞ་བ་འ་ཡ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།
 ཞེས་འབྲུང་བས་འདི་ལྟར་བསྐྱབས་ན་དག་གོ།

ང་སྐྱ་གདངས་ཇི་ལྟར་དུ་འཇུག་པ།
 ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
 མོ་ནི་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ།
 མ་ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན།

མོ་ནི་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ།

ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ནི་མཉམ་པས་སོ།

སྒྲིབ་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་བ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་དང་བྱེད་ཅིང་ཐོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཇུག་པ་དང་། མ་ནིང་
ག་ད་གཉིས་ནི་སྒྲ་ཅིང་རན་པར་འཇུག་པ་དང་། མོ་ཡིག་འཇི་སྒྲ་ཅིང་ཞན་
པས་འཇུག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ནི་སྒྲ་ཅིང་མཉམ་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་
ཉམ་ཚུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ།

འདིར་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་སྒྲ་ཅིང་ཉམ་ཚུང་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཇུག་པར་
སྒྲིབ་པས་ན་མཉམ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་མ་ཡིག་དེ་མེད་ན་ཅི་འདྲ་ཞེས་
གསུང་མཁན་གྱི་ཅིང་མེད་མཁས་པའང་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ། ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

སུམ་ཅུ་བའི་མཇུག་ཏུ།

བསྐྱབ་ལ་བཅོན་པའི་གང་ཟག་གིས།

དང་ཐོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྱུར།

སྒྲིབ་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ།

མྱོག་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན།།

རྗེས་འཇུག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ནི།།

ཉན་བསམ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གའི་ང་རོ་དང་ཕྱལ་སྦྱར་གྱི་མྱོག་དང་། རྗེས་
འཇུག་བཞི་ཞེས་པ་ནི་གཞི་གང་ལ། ཡི་གེ་གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར། དགོས་
པ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་སྒྲོབ་དགོས་པར་གསུངས་
པ་དང་། ཏགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱ་གདངས་དྲག་ཞན་རན་པ་མཉམ་པ་
བཞིའི་སྒྲོ་ནས་མིང་གཞི་ལ་སྒྲོན་འཇུག་སྦྱོར་ཚུལ་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་
འདིར་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་གནས་དང་བྱེད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ས་བཅད་མ་སྟོང་
ཅམ་འགོད་ན་འདི་ལྟར།

ཐོག་མར་བོད་ཡིག་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་
གའི་སྦྱེ་གནས་སོགས་ཤེས་ན་རང་རེ་བོད་ཡིག་གི་སྦྱེ་གནས་སོགས་བདེ་
ལྷག་དུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཨ་ཨྱ་ཀ་ཁ་ག་ཟ་ང་ཏ་རྒྱ་
རྣམས་ནི་མགོན་པའི་གནས་ལས་སྦྱེ་སྟེ། ཁ་དང་སོ་དང་ལྷེ་གང་ལ་ཡང་མ་
རེག་པར་མགོན་པའི་སྐབས་ནས་སྒྲིབ་གདངས་སངས་སངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བཟུགས། ཨི་ཨྱི་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཡ་ཤ་རྣམས་ནི་སོ་ལྷེ་རྒྱ་གསུམ་སྦྱར་ལ་ལྷེ་ནི་
ཡང་ཞིང་གཡོ་བས་ལྷེ་དབུས་དང་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བཟུགས། ང་རྩི་
ཏ་ཐ་ཏ་རྩ་ཏ་ར་ཏ་རྩ་རྣམས་ནི་ལྷེ་ཅེ་སྟེང་དུ་བཀྱག་སྟེ་རྒྱ་གྱི་མཐའ་ལ་སྦྱར་

བའི་སྐྱབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས། ལི་ལྷི་ཏ་ཐ་ད་རྟ་ན་ལ་ས་རྣམས་
 རི་ལྷེ་ཅེ་སོ་ལ་འཐས་བའི་ཚུལ་ལས་རྟ་དོས་དང་འབྲེལ་ལྷེ་ཅེ་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས། ཟུ་ཟུ་བ་བ་བ་རྟ་མ་ཕ་ལྷ་རྣམས་ནི་ཡས་མཚུ་མས་
 མཚུ་གཉིས་སྐྱར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས། ཨེ་ཨེ་གཉིས་དང་ཤུ་ནི་
 རྟ་དང་། ཨོ་ཨོ་གཉིས་ནི་མགིན་བའི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས།
 གོ། །རྟ་རྟ་ཡི་གེ་འདི་གཉིས་ལ་ལྷེ་ཅ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འཕ་ཁ་ཁུའི་དབྱེ་བས་
 ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཟེར་ཏེ། ཀོ་ཕ་ཁོ་ཕ་ཞེས་བའི་གདངས་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། ལྷ་ལྷ་ཡི་
 གེ་འདི་གཉིས་ལ་མཚུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འཕ་སྐང་བོ་ཆེའི་ལྷོས་བྱམ་དབྱེ་བས་
 ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཟེར་ཏེ། བོ་ཕ་ལོ་ཕ་ཞེས་བའི་གདངས་གྱིས་བསྐྱབས་གོ། །སྐང་བོ་
 ཆེའི་ལྷོས་བྱམ་ཞེས་བ་སྐང་ཆེན་གྱི་མགོའི་འབྱར་བོ་གཉིས་བྱ་མའི་
 དབྱེ་བས་དང་མཚུངས་བ་དེའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ།།

བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་སི་ཏུ་ལྟར་ན་ཀ་སྡེ་དང་འ་ཏ་ཨ་རྣམས་
 རི་མགིན་བ་ལས་སྦྱེ། ཅ་སྡེ་དང་ཅ་ཆ་ང་ཞ་ཡ་ཤ་ཨེ་ཨེ་རྣམས་ནི་རྟ་དང་།
 ཏ་སྡེ་དང་ཟ་ལ་ས་རྣམས་ནི་སོ་དང་། བ་སྡེ་དང་ཕ་ཟུ་ཨོ་རྣམས་ནི་མཚུ་དང་།
 ར་ནི་ལྷེ་ཅེ་དང་ཉེ་བའི་སྟེང་སྟོགས་དང་། ང་ཉ་ན་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྦྱེ་
 གནས་སུ་མ་བཅད་སྒྲ་དང་བཅས་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་སྦྱེ་གནས་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡི་གེའི་ང་རོ་
 དག་པར་ཐོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཡི་གེའི་གདངས་མ་དག་པས་སྐད་

ཡིག་གཉིས་ཀར་གནོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་
ཚོད་ཚུལ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྐད་དང་ཡི་གེ་དག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲིམ་མ་
དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེ་རིང་བ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སུམ་
ཉགས་འབྲེལ་བ་ལས། ཡང་ཉིག་འདིའི་དོན་ཅིལ་གྱིས་བསྐྱེལ་ན། མཁས་པ་
ནམས་འཆད་ཚོད་ཚུལ་གསུམ་ལ་འདུག་སྐབས་དང་། ལྷན་པོ་ནམས་མིང་
ཆིག་དོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བསམས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་
གྱི་སྐྱ་དག་པར་སྐྱ་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་ནི་མཁས་ལྷན་བར་མ་པལ་ཆར་
ཡུལ་སྐད་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། གཙང་བ་ནམས་སྤྲུལ་པོ་ལ་ལྷས་
འོ་བེར་བ་དང་། དབྱས་པ་ནམས་ནས་བཀྲས་པོ་བེར་བ་དང་། དེ་མཚུངས་
དབྱས་གཙང་ཆང་མས་མིག་ལ་སྤིག་བེར་བ་སོགས་སྐྱ་མ་དག་པ་མང་པོ་
འདུག་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆིག་སྒྲིམ་ཞོར་བས་དོན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་
ངེས་ན་སྐྱ་དག་ཅིང་རྗོད་པ་གསལ་བ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་ལོ་བརྒྱ་དང་བདུན་
ཅུའི་སྒྲིམ་ནས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་ད་ལྟ་དེ་བས་ཀྱང་ངེས་པར་སེམས་ལ་
བཅང་དགོས་པའི་གདམས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ།།

དེས་ན་སྒྲིམ་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་འཕྲལ་ཉེན་དང་མགོ་འདོགས་གྱི་ཡི་
གེ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྐྱ་དག་པར་ཐོན་དགོས་པ་ལ། ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཅེ་
མའི་གསུང་ལས།

གང་དང་གང་ལ་གང་བཏགས་པས།།

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་།
དེ་ལ་ར་མགོ་ལྷེ་ཅེ་འདར།
ལ་མགོ་ལྷེ་གློད་རྒྱ་ཡང་བསྐྱེད།
ས་མགོ་སོ་ཡི་བར་ནས་དབྱུང་།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས།
གལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་གྱུར་ན་ནི།
ཡི་གེ་སྤལ་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱ།
དཔེར་ན་ག་ལ་ག་ར་འམ།
སྤྲ་ལ་སྤྲ་ར་རི་བཞིན་དུ།
དེ་ནས་འཕུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
གས་འཕུལ་ཐོག་མར་རྟན་ནས་དབྱུང་།
དས་འཕུལ་ལྷེ་ཅེ་གློད་པ་ལས།
བ་མས་འཕུལ་བ་ཐོག་མར་ནི།
མཆུ་བཙུམས་བ་ལས་བྱུང་པར་སྒྲ།
འས་འཕུལ་གེ་བའི་ཕྱག་ནས་དབྱུང་།
འཕུལ་ཞིང་བཅེགས་པའི་ཡི་གེ་ཡང་།
གོ་རིམ་བཞིན་དབྱུང་མ་ཕྱིན་ན།
འདི་ཡང་སྤལ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་སྟེ།

མཁས་ལ་མཁའ་ར་ཇི་བཞིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་སྟོག་དག་མོ་ཡོང་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད་
བར་བྱའོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

འོན་ཀྱང་ཏ་སྟེ་དང་བ་ལ་ས་སོ་དང་ཨི་ཨི་ཀན་དང་ཁྱ་ཨོ་མཐུ་ལས་སྟེ་
ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སྟོང་བ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་ན་ལེགས་སྐྱར་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཏ་སྟེ་སྟེ་ཅེ་ལས་བྱུང་། ཨི་ཨི་ནི་སྟེ་དབུས་དང་ཀན་ལས་བྱུང་།
ཁྱ་ནི་མཚུ་ལས་བྱུང་། ཨོ་ནི་མགོན་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་བཟུང་
ན་བདེའམ་སྙམ་མོ། །བ་དང་ས་སོ་ལས་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་ཐུགས་མད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱར་ཐང་སི་ལྷ་ཤིའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཅ་བར།

ཨི་ཏུ་ལ་ས་ས་ཡི་ཁམས།

སྟེ་ཅེ་སོ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན།

ཞེས་པ་ལྟར་སོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྟེས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟེ་ཅེ་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པ་གོ་ངེས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཤེས་སམ་སྙམ་མོ།

གཞན་ཡང་། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་བཙུམས་ལྟར་རིགས་རལ་དང་། རེ་ཏུ་
པ་རྟེ་ཏ་དང་། ཚོས་རྩེ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་གི་ལེགས་
ཆ་བསྐྱེད་ནས་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་དབང་ཐུག་རིང་བོ་ཡབ་རྩེ་སྐལ་ལྟར་རྒྱ་

མཆོས་མཛད་པའི་སྤྲལ་ས་བསྐྲལ་ཐབས་ལས་ཀྱང་།

ཡི་ལྷོ་ཏ་ཐ་ད་རྟ་ན་ལ་ས།།

ས་ཡི་ཁམས་ཡིན་ལྷེ་ཡི་ཅེ་མོ་དང་།།

སོ་ལ་ལྷེ་འཐས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྲལ་བའམ།།

རྟ་གདོང་ལྷེ་ཅེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་གྱིས་བསྐྲལ་།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་སོ་རྒྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

སྐབས་འདིར་གསེར་ཏྲིག་འབྲེལ་བར་ང་རོ་འཇུག་ཚུལ་སྒྲོར་བ་ཤད་
པ་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པས་ན་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆ་མང་དུ་སྤྱང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ང་
རོ་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གའི་དཔེར་བརྗོད་བཞོད་པའི་ནང་མི་འཐད་པ་འགའ་
ཞིག་མཆིས་པ་འདི་ལྟར། ཐ་ལ་གི་གུ་མི་འཐོབ་པ་ནི་འབྲིག་གིས་ཕྱི་བས་དང་
རྒྱ་ཕྱི་བས་གྱིས་མ་ངེས། ཏ་ལ་གི་གུ་མི་འཐོབ་པ་ནི་སྐད་དགངས་གྱི་བྱེ་བྲག་
ཏིག་གི་མ་ངེས། ལྷ་ལ་ཞབས་ཀྱི་མི་འཐོབ་པ་ནི་བད་རྟིང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
མ་ངེས། ཨ་ལ་འབྲེང་བྱེ་མི་འཐོབ་པ་ནི་ཉུང་དུ་བད་ཨེན་ཅམ་སོགས་གྱི་མ་
ངེས། ཨྲ་ལ་ན་རོ་མི་འཐོབ་པ་ནི་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བྱུང་གསལ་བ་ལྟར་དགའ་
ཆེགས་གྱི་དོན་ཕྱོ་བརྒྱལ་གྱིས་མ་ངེས། ཨྲ་ལ་ན་རོ་མི་འཐོབ་པ་ནི་རྗོག་ལོའི་
དག་ཡིག་བསྐྱུས་པར་བཞོད་པ་ལྟར་ལྷོ་བ་ལྷོས་གྱིས་མ་ངེས། ཨྲ་བཏགས་
ཅན་ལ་དབྱངས་བཞི་མི་སྤྱིད་ཅེས་པ་ལ་སྤྱེ་དགའི་པར་མ་སོགས་སུ་བསམ་

བཞིན་གྱིས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲོགས་པས་མ་ངེས། ཞེས་སྤྲུལ་ན་དཔྱོད་ལྡན་
ནམས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་གསར་བའི་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་པའི་སྐྱེན་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་འགྱུར་
རམ་སྟུམ་མོ།།

གཞན་ཡང་ལྷ་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་མདོར། གནས་དང་བྱེད་དང་ཚོལ་བ་ནམས་
ལས་ཡི་གེ་ནམས་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་སྤྱོད་བའི་གནས་ཅམ་དུ་
མ་ཟད། ལྷ་རྒྱ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དང་ནང་གི་ཚོལ་བ། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་མེད།
སྒྲོག་ཆེན་དང་སྒྲོག་ཆུང་། རྩོ་བའི་ཡི་གེ་འབྱེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འདིར་
བཀོད་ན་ཏ་ཅང་མངས་དོགས་པས་གཞན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

མདོར་ན་ལྷ་ཏིག་ཐོང་མཛེས་ལས། རང་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་དག་པར་བསྐྱབ་
མ་ཞེས་བའམ་མ་རྒྱས་ནའང་། སྒྲོག་ཚུལ་དག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་དགོས་ཀྱི།
ཡལ་བར་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ་།།

བཞི་བ། སྒྲོན་འཇུག་ལྷ་དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་འཇུག་པ།

ཅིའི་བྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།།

ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་བྱིར།།

མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད།།

མོ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར།

ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

སྒོན་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་བ་ནི། དགོས་པ་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལ་
འཇུག་པ། དཔེར་ན། ཁང་བ་བཅིག་ས་ནག་ས་ཆ་ལ་བསྐྱེད། བསམ་སྒོ་བཏང་
ལྟ་བུ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟོན་ཏོ། །
གཞན་ཞེས་པ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ཏེ། དཔེར་ན།
བསྐྱེད་བྱེད་པོ་ཆ། བསྐྱེད་བྱེད་པོ་བ། བཙོ་བྱེད་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དང་
དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ།

བ་ཡིག་འདས་པ་དང་གཞན་བསྐྱེད་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་ཅ་
བས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱལ་ས་བསྟན་དུ་དུས་
ད་ལྟ་བ་དང་སྐུ་ལ་ཆིག་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མི་
འགྱུར་བའི་ལས་ཆིག་ལས། བསྟོན་པ། བསྐྱེད་པ། བཙོན་པ་སོགས་དང་།
གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ལས་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་བཟུང་བྱེད།
འདམས་པའི་བཟང་བྱེད། བྱ་བའི་བཟང་བྱེད། བྱངས་ཀའི་བཟང་བྱེད།
སྟོགས་མ་བཟང་བྱེད་སོགས་དང་། སྐུ་ལ་ཆིག་ལ་འདྲ་བསྟོན་ཅིག་བཙོན་ཅིག་

གཞུ་བདུངས་ཤིག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འདིས་མཆོན་ནོ།

སྒྲིལ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི། བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་
པོའི་དངོས་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ལ་འཇུག་པ། དཔེར་ན་ཤིང་སྒྲོང་གཅོད་པ་པོ། གཅོད་བྱེད།
གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་རེ། སྒྲུང་པ་དཀྱི་བ་པོ། དཀྱི་བྱེད། དཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ལག་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ་བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་དང་། གཅོད་པར་བྱེད། གཅོད་དོ། །དཀྱི་བར་བྱེད།
དཀྱི་འོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་གཉིས་ནི་བདག་གི་སྟོགས་ལ་འཇུག་གོ། །འདིས་ནི་རྩ་བའི་ཆིག་
ཟེན་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་ག་ད་གཉིས་བདག་ལ་འཇུག་པའི་
དོན་བསྟན་ཏོ།

བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ལ་འཇུག་པ།
དཔེར་ན། གཅོད་བྱ། གཅོད་པར་བྱ་བ། གཅོད་བྱའི་ཤིང་། དཀྱི་བྱ། དཀྱི་བར་
བྱ་བ། དཀྱི་བྱའི་སྒྲུང་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་
བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། གཅོད་པར་བྱ། གཅོད་དོ། །དཀྱི་བར་བྱ།
དཀྱི་འོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་
ནི་གཞན་གྱི་སྟོགས་ལ་འཇུག་གོ། །འདིས་ནི་རྩ་བའི་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཞེས་
པའི་ཡ་གྲུལ་ག་ད་གཉིས་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །བདག་གཞན་

གཉིས་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་ལས། གཙོད་ཀྱིན་འདུག གཙོག་
བཞིན་པའོ། །དེ་ཀྱི་གིན་འདུག དེ་ཀྱི་བཞིན་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་
ལ་འདུག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་
དུས་སྟོན་ཅིང་། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་ཆོག་གོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་
པའོ།

སྟོན་འདུག་གི་མོ་ཡིག་འཛི། ལམ་དུ་འབྲིད་པ་པོ། འབྲིད་བྱེད། མདུད་
པ་འགྲོལ་བ་པོ། འགྲོལ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པ་པོའི་
དངོས་པོ་དང་། ལམ་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་འབྲིད་དོ། །མདུད་པ་འགྲོལ་བར་བྱེད།
འགྲོལ་ལོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སྟེ། དེ་
ནམས་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞར་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་
མི་དད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱེད་ཆོག་ནམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འས་འཕུལ་ཅན་ཏེ།
གདན་ལ་འཁོད་པ་པོ། འཁོད་བྱེད། བྱེན་དུ་འབྲེང་བ་པོ། འབྲེང་བྱེད་ལྟ་བུ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །འབྲུགས་ལ་བསྟན་པའི་དུས་ད་ལྟ་བ་ལ་འདུག་པ། འི་
མ་འཁྱུད་ཀྱིན་སྒྲུང་། མདུད་པ་འགྲོལ་བཞིན་པ། མདའ་འགོངས་པའི་སྐབས་
ཞེས་སོགས་དང་། འི་མ་འཁྱུད་བར་འགྱུར། རོལ་མོ་འཁྲོལ་བར་འགྱུར། རད་
འགོ་བར་འགྱུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དུས་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུག་
གོ།

ཤུགས་བསྟན་དུ་འཡིག་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་འགོག་གེད། འགྲུབ་
གེད། འཆག་གེད། འདའ་གེད་ལྟ་བུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོན་ནོ། །སི་རུས་དངོས་བསྟན་གས་སུ་བཅུད་པར་བཞིན་ནས་རྩ་བའི་
ཆོག་ལ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་སུ་ཆེ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འཡིག་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅེས་
བཤད་པ་མི་འབྲེལ་བཞིན་དུ་བཅོན་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་སེམས་ཏེ། རྩ་
བར་མོ་འཡིག་བདག་ལ་འཇུག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེའི་ཤུགས་ལ།
བདག་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ཆ་མཚུངས་པ་ད་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་རྣམས་
ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅེས་བཤད་ན་ཏུ་ཅང་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྒྲུང་རོ། །ཆ་
མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། འཁོར་མཁན་དང་འཁོར་གེད། འཆག་པ་པོ་དང་
འཆག་གེད། འཐབ་མཁན་དང་འཐབ་གེད་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ནོ།

སྟོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི། མཁས་པ། མཁས་བྱ། མཁས་
པར་བྱ། མཁས་གེད། མཁས་པར་གེད། མཁས་པར་གྱུར། མཁས་བཞིན་པ།
མཁས་པར་འགྱུར་ལྟ་བུ་སྟེར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་
བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པར་འཇུག་གོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སི་རུའི་ཞལ་ལུང་དུ། རྩ་བའི་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་གཞན་དང་

བསྐྱབ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེན་ས་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་།
 བྱེ་མ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཞག་པ་སི་
 ཏུའི་དགོངས་པ་དང་འབྱོར་མིན་བརྟག་དགོས་ཏེ། ལུ་ཏིག་བྱེད་མཛེས་ལས།
 ཅ་བའི་ཆིག་ལ་འབྲུག་ཉེར་སྐབས་འདས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་དང་།
 བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱིར་
 ཀྱི་དོན་ནི་འདས་པ་དང་གཞན་གཉིས་སྟོན་པའི་ཆེད་དམ་གསལ་བའི་ཆེད་
 ཅེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཅ་བའི་བསྐྱབ་བྱིར་ཞེས་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ཅམ་བསྟན་པར་སྐྱས་ན་གཡག་
 གི་དུ་ཅོར་འཇུལ་བའི་སྒྲ་བ་འཆར་རོ། །

དེའི་བྱིར་གཙོས་འབྲེལ་བར། དུས་གསུམ་ལས་མིང་དོན་དེ་བསྐྱབས་
 ཟེན་པའི་འདས་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 པའི་བྱིར་འཇུག་གོ། །ཞེས་བཀའ་བ་ལྟར་གཟུང་ན་དོན་དང་འབྱོར་རམ་སྟམ་
 མོ། །

ལྷ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཤའ་སྒྱུར་ལེ་ཆན་བྱེ་མ་ལས།

མ་ནིང་ད་ནི་བདག་དངོས་དང་།

བདག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་མི་འཇུག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་གཙོས་ཏྲགས་འཇུག་ཏུ། ད་ཡིག་བདག་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། སལ་

ཆེར་དཔྱོད་པ་པོའི་སྟོན་འཇུག་ད་ཡིག་མེད་ཀྱང་པྱོད་པ་པོ་ལྟ་བུས་བརྗོད་
 རོན་དེ་སྟོན་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ།
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྟེན་གང་དུའང་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཞིབ་མོའི་
 ལུགས་ཀྱིས་བརྟག་པ་མཛད་ནའང་། ཅུ་བར་ག་ད་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་
 བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དཀྱི་
 བ་པོ། དཀྱུ་བ་པོ། དགར་བ་པོ། དགོད་བྱེད། དཔྱོད་བྱེད། དཔོག་བྱེད་སོགས་
 བབྱང་གིས་མི་ལང་བས་ད་ཡིག་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བདག་དང་
 བདག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་སྟེ་སྟོན་
 མི་བཞེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་དེ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་སྟངས་
 སྟོན་ཞིག་ཡོད་པས་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་སྲ་བར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ནམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་གསུང་ལྟེན་གཅིག་སྟེ། གཙན་
 གཙན། སྒྲ་གཙན། དུད་འགྲོ་གཙན། སངས་པའི་གཅེས་སོགས་མིང་རྒྱུད་གི་
 དཔེར་བརྗོད་གང་མང་བཞོད་པ་ནམས་མི་འཐད་ཚུལ་སྟུ་ཉིག་སྟེང་མཛེས་སུ་
 རྒྱས་པར་བཀག་པ་དོན་ལ་གནས་སོ། །གཙོས་འབྲེལ་བར་ཡང་། སྐབས་
 འདིར་སྲ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་
 མ་ཤེས་པར། དཔེར་བརྗོད་དུ་མིང་རྒྱུད་ཁོ་ན་འགོད་གང་བྱུང་བྱེད་པ་སོགས་
 ལ་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་གསུང་ཡུལ་ཡང་གཙོ་བོ་ནམ་
 གླིང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟུ་ཉིག་སྟེང་མཛེས་སུ་ སྐབས་འདིར་

ཡང་རྩ་བའི་ཆིག་ལ།

མོ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར།

ཞེས་བ་ལ།

མོ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར།

ཞེས་བཟོ་བཅོས་བྱས་བ་ལ་གཙོ་ས་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་མེད་གོ་ས།

ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་བཅོས་བ་མི་འཐད་བར་བཤད་པའི་ཕྱ་ལ། དེ་འདྲ་མང་
དུ་འབྱུང་སྟེ་གཞུང་འདིར་མོ་འཡིག་ད་ལྟ་བ་ལ་འདུག་པ་སོགས་དང་། སུམ་
རྩ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྲར་བསྟུང་ཏོ། ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཏེ། ཨི་ལྟ་ཀྱི་ཡི། རྒྱན་སྟུང་
ཀྱི་ཡང་། འབྲེད་སྟུང་ཀྱི་ཏམ། ལ་དོན་ཀྱི་ཏུ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་
བཤད་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆིག་ཏུ་སྟོན་དགོས་ན། བོད་ཀྱིས་རྒྱད་
ཅོ་མ་ཞེས་པའི་ཁ་དཔེ་དང་མ་ཐུན་བར་འགྱུར་དོགས་ལ། སྦྱིར་ཐོན་མིའི་
གཞུང་གཞན་དུག་པོ་རུབ་པའི་རྒྱན་ཀྱིས་སྟོན་བྱོན་མཁས་བ་རྣམས་ལ་འདི་
འདྲའི་ལས་ཆེགས་དབུ་ལ་བབས་བར་སྦྱང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་སུམ་རྟགས་རྩ་
བར་དངོས་སུ་མ་ཐོན་བ་རྣམས་ཤུགས་བསྟན་དུ་བཞག་ན་འབྲེལ་ཆེ་བ་མ་
གཏོགས་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་བ་དེ་ཕྱིས་བྱོན་མཁས་བ་རྣམས་ལས་རེ་གཉིས་
ཅེས་མ་གཏོགས་མི་བཞེད་མཁན་མང་ངོ། །

གལ་ཏེ་རྩ་བའི་ཆིག་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ད་དུང་
ཆད་སྟོན་ཡོད་དེ། མོ་འཡིག་བདག་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་བ་ཅེས་དུ་མ་

ཟད་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། བརྒྱལ་བའི་འཁམས། སྤྱིན་
འཁྲིགས། སྦྱོར་འཁྲུངས། གྱེན་དུ་འཕགས། མདའ་འཕངས། སྤྱང་ན་ལས་འདས།
སོགས་འཁྲིག་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅི་འདྲ་འདུག སྤྱི་ཉིག་སྤྱིང་མཛེས་
སྤྱི་སྤྱན་མོང་དུ་ནང་གསེས་བརྒྱད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་བསྟན་
པའི་ནང་དུ་ཡང་། འབྲུགས། འཁྲུགས། འཆགས། འཇགས། འཕྱགས།
འཁོབས། འཐིབས། འཆ་བས། འཁྲུལ་ཏེ་དགྲ་བཀོད་པ་འདི་དུས་གསུམ་ལས་
འདས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྦྱོར་བུ་བ། དེའི་སྤྱིར་མོ་འཁྲིག་འདས་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་ཞེས་རང་ལུགས་སྤྱི་བཟུང་ན་རྣམ་པར་
འཆ་མ་མོ།

གསེར་ཏྲིག་འགྲེལ་བར་གསལ་བ་ལྟར་སི་ཏུའི་རྗེས་སྤྱི་ཨ་ལ་ཤེལ་ཡང་
འབྲངས་པ་དང་དེ་གཉིས་ལྟར་ན་རྩ་བ་ལ།

མོ་ནི་འདས་གཞན་བསྐྱབ་མ་འོངས།།

མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་མ་འོངས།།

མོ་ནི་བདག་གཞན་ད་མ་འོངས།།

ཞེས་བྱར་བ་མཛད་པའི་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་ལྟར་ན་གསེར་ཏྲིག་གི་
ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ལེགས་པར་
བཤད་པ་འདིའི་ཐེལ་དངར་གྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་རབ་ཏུ་འཕྲོག་
པར་མི་འགྱུར་རེ།

ཡང་ཨ་ལ་འདི་རྟགས་འཇུག་གི་འགྲེལ་བར་བ་ཡིག་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་
བདག་གཉིས་ཀར་གཏན་ནས་མི་འཕུལ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་གཅིག་འཡིག་
འདས་བ་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མི་འཕུལ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་གཉིས། འདས་
ཆིག་གི་སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཅེས་བ་དང་གསུམ། འ་
ཡིག་གིས་འདས་ཆིག་གཏན་ནས་མི་འཕུལ་མེད་ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་ལྟ་
བུའི་འདས་བ་ནི་མིང་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་ངོས་བཟུང་བར་མཛད་བ་སྟེ་ལྟ་བོ་
འདི་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ལ། བཏ་བཏེས་བསྐལ་བཏེས་བཏོད་བརྒྱལ་བརྒྱད་བསྐྱགས་
བསྐལ་བཟེད་བཟེད་བརྟས་བརྟས་བསྟེངས་བསྟོད་བདོ་བཙོན་བཞད་
བཞེངས་བཞེད་བཞེས་བཟེ་བཟོད་བའལ་བའེགས་ཏེ་ལག་སྟེ་ལས་བཏུས་
པའི་ཉར་ལྟ་བོ་འདི་དག་མིང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆིག་དུས་གསུམ་གར་
ཁྲད་མེད་དུ་འཇུག་པ་འཁྟག་ཡིན་ལ། སྤེས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་འདི་སྐོར་ལ་
གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱ་ཆིག་གི་མིང་གིས་བཟོད་དེ། གང་ལྟར་ད་ལྟ་བ་
དང་བདག་གཉིས་ཀའི་སྟོན་འཇུག་ལ་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་གི་མཆན་
གཞི་ལ་འདི་འདྲ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་གཏན་ནས་མི་འཕུལ་ཞེས་བའལ་བའི་
རྒྱས་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་གང་།

གཉིས་པ་ལ། འཡིག་འདས་པ་ལ་མི་འཕུལ་ཞེས་བ་ཟུ་ཏིག་སྤེང་
མཛེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཆེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་ཏེ་གའལ་དུ་སི་ཏུ་ལ་

དོགས་སྒྲོང་བྱས་པ་འདིར་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འ་ཡིག་གཞན་ལ་
འཕྱལ་བ་ལ་ཡང་འབྲུམ་འབྲུག་འབྲུག་འབྲུང་འབྲུང་འབྲུང་འབྲུང་སོགས་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། འདས་ཆིག་གི་སྒྲོན་འཇུག་ཡིན་ན་བ་ཡིག་ཡིན་པས་
བྱབ་ཅེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་པ་ཡང་སྐྱ་ཐལ་ཏེ། འ་དང་མ་ཡིག་འདས་ཆིག་ལ་
འཇུག་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཐར་ཆགས་སུ་བྲིས་ན་ཆིགས་སུ་ཆེ་ལ། འདིར་
ག་ད་གཉིས་འདས་ཆིག་ལ་འཇུག་པ་ཅམ་ཞིག་འབྲི་ན། འདི་ལྟར། དཀྱུས་
དགྲིས་དགྲིགས་དགྲོགས་དཔགས་དབྱངས་དབྱད་དབང་དབད་དབྱགས་
དམད་དམས་གཅགས་གཏད་གཏྟགས་གདངས་གདམས་གདུངས་གདུས་
གདེངས་གཅགས་གཙུབས་གཅེས་གཞིགས་གཟམས་གཟེངས་གཟབས་
གཟན་གཡབས་གཡར་གཡུགས་གཡེངས་གཡེམས་གཡོས་གཡོགས་
གཤགས་གཤེགས་གསངས་གསོལ་གསོས་ཏེ་ལག་སྒྲེ་ལས་རྙེད་པའི་བཞི་
བཅུ་ལོ་འདི་འདས་པ་སྒྲོན་པའི་འདས་ཆིག་ཡིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒྲོན་འདིང་
བར་བྱེད།

བཞི་བ་ལ། འ་ཡིག་འདས་ཆིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། གཏན་ནས་
ངེས་ཅན་གྱི་ཆིག་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མ་བྱུང་ཚུལ་གཤམ་དུ་འཆད་པར་
འགྱུར་བས་ཤེས་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་འདས་པ་ནི་མིང་ཡིན་
པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ལ་ཆད་སྒྲོན་ཡོད་ངེས་ཏེ། བྱེད་གྱི་དགོངས་པ་

དེ་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་གསུངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལྟར་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་འདས་པ་ལས་ཆིག་ལ་མི་འཇུག་པའི་མིང་རྒྱུ་ག་
ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁ་གཏད་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ་ལ་འདའ་ཞེས་པ་འཛོལ་བ་
དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་འདས་པ་ལ་དཔེར་ན་དུས་ལས་འདས་པ་དང་
ཆེ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀར་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་འཆང་དང་སངས་ཞེས་པ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱས་
ནི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་སྟོན་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་གྱི་མིང་རྒྱུ་མིན་ཏེ་
འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

ལྟ་བུ་ལ། བསྟོད་དང་བསྐྱགས་སོགས་མིང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་
ཁས་ལེན་མི་བརྟུབ་སྟེ། བཀའ་ལུང་གི་བཀའ་དང་། བརྟ་ཐམ་པའི་བརྟ་
སོགས་ནི་བས་འཕུལ་ཅན་གྱི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། བསྟོད་དང་བསྐྱགས་
སོགས་རང་སྟོག་གི་སྒྲིའི་གདངས་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་མ་
ཟད། བསྟོད་བྱེད་ཡོན་ཏན་དང་བསྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྟན་ཆིག་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
བྱེད་པར་དང་། བྱེད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐུ་ཆིག་རྣམས་མ་བཅོས་
འབྲུག་པའི་ལས་ཆིག་འདི་འདྲ་བ་ལ་མིང་རྒྱུ་ཞེས་བཛོད་ན་ནི་འདིར་
བཤད་པའི་བྱ་ཆིག་གམ་ལས་ཆིག་ཡོད་ཆད་མིང་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྐྱངས་ན་
གཞོད་བྱེད་སྟོན་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོས་པས་ཆིག་གོ། །

ལྷ་བཀྲ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན། ཀ དངོས་གྱི་དོན།

རྟགས་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་རྟགས་དཀར་བའི་གནས་ལ་རྩི་བ་གང་
ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་ལས་དུས་གསུམ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་དང་། བདག་གཞན་ལས་གསུམ་དང་། འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་དུས་
གསུམ་སོགས་སུ་མ་ཆོད་མང་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་
འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། གཟུགས་འགྱུར་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་
བྲག་མང་པོ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་གྱི་ལས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་
སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་འདི་ལྟར། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་
པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་རང་དང་
དེའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ། དཔེར་ན་ཤིང་བཅོ་དང་། དེའི་
ལག་པ། ལག་ཆ་སྟེ་སོགས་སོ། །དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་
པོ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བཅས་ལ་གཞན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད།
དཔེར་ན་ཤིང་སྒོང་དང་དེ་དུམ་བྱར་བཅད་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་
དང་ལས་དང་བྱ་བྱེད་ཞེས་པ་རྣམས་གཞན་དང་འབྲེལ། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་པོ་ལ་
དང་བྱེད་པ་རྣམས་བདག་དང་འབྲེལ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་དུས་འདས་པ་
དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་

དུས་མ་འོངས་པའོ། །དཔེར་ན་གཅད་བྱའི་ཤིང་སྡོང་དེ་ཤིང་བཅོའི་ལག་གིས་
 བཟུང་བའི་སྟ་རེས་རིང་མིན་གཅོད་ཅིས་བྱེད། ད་སྟ་གཅོད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་མ་
 ཐག་བཅད་ཆར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྟར་ཆོད་ཅིག ཅེས་པ་སྟ་བྱའི་དཔེར་
 བཅོལ་ཀྱིས་གཞན་ལ་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །བྱ་བྱེད་གཉིས་སམ་བདག་
 གཞན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ལག་པ་དང་
 བྱེད་པ་ཕལ་བ་སྟ་རེ་གཉིས་བདག་བྱེད་པ་པོའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ། གཅད་བྱའི་
 ཤིང་སྡོང་ལས་དང་བཅད་པ་བྱ་བ་གཉིས་གཞན་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་
 ནས་ཤིང་བཅོས་བཅད་ཅེས་པ་སྟ་བྱས་མཆོན་ནོ། །དུས་གསུམ་དང་སྐར་ན་
 བྱ་ཆིག་ཅན་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་ཆིག་ཅན་ནི་ད་སྟ་བ། བྱས་ཆིག་ཅན་
 ནི་འདས་པ། སྐལ་ཆིག་དང་དགག་སྐྱ་སྐར་བའི་སྐལ་ཆིག་ནི་མ་འོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་དང་འབྱ་བ། བྱར་དང་འབྱར་སྟ་བུ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་ལ་སྐྱོར་
 རྒྱ་དང་། སྐྱ་བ་དང་བསྐྱ་བས། བྱར་དང་བསྐྱར་སྟ་བུ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ལ་
 སྐྱོར་རྒྱའི་ལས་ཆིག་དང་། ལྟོགས་པའི་བཤེས། ན་བའི་འཁུན། མེ་ཉོག་ཆིད།
 དགོད་པའི་འཇུ་མ་སོགས་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆིག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་སྤྱི་ཞིང་ཞིབ་པ་རྩ་ཀྱ་ཤིང་ཅེ་སྟར་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་ན་ནི་
 ཉགས་འཇུག་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྲལ་དུ་ཆུད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
 འདི་ལ་སྡོན་དང་ད་སྟར་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཆོས་སུ་མ་ཉགས་འབྲེལ་བ་
 རྣམས་སུ་གོ་དོན་དང་དཔེར་བཅོལ་ཏེ་ཅང་མང་བོ་གསུངས་ཤིང་བཀོད་ཡོད་

བས་དེ་དག་ཏུ་བལྟས་ནས་རིག་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ན་ལེགས་གྱི། འདིར་
གསལ་བ་ཤད་བྱེད་པའི་ཁྱལ་གྱིས་ཆིག་ཆོགས་ལ་མ་འཇོམ་པར་ཁ་ནས་ཅི་
ཐོན་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་ངོ་།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པ་རྣམས་སྟུ།
གཙད་བྱ་གཙོན་བྱེད་བཙད་ཆོད་ཅིག །
བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་བཤད་ཤོད་ཅིག །
གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་བསད་སོད་ཅིག །
ཅས་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་དང་ཤོད་དང་སོད་གསུམ་ནི་དུས་མ་
འོངས་པར་འཇུག་པའི་སྐུལ་ཆིག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དེ་
གསུམ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐུལ་ཆིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་དམ་ཅི། དེ་འབྲེལ་ས་
ཆིག་གསུམ་ལ་དགག་སྐྱོར་ཆེ་རིམ་བཞིན་མི་གཙོད། མི་འཆད། མི་
གསོད་ཅས་སྐྱར་བས་དུས་མ་འོངས་པ་སྟོན་ཅིང་། མ་བཙད། མ་བཤད། མ་
བསད་ཅས་སྐྱར་བས་དུས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་ཁ་མི་
འཆམ་པ་ཞིག་མེད་སྟུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་། གྱི་འདིས་མི་ཆོད། ལྷགས་པ་འདིས་
སྐད་ཆ་མི་ཤོད། ཤིང་ལྷག་སྤྲོས་སྐྱང་གི་མི་སོད་ཅས་སྐྱར་བའི་ཆེ་ན། དེ་

དག་སྐྱལ་ཆིག་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་
པའི་ཆིག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་དག་ལ་མིང་འདོགས་ཅི་ལྟར་བྱེད།

འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བྱས་པ་སྐྱལ་
ཆིག་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆིག་དགག་སྐྱུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་
གཞན་ཡང་མང་སྟེ། གོས་ལག་མཐེལ་ཙམ་གྱིས་རྒྱབ་མི་ཁེབ། རས་འདི་སྤ་
བས་མི་ཤོགས། ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་དོང་ནང་ནས་མ་ལོན། གདན་ཞུས་བྱས་
ཀྱང་སྐྱུན་མ་འཛོང་། བུད་ཤིང་འདི་ཙམ་གྱིས་ང་མི་ཁོལ། སྤར་གང་གི་སས་
ཚུ་ལོག་མི་ཁོག། འབྲིག་ཁ་རྩགས་འདིས་ཀོ་བ་མི་ཐིགས། སྐྱུ་གུ་ཟད་པོ་
འདིས་ཡི་གེ་མི་ཐིགས། ཁང་བ་འདི་བཞིག་འདོད་ཀྱང་མི་ཤོགས། བྱིས་པ་
འདིས་སྐད་བད་མི་འཁོལ། ཏྲ་འདི་ཀོད་བྲགས་པས་མི་བྱལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་སྤང་བ་དང་། ཏྲ་ལ་སྐྱར་ན་སྐྱིར་བཏང་དུ།

གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་བཏུལ་བྱལ་ཅིག །

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་དང་།
སྐྱལ་ཆིག་རྣམས་ཆང་བར་བསྟན་ཟེན་ལ། གོང་སློས་ལྟར་ཏྲ་འདི་ཀོད་བྲགས་
པས་མི་བྱལ། ཞེས་སྐྱས་ཆེ་ད་བྲག་མེད་པའི་བྱལ་ཡིག་འདི་འབྲི་ན་མ་
གཏོགས་གདུལ་དང་འདུལ་དང་བཏུལ་གསུམ་ཁ་སྐད་ལ་སྐྱྱར་མི་འོས་པ་
བཞིན་དུ་ཡི་གེར་ཡང་འབྲིར་མི་འོས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་བྱལ་སོགས་ནི་མིང་
རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་པ་སློས་མ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དགག་ཆིག་

སྐྱུར་རམ་མ་སྐྱུར་ཀྱང་རུང་། མིང་འདོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་འདིར་སློབ་གྲྭ་
དང་ས་ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་འཆོལ།

ཨ་ལ་ཤེའི་ཡིག་བཤའ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བྱ་ཆོག་བཤའ་པའི་
སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ཚུལ་བལ་ལྟོས་ཏེ་རྫོང་པའི་མིང་ཡིན་པས་
འདི་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་འདས་མ་འོངས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱུར་
རྒྱ་ཡོད་ལ། བྱབ་པ་ནི་རང་གི་དང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་མིང་ཡིན་པས་འདི་
ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་སྐྱུར་རྒྱ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟག་
པར་བྱ་བ་འདི་ལྟར།

རང་གི་དང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་མིང་ཡིན་ན། བྱོད་ལ་དུས་གསུམ་
དང་བྱ་བྱེད་སོགས་སྐྱུར་རྒྱ་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། འབྱབ་ཅེས་
པའི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱབ་ཀྱི་ཟླར་གྱུར་པའི་འབྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
པས་མ་འོངས་པ་དང་། འབྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་པས་ད་ལྟ་བ་དང་། འབྱབ་པར་
ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་པས་སྐྱལ་ཆོག་དང་། བྱབ་པར་གྱུར་དང་བྱབ་སོང་ཞེས་རང་
ཉིད་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྱུར་དང་འགྱུར། འགྲིག་དང་འགྲིགས། བྱོད་དང་
འབྱོད། ཐོབ་དང་འཐོབ། བྲལ་དང་འབྲལ། ཤི་བ་དང་འཆི་བ། ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་
བལ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པའི་བྱ་ཆོག་མཐའ་ཡས་པ་འདི་དག་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་སྐྱུར་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ།

རང་གི་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་མིང་ལ་སྟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་
གསུམ། ཁོའི་འདོད་པ་དེ་མིན། བྱུང་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དུས་གསུམ་
བྱ་བྱེད་བཅི་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། སྐྱབ་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ལ་འང་བསྐྱབ་དང་བསྐྱབས་སྐྱབས་
སོགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་མེད་པར་སྐྱབ་གཅིག་ལུ་ལ་དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་དི་ལྟར་ཅི་
ལུས། དེས་ན་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་མིང་དུ་མ་ཞིག་ལ་ལས་ཆོག་དང་
དུས་གསུམ་སྐྱར་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ།།

ཡང་ཏྲགས་འཇུག་གི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ནི། མ་
བཙུམས་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་གདངས་དག་མོ་ལས་ཐོན་པ་ལ། བྱེད་པོ་
མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ཀྱིས་མ་ཐུན་དང་བསྐྱུན་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མི་
གཅིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲིག་དང་བསྐྱེགས་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མི་འགྱུར་བ་
དང་། ཡང་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་གཞིར་བཞག་གི་སྟངས་གཞོམ་དང་
འཛོམས་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་དང་བསྐྱུངས། ཐུང་དང་བསྐྱུངས།
སྐྱར་དང་སྐྱར་ལྟ་བུ་སྐབས་འགར་མིང་གཞི་འགྱུར་ཞིང་སྐབས་འགར་མི་
འགྱུར་བ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་ཆེར་རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་
དམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མཐའ་དག་པར་སུ་ཞིག་གིས་འགོད་ལུས། གང་ལྟར་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་དགོས་ཀྱི། ཐོས་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་
བསྟེན་པར་མི་རིགས་སོ།།

རྟག་པ། སི་རུས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཟོད་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད།

རྟག་ས་འརྟག་གི་དཔེར་བཟོད་རྣམས་ལས་སི་རུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་
བཀོད་པ་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་
མཆན་འབྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་འདིར་དགྲུས་གཅིག་རྟ་བཀོད་ན་
དོན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་གཤམ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་དེར་བསྟར་བར་བྱ།

བདུན་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོག་འདུམ་བདེ་སྤྱིར་སྤྱི་བྱེ་
བྲག་ཐོར་བྱ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

སྐབས་འདིར་བདག་གཞན་དང་། བྱ་བྱེད། དུས་གསུམ་སྐལ་ཆོག་དང་
བཅས་པར་འརྟག་པའི་དཔེར་བཟོད་ནི་འབྲེལ་བྱེད་སྤྱི་མ་ཆོས་མང་བོ་
བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་
མ་ཡོད་པ་རྣམས་འདིར་ཞིབ་རྟ་བཤད་ན་ཆོག་ཆོགས་མང་བར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་ན་མ་བཀོད་ལ། ཁམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མ་ཐོར་བྱ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་
དུས་གསུམ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐོར་བྱའི་རིགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ཏ་ཅང་སྟོ་

ལ་འཛིན་བདེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བདག་གིས་སྡོན་ཆད་བཅུ་མས་པའི་དག་ཡིག་
ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་ཐབས་མཛེས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྡོམ་དུ་བསྐྱུས་
པ་འདི་ལྟར།

དེ་ཡང་བད་སྡོད་ཏྲགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས།

ཐོ་ནི་འདས་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གྱིས།

དངོས་བསྟན་དུས་གསུམ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།

ཤུགས་ལ་ཐོར་བུའི་སྡེ་ཆོན་བསྟན་ཅེས་གྲག།

དང་པོ་སྟེ་ནི་བྱ་ཆོག(གདགས་དགག་ལྟ་བུ)མ་ནིང་དང་།

བྱེད་པ(འདོགས་ལྟ་བུ)མོས་འཕུལ་བཟོད་བདེར(གཏོང་ལྟ་བུ)མ་ནིང་

སྟེད།

པ་སྡེ་ལས་གཞན་འདས་པར(བཏགས་ལྟ་བུ)ཐོས་འཕུལ་ཞིང་།

མགོ་ཅན་མེད་ངེས་སྒྲ་གདངས་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བྱ་འདས(བསྐྱུང་བསྐྱུངས)ཐོས་འཕུལ་བ།

བྱེད་པར(གདལ་དགར་ལྟ་བུ)མ་ནིང(འགོམ་ལྟ་བུ)མོས་འཕུལ་(སྐྱུང་

ལྟ་བུ)འཕུལ་མེད་བཞི།

འཕུལ་ཅན་ལ་སྟོས་མགོ་ཅན་མང་བའི་སྡེ།

འདས་སྐྱུལ་གཉིས་ལ་(བསྐྱུབས་སྐྱུབས)ཡང་འཇུག་ཐོབ་ངེས་པའོ།

ཐོར་བུའི་རིགས་ནི་ངེས་མེད་སྒྲ་ཆོགས་ཅན།

དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ་(བར་ལྟ་བུ)བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་མཐུན་དང་།

(བཅད་ལྟ་བུ)ད་མཐའ་ཅན་དང་(བསྐྱ་བསྐྱས་ལྟ་བུ)འ་ས་གཉིས་
བསྐྱས་སྟེ།

(གཏད་གཏོད་གཏད་གཏོད་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན)བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་
པར་ཆར་སྐྱ་མཐུན་པའོ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ་གསུམ་གྱི་འཛོག་
བྱེད་དེ། འདི་རི་བཞིན་སྟོ་ལ་བྱང་ཆེ་རྟགས་འཇུག་གི་དོན་ལ་སྟོ་གོས་གྱི་སྟོ་
མོ་གསར་བ་ཞིག་འབྱེད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ། ཨེ་ཁྱབ་སུམ་ཅུའི་ངེ་བའི་སྟོ་ནས་ལས་ཆིག་གི་
དོན་ལ་རིག་པའི་རྩ་ལ་སྟོང་བ།

༡ སྟོན་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་དུས་འདས་པ་
ཁོ་ན་སྟོན་པས་ཨེ་ཁྱབ།

༢ སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་བྱ་བྱེད་གྱི་ལས་ཆིག་གང་རུང་ཡིན་
ན་བྱ་ཆིག་ཁོ་ནས་ཨེ་ཁྱབ།

༣ སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་གི་དུས་སྟོན་བྱེད་
ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ནས་ཨེ་ཁྱབ།

ང ཐོན་འཇུག་ལ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པའི་
བྱ་ཆིག་ལ་མི་འཇུག་པས་ཨེ་བྱུང།

ཅ ཐོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་དུས་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆིག་
ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནས་ཨེ་བྱུང།

ཆ མགོ་ཅན་གྱི་འདས་ཆིག་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་ཐོན་འཇུག་ངེས་ཅན་དུ་
ཡོད་པས་ཨེ་བྱུང།

ཇ ཐོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་པའི་བྱ་ཆིག་མ་འོངས་པ་སྟོན་བྱེད་
ཡིན་ན་སྟོང་གྱི་ཐོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང།

ཉ ཐོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆིག་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་
གྱི་འདས་ཆིག་གི་ཐོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང།

ཏ མགོ་འདོགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཆིག་གང་བ་མ་གང་
རུང་གི་རྗེས་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཨེ་བྱུང།

ཐ ན་ར་ལའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་ད་དག་ཐོབ་
པས་ཨེ་བྱུང།

ད ད་དག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྟོང་འདས་ཆིག་དང་སྐྱལ་ཆིག་གང་
རུང་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང།

ན ལས་ཆིག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྟོང་གྱི་ཡི་གེ་རང་སྡེ་ལས་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པས་ཨེ་བྱུང།

པ གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་གཏད་
གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ཡོད་པས་ཨེ་བྱུང།

པ ཞ་སྒྲེའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་གསུམ་
གའི་མིང་གཞི་མི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྱུང།

བ སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་ཆིག་དང་སྐྱལ་
ཆིག་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པས་ཨེ་བྱུང།

མ ལས་ཆིག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ལས་ལྷག་མི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྱུང།

ཅ མགོ་འདོགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཆིག་གང་བ་མ་གང་
རུང་གི་རྗེས་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་མི་འཐོབ་པས་ཨེ་
བྱུང།

ཆ སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆིག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་
ཀྱི་འདས་ཆིག་གི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང།

ཇ ལས་ཆིག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་འདྲ་བ་
བཞི་མི་འཐོབ་པས་ཨེ་བྱུང།

ཁ གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་གཏད་གཟུགས་
འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་མེད་པས་ཨེ་བྱུང།

ཞ སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བའི་བྱ་ཆིག་མ་འོངས་པ་སྟོན་བྱེད་

ཡིན་ན་སྟོང་གི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་བས་ཨེ་བྲལ།

བ དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ཅན་ཡིན་ན་
སྟོང་གི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་འགྱུར་བས་ཨེ་བྲལ།

འ མིང་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་ལས་ཆིག་གི་ཤན་མི་འཇུག་
བས་ཨེ་བྲལ།

ཡ མིང་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་ལས་ཆིག་གི་ཤན་ཞུགས་པ་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་
ལ་བྱེད་ཆིག་གི་མིང་མི་འདོགས་བས་ཨེ་བྲལ།

ར ལས་ཆིག་གི་ཤན་ཞུགས་པའི་མིང་ཆིག་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་འདས་
ཆིག་མི་སྦྱར་བས་ཨེ་བྲལ།

ལ དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ཅན་ཡིན་ན་
སྟོང་གི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྲལ།

ཤ མགོ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདས་ཆིག་ཡིན་ན་སྟོང་གི་འཕུལ་ཡིག་བ་
ཡིག་ཡིན་བས་ཨེ་བྲལ།

ས མིང་གཞི་བརྟེན་མའི་འདས་ཆིག་ག་ང་བ་མ་གང་རུང་གི་རྗེས་
འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་བས་ཨེ་བྲལ།

ཏ ན་ར་ལའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་འདས་ཆིག་དང་སྐུལ་ཆིག་གང་རུང་
ཡིན་ན་སྟོང་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་བས་ཨེ་བྲལ།

ཨ ཞ་སྟེའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་སྟོང་གི་དུས་གསུམ་

གའི་མིང་གཞི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྲག།

དེ་ལྟར་ཨེ་བྲག་ཀ་ཁ་སྐྱམ་ཅུའི་ངི་བ་འདི་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་
གནས་ཐད་རིག་བ་བྱང་ཞིང་མཉེན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ཞིག་སྟེ།
འདིར་བྲག་བ་བཞི་དང་། མ་བྲག་བ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་བྲག་ན་ངི་ལྟར་
བྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་དང་། མ་བྲག་ན་མ་བྲག་པའི་སྒྲིན་འཛོག་རྒྱ་ནི་
ཚུ་ལ་འདིར་སྒྲིམ་བ་རྒྱ་འདོད་དང་ལྡན་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
སྐལ་དུ་བཞག་ཡོད་དོ།།

ཞར་ལ་ལྷ་བཞིའི་སྒྲིན་ས་རིག་པའི་རྩ་ལ་སྦྱོང་བ།

(༡) སྒྲིན་འཇུག་ལྷ་བོ་གང་རུང་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་
ལ་ལྷ་བཞི།

(༢) ཀ་སྒྲེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་དང་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་
ཆིག་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི།

(༣) ཅ་སྒྲེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་
ཆིག་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི།

(༤) པ་སྒྲེའི་འཛོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་དང་དུས་གསུམ་གར་འཇུག་
པའི་ལས་ཆིག་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི།

(༥) མོ་ཡིག་འཕུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་དང་འདས་ཆིག་ལ་འཇུག་པའི་
ལས་ཆིག་གཉིས་ལ་སྟུ་བཞི།

(༦) ག་ཡིག་གི་མཐའ་རྟེན་ཅན་དང་དུས་གསུམ་གར་འཇུག་པའི་
ལས་ཆིག་གཉིས་ལ་སྟུ་བཞི།

(༧) ཞ་སྡེའི་མིང་གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་ཆིག་དང་ཞ་སྡེར་རག་ལས་
པའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་གཉིས་ལ་སྟུ་བཞི།

གངས་ཅན་ཁ་སྐད་གདངས་ལྟར་རབ་བཀའ་བ།

འདས་དང་ད་ལྟ་སྐད་མ་བཟང་ཡས་ངག །

རྣམ་དག་ཐ་སྙད་པརྣམ་སྤང་ཆགས་པས།

མཐའ་ལྷས་སྐལ་བཟང་དག་ལ་ལྟག་པར་པན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱངས་ཨ་གཅིག་ཤུར་ངེས་པའི་ཆིགས་བཅད་བྱ་
དཀའ་བའི་སྟན་ངག་གི་སྒོ་ནས་དཀྲའི་གྲེ་འགྱུར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ངལ་
གསོའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སྟུ་བཅད་པའོ། །

དགྲ་བ། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ།

༡ རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ།

ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ།
ཕོ་ལ་སྦྱེས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ།
མོ་ལ་མོ་དང་ཞེན་ཏུ་མོ།
མ་ནིང་འགྱུར་དང་མཆན་གཉིས་དང་།
མཆན་མེད་དག་དང་གསུམ་དུ་འདོད།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཐོན་མིའི་བརྩམས་ཆས་ལས་པལ་ཆར་རྒྱབ་པའི་དབང་གིས་རྗེས་
འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཆེས་ཆར་མི་
མཐུན་པས་ན་བཞེད་སྒོལ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོལ་ཐབས་མེད་
དོ། །དེའི་སྤྱིར་རེ་ཞིག་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བ་ཉིད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་
བར་བཟུང་ན་དགེ་མཆན་ཆེ་བར་མཐོང་བས་འདི་ལྟར།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་བརྩམ་བོ་དེ་རྣམས་
ལ། ཕོ་ཡིག་ག་ད་བ་ས་བཞི་དང་། མོ་ཡིག་ང་མ་འ་གསུམ་དང་། མ་ནིང་ན་ར་
ལ་གསུམ་སྟེ་རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་འོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྟེ་ན་བརྒྱད་
དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕོ་ཡིག་བཞི་ལ་དགྲིགས་ལྟ་བུ་ག་མཐའ་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་
རྗེས་འཇུག་ནང་སྤྲད་སྤྲད་པའི་དག་པ་སྦྱེས་བྱ་རབ་དང་། ལྟོབས་ལྟ་བུ་བ་

མཐར་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་སྐྱེད་ག་པའི་འབྲིང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་། ཉག་
 བཀའ་ལྟ་བུ་ག་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། བཅད། ཅེས་ལྟ་བུ་ཡང་
 འཇུག་མེད་པར་མ་ཟད་ད་སའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་སྐྱེད་ག་པའི་ཞན་པ་སྐྱེས་བུ་
 ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། མོ་ཡིག་གསུམ་ལ་གངས། ཉམས་ལྟ་བུ་སའི་ཡང་
 འཇུག་ཅན་སྐྱེ་ཞན་པའི་བྲག་པ་མོ་ཅམ་དང་། གང་། ལྷམ། མཁའ་ལྟ་བུ་ང་མའི་
 མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་འ་མཐར་ཅན་ནི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་སྟེ་ཞན་པའི་
 ཞན་པ་ཤིན་ཏུ་མོ་སྟེ་གཉིས་དང་། མ་ནིང་གསུམ་ལ། བཅོན། བསྟན་ལྟ་བུ་
 མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་དའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་།
 འཇལ་ལྟ་བུ་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་
 གཉིས་ནི་སྐྱེ་བར་མའི་བྲག་པ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་དང་། འཇོན་ལྟ་བུ་མིང་
 གཞིའི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མ་ལ་བྲག་ཞན་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་དང་ལྷན་པ་མཆན་གཉིས་མ་ནིང་དང་། མཁན། ཐར་ལྟ་བུ་མིང་
 གཞིའི་མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བར་མ་ཅམ་ལས་
 བྲག་ཞན་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བ་མཆན་མེད་མ་ནིང་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སི་ཏུའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།

ཡང་། སི་ཏུ་ལྟར་ན་རྗེས་འཇུག་ལ་ཉག་ས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་རྗེས་
 འཇུག་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་པ་ལས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་བྲག་
 ཞན་བར་མར་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འཛོགས་གོ། །དེ་ཡིན་པའི་ཤེས་

བྱེད་ནི། ཅུ་བར།

ཕོ་གསུམ་མོ་གཉིས་མ་ནིང་གསུམ།

དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་འཇུག།

ཅེས་པས་གྲུབ་པོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིའི་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྤྱིའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་འཛོག་དགོས་
པ་དང་། མིང་མཐའ་དང་རྣམ་དབྱེ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་འཛོག་མི་རུང་བ་
དང་། སློན་འཇུག་བཞིན་དུ་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དོན་སློན་
ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་ཀྱང་འཛོག་མི་རུང་ཞེས་དགག་གཞག་ཆེར་བྱས་པ་རྣམས་
པལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པས་དེ་ཉླར་དུ་གཟུང་ངོ་།

འདོད་པ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཨ་ལ་ཤའི་སྤུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་
སོགས་སུ་རེ་ཅུ་མིག་བཀོད་པ་ཉླར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་མཐའ་དག་པར་
བཀོད་ན་མང་བར་འགྱུར་ངོ་།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ཉླར་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་སློན་ནས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་
རྣམས་སི་རུས་གང་གསུངས་ལེགས་བཤད་དུ་སྒྲང་ལ། འོན་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་
བ་ལ་ས་ཡིག་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲ་དྲག་པའི་འབྲིང་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
བོའོ། །ཞེས་པ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ག་དང་བ་གཉིས་རྗེས་འཇུག་

གི་ཕོ་ཡིག་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མ་ནིང་གསུམ་གྱི་
 ཐད་མ་གཏོགས་སྐབས་འདིར་མིང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་བཏོད་དགོས་པ་
 ཡང་བཤད་མེད་པས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ས་སྒྲུར་བས་རྗེས་འཇུག་
 ནང་ཐད་སྟོབས་ལས་ཅིག་ཤོས་སྒྲིམ་བུ་རབ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་སྒྲིམ་
 བུ་འབྲིང་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་འགག་དེ་སི་ཏུས་མ་བསྟན་འདུག་གོ །དེ་
 བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་ནང་ཐད་སྟོབས་ལས་ཅིག་ཤོས་སྒྲིམ་པའི་དག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་སྒྲིམ་པའི་འབྲིང་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་
 བྱད་པར་ཡང་མ་བསྟན་པས་སྐབས་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ཞིག་
 ཡོད་སྟེ་མོ།།

༡ རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།

དེ་ཡང་བྱེད་པ་བཞི་བྱེད་དེ།

གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད།

རི་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད།

གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ།

གང་གིས་བཅུ་ལོ་དེ་དག་གིས།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

དེ་ཡང་རྗེས་འཇུག་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་ཕོ་རེ་རེ་ལ་འང་བྱེད་པ་བཞི་

བཞི་འཛོམས་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་ཡི་གེ་གང་ལ་
 འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་པོ་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཚུལ་རིམ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་ཅི་འདྲི་བྱེད་འཇུག་པར་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལས། གང་ལ་འཇུག་ན་ཀ་ནས་ཨའི་བར་གྱི་མིང་གཞི་ཡི་གེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་གོ། དེ་དག་ལ་རྗེས་འཇུག་གང་ཞིག་
 གིས་འཇུག་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་
 པར་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ཀག ཀང་། ཀད། ཀམ།
 ཀམ། ཀམ། ཀལ། ཀར། ཀལ། ཀས། ཞེས་པ་ནས། ཞག ཞང་། ཞད། ཞམ།
 ཞག ཞམ། ཞལ། ཞར། ཞལ། ཞས། ཞེས་གསལ་བྱེད་སྟུང་བཅུ་བོ་རེ་རེ་ལ་
 རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་གེ་འཇུག་པར་བསྟན་ན་ཡང་། དེ་དག་གིས་དོན་ཅི་
 ལྟོན་ལ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། གང་། གད། གལ། གར་སོགས་དང་།
 བག བང་། བམ། བབ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་བྲང་ཐད་དུ་འཇུག་པ་
 ལས། བག་མད། བན་ལྟ་བུ་ནི་དོན་འདི་ལ་འཇུག་ཅེས་བསྟན་དུ་མེད་པར་མ་
 ཟད། དག་ཡིག་ཁྱད་ས་མ་རྣམས་སྟུང་མཐོང་རྒྱ་མེད་དོ།

འོ་ན་རྟགས་འཇུག་གི་གཞུང་དུ།
 གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ།
 གང་གིས་བཅུ་བོ་དེ་དག་གིས།

ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བར་སྤྱི་བྱ་བ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
 དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་སྤྱི་ལ་ཅུ་བོ་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ག་ཁྱད་
 བར་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་བསྟན་པ་དང་གཅིག་གལ་ཏེ་བོད་རང་གི་
 སྐད་དང་མ་ཐུན་པའི་མིང་བཅད་གསར་བ་བཅོ་དགོས་པའི་གལ་ལ་ཐུག་ཆེ་དེ་
 དག་ལས་གང་འོས་ཤིག་བཀོལ་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་དང་
 གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་
 གས་ན་འོ་བརྒྱལ་ལ་ཕོ་བརྒྱལ་ཞེས་བྱ་དཀའ་བའི་ཀ་ཚོམ་འབྲི་གནང་མཛད་
 ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

གསེར་ཏོག་འབྲེལ་བར། མིང་གཞི་གང་ལ་རྗེས་འཇུག་གང་གིས་
 འཇུག་པ་བཤད་སྐབས་སུ། ཡི་གེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། མི་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་མོད། འཇུག་པ་ཡིག་ཆོགས་མང་བའི་ཕྱིར་མི་
 འཇུག་པའི་སློན་ས་མདོ་ཙམ་བཤད་ཅེས་པའི་ནང་ན། རྒྱག་ ལྷང་། དབད།
 དབྱད། ལྷན། དཀྱའ། རྩམ། སྤྲམ། བསྟམ། ལར། གདར་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་
 བསྟན་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སུ་ཡིག་གཟུགས་ཙམ་ཡང་མི་སྤྲང་། ཞེས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་སའི་སྐྱག་པ། མལ་ནས་ལྷང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་
 དབད་པ་དང་དབྱད་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་སྟེ་བྱིའི་སྤེར་མོས་དབྱད་པ། ལྷན་ཆད་

དམ་སྒྲན་ཆད་གདམ་ང་ཅན། འཁྲབ་མའི་ནང་དུ་ནས་དཀྱའ་བ། རིམ་སྒྲིང་ལ་
འས་འཕུལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་བ། གཏོས་ཆེ་བ་ལ་སྤྲུམ་མཐོ་བ། མ་
འོངས་པའི་བལྟམ་འགྱུར། ལར་ནི་སྒྲིར་ཞེས་པ་དང་འཇུག་པ་མཚུངས་པ།
ཐུད་ཀྱི་གདར་དང་མར་གྱི་གདར། ཞེས་པ་རྣམས་བཀའ་བསྟན་པར་བཅད་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དག་ཡིག་རྣམས་སྤྱའང་ཡོད་པས་ན་ཐུགས་མཉམ་མ་
བཞག་པའི་གསུང་དུ་གོར་མ་ཆག་གོ།

ཡང་། དེས་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་སྒྲུར་བའི་བྱེད་ཆོག་ལས་མིང་དུ་མ་གྲུབ་
ཅས་པ་དང་། བལྟམས་ཞེས་ཡང་འཇུག་ཅན་ལས་བལྟམ་ཞེས་པ་མེད་ཚུལ་
འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་ལ། བཟང་པོ་སྒྲོད་པའི་མདོ་ལས།

དེས་ཤིང་པ་རོལ་སྒྲིན་ལ་རབ་བཙོན་ཏེ།

དང་། བསྒྲོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས།

ལ་ལར་བལྟམ་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་།

ཞེས་སྒྲིན་སྒྲུར་བའི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་གཤགས། དེས་པ་ནི་ཞི་དུལ་
གྱི་དོན་ནོ།

བརྟུ་བ། རི་ལྟར་འཇུག་པ་ལས་སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ།

རི་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ་དོན་གྱི་ཚུལ།

ཕོ་གསུམ་མོ་གཉིས་མ་ནིང་གསུམ།
དག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་འདུག །
དག་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་སྤང་དམ།
གལ་ཏེ་ཞན་པ་ནང་སྤང་ན།
དེ་ལའང་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས།
དེ་ཡང་དག་ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ།
མ་ནིང་གསུམ་དུ་གང་གཏོགས་པ།
དག་དང་སྤང་ན་དག་པར་འགྱུར།
ཞན་དང་སྤང་ན་ཞན་པར་འགྱུར།
གཉིས་ཀ་དག་དང་སྤང་གྱུར་ན།
དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ཅན་དུ་འགྱུར།
གཉིས་ཀ་དག་དང་མ་སྤང་ན།
གང་དུ་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ།
དེས་ན་འགྱུར་དང་མཆན་གཉིས་དང་།
མཆན་མེད་དག་དང་གསུམ་དུ་འདོད།
དེ་ནི་སྐྱ་ཡི་འདུག་ཚུལ་ལོ།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་ཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
སྐྱིད་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པས་དོན་ཅི་ཞིག་སྟོན་པ་ནི་དོན་གྱི་
འཇུག་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩམས་པོ་སྐྱེས་བུ་རབ་
འབྲིང་ཐ་གསུམ་མིང་ག་ཞིདེ་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྗེ་དཔེ་སྐྱེས་གདངས་
བྲག་པར་དང་། མོ་ཙམ་དང་ཤེན་ཏུ་མོ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ན་ཞན་པར་དང་།
འགྱུར་བ་མཚན་གཉིས་མཚན་མེད་མ་ནིང་གསུམ་ལ་ཞུགས་ན་བར་མ་སྟེ་
རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ།

ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱིད་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
བྲག་པ་གསུམ་སྟེ་པོ་ཡིག་སྐྱེས་བུ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ནི་རྗེས་འཇུག་ནང་
ཐུད་ཅེས་པ་ཡང་འཇུག་ཞུགས་པས་སྐྱེས་པ་གཞིར་བཞག་ལ། དཀྱིགས་
དང་སྟོབས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་རབ་འབྲིང་གཉིས་དང་། ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཉག་
དང་བཅད་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞན་པ་མོ་ཡིག་རྣམས་རྗེས་
འཇུག་ནང་ཐུད་ཀྱི་དབང་གིས་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཅེས་པ་ནང་གསེས་ལ་བྲག་
ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཡང་འཇུག་ཅན་གངས་ལྟ་བུ་མོ་ཙམ་དང་། ཡང་
འཇུག་མེད་པ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤེན་ཏུ་མོ་ལོ། །སྐྱབས་འདིར་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་མཛེས་
སུ། དམ་ཞེས་པ་སྐྱུད་པའི་ཆིག་ཐུད་དེ་གཤམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྒྲེལ་བའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །ཞེས་པའི་འབྲུག་གཉིས་ཚུ་ལ་དོན་དང་འབྲུར་མིན་བརྟག་
པར་བྲ།

དེ་བཞིན་དུ་མ་མིང་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ན་
ར་ལ་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་ནམས་དང་མི་འབྲ་བར་མིང་གཞི་དང་རྗེས་འཇུག་ནང་
སྤྲད་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟ་དགོས་པས་ན། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་དྲག་པ་དང་སྤྲད་ན་
ད་དྲག་གི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་རིམ་ལྔར་ཡང་བཅན་དང་བསྟན་ལྟ་བུ་སྤྲད་དྲག་
པར་འབྲུར་བ་དང་གཅིག་ མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ཞན་པ་དང་སྤྲད་ཅིང་ད་དྲག་གི་
ཡང་འཇུག་མེད་པའི་ཆེ་འཇལ་ལྟ་བུ་སྤྲད་ཞན་པར་འབྲུར་བ་དང་གཉིས། མིང་
གཞི་མ་མིང་བར་མ་དང་སྤྲད་ན་ད་དྲག་གི་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་ཐར་ལྟ་བུ་
དྲག་པར་འབྲུར་བ་དང་གསུམ་ནི་འབྲུར་བ་མ་མིང་དང་། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་
ཞན་པ་དང་ཡང་འཇུག་དྲག་པའི་བར་དུ་ཆུད་ནས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་
སྤྲད་པར་བྲུར་པ་འཇིན་ལྟ་བུའི་མ་མིང་དེ་ནི་སྤྲད་ཞན་གཉིས་ཀ་ཅན་ནམ་
ཆ་མཉམ་དུ་འབྲུར་བ་སྟེ་མཆན་གཉིས་མ་མིང་དང་། མིང་གཞི་མ་མིང་གི་ཡི་
གེ་ནམས་ལ་རྗེས་འཇུག་མ་མིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ཞུགས་ཤིང་ཡང་འཇུག་
མེད་ཆེ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་སྤྲད་པས་སྤྲད་ཞན་གང་དུ་ཡང་མི་
འབྲུར་བ་མཁན་དང་ཆར་པལ་ལྟ་བུ་བར་མ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ་མཆན་མེད་
མ་མིང་ངོ་། །རྒྱ་མཆན་དེའི་རྒྱུ་གིས་མ་མིང་ལ་འབྲུར་བ་མཆན་གཉིས་
མཆན་མེད་གསུམ་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེ་ནི་སྤྲའི་འཇུག་ཚུ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདི་

ནི་དངུལ་ཚུ་རྣམ་ལྷན་སྦྲེལ་མཛད་པའི་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་དང་། དངུལ་ཚུའི་
དཔོན་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྫོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྟགས་འཇུག་དཀའ་
གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀའ་ཡོད་དོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

གཙུག་རྟུ་སྟོན་གསར་འགའ་ཞིག་ལ་མཆན་གཉིས་མ་
ནིང་གི་སྐབས་སུ། ཡང་འཇུག་དུ་ཡིག་ཁྱུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་ཞན་
གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། མཆན་མེད་མ་ནིང་གི་སྐབས་འདྲིར་
ད་དག་ཁྱུགས་ཀྱང་མཆན་གཉིས་མ་ནིང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་པའི་
དོགས་པ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་རྫོད་པ་ལྡན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་རྩིས་བཤད་ཀྱིས་ཆེ་
ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་དག་པར་བརྫོད་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཅུ་ལས། དག་ཞན་
གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་བ་མདོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོ་འཇུག་ལང་མི་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་མཛེས་ལ་བརྟག་པར་
བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མཆན་མེད་མ་ནིང་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་ཅན་ཞིག་བཤད་
པ་དང་མཆན་མེད་མ་ནིང་གི་སྟོས་ཆོས་དག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་སྤྲད་པ་
ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ལ་འགའ་བ་ཡོད་པས་ན་དངུལ་ཚུ་རྣམ་ལྷན་སྦྲེལ་དེའི་
སྟོན་བརྟེན་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་

གསལ་བར་བཤད་ན། སི་ཏུས་མཆན་མེད་མ་ནིང་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་
 རི་ལྟར་རུང་ཞེས་པས་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ལྟ་བོ་གང་རུང་ལ་ད་དག་ཞུགས་
 པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྒྲོས་ཆོས་སུ་
 དག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་སྤད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།
 །དེའི་སྒྲིབ་གཙུག་གིས་སྒྲོ་གསར་འགའ་ལ་སྒྲོ་འཇུག་མ་ལང་ཞེས་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལའང་སྒྲིབ་པོ་བྱུང་མིན་བསམ་པར་རིགས་སོ། །སི་ཏུ་ལྟར་ན།
 སྒྲིབ་ད། ཐར་ད། འབྲུལ་ད་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མ་ནིང་གི་མཐར་ད་དག་ཞུགས་པ་
 ཅན་མཆན་མེད་མ་ནིང་དུ་བཞག་པ་དང་། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལྟར་ན་དཔེར་
 བརྗོད་དེ་འགྲུར་བ་མ་ནིང་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཞག་ནས་མཆན་མེད་མ་ནིང་
 ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་མ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་
 ལེགས་སམ་སྟུམ་མོ།

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་རྩ་བའི་གཞུང་། དག་པ་གསུམ་ནི། ཞེས་པ་
 ནས། གཉིས་སུ་དབྱེ། ཞེས་པའི་ངོ་གདོང་གི་འབབ་ཆོད་ལྟར་ན་སི་ཏུའི་
 འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལ་རུང་བད་བཅན་ཚུགས་ཀྱི་བཅོ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། རི་ལྟ་བུ་བ་
 དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན་ངོ་གདོང་དང་རི་མ་རི་
 བཞིན་པར་མཐུན་པའི་བཅོ་ལྟ་ཞིག་འདུག་པས་ལྟ་བུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲོ་གྲོས་ཞིབ་
 པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བཤད་མཛད་པའི་རེ་བ་ཞུ་ཞིང་། འདིར་
 རི་ལྟ་བུ་བ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་བཀོད་ན་མང་བར་འགྲུར་བས་

ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་བལྟའོ།

དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།

དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

སྔ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་།

སྟེ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ།

དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། མིང་མཐའ་ལ་སྟོས་པའི་
སྔ་མ་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་ཞུགས་པའི་མིང་དེའི་དོན་རིམ་གྱི་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པའི་སྟེ་མ་ནི་མིང་མཐའ་ལ་གོ་
དགོས་པས་དེ་རྗེས་འཇུག་གིས་རིམ་གྱི་ལྟར་འདྲན་བ་དང་དོན་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་སྔ་དུས་
གསུམ་དང་བདག་གཞན་ལ་རིམ་གྱི་ལྟར་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྟུར་ནས་
ཞེས་དགོས་སོ།

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་འགར། སྔ་མ་ལ་གྱུར་བ་ཞེས་འས་འཕུལ་མེད་
པ་དང་། སྟེ་མ་ལ་འགྱུར་བ་ཞེས་འས་འཕུལ་ཡོད་པའི་བྱད་སྟེ་ནས་འགྲེལ་
བཤད་བྱེད་པ་ནི། སྔ་མ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འདས་པ་བསྟན་སྟུང་ནས་གྱུར་
གྱི་འས་འཕུལ་དོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱིས་ན་གཞུང་དོན་ལ་མ་རེག་གོ་

སྒྲུལ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ཨ་ལ་ལས་གཉིས་ཀའང་འབྱུར་ཞེས་འབྱུ་མནན་པ་ནི་
ཡང་དག་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་སྒྲུལ་མ་གང་ལྟར་འབྱུར་ཚུལ་བཤད་པ།
སྒྲུལ་སྒྲོན་འཇུག་སྒྲུ་བཞིན་སྒྱུར།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

སྒྲོན་འཇུག་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཡང་། བསྐྱབས་དང་བསྐྱབས་ལྟ་
བུ་ལ་མཆོན་ན་གཙོ་བོ་སྒྲོན་འཇུག་བ་ཡིག་གི་རྒྱས་པས་དུས་འདས་པ་སྒྲོན་
ཅིང་། དེའི་རམ་འདེགས་སམ་གཞོགས་འདེགས་སུ་རྗེས་འཇུག་དང་ཡང་
འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོན་འཇུག་གི་རྒྱས་པ་ལ་ཤྱགས་སུ་ད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་དུས་འདས་པ་སྒྲོན་པར་འབྲེལ་ཡང་། སྒྱུར་པར་དུ་དེ་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་
གི་རྒྱས་པ་འབྱུར་དུ་ཐོན་ཡོད་དོ། །བཀའ། བཅད། བཅོས་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོན་འཇུག་
གཙོ་བོ་དང་རྗེས་འཇུག་གིས་རམ་འདེགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉོས་དང་བོས་ལྟ་
བུའི་འདས་པ་དང་། ཆོད་དང་རོལ་ད་ལྟ་བུའི་སྐྱལ་ཆིག་རྣམས་ནི་སྒྲོན་འཇུག་
མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འདིའི་བསྐྱར་བྱ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐྱབས་འདིར་སྐྱ་ཉིག་སྤེང་མརྗེས་ལས། སྐྱལ་ཆིག་གི་འཇུག་ཚུལ་

རྟགས་འཇུག་ཅ་བར་དངོས་ལྷགས་གང་དུའང་མ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དེ་མི་
འཐད་དེ། དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་བདེན་ཡང་། ཐོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་
ཅེས་སོགས་གྱིས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་
བྱས་གསུམ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆེག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེའི་
ལྷགས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་གྱིས་ཞིག་ཅེས་པའི་སྐུལ་ཆེག་
བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིང་རྒྱང་རྣམས་ཀྱང་དངོས་
སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ལྷགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་
དགོས་པ་སུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

སི་རུས་སྐུལ་ཆེག་གི་དཔེར་བཞིན་མང་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པའི་གས་ན།
དགག་ཆེག་གི་དཔེར་བཞིན་ལ། མ་སྐྱ་ཞིག་མ་ལྟ་ཞིག་ མ་སྐྱོ་ཞིག་ མ་འགྲོ་
ཞིག་ མ་འཆེ་ཞིག་ ཅེས་པ་ནི་འ་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་དགག་
སྒྲིའི་སྐུལ་ཆེག་ཙམ་བཀོད་པར་ཟད་གྱི། འཕུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་
དགག་སྒྲིའི་སྐུལ་ཆེག་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཞིང་སྟོང་དེ་མ་
གཅོད་ཅིག་ རྫོ་བ་དེ་མ་འཕེན་ཞིག་ ལུ་གུ་དེ་མ་འཇིན་ཅིག་ གྲོག་སྐྱར་དེ་མ་
གསོད་ཅིག་ གང་ཁ་ནས་མ་མཆོང་ཞིག་ ཅེས་སོགས་དུ་མ་སྤང་ཞིང་འཇིན་
ཅེས་པ་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་གྱིས་ད་དུག་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱ་
སྐྱར་ནའང་ད་ལྟ་བ་བྱེད་པའི་ཆེག་ཤིག་སྟེ་དགོས་པ་འདི་ཁ་སྐད་དང་
ཞིན་རུ་མ་ཐུན་པས་འདི་དག་གི་གནད་ཀྱང་ཞེས་དགོས་སོ།།

དབྱངས་ཅན་གྱུ་བ་པའི་རྫོ་རྗེའི་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།
མོ་ཡིག་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤའ་དཔེ་མཐར།
འོན་ཀྱང་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་དང་།
འབྲེལ་བའི་འདས་ལ་འདི་སྡོན་འཇུག །
མེད་པར་ངེས་ཤིང་ག་ད་ཅུང་།
ཞེས་བཤའ་བ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། འས་འཕུལ་ཅན་གྱི་མིང་
རྒྱུ་དཔེར་ན། འཁར། འགན། འདམ་སོགས་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་བདེན་
ཡང་། དུས་གསུམ་སྡོན་པའི་འས་འཕུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཆིག་ལ་འདས་པར་
འཇུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཁའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཤུར་མཆོན་ན། གཞོད་པས་
འབྲུས། བརྒྱལ་བའི་འཁམས། རྩ་བའི་འབྲུན། གྲང་བས་འཁོབས། མ་རངས་
པའི་འཁངས། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་འབྲུམས། མགོ་བོ་འཁོར། ཐག་པས་འབྲིགས།
ཡོན་པོར་འབྲོགས། བརྟེན་པའི་འབྲས། སྡོན་འབྲིགས། ཁོག་བཤའ་བའི་
འབྲུས། རྒྱ་བལྟམས་པའི་འབྲུངས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ག་ཡིག་ལ། སྐད་
འགགས། འགོར་བའི་འབྱངས། སོ་སོར་ཕྱལ་བའི་འབྲེས། བན་ཚུན་འབྲིགས།
རྒྱལ་ཁམས་སུ་འབྲིམས། རིགས་འབྲེས། གྲོགས་དང་འགྲོགས། ཤེ་བའི་
འགྲོངས་སོགས་བརྩིས་པས་མི་ལང་བ་འདི་འདྲ་ཡོད་ན། འདས་པ་ལ་འདི་
སྡོན་འཇུག་མེད་ཅེས་ཐག་བཅད་པ་ནི་ཅི་ལ་དགོངས།
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བྱུང་འབྱེད་དགོས་ཟེར་ན་ཡང་།

གྲོགས་སྐྱེ་འཐམས། རྒྱུན་པོས་འཕྲོགས། རྩོམ་འཕངས། བསྐྱབ་བྱས་ཡིད་
འཁྱུལ། མི་མང་བྲག་ཕྱག་ཏུ་འཆངས་སོགས་ཅི་འདྲ་འདྲུག་ འདས་པ་ལ་འ་
ཡིག་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོར་ནི། ཐོབ་པར་གྱུར། སྒར་ནས་བྱུང་། བན་ཚུན་
ཐད། བྱི་རོལ་ཏུ་དོར་རྣམས་ནི་འཐོབ་དང་འབྱུང་། འཕྲད་དང་འདོར་རྣམས་ཀྱི་
ཟླས་བྲངས་པའི་འདས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་
ཁྱབ་ཚུང་སྟུང་མོ།

འདིའི་འཁྱུལ་གཞི་ནི། སི་ཏུས། འ་ཡིག་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཁྱད་པར་ཙམ་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བ་སྟོན་རྗེས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཞགོད་པ་
རྣམས་སྐྱ་གསལ་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་དེར་བྱད། ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ཐང་ཡང་།
འདི་ནི་འ་ཡིག་རྗེས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པའི་འདས་ཆིག་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་
གི་འ་ཡིག་སྟོན་འཇུག་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབས་མིན་ནོ།

ཨ་ལ་ཤའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱུན་ལས། གྲོགས་དང་འགྲོགས། ཆོགས་
ལ་འཆོགས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སྐྱེ་འས་འཕྱུལ་ཐོབ་པ་སོགས་ཆིག་གྲོགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ལས་ཆིག་སྟོན་པའི་
བྱིར་འས་འཕྱུལ་སྐྱར་བ་ལས་ཆིག་གྲོགས་ཙམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱར་བ་ག་ལ་
ཡིན་སྟུང་མོ།

ཨ་ལ་ཤའི་སྐྱུ་རྟགས་འགྲེལ་བའི་ཡང་འཇུག་བཤའ་པའི་སྐྱབས་སྐྱེ་
སྐྱུལ་ཆིག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་ཐོབ་པས་བསྟོད་ཅིག་ དཔྱོད་ཅིག་ དགོངས་ཤིག་

བཞེངས་ཤིག་ལྟ་བུ་རྣམས་མིང་རྒྱུད་ཡིན་པས་འབྲུལ་གཞི་མེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། དཀོན་པར་འགྱུར། མཁེན་པར་འགྱུར། སྤེན་པར་འགྱུར་ཞེས་སི་
 ཏུའི་འགྲེལ་བར་བྱུང་ཡང་མིང་རྒྱུད་ལྟ་བུར་འདུག་པས། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་
 བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མགོ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་ཆིག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་
 འཛོལ་བ་ཤུགས་ཆེན་ཡང་སྐྱལ་ཆིག་ཡིན་ཆད་ལ་སྟོན་འཇུག་གཏན་མི་
 འཛོལ་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུད་པ་དགེས་ཤིག་ ཞོ་དགྲགས་ཤིག་ གོམ་
 པ་འགོམས་ཤིག་ གྲོགས་དང་འགྲོགས་ཤིག་ བིག་གཙོར་ཅིག་ ལྷ་རྟེན་ལ་
 མཛོལ་ཅིག་ཁྲིམས་ལ་གཏུགས་ཤི། གསེལ་བྱར་གཏོར་ཅིག་ ཁ་གདོངས་
 ཤིག་ གཞུ་བདུངས་ཤིག་ གདམས་ངག་གཞོངས་ཤིག་ ཆད་མས་དཔོགས་
 ཤིག་ སྤར་དུ་དཔྱོངས་ཤིག་ ཐང་ལ་དབྱུགས་ཤིག་ འོ་མ་གཞོས་ཤིག་ ཉན་ག་
 ལ་གཞོབས་ཤིག་ ང་ལ་གཡོར་ཅིག་ འཕྲང་ལ་གཤོར་ཅིག་ ལྷ་བ་ལ་གསོན་
 ཅིག་ ཅེས་སོགས་སྟོན་འཇུག་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་ཆིག་ཅན་ཁ་སྐད་དང་མཐུན་པ་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ།

སྟོན་ཅིག་ དཔྱོད་ཅིག་ དཀོན། མཁེན། སྤེན་སོགས་མིང་རྒྱུད་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཆད་དུ་བཛྲོད་པའི་ཆིག་གིས་བསྟོད་
 བྱ་བསྟོད་བྱེད་བསྟོད་ཟིན་བསྟོད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཟབ་མའི་དོན་ལ་དབྱུད་
 བྱ་དཔྱོད་བྱེད་དབྱུད་ཟིན་དཔྱོད་ཅིག་ ཅེས་པ་སོགས་མིང་རྒྱུད་ཡིན་ན་དུས་
 གསུམ་གང་སྟོན་གྱི་ལས་ཆིག་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་

གཞོན་བྱེད་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མཁུན་ད་ཅེས་པ་མིང་རྒྱུད་ཡིན་ཆོ།
ཞེན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་སྦྲེད་རོ། །ཞེས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བཞོན་པའི་མཁས་གཅིག་
ལྷ་ལས་དཔེར་བཟོན་གཞན་མི་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་བཞོན་པའི་
རེའུ་མིག་ཏུ། ཆོད་ཀྱིས་འཛོལ་ད་ཅིག་དང་། གནས་སུ་འཁོད་ཅིག་ཅེས་
བཞོན་པས་ན་རང་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགལ་བ་ཡང་བྱུང་འདུག་པ་དང་། གདན་
ཉིངས་ཞིག་ ཅེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་མི་མཐུན་པས། གདན་ཐོངས་
ཞིག་ཅེས་བྲིས་ན་སྟོན་ཀྱིས་མི་རེག་པ་སོགས་འདི་འདྲ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་
སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ།

དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། ད་དག་ཐོབ་པ་ཅན་མིང་ལ་
འདུག་པ་ནི། དཔེར་ན། པར་བྱེན་ད་འཛིན་ད་ཅིང་མཁུན་ད་པ་བཟན་ད། །
སོགས་རྒྱུ་བ་གསུམ་བཞོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཆོག་ཏུ་མི་འགོ་བར་བཤད་
པ་དག་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་མི་རུང་ངོ། །ཡང་། ཏྲགས་འདུག་འགྲེལ་བར་
བསྟོན་ཅེས་པ་མིང་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་། མཁས་པའི་ཁ་བརྒྱན་ལས།
བསྟོན་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཚུལ་བ་ལ་སྟོན་ཞིང་བྱ་བྱེད་བཅི་རྒྱ་ཡོད་པའི་
དཔེར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་ཆོག་ལ་འགལ་བ་བྱུང་སྒྲུང་ངོ།

གསེར་ཏོག་འགྲེལ་བར། སྐལ་ཆོག་གི་མཐར་སྒྱུར་རྒྱུའི་ཆོག་མཐར་
ཅིག་ཞིག་ཞིག་གསུམ་ཐོབ་ཐང་ལ་མི་བསྟུན་པར་སྐལ་ཆོག་ལ་ཞིག་ལས་
ཞིག་སྒྱུར་ན་རྒྱས་པ་ཆོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཅིག་

ཞིག་ཤིག་སོགས་ནི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དབང་གིས་ཐོབ་ཐང་མི་འདྲ་བ་
ཡིན་གྱི། ཚིག་རྒྱས་ཆེ་མི་ཆེའི་བྱད་པར་ལ་རག་ལས་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་
ལྟར་སྒྱར་ན་ཐོབ་ཐང་གི་རྣམ་གཞག་ལ་དོན་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་
བ་ཁོ་ནའོ།།

ས་མཐར་ཤེས་ཐོབ་པའི་དམིགས་བསལ་ལ་ཤེས་བ་དང་མི་འབྲུལ་
བའི་དོན་དུ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། དོན་གྱུང་གཞུང་ཆེན་མོ་
རྣམས་སུ་སྒྱུལ་ཚིག་མིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཐོབ་པའི་ཆབ་དུ་ཞིག་སྒྱར་བ་
གང་མང་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་བདེའི་དབང་ཡིན་པ་འདྲའོ། །འདི་འདྲས་ཞིབ་ཆ་
བཏོད་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་རྣམ་གཞག་ད་སྔ་སུས་བརྩམས་པ་མ་མཐོང་ངོ་།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ།

༡ མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།

ཕྱི་མ་དག་གི་འདྲེན་ཚུལ་ནི།།

ཕོ་ཡིས་ཕོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་།།

མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་།།

མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་ངོ་།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཕྱི་མ་ཞེས་པ་མིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིག་ཆོག་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱི་མ་སྟེ་
དབྱིད་ཀ་ སྟོན་ད་ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀ་ནི་མིང་མཐའ་དང་། སྤར་བསྐྱུ་དང་ལ་
དོན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་དབྱེའི་ཐོབ་ཐང་རི་ལྟར་འདྲན་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་
ལྟར། མིང་སྤྱི་མའི་མཐར་སྐྱར་བའི་རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ག་ད་བ་ས་གང་རུང་
ཡིན་ན། རྗེས་འཇུག་དེ་དག་ལ་སྟོས་པའི་མིང་མཐའ་སྟེ་དཔེར་ན། དབྱིད་ཀ་
ཞེས་པའི་ཀ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་དེ་བྱང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི།
དབྱིད་ག་ཞེས་པའམ་དབྱིད་ཁ་ཞེས་མོ་ཡིག་གི་མཐར་མོ་དང་མ་ནིང་འདྲན་
མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གཙུག་ཆེ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་ན་དེས་མིང་མཐའ་ཡང་མོ་ཡིག་
བྱང་དགོས་པས་སྟོང་ག་ཐམ་ག་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་
མཐའ་མ་ནིང་འདྲན་དགོས་པས་དགུན་ཁ་གཏེར་ཁ་ཞེས་འདྲན་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་དག་ནི་རྟགས་མཚུངས་ཀྱི་འདྲན་ཚུལ་རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་བཏང་གཙུག་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཏེ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྩ་བ་ལས་རང་གི་སྤྱི་
མ་ཐུན་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་རྟགས་མཚུངས་ལ་མ་བརྟེན་པར་
བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་སྤྱི་མ་ཐུན་པ་འདྲན་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་མོ་རྟགས་ཅན་འདྲན་པ། སྟོན་མ། ཆར་

བ། གསོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་གིས་ཕོ་ཡིག་བྲངས་པ་བྱམ་
 བ། ཅམ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་ཕོ་ཡིག་བྲངས་པ་སྒྲོག་མ།
 རྗེད་མོ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་ཕོ་ཡིག་བྲངས་པ་རན་པ། འོན་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་གིས་མ་ནིང་བྲངས་པ་ལྡ་ཆར། དགྲུ་ཆར་ལྟ་
 བུ་སོགས་ཤེན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ནི་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་འབྲེན་ཚུལ་
 ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་ཐུ་ཉིག་སྤེང་མངའ་སྤྱ། སྟོན་ཀ་དང་སྟོན་ཁ་དེ། སྟོན་
 ཀ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་བྲག་ཐོབ་པས་ན་སྟོན་ཁ་ཞེས་མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་
 བྲངས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དེ་དག་མིན་ཆ་མ་འཆའ། སྟོན་གྱི་དུས་ཐོན་ཁ་མ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་ཁ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐབས་འདིའི་དཔེར་
 བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ཤར་ཁ། དབུགས་འཆད་ཁ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་
 དཔེར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་ཕོ་རྟགས་བྲངས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ།
 མངོན་བ། མཐུན་བ། ཞེས་པ་ནི་གྲིས་ཤིང་བརྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིག་ཞོར་
 མ་ཡིན་པར་ངས་ཉེ། དེ་འདྲའི་ཐོབ་ཐང་ནི་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་ཐོག་མར་སྤྱག་

གྲིས་མཛད་མཁན་ཁོང་ཉིད་ལ་དེ་ཞུས་བྱེད་པ་ལས་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
ཁབ་ལྷ་མོའི་བྱ་ག་དང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ཁོག་ཏུ་ཆུད་དགའོ། །མདོན་པ་མཛོད་
དང་མཐུན་པ་རྣམ་བཞི་ལ་བ་ཁ་བྱམ་རི་ལྟར་ཐོབ་བསམ་བར་རིགས་ཤིང་
རྗེས་འཇུག་ན་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་སྤྱོད་ལ་པ་ཡེད་མ་གཏོགས་བ་རྒྱུ་མི་
འཐོབ་པས་བྱབ་བོ་ཞེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་རུང་བར་སེམས་སོ།།

གཙུག་ཏུ་གསུངས་འཇུག་ཏུ། དཔེར་བཅོམ་པ་ལ་ཆེ་བ་སི་ཏུ་རི་མ་རི་
བཞིན་བཞག་པ་ལས་མཚམས་འདིར་མ་ནིང་གིས་ཐོའི་མིང་མཐའ་བྲངས་
པའི་དཔེར་བཅོམ་དུ། མདོན་པ། མཐུན་པ། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ན་སི་ཏུའི་
རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་སི་ཏུ་ལ་བཟླ་ཆིག་མ་བཀོད་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་ལ་མཚན་ནོ། །ཞོར་བ་དང་འབྲུལ་བའི་དེ་མ་ཡོད་ན་ནི་དག་ཐེར་བྱ་
དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་མགོ་ཚེངས་པའི་རྒྱ་རུ་
བྱེད་དོ།།

མཆོ་སྒྲོན་ཞན་པར་དུ་བཏབ་པའི་མུ་ཏིག་སྤང་མཛེས་ན། མདོན་པ།
མཐུན་པ། ཞེས་པ་ཡེད་སྐྱར་བས་ནི་ཞུས་དག་གཏོང་མཁན་དེས་སི་ཏུའི་
དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཞན་དུ་ན་པ་ཡེད་དང་བ་རྒྱུ་མ་
སོགས་ཀྱི་ཞུས་དག་གལ་ཆུང་ན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་བ་དང་བ་ལ་ནོར་
འཆུགས་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྒྲུལ་སུ་བཞག་ཆེ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

ཨ་ལ་ཤའི་ཁ་རྒྱན་དུ། སྟེ་ཐང་བ་གྲགས་པ་སང་གའི་གརྒྱའི་ཅུ་རྒྱན་
ལས། རྩ་ཡིག་དང་མ་ཡིག་གི་མཐར་མོ་ཡིག་དངས་པའི་དཔེར་བཟོད་དུ།
ཡིན་པ། བཅོམ་པ། ཞེས་བཀོད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་ཆིག་ཟིན་དང་མཐུན་
མོད་དེང་སང་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་ཁས་མི་ལེན་པས་དཔྱད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་སི་
ཏུས་འདི་དག་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བ་འདྲ་སྟེ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ལོ།

ཡང་རྒྱུད་པ། ཁང་པ། སྟོང་པ་སོགས་མོ་ཡིག་གིས་སོ་དངས་པ་འདི་
དག་གྱང་ཡུལ་ཁམས་འགའ་ཞིག་གི་ཁ་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་བཤེའི་
དབང་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་མེད་སྟུང་མོ། །ཁྱད་པར་
དུ་སྟུང་མ། བཅོམ་མ། ལྟར་མོ། ལྟག་མ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་
དང་བསྟུན་པའི་དམིགས་བསལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱང་བཟོད་བཤེའི་
དབང་གིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་ཐང་དངོས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་ཟར་མ། འཇག་མ། ཟེར་མོ། འཛོལ་མོ། ཉག་མ། གཉེར་མ། ཟེར་མ།
གཡེར་མ་སོགས་གྱང་དམིགས་བསལ་ལ་འཕྱུད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ།

ཨ་ལ་ཨའི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བར། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་
མཐར་མོ་ཡིག་དངས་པའི་དཔེར་བཟོད་དུ། ཉི་མ་ཤར་བ་གསལ་བ། ཞེས་
དཔེར་བཟོད་དུ་བཀོད་པ་ལ། ཉི་མ་དང་ཤར་བ་གཉིས་སྟེལ་དགོས་ན་དེར་
ཟད། དེ་མིན་ཉི་མ་ཞེས་པ་སྐབས་དེའི་དཔེར་བཟོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། མོ་ཡིག་

གིས་མོ་ཡིག་དངས་པའི་བྱིར་རོ།།

ཡང་དེར། སྒྲིང་ཁམ་ཆེན་པོ། ལམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་བཞིན་དུ་ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་འགོད་རྒྱ་ཡོད་
 བ་ལེགས་ཤིང་། མེད་ན་བོད་སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཉོན་དཀའ་སྦྲུམ་དུ་བདག་
 དོགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་ནི་བསེལ་ལྡན་སྤྱ་ལའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐད་བརྗོད་
 བ་སྦྲད་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ལ་རྟགས་མཚུངས་དང་བརྗོད་བདེའི་བྱུང་པར་
 རྣམས་ཀྱི་འདི་ཅེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་བྱས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཞན་པའི་དེ་
 ཉིད་སྒྲོན་པར་སྤངས་སྟེ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་ཆེ་དང་ཚུང་། ཆེ་བ་དང་ཚུང་བ།
 ཆེ་བོ་དང་ཚུང་བོ། ཆེན་པོ་དང་ཚུང་དུ། ཆེ་ཤོས་དང་ཚུང་ཤོས། ཆེས་ཆེ་བོ།
 ཆེས་ཚུང་བོ། ཆེན་མ་དང་ཚུན་མ། ཆེ་མ་ཚུང་གསུམ། ཆེད་པོ་དང་ཆེན་མོ།
 ཆང་ཚུང་། ཆ་དེ་ཚུང་དེ་སོགས་ཐད་འདིའི་མིང་ཆིག་གཅིག་དུ་ཡང་བགྱང་
 གིས་མི་ལང་བ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་བོད་སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཉོན་མེད་པར་བྱ་
 ཆོམ་དུ་སེའུ་བཅུ་བའི་དག་ལྟར་ཁ་ནས་རང་བྱུང་ཐོན་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་
 བོ། །མདོར་ན་ཆེ་དང་། ཆེ་བ། ཆེ་བོ། ཆེན་པོ། ཆེན་མོ་ལྟ་ནི་བོད་རང་སྐད་
 ལྟར་ན་གང་ལ་སྦྱར་ས་དང་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ། མིང་གི་ཆ་ཤས་ལྟར་དུ་རྗོད་པ་
 དང་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་དུ་རྗོད་པ་གཉིས་མི་འདྲ། གང་བརྗོད་
 བདེ་དང་གང་བརྗོད་བདེ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ། གང་དག་ཐོག་དུ་རྗོད་
 པ་དང་གང་ཡིག་ཐོག་དུ་འབྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ། ཡི་གེ་ལ་མང་

ཉུང་མེད་ཀྱང་ཆེ་ག་གི་བར་ནས་སྐད་གདངས་ཀྱིས་ཡར་གཙོད་དང་མར་གཙོད་མི་འདྲ། རིག་རྒྱལ་སྒྲན་པོ་རྫོང་པ་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་ཅན་གྱི་ངག་དང་སྒྲེས་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཞིང་སྒྲ་རྫོང་ནམ་དག་མཁས་པའི་ངག་གི་རྫོང་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ནམས་ནི་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་མིང་ཆགས་པའི་ངོས་ནས་བརྫོང་པའི་ཆེ། ལྷས་བྱིན་མགོ་ཁྲན་ལ་ལྷས་བྱིན་མགོ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ལྷས་བྱིན་མགོ་ཆེ་བ། ལྷས་བྱིན་མགོ་ཆེན་པོ། ལྷས་བྱིན་མགོ་ཆེན་མོ་སོགས་མི་ཟེར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྫོང་ཆེ་བོངས་ཆོད་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་གི་བཟོ་ལྷ་དོར་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱགས་ལ་སྙིང་དཔའ་ཞིང་ལོག་ཏྟག་ལྟར་མིང་བྱེད་པའི་བཟོ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སྙིང་ཁམ་ཆེན་པོ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་ན་ལམ་རིམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་སྒྲོ་ནས་ལམ་རིམ་ཆེ་བའམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་ནི་བོངས་ཆོད་ཆེ་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྫོང་བྱ་བ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐད་ནས་བརྫོང་བདེ་དང་མིང་གི་བཟོ་ལྷ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་བོ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲས་ན་མིང་གི་བཟོ་ལྷ་དང་བྲལ་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བོད་བཟང་ལ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མང་དུ་སྒྲ་ཅི་དགོས། གོང་དུ་བཀོད་

པའི་ཆེ་ཆུང་རེ་རེའི་མིང་ལ་ཞིབ་འགྲེལ་བྱས་ན་ཆེགས་ཆེ་ཞིང་གཞུང་དོན་
སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས་གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་དཔེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

དེའི་སྤྱིར་ཨ་ལ་ཤ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་གྱི་
མཐུག་ཏུ། ཤེས་བྱ་རེ་ལ་མིང་རེ། མིང་རེ་ལ་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པས་
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཟད་མཐའ་མེད་པས་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པའི་གསུང་དུ་སྒྲུབ་གི་ གོང་སྒྲོས་ལྟར་བོད་
སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཉོན་དཀའ་སྦྱོར་དུ་བདག་དོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མཁས་
པའི་མདུན་སར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་དག་ཏུ་གོ་བར་བྱའོ།།

གསེར་ཏོག་གིས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་
སྒོས་ཀྱི་མིང་གཞན་འགྲུབ་ཆེད་མ་ནིང་གིས་མོ་ཡིག་སྐྱ་མཚུངས་སུ་དངས་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤམ་པའོ།།

༡ རྣམ་དབྱེ་སོགས་འདྲན་ཚུལ་བཤམ་པ།

སྤྱིར་འདྲན་ཚུལ།

མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི།

དེ་ཉིད་རང་གི་སྐྱ་མཐུན་པའི།

ཆོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་།།

སྦྱིན་དང་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་བ་དང་།

གནས་དང་བོད་པའི་སྤྱོད་ཡང་དང་།

གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱུ་ལྟ་བུ་བཅས་དང་།

འབྲེལ་སྤྱད་བཞུགས་དང་བདག་པོ་དང་།

དགག་སྤྱོད་ཀྱི་དང་དུས་ལའང་འཇུག་།

དེ་དག་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་།

གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་དེ་དག་གིས་མིང་མཐའ་རང་དང་

ཉགས་མཚུངས་སམ་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་སྤྱོད་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་

པོ་ཆོས་དངོས་ཏེ་མིང་ཅམ་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་སྤྱོད་བྱ་བ། གསུམ་

པ་བྱེད་པ། བཞི་བ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ། ལྷ་བ་

འབྱུང་ཁུངས། དུག་པ་འབྲེལ་བ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་

རྣམས་དང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཆིག་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་

པ་སྤྱོད་བསྐྱུ་དང་། ལྟ་བུ་བཅས། འབྲེལ་སྤྱད། བཞུགས་པ། བདག་སྤྱོད། དགག་སྤྱོད།

ཆིག་ཀྱི། ཆེ་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་མ་མིང་མཐའི་ཤུགས་

ཀྱིས་སོ་སོར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་གོ་དོན་དང་

དཔེར་བརྗོད་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐུག་པའི་ཐད་དུ་སོང་བཞིན་པ་རྣམས་སྐྱབས་འདིར་

དཔེར་བར་བྱའོ། །འདིར་སྤྱོད་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཉགས་མཚུངས་དང་བརྗོད་

བདེ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས། ལྟ་བུ་སྤྱོད་མཐའི་དང་གཙོ་སྤྱོད་ཉགས་འཇུག་

ལས། སྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་ན་ཡང་བདག་པོ་སྐྱབ་པ་དང་།
དགག་པ་སྐྱབ་པ་ཞེས་སྒྲེལ་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟུམ།

ནང་གསེས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས་ནམ་དབྱེ་གང་འཇུག་བཤད་པ།

དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ།

མཐའ་སྐྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས།

སྤྱི་འཇུག་ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟེན་བྱེད་དང་།

ལས་བྱ་སྒྲང་བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

སྟོན་དུ་འོས་པ་གནས་པའམ།

དེ་ལ་ནམ་དབྱེ་བརྒྱད་ལས་ནང་གསེས་གང་དག་འཇུག་ཅེ་ན། དཔེར་
ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་མིང་གི་མཐར་ནམ་དབྱེ་དང་ཆིག་ཕྱད་གང་སྐྱོར་འོག་མའི་
མིང་དོན་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། བོད་སྐད་ལ་ལེགས་སྐྱར་ལྟར་གྱི་ནམ་དབྱེ་
དང་པོ་འདི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་། མེ་ལོང་གང་ཞིག་ མེ་ལོང་གང་
དག་ མེ་ལོང་གང་ནམས་ཉིད་ལྟ་བུའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྐྱར་བས་ནམ་དབྱེ་དང་པོ་མིང་
ཙམ་གྱི་སྤྱོད་གདངས་གསལ་བོར་ཐོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གིས་
གཟུགས་བརྟན་གསལ་བར་བྱེད་ལྟ་བུ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དང་། མེ་

ལོང་ལ་རྩལ་ཕྱགས་ལྟ་བུ་བཞི་བ་དང་། མེ་ལོང་ལ་གཡའ་ཆགས་ལྟ་བུ་བདུན་
 བ་དང་། མེ་ལོང་དུ་བལྟ་ལྟ་བུ་གཉིས་བ་དང་། མེ་ལོང་ལས་གཟུགས་བརྟན་
 འཁར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དུག་བ་དང་། གྲེ་མེ་
 ལོང་འཛིན་མཛད་གྱི་གར་མཁན་ལྟ་བུ་འཕྲ། མེ་ལོང་མ་གྲེ་བདག་ལ་སྟོན།
 ཅེས་བ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་དགེ་བརྒྱད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་གོ་སྒྲུའོ། །ཅ་བར།
 སྟོན་དུ་འོས་བ་གནས་བ་ཞེས་བས་འབོད་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྐྱ་གྲེ་ནི་སུམ་ཅུ་
 བར་མིང་གི་ཐོག་མར་སྟེར་བ་དང་། འདིར་དམིགས་བསལ་ལ་མིང་ཆོག་གི་
 མཐར་སྐྱར་རུང་བ་ཡང་བསྟན་ཏོ།།

ཕྱད་གྱི་ནང་གསེས་གང་འདུག་བཤའ་དཔ།

གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལས།
 བསྐྱ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་བ་དང་།
 གོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།
 རྣམ་གྲངས་དག་ཀྱང་བཞོད་བ་ལས།
 བསྐྱར་བ་ཡོད་དམ་མེད་བ་དང་།
 ཕོ་སྐྱ་དང་ནི་ཕོ་སྐྱ་དག །
 མིང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་མེད་དང་།

ཁྱེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།།

དོན་ལ་བསྟེན་པ་ཡོད་མེད་དང་།།

བསྟན་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་མེད་དང་།།

ཆིག་དོན་རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཀྱིས།།

དེ་དག་ནང་གསེས་རྣམ་པར་དབྱེ།།

གཞན་ཡང་། མིང་མཐས་ཆིག་ཕྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་སམ་བྱེ་བྲག་གང་
དང་གང་འདྲེན་པ་ནི་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མིང་དེའི་མཐའ་རུ་སྦྱར་རྒྱུའི་ཆིག་དོན་
འོག་མ་ལ་བསྟེན་ནས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། པལ་ཆེ་བ་ཞེས་སྟོས་དོན་
ནི་ཕྱི་ཆིག་ལ་མ་སྟོས་པར་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ཀྱིས་འབྲུབ་པའང་ཡོད་པར་
བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ནི་ཤར་རོ། །འདི་ནི་སྟོང་། །ལྟ་བུ་དང་། ཆིག་སྟེ་ཕྱིའི་
བསྟན་དོན་འདྲ་བ་ཅན་མེས་པོ་ཤེན་ཏུ་དགལ། ས་མ་ཡང་ཤེན་ཏུ་དགལ། སྟན་
ཟླ་རྣམས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་དགལ། ཞེས་པ་ལ་མེས་པོ་དང་ས་མ་དང་སྟན་ཟླ་དང་
བཅས་པའི་བྲིམ་མི་རྣམས་ཤེན་ཏུ་དགའོ་ཞེས་སྟུང་པའི་ཆིག་ཕྱད་དང་སྟེ་
སྦྱར་བས་ཤེན་ཏུ་དགའོ་ཞེས་པ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆིག་དོན་
གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་འདྲ་བ་ལས་ཕྱི་མ་བསྟུ་བའི་དཔེ་ལ། རྒྱངས་འཁོར་
ཡང་འགོས་སྟུར་ན་གནམ་གྱ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་གི་སྟེས་གནམ་
གྱུའི་འགོས་སྟུར་བ་བསྟུས་པའོ། །མིང་ཆིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་དག་
བཀོད་པ་ལས། བསྟུ་བས་བསྟུར་གྱི་ཆིག་ཡིན་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་གྲངས་

གྱིས་འབྱེད་པའམ་སྤྱད་པའི་སྤང་སྤྱར་བ་ནི་དཔེར་ན་འོ་མ་དང་ཞོ་ནི་སྤྱམ་ཆེ་
བའམ། འཆོ་བ་ཅུད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། དབྱིད་གྱི་ཕོ་ཉའམ་གཞན་
གསོས་བྱ་ནི་བྱ་ཁུ་བྱུག་གོ། །ཞེས་དང་། བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་བདག་
གི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ངེན་ནི་བརྗེད་མཐའ་མེད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ནི། དཔེར་ན། ཞེམ་ཡང་ཞེམ་ལ་
སྟོར་ཡང་བདེ། ཞེས་བ་དོན་སོ་སོར་བསྟེགས་སྐྱུ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་། ཏྲ་འདིའི་
འགྲོས་ནི་སྤྱར་ཡང་སྤྱར། ཞེས་བ་དོན་འགྲོས་སྤྱར་བ་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་
པས་ན་དོན་གཞན་ལ་བསྟེགས་སྐྱུ་མེད་པའི་དཔེ་སྟེ། འདིའི་སྟེང་ནས་གོ་བ་
ལོན་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱམ་ཅུ་བར་བསྟན་པའི་བདག་སྤྱད་དང་། དགག་སྤྱི། ཆིག་
སྤྱི། ལྟག་བཅས། སྤྱར་བསྐྱུ་སོགས་ཆིག་སྤྱད་གྱི་ནང་གསེས་རྣམས་ཇི་ལྟར་
འཇུག་ཚུ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ། རྗེས་འཇུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ འཇུག་པ།

ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཡི་གེའི་ཁོང་ནས་མིང་དབྱུང་སྟེ།

མིང་གི་ཁོང་ནས་ཆིག་སྤྱང་ནས།
ཆིག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་རྗེས་
འཇུག་གང་རུང་སྐྱར་བ་ལས་མིང་དབྱུང་བ་སྟེ་མིང་འབྱུབ་ལ། དཔེར་ན་ཀ་བ་
བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་རྗེས་འཇུག་
གི་ཐོབ་ཐང་ལྟར། རྣམ་དབྱེ་དང་ཕྱད་སོགས་བབ་ཐོག་གིས་སྐྱར་བ་ལས་
ཆིག་འབྱུབ་པ་དང་། དཔེར་ན། རྒྱག་པས་བཅོས་པའི་ཀ་བ་དང་། རྩ་བ་སྟེགས་
པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆིག་དུ་མ་འདུས་པ་སྟེ་སྟེལ་བའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་
གིས་བརྫོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན་རྗེས་འཇུག་
སྐྱོར་བའི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་མུ་ཏིག་སྤོང་མཛེས་ལས། ཞུ་ལུས་བོད་སྐད་ཟུར་ཆག་

ཏུ་མཛད་པ་ཅུང་མི་ལེགས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལ། བོད་རང་གི་
 སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་། དུལ་མི་རང་
 བཞིན་པའི་སྐད། ཟུར་ཆག་གི་སྐད། འཕེའི་སྐད་དེ་བཞི་ག་ཆང་ངོ་ཞེས་སྟོན་
 བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ནི། ཡིག་སྐད་དང་མཐུན་པའི་འཆད་པ་དང་
 ཚོད་པ་འབེལ་གཏམ་བཟོ་སྒྲེང་སོགས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྐད་དང་། ལུང་བ་ཀྱ་
 ཀྱོག་སོ་སོའི་དུལ་སྐད་དང་མ་འདྲེས་པའི་བོད་དུལ་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱན་
 མོང་དུ་སྟོད་པའི་སྐད་ནི་དུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དང་། ལྟ་རེ་ལ་ལྟ་རི།
 ཅ་ནེ་ལ་ཅ་ནི། སྟོང་བོ་ལ་གཟོང་བོ། རྩ་བ་ལ་གཟུང་བ། མ་བྱ་ལ་མ་བཤལ།
 སྟོན་ལ་སྟོན། སྒྱལ་ལ་རུ་ལུ། ལྟ་བུ་ནི་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། སྒྱ་བ་བོ་ཁོང་བ་
 ཅག་གིས་རིགས་ནི་བོད་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང་སྐད་ཀྱང་བོད་སྐད་ཡིན་པར་
 རྟོག་ན་ཡང་བོད་བྱེད་སྐད་ཀྱིས་མི་གོ་བའི་སྐད་དེ་རིགས་ནི་འཕེའི་སྐད་དུ་
 བཅིར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྐད་རིགས་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་ནས་བཤད་
 ལོབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོང་ཁ་སྟོགས་ཀྱི་དུལ་གྱུ་འགར། ང་བོད་མིན་ན་དགོན་
 མཆོག་གསུམ། བོད་སྐད་ཤེས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་དགོད་བྱོ་
 བའི་ཁ་དཔེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རིགས་ཐ་དང་
 བ་སྐུ་ལའང་དེ་འདྲའི་སྐད་རིགས་བཞིའི་དངོས་སམ་དོད་ཐུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 བྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་ལེགས་སྐྱར་དང་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་ཅེས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་
དགོས་པ་ནི། སྤྲུལ་མ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྤྲོད་ཅི་བྱུང་བྱེད་
དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་བ་རྣམས་པར་ངེས་པ་རབ་དཀའི་
འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།

སྤྲེབ་ལེགས་ཆེ་ག་སྤྱོད་སྟན་དངགས་ལུས་མཛེས་ལ།

རྒྱན་མང་མདངས་ཀྱིས་རྣམས་པར་བཀྲ་ན་ཡང་།

གྲོང་ཆེ་ག་གཅིག་གིས་སྟན་དངགས་སྐལ་ངན་བྱེད།

རྒྱན་མང་ན་ཆུང་སྤྲུལ་བཅད་ཅི་བཞིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པོའི་གྲོང་ཆེ་ག་ཅེས་པ་མས་འཕུལ་དང་
འས་འཕུལ་ནོར་བ་དང་། ཡ་སྟ་དང་ར་སྟ་ནོར་བ་དང་། ལུང་བ་ཀྱ་ཀྱོག་སོ་
སོའི་པལ་སྐད་འདྲེས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྲོད་དཔོན་ཐོན་མའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྣམས་པར་
དཔྱོད་པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་
མིང་ཆེ་ག་སྤྲོད་ཞིང་ཞིབ་པ་རྣམས་དང་། ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྤྱི་གནས་དང་མཐུན་
པའི་གདངས་དག་པ་དར་སྤེལ་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་བཅན་པོ་བགོ་བ་ལ་བརྩོན་
པར་རིགས་སོ།

མཆོམས་འདིར་ཨ་ལ་ཤའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བར་ཡི་གེའི་དག་ཆར་
གཏན་པབ་བྱས་པ་ལས་འགའ་ཤེ་ཨེ་འགྲིག་སྤྲུལ་པ་འཆར་བས་འདི་ལྟར། ལྷ་

རྟོན་ལ་དཔལ་འཕུལ་མ་དག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དག་སྒྲོན་སོགས་དག་ཡིག་
 དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མང་བོར་དཔུ་རྟོན་ཅེས་གྲིས་ཡོད་དོ། །ཟུ་ནི་རུས་
 གྱི་ཟུ་དང་ཟུ་ཐག་ཅེས་ལས་འཇུག་ས་ཉུང་དོ། །སྐྱ་བརྟན་དང་ངལ་བསོ་ལ་
 བས་འཕུལ་དོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་བརྟན་ཞེས་པ་སྐྱ་ཚབ་ཡིན་ལ་དེ་
 ལྟར་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་བས་འཕུལ་འདོར་དགོས་ཏེ་བརྟན་ནི་ཚབ་
 དང་དོད་དང་གཡར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ །ངལ་གསོ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་
 འགོད་རྒྱ་མེད་པར་བས་འཕུལ་དོར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། གསོ་བྱ་འཆོ་བྱེད་
 བསོས་སོས་ཤིག་གི་རྣམ་གཞག་ལས་འདའ་བར་མི་རུང་ཞིང་བས་འཕུལ་
 ལས་གས་འཕུལ་ལེགས་པ་དང་། ངལ་སོ་ཞེས་པ་མ་དག་པར་བརྩེ་འོ། །
 རིགས་སྒྲེ་ལ་བས་འཕུལ་མེད་པ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲེ་ཞེས་པ་ས་སྒྲེ་བོ་སོགས་དོན་
 གཞན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །བྱམ་པའི་ཁ་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་མཚན་
 གྱེན་དུ་བསྤྱོད་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་ཡང་གཅིག་དུ་བསྒྲེ་ག་
 ལ་རུང་། རིན་ཆེན་སྤྲུངས་ཤད་འབྲི་བའི་དགོས་པ་ངེས་ཏིག་གང་ཡིན་པ་དེ་
 མ་བཤད་པར་ཐིག་མགོར་ཡི་གེ་གསུམ་མན་ཆད་བབས་པའི་ཆེ་རིན་ཆེན་
 སྤྲུངས་ཤད་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །སྤྱེ་ཚན་རྫོགས་མཆམས་
 དང་ན་རུའམ་གནའ་རུ་ཅན་གྱི་མཐར་ཉིས་ཤད་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཞིབ་
 ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཆིག་སྟེ། སྤྱེ་ཚན་རྫོགས་མཆམས་ཡིན་ཆད་ལ་ཉིས་ཤད་ག་
 ལ་ཐོབ། སྤྱེ་ཚན་རྫོགས་པའི་མཐར་ན་རྫོགས་ཆིག་ཡོད་ཆེ་ཉིས་ཤད་ཐོབ་

ཅེས་བཤད་ན་ཞིབ་ཆ་དང་ལྡན་ནོ། །ན་རུ་ཅན་མཐར་ཉིས་ཤད་ཐོབ་ཅེས་
བཤད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཅིང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་ལྷག་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ རོ་བོ།
སྟོན་པོ། རྒྱ་མཚོ། སྟོ་མཐོ། ལྷ་བོ། མཛོ། མཛོ་མོ་སོགས་ཤད་ཀྱིས་བར་ཆོད་
པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཉིས་ཤད་འཐོབ་དགོས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲུལ་རྟགས་དག་
གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཐབས་མེད་དོ། །སི་རྩའི་འགྲེལ་ཆེན་སྟེ་
དགའི་པར་མར་ཡང་། བསྐྱེམ་བྱའི་སྟོ། བསྐྱེམ་བྱའི་དོ། ཞེས་ན་རོ་ཅན་ཡིན་
ཆོད་ཀྱི་མཐར་ཉིས་ཤད་བྱིས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཡི་གེ་བའི་སྟོན་དུ་གོར་མ་
ཆག་གོ།

བརྩ་གཉིས་པ། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྟེའི་དགོས་པ།

མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན།
མོ་ཡིག་བརྗོད་པ་མེད་པར་འགྱུར།
མོ་ཡིག་དེ་དག་ནྐམས་ལ་ཡང་།
འཇུག་པར་བཅས་པ་མེད་ན་ནི།
མིང་དང་ཆོག་ཀྱང་གསལ་མི་རུས།
མིང་ཆོག་གསལ་བ་མེད་ན་ནི།
དོན་ནྐམས་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ།

དོན་མཆོན་རྫོང་པ་ཀུན་ཀྱང་མེད།།
རིག་བྱེད་སྤྱོད་བའང་ཡོད་མི་འབྱུང།།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།།
བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང།།

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

མོ་ཡིག་གི་དབྱངས་བཞིའམ་རྗེས་འཇུག་གི་འཕྲུལ་མ་ཞུགས་ན་
གསལ་བྱེད་རྒྱུ་བ་ལ་གདངས་ཀྱི་ང་རོ་མེད་པས་བརྗོད་ཐབས་མེད་ཅེས་
བའམ། ཡང་ན། མོ་ཡི་ཡི་གེ་གི་གྲུ་སོགས་མེད་ན་ཕོ་ཡིག་ཀ་ཁ་སོགས་སྤྱི་
ཅུ་ཁོ་ནས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་མི་སྟོན་ཅེས་
འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཕོ་ཡིག་གསལ་བྱེད་སྤྱི་ཅུ་ཕོ་ལ་གྲུ་སོགས་
ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་ཕོ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་
ཞུགས་ན་ནི་མིང་དང་ཆོག་གསལ་བོར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་ནི་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གདངས་མཆོན་པའི་
ཡིག་གཟུགས་རྣམས་ཡོད་མི་སྤྱི་ཅུ་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆེ་འཇིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
བས་སྤྱན་མོང་བའི་རིག་པ་བཟོ་ཅིས་སྤྱན་དང་སྒྲོས་གར་སྤྱན་ངག་སོགས་

རིག་བྱེད་སྤྲོ་བ་དང་། ཉང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་
བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་
བ་སྟེ། མིང་ཆིག་ལེགས་པར་སྦྱར་བས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་གསལ་བོར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་བབ་གྱི་དགོས་པ་
ཡིན།

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གི་གུ་སོགས་དབྱེད་ས་བཞི་དང་རྗེས་འཇུག་མ་ཞུགས་
པར་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་བས་དོན་མི་སྟོན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀ་ཁ་ལས་ཡིག་
འབྱུ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་དོན་སྟོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀ་ཞེས་པས་
ཁང་བའི་ཀ་དང་། ཁ་ཞེས་པས་སྤྲོ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དང་། ང་ཞེས་པས་ཁྲོད་ཀྱི་ཁ་
གཏད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། ཆ་ཇ་ཉ་ད་ན་པ་མ་ཆ་ལ་ཟ་ཡ་ར་ལ་
ཤ་ས་ཏ་ཨ་རྣམས་ལ་དབྱེད་ས་བཞི་དང་རྗེས་འཇུག་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཡིག་
འབྱུ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་ངེ་ལྟར་གདག། དེར་མ་
ཟད། སྟན་ངག་མེ་ལོང་མའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་སུ། གི་གུ་སོགས་དབྱེད་ས་

བཞི་གཏན་མ་ཞུགས་པའི་དབང་ས་ཨ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་
སྟོན་དག་གི་ཆོག་ས་སྤྱོད་བཅད་པ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་དང་
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བྱ་གཉིས་སྤྱོད་བཀོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་
བརྗོད་བྱ་ཀུན་འདུས་ཤིང་། དབང་ས་ཨ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་
ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་མ་ལ་ལོ་ལོ་ཀ་ལྟ་བུ་སྟོན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལོ་
ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ས་གི་གྲུ་སོགས་གཅིག་གྱུར་མེད་པར་
དོན་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་འདི་དག་ལ་ཅི་ཟེར། གང་ལྟར་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་
དང་སྟོན་པའི་དངོས་ལན་རེ་གལ་ཆེད།

སྐབས་འདིར་གསེར་རྟོག་འབྲེལ་བར། གི་གྲུ་སོགས་དབང་ས་བཞི་
དང་། གསལ་བྱེད་གྱི་མཐའ་མ་རྟགས་དང་བྲལ་བའི་ཨ་བཅས་མ་ཞུགས་ན།
གསལ་བྱེད་ཉིར་དགྲུ་པོ་རྣམས་གདངས་གྱི་ང་རོ་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་པ་
མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཐོད་
ཡིག་ལྟར་ན་ཨ་ཆེན་གསལ་བྱེད་ཉིར་དགྲུ་དང་རི་ལྟར་སྟོར། རྟགས་འཇུག་
རྩ་བར། མའི་ཡི་གེ་མེད་ན་པོ་ཡིག་རྒྱུད་བས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་ཅེས་སྟོར་
བསྟན་ནས། བྱད་པར་པོ་ཡིག་རྣམས་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལས་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞིག་མ་ཞུགས་ན་མིང་དང་ཆོག་གསལ་པོ་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན། རྗེས་འཇུག་གཞན་དགྲུ་པོ་གང་རུང་མེད་ཆེ་འཁམས་ཅན་བྱེད་
དགོས་པ་སྤྲུལ་ཅུ་བར་བསྟན་ཟེན་པ་དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་བྲན་པར་རིགས་

ཀྱི། སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཨ་ཆེན་ཞིག་སྟོ་རྟོལ་དུ་འབྱུང་དོན་ཅི། གལ་ཏེ་
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་དུ་རང་གིས་ཁས་
སྐྱེས་ནས་དེ་མོ་ཡི་ཡི་གེའི་གས་སུ་བཞག་ན་རྩ་བ་དང་འགལ་འགྲོ་བ་མ་
ཡིན་ནམ། ཞེས་ཞུའོ།།

དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྟོ་རྟོལ་རྟགས་འཇུག་དཀར་གནད་གསལ་བའི་
མེ་ལོང་ལས། སྐབས་འདིར་དབྱངས་ལྟར་བཞེད་པ་བདེ་ཞེས་ཨ་ཡིག་
དབྱངས་ཀྱི་གས་སུ་བསམ་བཞིན་བཞག་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་ཤས་
ཀྱང་ཨ་ཡིག་སྐབས་འགར་དབྱངས་དང་སྐབས་འགར་གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་
ཅིང་། ཨ་ཡིག་དབྱངས་སུ་བསྐྱབ་སྒྱུར་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྱུར་དབྱངས་ཨ་
ངས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདྲེན་པ་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་ལ་བཅར་འདུག་གོ།

བརྩ་གསུམ་པ། རྟགས་འཇུག་གི་གཞུང་བཙམས་པའི་
དགོས་པ་དང་དགེ་བསྟོ།

རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་རྣམས།།
ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དང་།།
གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཡང་།།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན།།

དེ་བཞིན་ཡི་གེའི་འདུག་ཚུལ་རྣམས།།

སྤྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་གྱུར་གྱང་།།

རང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བས།།

དོན་ལ་སྒྲོར་བ་ག་ལ་ཤེས།།

དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་དབང་ལྷག་གི །

རྗེས་སྤྲོས་འདི་ཀྱན་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

དཔེར་མཆོན་ན། མ་བསྐྱབས་ཤིང་མ་སྦྱངས་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་
 བོ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་
 བར་ལུང་བོ་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་དང་། གཟུགས་
 སོགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་དུག་སྟེ་
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་ནས་ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བར་དུག་
 དང་། གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནས་ཆོས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བར་དུག་སྟེ་སྒྲེ་མཆེད་
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གསོ་རིག་ལས་བསྟན་པའི་དོན་ལྔ་སྟོད་དུག་
 དང་། ལུས་གྱི་ཅ་སྟོང་སྤྲག་དོན་གཉིས་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཆད་མའི་རིག་བ་
 ལས་བསྟན་པའི་སྟོ་རིག་བདུན་དང་། མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་བཤད་པའི་
 སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། གྲུབ་
 མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་དབྱེ་བ་
 བཟང་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་དང་མ་སྤྲོད་པར་

ཤེས་པའི་གནས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་གའི་རྟགས་དང་མཐུན་པར་ངི་ལྟར་
སྒྲིབ་ཚུལ་ཡང་བརྟེན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟན་ཆགས་སུ་གནས་པའམ་
རང་ཆས་སུ་གྲུབ་ཡོད་ནའང་། སྒྲིབ་དཔོན་དང་དགོ་ཀན་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་
སྒྲིབ་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱུན་ཅི་ཡང་མེད་པར། མིང་ཆིག་ངི་ལྟར་འཇུག་པའི་
རང་གི་ཚུལ་ལུགས་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེ་མ་ཤེས་པས་ནི་
ལྷང་དོར་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤེས་མི་བྱས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་དུ་
བཅོན་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དོན་ལ་རབ་
ཏུ་མཁས་པར་བྱའོ།

གོང་སྒྲིབ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ན་སྒྲིབ་དཔོན་ཐོན་མི་སྒྲིབ་པས་
འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཡི་གའི་འཇུག་པའི་ནམ་གཞག་སྒྲིབ་པ་ལ་མཁས་པའི་ལུལ་
དུ་སོན་པ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟགས་འཇུག་གི་ནམ་གཞག་
བརྟེན་པ་འདིའི་དགོ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ཅན་བོད་སྒྲིབ་པའི་ཀྱི་
བརྟེན་སྒྲིབ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མངོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་
ལུགས་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པས་ལ་ཞིང་བཅོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལུགས་སྒྲིབ་མངོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐོན་
མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་
བསྟན་ཟིན་ཏོ།

རྩ་སྒྲིང་ཁྱི་ཆེན་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བབས་པར་
 གྲགས་པའི་དོ་རིང་བའི་སྐུམ་ཏྲགས་འགྲེལ་བ་ཟུངས་ལའི་ན་རྒྱན་ལས། སི་
 ཏུའི་འགྲེལ་བ་ཟུ་ཏིག་སྒྲིང་མཛེས་ཀྱི་སྐབས་མཆོམས་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་ཞལ་སྒོ་བ་ནམ་སྒྲིང་བའི་སྐུམ་ཏྲགས་འགྲེལ་བ་ལ་ཆེད་
 གཉེར་དམིགས་ཐུག་གི་དགག་པ་མཛད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་ཐུགས་མད་
 པའམ་དགོངས་དག་པ་ཅུ་དང་། དེ་གཉིས་ནི་ཚུལ་བསྟན་ལ་དགོ་ཀར་གྱི་
 ར་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་འདྲ་ཡང་མིན་ནམ་སྐུམ་པ་སོགས་འདུག་ཅིང་། ཁོ་བོས་ནི་རང་
 གཞན་གྱི་ཐུགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ཁུལ་འདི་དག་ཆང་མ་གཙོ་བོར་རྩ་
 གཞུང་གི་དགོངས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ཡང་སྒོས་རང་ཐུགས་ཀྱི་གཅེས་
 རོར་དག་ཡིག་བཅུ་མ་ཏིག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་གཏམ་སྟེ་བདག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྟ་
 བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྐུམ་པའི་ཀུན་སྒོང་ཡར་ལྡན་དུ་མཆིས་ན་ཡང་སྟག་གིས་
 མཆོང་སར་ཐས་མི་སྒྲིབས་པ་ནི་སྒྲ་མི་དགོས་སོ།

དེ་ལ་ངེ་སྐད་དུ།

སྒོ་གསལ་བཙོན་ལྡན་སྐལ་མཉམ་གཞོན་ཅུ་ཆོར།

ཅུང་བད་པན་ནམ་སྐུམ་པའི་ཀུན་སྒོང་གིས།

མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་ངོ་ཆའི་གོས་བྲལ་ཏེ།

སྒྱི་བརྟོལ་འཇུ་མ་དཀར་འཕྲོ་བའི་མེ་ཏིག་སྒྲོས།

སྟོན་སྟོན་མཁས་པའི་སྒྲུ་མེད་ལེགས་བཤད་ལ།
མ་གྲུས་སྟོགས་སྒྲུང་མཐོང་ཆུང་མ་ལགས་ཏེ།
གསེར་ལ་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་བའི་དཔེ་རི་བཞིན།
མཁས་པའི་བརྟག་དབྱེད་ལས་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད།
དེ་སྦྱད་འདིར་ཡང་རང་སྒྲོས་སྟོགས་ཆོད་ཀྱིས།
འགལ་སྒྲིག་སྦྱད་འབྱེན་བྱས་སྤྲུལ་གང་སྟར་ཡང་།
དོན་གཉིར་ལྡན་པའི་སྒྲོ་བྲོས་ཁ་བའི་རིར།
ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ཆེས་དཀར་མི་འགྱུར་རམ།
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་དེ་མ་མེད་པའི་ཀྱན་
སྟོང་སྒྲིབ་མེད་དུ་མཆོན་པར་བྱས་སོ།
འདིར་སྦྲས་པ།
ཀ་སྟེང་དབྱངས་ཡིག་སོ་བཞིའི་བྲངས་ལྡན་གྱིས།
ཁ་བའི་སྒྲོངས་འདིའི་ཐ་སྦྱད་མིང་བརྟུར་ཆོགས།
ག་ཤལ་ནོར་སྟེང་རྒྱ་མཆོ་མཆོན་རྒྱས་པའི།
ང་རོ་འབྲུག་སྒྲུའི་དབྱངས་ལ་འབྲུན་འདི་མཆར།
ཅ་ཅོ་འདུ་འཇིས་དབེན་པའི་བསྟེ་གནས་སུ།
ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱས་འབྲེལ་འདི།
ང་ཁྱ་བརྟུང་བས་ལུས་ཁམས་གསོ་དང་སྟན།

ཉ་མོ་འབྲུག་ས་འགོས་དཔེ་བཞིན་ལེགས་པར་བརྩམས།
རྩ་རིའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྱེད་འདྲ་གོང་ངོ་དུས།
ཐ་མལ་སྤྱི་ཁྱེད་འགྲན་དུ་མི་བརྟལ་བ།
ད་གཞི་ད་ཐོན་མི་ཞེས་གྲགས་སྟོབ་དཔོན་དེས།
རྩ་ག་ར་དཔེ་ས་ཡིག་གཟུགས་གཏན་ལ་པབ།
པ་སངས་ལྟར་དཀར་སྟན་པའི་དར་བོ་ཆེ།
པ་མཐའ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ན།
བ་སྤྱི་ལང་ལོང་གཡོ་ལྟན་བསྒྲགས་པའི་དབྱངས།
མ་ཡུར་མགྱོན་སྤྱི་ཁྱེད་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག།
ཅ་ཏུར་གངས་ལྟན་སྟོན་གནས་སྤྱི་ཁྱེད་འབྲུབ་ཕྱིར།
ཆ་རྒྱལ་ས་དབྱིངས་སུ་འཕྲུར་བའི་གྲ་གཅིག་ན།
ཇ་ཡའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་པའི་རྟན་པོ་ཡང་།
ཉ་མོ་མཆོང་ལྟོང་རྩ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་བྲེལ།
ཞ་ཡིག་ལྟར་འབྲེལ་འབྲོག་པའི་སེམས་སྤངས་འཛིང་།
ཐ་གཉིད་ཅམ་གྱི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར།
འ་ཅག་རྩོམ་པའི་རིག་གཞུང་ལྟ་ཏིག་བྲེང་།
ཡ་མཆོན་འདི་དག་སྟེལ་ལ་སྤྱི་ཁྱེད་རངས།
ར་རིའི་སྟོན་བྲལ་སྤྱི་ཁྱེད་བསམ་རྣམ་དག་གིས།

ལ་ལའི་བཞེད་སྟོགས་ཚུ་ལ་ལ་དགག་སྐྱབ་ངག །
ཤ་མོ་བརྗོལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ཀྱང་།
ས་ལེར་རྟོགས་སྦྱང་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མིན།
ཏ་ཅང་རྒྱས་མིན་གོ་སྦྱིའི་ངག་ཆོག་གིས།
ཨ་ཆེན་ཡི་གཤེ་མཆོག་གྱུར་གཏན་འབེབས་གཞུང་།
སུམ་རྟགས་བརྗོད་ཉིན་བྱེད་འོད་སྦྱང་གིས།
མོངས་པའི་ཐུན་ཆེན་དྲུངས་ནས་འབྱེན་པར་ཤོག །
ཅེས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་བ་དང་
རྟགས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཤམ་པ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། ཆེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་སློ་བྱོས་སམ་མིང་
གཞན་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་འབོད་པས་རིས་
སུམ་བཅད་པའི་སློ་གསལ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གངས་ཅན་རྟོ་
འདི་བརྗོད་རིག་པ་འདི་ལས་རང་གིས་ཤེས་ཆོད་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་
དུ་ཕུལ་བ་སྟེ། རབ་རྒྱལ་བགྲང་བྱང་གསུམ་པ་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་
གི་ལོའི་(༡༩༥༥)དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཙོམ་པའི་མགོ་བཙུགས་ནས་ལོ་དེ་གའི་
སྟོན་གྱི་མཇུག་ཆ་ལ་ལེགས་པར་བརྩམས་གྲུབ་པའི་དགོ་བས་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་འདི་ཉིད་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥